

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

วารสาร ราย 4 เดือน ปีที่ 45 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2021/2564

เจ้าของ วิทยาลัยแสงธรรม

คณะที่ปรึกษา อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
 คณบดีคณะศาสนศาสตร์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ
 และ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการในด้านเทววิทยา ปรัชญา และการศึกษาคาทอลิก
 2. เพื่อเป็นสื่อกลางความรู้ และความสัมพันธ์อันดีทางด้านศาสนา

คณะผู้ทรงคุณวุฒิ

หมวดกระแสเรียก บาทหลวง เจริญ ว่องประชาบุญกุล

หมวดการศึกษาคาทอลิก บาทหลวง เดชา อาภรณ์รัตน์ บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ
 บาทหลวง ดร.เอกรัตน์ หอมประทุม บาทหลวง ดร.นันทพล สุขสำราญ
 ภคินี ดร.ชวลา เวชยันต์ ภคินี ดร.น้ำทิพย์ งามสุทธา
 ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตรแสงจันทร์
 อาจารย์ ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน

หมวดกฎหมายคริสต์ศาสนา บาทหลวง ดร.ประจักษ์ บุญเฝ้า บาทหลวง สักกรินทร์ ศิริบรรเทิง
 บาทหลวง ชิตพล แซ่โล้ว

หมวดคำสอนคริสต์ศาสนา มุขนายก วีระ อาภรณ์รัตน์ บาทหลวง ผศ.ดร.วัชศิลป์ กฤษเจริญ
 บาทหลวง ทศมะ กิจประยูร บาทหลวง นุพันธ์ ทศมาลี
 อาจารย์ สุธหทัย นิยมธรรม

หมวดจริยศาสตร์ บาทหลวง ดร.เชิดชัย เลิศจิตรเลขา บาทหลวง ดร.พิเชฐ แสงเทียน
 บาทหลวง นัฏฐวี กังกั

หมวดชีวิตด้านจิตใจ บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

หมวดปรัชญา บาทหลวง ดร.ออกัสติน สุกโย ปีโตโย

บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ วนาโรจน์สุขวิช

บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ บาทหลวง ผศ.ดร.วุฒิชัย อ่องนาวา

บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ ยงศรีปณิธาน

หมวดประวัติศาสตร์คริสต์ศาสนา บาทหลวง ดร.สุรชัย ชุ่มศรีพันธุ์ บาทหลวง อีรพล กอบวิทยากุล

หมวดพระคัมภีร์ มุขนายก ดร.ลือชัย ธาตุวิสัย บาทหลวง ผศ.ทักษ์ไฉย คมกฤส

บาทหลวง สมเกียรติ ตรีนิกร บาทหลวง ธรรมรัตน์ เรือนงาม

บาทหลวง ดร.ทัศนุ หัตถการกุล บาทหลวง สมชาย เกษี

หมวดพระสังฆธรรม	บาทหลวง ผศ.ดร.ฟรังซิส ไร่สบาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์ บาทหลวง สหพล ตั้งถาวร บาทหลวง เกรียงชัย ตริมิตรคา บาทหลวง สุพัฒน์ หลิวสิริ บาทหลวง วิทยา เลิศทองศักดิ์
หมวดพิธีกรรม	บาทหลวง เคลาดิโอ เบร์ตซอร์ บาทหลวง เชษฐา ไชยเดช บาทหลวง อนุสรณ์ แก้วขจร บาทหลวง ไตรรงค์ มุลตรี
หมวดศาสนสัมพันธ์และคริสต์สัมพันธ์	มุขนายก ชูศักดิ์ สิริสุทธิ บาทหลวง เสนอ ดำเนินสดวก บาทหลวง วุฒิไกร ชินทรนิตย์ บาทหลวง ดร.แอนโทนี ธี ดัก
บรรณาธิการบริหาร	บาทหลวง อีรพล กอบวิทยากุล
บรรณาธิการสร้างสรรค์	อาจารย์ ไพรัตน์ ธิวิรัตน์
กองบรรณาธิการ	อาจารย์ สุจิตตรา จันทรรอย นางสาว สุกานดา วงศ์เพ็ญ และ นางสาว พิมพ์ฤทัย วิชัยธรรมคุณ
จัดพิมพ์โดย	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม
กำหนดออก	ปีละ 3 ฉบับ ดังนี้ ประจำเดือนมกราคม - เมษายน ประจำเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม ประจำเดือนกันยายน - ธันวาคม
ค่าบำรุงสมาชิก	สมาชิกรายปี ปีละ 300 บาท (จำนวน 3 ฉบับ/ปี) จำหน่ายปลีก ราคาฉบับละ 120 บาท สำหรับสมาชิกรายปี สามารถส่งเงินค่าบำรุงสมาชิกเป็นเงินสดหรือ โอนเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทศบาล ไล่ตัส สามพราน นครปฐม ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4 โดยกรุณาส่งสำเนาใบนำเข้าบัญชี (Pay-in-Slip) พร้อมระบุ ชื่อ-ชื่อสกุล และหมายเลขสมาชิก (ถ้ามี) มาทางโทรสาร หรือโทร.แจ้งการนำเงิน เข้าบัญชีมาที่ ฝ่ายจัดทำวารสารแสงธรรมปริทัศน์ โทร. 0-2429-0100 ต่อ 624 โทรสาร 0-2429-0819

*** บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารแสงธรรมปริทัศน์ ขอสงวนสิทธิ์ตามกฎหมาย ***
ในกรณีที่ต้องการบทความไปเผยแพร่ กรุณาแจ้งขออนุญาตอย่างเป็นทางการ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 45 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2021/2564

บทบรรณาธิการ

“ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” เป็นข้อความของนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี ที่เขียนถึงบรรดาพี่น้องชายหญิงของท่าน และสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงนำมาเป็นชื่อสมณสาส์นของพระองค์ (FRATELLI TUTTI) ซึ่งออกมาเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม ค.ศ. 2020 เพื่อส่งเสริมความรัก ภราดรภาพและมิตรภาพทางสังคม ในช่วงเวลาที่ดูเหมือนสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะหาได้ยากมากขึ้น ในสังคมปัจจุบัน

ในยุคสมัยที่มนุษย์แทบทุกชาติทุกภาษาต่างได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง จากสถานการณ์โรคระบาดที่แพร่กระจายอย่างรุนแรงและกว้างขวาง จากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำจากการเอาัดเอาเปรียบ ความไม่จริงใจ ความเห็นแก่ตัว ฯลฯ ความตระหนักถึงความเป็นพี่น้องร่วมโลก ร่วมครอบครัวดูจะเป็นทางเลือกที่ดีทางเลือกหนึ่งในการฟื้นฟูโลกของเราให้กลับมาเป็นบ้านของมนุษย์ทุกคน บ้านที่เราจะอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มองหาสิ่งที่ดีที่ต่างคนต่างมี และร่วมกันสร้างสรรค์ครอบครัวโลกของเราให้น่าอยู่

วารสารแสงธรรมปริทัศน์จึงอยากจะเชิญชวนผู้อ่านทุกท่าน ผ่านทางบทความต่างๆ ทั้งในด้านปรัชญาและศาสนา มาร่วมกันตระหนักถึงหน้าที่และบทบาทของความเป็นสมาชิกครอบครัวโลก เป็นพี่น้องร่วมครอบครัวเดียวกัน ที่ต้องร่วมด้วยช่วยกันฟื้นฟูโลกของเราให้กลับมาอยู่อย่างอีกครั้งหนึ่ง

บรรณาธิการสร้างสรรค์

ข่าวประชาสัมพันธ์... ขอเชิญชวนส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารแสงธรรมปริทัศน์

ฉบับต่อไปเดือนกันยายน - ธันวาคม 2564 ในหัวข้อ “พระวจนาตถ์”

ส่งต้นฉบับได้ที่ E-mail: pi_santo@yahoo.com หรือ E-mail: sukanda.1984@gmail.com

ภายในวันที่ 10 ตุลาคม 2564 และขอขอบคุณล่วงหน้าสำหรับทุกบทความที่ส่งมาร่วมแบ่งปัน

สารบัญ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 45 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2021/2564

7

ความเป็นพี่น้องที่แท้จริง...ในพระคริสต์เจ้า

- บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, CSS.

16

การเป็นพี่น้องในพระวาทะ

- ศ.กীরติ บุญเจือ, ราชบัณฑิต

31

ต้องทำ “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” ให้เป็นจริง

- บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, OMI.

40

เราทั้งหลายเป็นพี่น้องกัน

- ดร.สุภาวดี นัมคณิสสรณ์

51

ความเป็นพี่น้องกัน ทางออกประเทศไทยท่ามกลางวิกฤติโควิด-19

- ธีรภรณ์ ลีกำเนิดไทย

60

อัล-อคุวะฮ์ ความเป็นพี่น้อง

กรณีศึกษา: ความเป็นพี่น้องในด้านการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว

และสังคมของศาสนิกชนในจังหวัดแห่งศาสนาอิสลาม

- อาจารย์ เมฮ์ดี วันแอเลาะ

สารบัญ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 45 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2021/2564

69

เพื่อให้ทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกัน

- บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

101

การเพิ่มคำวอนขอใหม่ 7 คำ ในบทภาวนาวงวนนักบุญโยเซฟ
โดยสมณกระทรวงพิธีกรรมและศีลศักดิ์สิทธิ์

- บาทหลวงเชษฐา ไชยเดช

105

การสอนคำสอนกับมานุษยวิทยา

- บาทหลวงนพันธุ์ ทัศนาลี

115

น้ำแห่งชีวิต Aqua fons Vitae

- สามสอ แผนกยุติธรรมและสันติ

127

การสอนคริสตศาสนธรรมเยาวชนตามคู่มือการศึกษา YOUCAT

- อาจารย์ สุดหทัย นิยมธรรม

141

แนะนำหนังสือ “พระพรแห่งกระแสเรียกพระสงฆ์”

เอกสาร “ระบบพื้นฐานการอบรมพระสงฆ์”

- บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

[หมวดพระสังฆกรรม]

ความเป็นพี่น้อง ที่แท้จริง... ในพระคริสตเจ้า

บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, CSS.

“ทุกคนเป็นพี่น้องกัน”¹ เป็นพระสมณสาสน์ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสที่ออกประกาศเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2020 ซึ่งตรงกับวันเตรียมฉลองนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี เอกสารฉบับนี้สมเด็จพระสันตะปาปาทรงนำชื่อมาจาก “คำเตือนใจ” ของนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซีที่ใช้คำพูดนี้กล่าวทักทายพี่น้องสมาชิกในคณะของท่าน²

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงตรัสด้วยว่า พระสมณสาสน์เวียนของท่านฉบับนี้เป็น “สมณสาสน์ด้านสังคม” (ข้อ 6) มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมแรงบันดาลใจในการสร้างความเป็นพี่น้องและมิตรภาพทางสังคมให้เกิดขึ้นในโลก ทั้งยังได้นำเสนอแนวคิดและวิธีการที่ชัดเจนและเหมาะสมในการสร้างโลกที่มีความยุติธรรมและมีความ

¹ Encyclical Letter of the Holy Father Francis. **Fratelli Tutti**, on Fraternity and Social Friendship. 2020. See in vatican.va

² คำทักทายดังกล่าวมีว่า “พี่น้องทุกท่าน ขอให้เราทุกคน พิจารณาตอင့်ชุมพาลของเราที่ยอมรับทุกขุทรมานบนไม้กางเขนเพื่อช่วยผู้แกะของพระองค์รอด” (Admonitions, 6.1)

สัมพันธ์กันฉันพี่น้อง ทั้งในชีวิตรด้านสังคม การเมือง และศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในปัจจุบันที่กำลังเผชิญกับวิกฤติของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ที่กำลังระบาดไปทั่วโลก พระสันตะปาปาทรงแสดงความหวัง

1. ความเป็นพี่น้อง: ความหมายที่พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงต้องการหมายถึง คำว่า “ความเป็นพี่น้อง” (Fraternity) ที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงใช้ใน พระสมณสาส์นฉบับใหม่ของพระองค์นั้น

**ดูเหมือนพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงพูดถึง
ความเป็นพี่น้องในลักษณะของ “การปฏิบัติ”
มากกว่า กล่าวคือ ความเป็นพี่น้องก็เป็นอะไร
ที่มนุษย์ต้องพยายาม “ทำให้เกิดขึ้น”
ในขณะที่เราติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น**

ว่าระบบประกันสุขภาพของโลกจะต้องไม่ปล่อยให้ใครเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่ยากลำบากนี้ตามลำพัง เหตุเพราะเราทุกคนถูกสร้างขึ้นโดยพระเจ้าเดียวกัน เราทุกคนเป็นสมาชิกในครอบครัวมนุษยชาติเดียวกัน ทุกคนอยู่ในเรือลำเดียวกัน ทุกคนจึงเป็นพี่น้องกัน และดังนี้ ทุกคนจึงต้องร่วมมือกัน ไม่ใช่ด้วยคำพูดที่งดงามสวยหรู แต่ต้องลงมือปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพราะมีเพียงการร่วมแรงร่วมใจกันอย่างจริงจังเท่านั้นถึงจะทำให้พวกเราทุกคนอยู่รอดได้

พระองค์ทรงใช้คำนี้ในความหมายที่ลึกซึ้งกว่าความหมายทั่วไปที่เข้าใจกัน นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงใช้คำนี้ร่วมกับคำว่า “มิตรภาพทางสังคม” (Social Friendship) ในลักษณะเป็นสองสิ่งที่ไม่อาจแยกจากกันได้ในทุกสังคมของมนุษย์ (ข้อ 142)

สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 ได้เคยนำเสนอเรื่องราวในลักษณะนี้มาแล้วกับคำว่า “ความรัก” โดยทรงตรัสไว้ว่า คำว่า “ความรัก” เป็นคำพูดหนึ่งที่ถูกนำมาใช้บ่อยมากที่สุดและใช้ผิดความหมายมากที่สุด

และพระองค์ก็ทรงอธิบายความหมายที่ถูกต้องและลึกซึ้งผ่านทางพระสมณสาส์นเวียนของพระองค์ชื่อ “พระเจ้าเป็นความรัก”³ ที่ได้ทรงลงพระนามเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2005 ในพระสมณสาส์นฉบับใหม่ที่ชื่อ “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” นี้ พระสันตะปาปาฟรังซิสก็ได้พยายามที่จะฟื้นฟูความหมายที่ถูกต้องและครบถ้วนของคำว่า “ความเป็นพี่น้อง” และรวมถึงมิตรภาพทางสังคมด้วยเช่นกัน

เรื่อง “ความเป็นพี่น้อง” เป็นเรื่องที่เทววิทยาของคาทอลิกให้ความสำคัญมาตลอด ในสมัยที่พระสันตะปาปาเบเนดิกซ์ที่ 16 ยังดำรงตำแหน่งเป็นพระคาร์ดินัล (คาร์ดินัลโจเซฟ รัตซิงเกอร์) ท่านเคยได้รับมอบหมายให้เป็นผู้จัดทำเอกสารที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ฉบับหนึ่ง ซึ่งท่านได้จัดเตรียมเอกสารเรื่องนี้ไว้อย่างลึกซึ้งและได้นำเสนอครั้งแรกในที่ประชุมที่กรุงเวียนนาในปี ค.ศ. 1958 เอกสารฉบับดังกล่าวได้รับการจัดพิมพ์ในเวลาต่อมาภายใต้ชื่อ “ความหมายของความเป็นพี่น้องแบบคริสตชน”⁴

ในงานเขียนเล่มนั้น พระคาร์ดินัลรัตซิงเกอร์ได้พยายามอธิบายความหมายของคำว่า “ความเป็นพี่น้อง” (Brotherhood) ซึ่งในมุมมองของคริสตชนมีอยู่หลายความหมายด้วยกัน และท่านได้เน้นย้ำในขณะนั้นว่าความเป็นพี่น้องในที่นี้หมายถึง “ความเป็นพี่น้องกับพระคริสตเจ้า” จากนั้นก็หมายถึง “ความเป็นพี่น้องในกันและกันของคริสตชน” เหตุเพราะมีที่มาจากความสัมพันธ์ภายในของคริสตชนที่ได้ร่วมแบ่งปันปวงกันเดียวกัน⁵ แต่นี้ไม่ได้หมายความว่า คริสตชนไม่จำเป็นต้องแสดงความรักและความเมตตาต่อผู้อื่นที่ไม่ใช่คริสตชนด้วยกัน ตรงกันข้าม พระคาร์ดินัลกล่าวยืนยันว่า ความสัมพันธ์ภายในของคริสตชนกับพระคริสตเจ้านั้นเป็นไปเพื่อรับใช้มนุษยชาติทุกคนผ่านทาง 3 วิธีการที่สำคัญ ประการแรกคือผ่านทางพันธกิจแพร่ธรรมการประกาศข่าวดีแก่พวกเขา ประการที่สองคือผ่านทาง การแสดงความรักและทำกิจเมตตาต่อพวกเขา และประการที่สามคือโดยการรับทุกข์ทรมานแทนพวกเขา เหมือนอย่าง que พระอาจารย์เจ้าได้ทรงกระทำไว้เป็นแบบอย่าง

³ Encyclical Letter of the Supreme Pontiff Benedict XVI. *Deus Caritas Est*, on Christian Love. 2005. See in vatican.va.

⁴ Josef Cardinal Ratzinger. *The Meaning of Christian Brotherhood*, First English Edition, New York: Sheed and Ward, 1966.

⁵ แต่กระนั้นก็ดี ดูเหมือนว่า เมื่อพูดถึงความเป็นพี่น้องกันนั้น พระคาร์ดินัลรัตซิงเกอร์จะระมัดระวังและหลีกเลี่ยงความคิดที่ว่า มนุษย์ทุกคนทั้งชายและหญิงล้วนเป็นพี่น้องกัน เหตุเพราะเอกสารของท่านต้องการจะเน้นความหมายในแบบของคริสตชนมากกว่า

แต่ดูเหมือนว่า ความหมายของคำ “ความเป็นพี่น้อง” ที่สมเด็จพระสันตะปาปา ฟรังซิสพยายามฟื้นฟูนั้นมีลักษณะที่แตกต่างออกไป กล่าวคือ ในขณะที่พระคาร์ดินัล รัตซิงเกอร์พูดถึงความเป็นพี่น้องในลักษณะเป็น “สิ่งที่พระเจ้าประทานให้” กล่าวคือ มนุษย์เราสามารถเป็นพี่น้องกันได้โดยฤทธิ์ กุศลของการเกิดมาที่มีความเชื่อเดียวกันและมีส่วนร่วมในศีลศักดิ์สิทธิ์เดียวกัน แต่ดูเหมือนพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงพูดถึงความเป็นพี่น้องในลักษณะของ “การปฏิบัติ” มากกว่า กล่าวคือ ในมิติหนึ่งความเป็นพี่น้องเป็นที่สิ่งที่มีมนุษย์เราได้รับมา เนื่องจากเรามีธรรมชาติมนุษย์ร่วมกัน แม้จะมีเชื้อชาติและสัญชาติต่างกันก็ตาม แต่ในอีกมิติหนึ่งความเป็นพี่น้องก็เป็นอะไรที่เรา มนุษย์ต้องพยายาม “ทำให้เกิดขึ้น” ในขณะที่เราติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วย ซึ่งดูเหมือนพระสันตะปาปาฟรังซิสจะทรงเน้นถึงมิตินี้มากกว่า

เราสามารถสังเกตเห็นความแตกต่างนี้ได้อย่างชัดเจน จากการที่พระสันตะปาปา ฟรังซิสทรงนำให้เราไตร่ตรองเรื่องชาวสะมาเรียใจดี (ลก.10:29-37) ที่พบในบทที่ 2 ทั้งบทของพระสมณสาสน์ “ทุกคนเป็นพี่

น้องกัน” ประเด็นสำคัญของอุปมาเปรียบ เทียบที่มีชื่อเสียงนี้คือ พระเยซูเจ้าทรง เปลี่ยนท่าทีการถามของนักกฎหมายคนนั้น โดยสิ้นเชิง โดยนอกจากพระองค์ไม่ทรง ตอบคำถามของเขาที่ว่า “ใครเล่าเป็นเพื่อน มนุษย์ของข้าพเจ้า?” (ลก.10:30) แล้ว พระองค์ยังกลับเชื้อเชิญนักกฎหมายคนนั้น ให้ “เป็นพี่น้อง” กับผู้ที่กำลังต้องการความช่วยเหลือ นั้นด้วย โดยทรงตรัสกับเขาว่า “ท่านจงไปและทำเช่นเดียวกันเถิด” (ลก. 10:37) นี่หมายความว่า “ความเป็นพี่น้อง” ทำให้เราไม่สามารถดำเนินชีวิตในแบบส่วนตัวของเราหรือแบบตัวใครตัวมัน หรือดำเนิน ชีวิตร่วมกันเฉพาะกับคนในครอบครัวของเราเท่านั้น เหมือนอย่างที่เราพูดกันว่า “เลือด ย่อมข้นกว่าน้ำ” ได้ ตรงกันข้าม การดำเนิน ชีวิตของเราต้องมุ่งสู่มิติของสังคม และร่วมมือกันกับผู้อื่นรับผิดชอบสังคมที่เราดำเนิน ชีวิตอยู่ด้วย เอกสารเกี่ยวกับเรื่องความเป็น พี่น้องที่พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงลงนาม ร่วมกับมหาอิหม่าม อาหมัด อัล-เทเยบ เมื่อ เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2019⁶ เป็นตัวอย่างที่ดีที่แสดงให้เห็นแนวคิดนี้ที่ว่า ความเป็น พี่น้องกันเป็นสิ่งที่อยู่เหนือขอบเขตทางศาสนา วัฒนธรรม และเขตแดนใดๆ ทั้งสิ้น

⁶ เอกสารชื่อ “Human Fraternity for World Peace and Living Together”, Apostolic Journey of His Holiness Pope Francis to the United Arab Emirates (3-5 February 2019). See in vatican.va

เป็นไปไม่ได้ที่เราจะดำรงอยู่ในวัฒนธรรมเฉพาะ
ท้องถิ่นของเราโดยไม่ได้เปิดตัวออกสู่วัฒนธรรม
ของโลก “เอกภาพย่อมดีกว่าความขัดแย้ง”
คนอื่นที่แตกต่างจากพวกเราเป็นของขวัญ
และเป็นความบริบูรณ์สำหรับทุกคน....

2. ความเป็นพี่น้อง: เราต้องร่วมมือกันทำให้เกิดขึ้น

ในพระสมณสาสน์ฉบับใหม่นี้ พระสันตะปาปาฟรังซิสได้พูดถึงหลักการสำคัญ 2 ประการในการช่วยเสริมสร้างความเป็นพี่น้องกันให้เกิดขึ้นในสังคมและในโลกของเรา ประการแรกคือ “ความรัก” ส่วนประการที่สองเป็นกฎเกณฑ์ที่พระสันตะปาปาเคยนำเสนอไว้แล้วในพระสมณสาสน์เตือนใจชื่อ “ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร”⁷

ความคิดเรื่อง “ความรัก” นั้น เราพบว่ามีการกระจายอยู่ทั่วไปในพระสมณสาสน์ฉบับใหม่นี้ และเรื่องความรักยังเป็นหัวข้อหลักสำคัญของอุปมาเรื่องชาวสะมาเรียใจดีด้วย

โดยพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงตรัสถึงอุปมาเรื่องนี้ว่ามีความชัดเจนและตรงไปตรงมาอย่างมาก พระองค์ตรัสว่า ความท้าทายที่สำคัญที่เราต้องเผชิญในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมในทุกวันนี้ไม่ใช่เรื่องทางทฤษฎีหรือทางเทคนิคอะไร แต่เป็นเรื่องทางจิตใจของเราเอง พระเยซูเจ้าไม่เคยเรียกร้องให้เราตัดสินใจเลือกคนมาเป็นพี่น้องกับเรา โดยดูว่าใครมีความใกล้ชิดกับเรามาก แต่พระองค์ทรงเรียกร้องให้ตัวเราเองนี้แหละที่จะต้องพยายามเป็นพี่น้องกับทุกคน (ข้อ 80) พวกเราทุกคนถูกเรียกร้องให้ต้องเป็นเหมือนชาวสะมาเรียใจดีคนนั้น เป็นเพื่อนบ้านที่ดีของผู้อื่น พยายามเอาชนะความ

⁷ Apostolic Exhortation of the Holy Father Francis. *Evangelii Gaudium*, on the Proclamation of the Gospel in Today's World. 2013. See in Vatican.va

ลำเอียงและผลประโยชน์ส่วนตัว เหตุเพราะเราทุกคนถูกสร้างมาเพื่อความรัก (ข้อ 88)

หลักการประการที่สองที่พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงแนะนำก็คือ การนำเกณฑ์สำคัญ 4 ประการในพระสมณสาสน์เตือนใจชื่อ “ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร” มาปรับใช้ร่วมกัน⁸ พระสันตะปาปาทรงเห็นว่าเกณฑ์ความคิด 4 ประการนี้เป็นสิ่งที่จะสามารถช่วยเราให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมโดยมีความรักในแบบเดียวกับชาวสะมาเรียใจดีนั้นได้ โดยเฉพาะเกณฑ์ที่ว่า “เอกภาพย่อมดีกว่าความขัดแย้ง” ซึ่งมีความเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับเกณฑ์ที่ว่า “ทั้งหมดย่อมดีกว่าเพียงส่วนเดียว”

พระสันตะปาปาฟรังซิสยังพูดถึงความสำคัญของวัฒนธรรม ซึ่งในพระสมณสาสน์ฉบับนี้พระองค์ก็ได้กล่าวเน้นว่า การมีความรอบรู้และมีความรักในวัฒนธรรมของกันและกันจะช่วยให้แต่ละคนเปิดตัวสู่วัฒนธรรมใหม่ๆ (ข้อ 142-145) เพราะเป็นไปไม่ได้ที่เราจะดำรงอยู่ในวัฒนธรรมเฉพาะท้องถิ่นของเราโดยไม่ได้เปิดตัวออกสู่วัฒนธรรมของโลก “เอกภาพย่อมดีกว่าความขัดแย้ง” คนอื่นที่แตกต่างจากพวกเราเป็นของขวัญ และเป็นความบริบูรณ์สำหรับทุกคน ความ

แตกต่างหมายถึงโอกาสที่จะทำให้เราก้าวหน้าเติบโต วัฒนธรรมที่ดีเป็นวัฒนธรรมที่ให้การต้อนรับที่สามารถเปิดหัวใจของผู้อื่นโดยไม่ต้องปฏิเสธวัฒนธรรมของตนเอง พร้อมกับมอบสิ่งที่ดีงามให้กับพวกเขา รูปทรงต่างๆ มีอยู่หลายมุมสำหรับมองฉันใด การมองดูโลกแบบองค์รวม “ทั้งครบย่อมดีกว่าเพียงส่วนเดียว” แต่กระนั้นก็ดี คุณค่าของแต่ละส่วนก็ยังคงต้องได้รับความเคารพด้วย (ข้อ 145-146)

ส่วนเรื่องช่องว่างระหว่าง “ความเป็นจริงกับความคิด” ซึ่งเป็นเกณฑ์ประการที่ 3 ในพระสมณสาสน์เตือนใจเรื่อง “ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร” “นั่น พูดได้ว่าเรื่องนี้เป็นเหตุผลหนึ่งที่สำคัญที่เป็นที่มาของพระสมณสาสน์เรื่อง “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” นี้ (ข้อ 231-233) พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงกล่าวเน้นอย่างชัดเจนว่า กฎเกณฑ์ทางสังคมบางประการของยุคสมัยใหม่นี้เป็นเพียงคำโฆษณาชวนเชื่อ เป็นเพียงคำพูดที่ดูงดงามสวยหรูเท่านั้น ตัวอย่างเช่น คำพูดที่ว่ามนุษย์ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกัน แต่ในความเป็นจริงของโลกและสังคมทุกวันนี้ เรายังคงอยู่ห่างไกลจากโลกที่มีพื้นฐานอยู่ที่ความเท่าเทียมกันทางสิทธิมนุษยชน

⁸ เกณฑ์สำคัญ 4 ประการประกอบด้วยเกณฑ์ความคิดที่ว่า 1) เวลายิ่งใหญ่กว่าสถานที่; 2) เอกภาพย่อมดีกว่าความขัดแย้ง; 3) ความเป็นจริงสำคัญกว่าความคิด; และ 4) ทั้งหมดย่อมดีกว่าเพียงส่วนเดียว

เรื่องความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง ก็ยังเป็นแค่เพียงคำพูดที่เป็นนามธรรมอยู่ต่อไป พระสันตะปาปาจึงให้ความสำคัญกับ “ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นมากกว่าสิ่งที่เป็นเพียงความคิด” โดยพระองค์ทรงเน้นว่าการแสดงออกซึ่งความรักเมตตาเป็นอะไรที่สำคัญกว่าแค่การรู้สึก

ส่วนเกณฑ์เรื่อง “เวลายิ่งใหญ่กว่าสถานที่” นั้น ดูอาจจะไม่ได้ถูกเน้นมากนัก ในพระสมณสาสน์เตือนใจเรื่อง “ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร” แต่กลับเป็นเรื่องที่กระจายอยู่ทั่วไปในพระสมณสาสน์เรื่อง “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” พระสันตะปาปาทรงวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรงพวกนักการเมืองที่ใช้เวลาช่วงที่ตัวเองเป็นผู้แทนของประชาชนแสวงหาประโยชน์ส่วนตนมากกว่าเพื่อความดีของประชาชนส่วนรวม (ข้อ 161) นักการเมืองแต่ละคนจึงควรใช้เวลาหันกลับมาไตร่ตรองอย่างจริงจังถึงบทบาทการรับใช้ของตนเองในเรื่องนี้ พระสันตะปาปายังให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับคำว่า “ประชานิยม” ด้วยว่า ประชานิยมที่ไม่สนใจใยดีกับความหมายที่แท้จริงของคำว่า “ประชาชน” โดยสร้างความนิยมเพื่อที่จะเอารัดเอาเปรียบพวกเขาและทำทุกอย่างเพื่อเพิ่มความนิยมของตนเอง (ข้อ 159) ไม่ถือว่าเป็นประชานิยมที่ถูกต้อง การเมืองที่ดีจะต้องปกป้องประชาชน

ที่เป็นแรงงาน เพราะแรงงานเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งของชีวิตทางสังคม และยังต้องพยายามหาโอกาสในการสร้างหลักประกันให้ทุกคนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนอย่างเท่าเทียมกัน (ข้อ 162) ด้วย

เกณฑ์ 4 ประการนี้ จึงเป็นวิธีที่พระสันตะปาปาฟรังซิสเสนอแนะเพื่อจะช่วยให้เราสามารถแสดงออกถึงความรักตามแบบอย่างของชาวสะมาเรียใจดีคนนั้นได้ ความรักไม่ได้กระตุ้นแค่ให้เราเปลี่ยนความปรารถนาไปสู่การกระทำอะไรบางอย่างเพื่อผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเท่านั้น แต่ความรักยังนำเราไปสู่การแสวงหาวิธีการเพื่อเปลี่ยนแปลงความสามารถของเราในการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ทั้งในส่วนบุคคลและในส่วนของหมู่คณะในสังคมด้วย

3. ความเป็นพี่น้องที่แท้จริงคือความเป็นพี่น้องกันในพระคริสตเจ้า

ในพระสมณสาสน์ฉบับใหม่นี้ พระสันตะปาปาฟรังซิสยังได้เชิญชวนให้เราระลึกถึงเหตุการณ์ครั้งสำคัญในชีวิตของนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี นั่นคือ การเดินทางไปเยี่ยมสุลต่านมาลิก-เอล-คามิล ที่ประเทศอียิปต์ ซึ่งนอกจากจะต้องเสี่ยงภัยในชีวิตแล้ว ท่านยังได้พบกับความยากลำบากและอุปสรรคต่างๆ มากมายในระหว่างการเดิน

ทาง แต่ในที่สุด ท่านนักบุญก็ได้พบกับ
 สุลต่านอย่างที่ได้ตั้งใจไว้และได้ประกาศ
 ขาวดีของพระเยซูคริสต์เจ้าให้เขาฟัง ท่าน
 นักบุญไม่ได้คิดประดิษฐ์คำพูดงดงามสวยหรู
 มากมายแต่อย่างใดเลยในการประกาศข่าวดี
 ของพระเยซูเจ้า ท่านเพียงแค่ “ประกาศ
 ความรักของพระเจ้า” (ข้อ 4)

ท่านนักบุญฝรั่งเศสได้ปฏิบัติต่อพวก
 มุสลิมด้วยความเคารพและด้วยความรักอัน
 พี่น้อง เนื่องจากท่านค้นพบความเป็นมนุษย์
 ในตัวของท่านเองว่า ถูกสร้างมาโดยพระเจ้า
 และพระเจ้ายกย่องรักผู้ที่พระองค์ทรงสร้างมา
 แต่กระนั้นก็ดี แม้ว่ามนุษย์ทุกคนจะมี
 ความเป็นพี่น้องกันในแบบสากล (Universal
 fraternity) ก็จริง แต่ “การเป็นพี่น้องกัน
 ในพระคริสตเจ้า” (Fraternity in Christ)
 ก็มีข้อผูกมัดที่ลึกซึ้งกว่า จึงจำเป็นที่เราต้อง
 แยกแยะระหว่างความเป็นพี่น้องแบบสากล
 ของเราในฐานะเป็นสิ่งสร้างของพระเจ้า กับ
 ความเป็นพี่น้องของเราในพระคริสตเจ้าใน
 ในฐานะเป็นคริสตชน และความเป็นพี่น้อง
 แบบสากลนั้นจะครบสมบูรณ์ได้ก็โดยผ่าน
 ทางความเป็นพี่น้องในพระคริสตเจ้านี่เอง

ในพระสมณสาสน์ฉบับใหม่นี้ พระ
 สันตะปาปาฟรังซิสได้นำอุปมาเรื่องชาว
 สะมาเรียใจดีมาไตร่ตรอง เขาเป็นคนแปลก
 หน้าต่างถิ่น แต่กลับให้ความช่วยเหลือคน
 แปลกหน้าต่างถิ่นอีกคนหนึ่งโดยไม่คำนึงถึง

เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา หรือสีผิวแต่อย่าง
 ใด เขาได้หยุด เข้าไปดูชายแปลกหน้าที่ถูก
 ทำร้าย และได้ให้ความช่วยเหลือแก่เขา
 ประเด็นสำคัญคือ เขาได้ให้ “สิ่งที่หาได้ยาก”
 ในโลกในยุคสมัยของเรา นั่นคือ “เวลา”
 (ข้อ 63) ชาวสะมาเรียใจดีคนนั้นเป็นเหมือน
 นักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี กล่าวคือ เขา
 สามารถมองเห็น “พี่น้องของเขา” ในคน
 แปลกหน้าต่างชาติต่างถิ่น แม้ว่าการกระทำ
 เช่นนั้นเขาอาจจะต้องเสี่ยงต่อชีวิตของตน
 ก็ตาม แต่เขาก็ทำ และที่สุด เขายังได้นำชาย
 แปลกหน้าที่ถูกทำร้ายคนนั้นไปยังโรงแรม
 ซึ่งตามคำอธิบายของนักบุญยอห์น คริส
 โสโตม และบิดาจารย์ท่านอื่นๆ ของพระ
 ศาสนจักร โรงแรมนั้นเป็นภาพตัวแทน
 ของ “พระศาสนจักร” นั่นเอง นี่หมายความว่า
 ความเอาใจใส่ดูแลพี่น้องของตนนั้นจะ
 ยังไม่สมบูรณ์ จนกว่าจะได้นำเขาไปพบ
 “พระคริสตเจ้า” ในพระศาสนจักรของเรา

จึงสรุปได้ว่า ความเป็นพี่น้องแบบ
 สากลเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ เพราะมนุษย์ทุกคน
 ถูกสร้างขึ้นจากพระหัตถ์ของพระเจ้าเหมือน
 กัน หากไม่มีมนุษย์คนอื่นๆ เราก็ไม่สามารถ
 มีพี่น้องได้ และเราก็เป็นคนกำพร้า แต่ความ
 เป็นพี่น้องแบบสากลนี้ยังไม่สมบูรณ์ จนกว่า
 จะได้รับศีลล้างบาป เพราะเมื่อถึงเวลานั้น
 เราทุกคนถึงจะได้เป็น “พี่น้องกันในพระ
 คริสตเจ้า” ได้ เมื่อถึงเวลานั้น “พระอาจารย์

ของท่านจะมีเพียงผู้เดียวและทุกคนเป็นพี่น้องกัน” (เทียบ มธ.23:8) การประกาศข่าวดีเรื่องพระคริสตเจ้าเป็นแรงบันดาลใจที่ผลักดันให้นักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซีเดินทางไกลไปพบพี่น้องชาวมุสลิมถึงตะวันออกกลางฉับไฉน เชื่อว่าการประกาศข่าวดีเรื่องพระคริสตเจ้าก็คงเป็นแรงบันดาลใจที่อยู่เบื้องหลังพระสมณสาสน์ “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสด้วยฉับนั้น

[หมวดปรัชญา]

การเป็นพี่น้อง ในพระอาณาจักร

ศ.กิริติ บุญเจือ

นิยาม

คณะบรรณาธิการวารสารแสงธรรม
ปรีทศน์กำหนดให้เขียนเรื่องความเป็นพี่น้อง
ในฉบับนี้ ก็จำเป็นต้องนิยามหรือสันนิษฐาน
กันเสียก่อนว่าคณะบรรณาธิการต้องการให้
เขียนในความหมายใดหรือในบริบทของวิชา
ใด ถ้าเป็นวารสารวิทยาศาสตร์ก็ต้องตีความ
ว่าหมายถึงลูกทั้งเพศชายและเพศหญิงที่เกิด

จากพ่อแม่คู่เดียวกัน ซึ่งก็หมายความว่า
ด้วยว่ามียีนส์เหมือนกันมากที่สุดและสรีระ
ไม่เอื้ออย่างมากที่สุดที่จะให้เป็นพ่อแม่
สืบสายโลหิตต่อไป ถ้าเป็นวารสารจิตวิทยา
ก็ต้องตีความว่าหมายถึงกลุ่มบุคคลที่มีแนว
โน้มที่จะช่วยกันปกป้องผลประโยชน์ในชีวิต
และทรัพย์สินของกันและกันอย่างเข้มข้น

ศาสตราจารย์และราชบัณฑิต อดีต สนช. อดีตหัวหน้าภาควิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อดีตคณบดีคณะปรัชญา
และศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญและมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ประธานโครงการปรัชญาเอกปรัชญาและจริยศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา บรรณาธิการจัดทำสารานุกรมปรัชญาของราชบัณฑิตยสถาน บรรณาธิการจัดทำสารานุกรม
วิสามานยนามศาสนาสาขาลงของราชบัณฑิตยสถาน ออกอากาศวิทยุศึกษาเรื่องราชปรัชญาเพื่อความสุขของมหาประชาชน
ชาวสยาม วันจันทร์เวลา 9.10 น. สัปดาห์แรก ของทุกเดือน FM92, AM1161, www.moeradiothai.net กรรมการ
ตำแหน่งวิชาการของวิทยาลัยแสงธรรม, ม.คริสเตียน, ม.มิชชั่น ประธานกิตติมศักดิ์องค์การศาสนาเพื่อสันติภาพแห่งเอเชีย
เหรียญคุณภีมาลา เข็มศิลปวิทยา สาขาจริยศาสตร์ ประจำปี 2560 สอบถามเรื่องปรัชญา โทร.08 6045 5299.

ที่สุดซึ่งถ้าไม่เป็นเช่นนั้นสังคมจะตำหนิว่าทำตัวเหมือนไม่ใช่พี่น้องกัน และถ้าไม่ใช่พี่น้องกันแต่ปฏิบัติต่อกันอย่างนี้ก็จะมีความสรรเสริญว่าทำตัวเหมือนกับพี่น้องคลานตามกันมา ถ้าเป็นวารสารด้านสังคมก็รู้กันว่าเป็นเพียงคำเปรียบเทียบกับอุดมการณ์การเมืองอยากให้เป็นแต่เป็นไปได้ยาก เช่นรักชาติยิ่งชีพเพราะเป็นสมบัติของพี่น้องร่วมชาติร่วมบรรพบุรุษ ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นนี้ไม่น่าจะเป็นเจตนาของวารสารแสงธรรมปริทัศน์ในครั้งนี้ ถ้าเช่นนั้นมันคืออะไร ก็คงต้องตอบว่าไม่รู้ เพราะไม่มีคำชี้แจงอะไรมากกว่านี้ จึงต้องเดาเอาเองตามใจ

นึกได้ถึงข้อความหนึ่งในพระวรสารที่เล่าโดยนักบุญมัทธิว มาระโก และลูกา นักบุญมัทธิวให้รายละเอียดมากที่สุดว่า “ขณะที่พระเยซูเจ้ากำลังตรัสกับประชาชน พระมารดาและพระญาติของพระองค์มายืนอยู่ข้างนอกต้องการพูดกับพระองค์ พระองค์จึงตรัสถามผู้ที่มาทูลนั้นว่า ใครเป็นมารดา ใครเป็นพี่น้องของเรา แล้วทรงยื่นพระหัตถ์ชี้บรรดาศิษย์ ตรัสว่า นี่คือมารดาและพี่น้องของเรา เพราะผู้ที่ปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระบิดาของเราผู้สถิตในสวรรค์ ผู้นั้นเป็นพี่น้องชายหญิงของเราและเป็นมารดาของเรา” (มัทธิว 12:46-50)

เดาใจคณะบรรณาธิการวารสารแสงธรรมปริทัศน์

“ใครเป็นพี่น้องของเรา” ภาษาไทยฟังดูรื่นหูดี แต่พระเยซูเจ้ามิได้ตรัสเป็นภาษาไทย แต่ตรัสเป็นภาษาอาราเมกซึ่งเป็นภาษาชาวบ้านในปาเลสไตน์ขณะนั้น และไม่มีใครบันทึกไว้ จึงไม่อาจจะรู้ได้ว่าได้ตรัสไว้อย่างไร นักบุญมัทธิวเป็นยิว ได้ฟังเป็นภาษาอาราเมก แต่บันทึกไว้เป็นภาษากรีก จึงต้องได้แปลจากภาษาอาราเมกเป็นภาษากรีกว่า Tines eisin hoi mou adelphoi kai adelphes ซึ่งถ้าจะแปลให้ได้ความหมายเต็มๆ ก็ต้องแปลว่า “ใครเป็นพี่ชายน้องชายและพี่สาวน้องสาวของเรา Who are my elder brother or younger brother and elder sister or younger sister?) เพราะภาษากรีกและภาษายุโรปทั้งหลายรวมทั้งภาษาอังกฤษด้วย

Brother = พี่ชายหรือน้องชาย

Sister = พี่สาวหรือน้องสาว

คำว่า “ความเป็นพี่น้องกัน” จึงหาคำแปลตรงๆ ไม่ได้ ต้องใช้วิธีกำหนดหรือบัญญัติ คือกำหนดให้รู้กันในหมู่นักวิชาการว่าเราตกลงใช้คำภาษาอังกฤษ Fraternity ซึ่งมาจากภาษาละติน Frater = พี่หรือน้องชาย ให้มีความหมายรวมทั้งพี่น้องชายและพี่น้องสาว แล้วเพิ่ม -ty ที่ท้ายคำเพื่อให้แปลว่าการหรือความ

ดังนั้นจึงสรุปเอาความต้องการของ คณะบรรณาธิการวารสารแสงธรรมปริทัศน์ ว่าคงต้องการอย่างนี้ ก็ต้องเดาใจต่อไปอีก ขึ้นหนึ่งว่า จะเอาความหมายวิทยาศาสตร์ หรือจิตวิทยา สังคมศาสตร์ หรือพระวรสาร มัทธิว ก็คงจะตัดสินใจได้ไม่ยากว่าน่าจะ ต้องการความหมายตามพระวรสารมากที่สุด ถ้ามีปัญหา ก็จะตามมาทันทีต่อมาว่าความ หมายตามพระวรสารจะได้มาจากไหน ถ้าจะ สืบหากันจริงๆ ก็คงต้องเสียเวลาอีกมาก ก็ยังไม่ทราบได้ว่าเมื่อไรจะได้เรื่อง และอาจ จะได้ความหมายหลายอย่างตามความเห็น หรือตามการชอบของผู้มีความเห็นแต่ละคน เมื่อเป็นเช่นนั้นผู้เขียนขอตัดบททดลองเสนอ ความเห็นของตนเองดูว่าพอจะไปไหนไหม

คำ Logos ในพระวรสารโดยยอห์น

ในบทความของวารสารแสงธรรม ปริทัศน์เล่มที่ 2 นัยถ้อยหลังจากเล่มนี้ เรื่อง เราต้องการคณะครุศาสตร์ ผู้เขียนได้เกริ่นถึง บทนำในพระวรสารโดยนักบุญยอห์นที่ว่า “แต่แรกเริ่มนั้น พระวจนาตถ์ทรงดำรงอยู่ แล้ว พระวจนาตถ์ประทับอยู่กับพระเจ้าและ พระวจนาตถ์เป็นพระเจ้า พระองค์ประทับ อยู่กับพระเจ้าแล้วตั้งแต่แรกเริ่ม พระเจ้า ทรงสร้างทุกสิ่งอาศัยพระวจนาตถ์ ไม่มีสัก สิ่งเดียวที่พระเจ้าไม่ทรงสร้างโดยทางพระ วจนาตถ์ ชีวิตอยู่ในพระองค์ และชีวิตเป็น

แสงสว่างสำหรับมนุษย์ แสงสว่างส่องใน ความมืด และความมืดกลืนแสงสว่างนั้นไม่ ได้ พระเจ้าทรงส่งชายผู้หนึ่งมา เขาชื่อ ยอห์น เขามาในฐานะพยานเพื่อเป็นพยาน ถึงแสงสว่าง เขาไม่ใช่แสงสว่างแต่เป็นพยาน ถึงแสงสว่าง แสงสว่างแท้จริงซึ่งส่องสว่างแก่ มนุษย์ทุกคนกำลังจะมาสู่โลก พระวจนาตถ์ ประทับอยู่ในโลกและโลกถูกสร้างโดยอาศัย พระองค์แต่โลกไม่รู้จักพระองค์ ไม่ยอมรับ พระองค์ ผู้ใดที่ยอมรับพระองค์คือผู้ที่เชื่อ ในพระนามของพระองค์ พระองค์ประทาน อำนาจให้ผู้นั้นกลายเป็นบุตรของพระเจ้า เขามีได้เกิดจากสายเลือด มิได้เกิดจากความ ปราถนาตามธรรมชาติ มิได้เกิดจากความ ต้องการของมนุษย์ แต่เกิดจากพระเจ้า พระ วจนาตถ์ทรงรับธรรมชาติมนุษย์และเสด็จมา ประทับอยู่ท่ามกลางเรา เราได้เห็นพระสิริ รุ่งโรจน์ของพระองค์ พระสิริรุ่งโรจน์ที่ทรง รับจากพระบิดาในฐานะพระบุตรเพียงองค์ เดียว เปี่ยมด้วยพระหรรษทานและความ จริง” (ยอห์น 1:1-14)

คำไทย “พระวจนาตถ์” แปลจากคำ “Logos” ในพระวรสารฉบับภาษากรีก ดั้งเดิม นักบุญยอห์นน่าจะตั้งใจใช้คำนี้ ตรงนี้และเป็นคำกุญแจให้เข้าใจพระวรสาร ทั้งหมดของท่านก็ว่าได้ และคำนี้ก็คำที่ใช้ มากทั้งในความหมายธรรมดาที่แปลว่า “คำพูด คำ วาจา” และความหมายทาง

วิชาการทั้งที่มีความลึกซึ้งน้อยจนถึงลึกซึ้งมากที่สุด จึงเมื่อท่านนักบุญตั้งใจจะหาคำที่ลึกซึ้งสักคำหนึ่งเพื่อหมายถึงพระเยซูเจ้า ก็เป็นเรื่องธรรมดาหลายๆ และเหมาะสมที่สุดที่จะเลือกใช้คำนี้

คำที่ลึกซึ้งในปรัชญากรีกอีกคำหนึ่งคือ คำ Chaos ซึ่งผู้แปลพระธรรมเดิมใช้แปลคำ tohu wa bohu อันเป็นสารดั้งเดิมที่พระเจ้าได้ทรงสร้างไว้เป็นวัตถุดิบแรกเตรียมไว้ใช้งานก่อนการสร้างโลก 6 วัน กระตุ้นต่อมความอยากรู้ว่าพระเจ้าได้ทรงสร้างสารดั้งเดิมก่อนการสร้างโลกวันที่ 1 ก็มากนัก ซึ่งนักบุญโทมัสนักปราชญ์ตอบว่าไม่อาจรู้ได้ เพราะพระองค์อาจจะสร้างไว้แต่เนิ่นหรือเมื่อใดเมื่อหนึ่งในเวลาที่นับได้ก็ได้ทั้งสิ้น

พระธรรมเดิมริเริ่มความเชื่อใหม่ว่ามีพระยาห์เวห์ (Yahweh แปลว่าผู้เป็นอยู่เอง) ไม่มีใครสร้าง แต่ทรงสร้างสรรพสิ่งทั้งมวล และทั้งมวลจริงๆ รวมทั้ง Chaos ด้วย เพราะถ้าไม่ทรงดำรงสร้างก็จะมีอะไรมีอยู่เลยนอกจากพระองค์แต่ผู้เดียว เอกสารแรกๆ ของชนชาติอื่นๆ ถ้ามีกล่าวถึงต้นกำเนิดของสรรพสิ่งรวมทั้งเทพด้วย มาจากสารดั้งเดิมซึ่งมีความหมายในทำนอง Chaos ทั้งสิ้น นั่นคือ Chaos เป็นที่มาของเทพและเทพสร้างสิ่งอื่นๆ จาก Chaos มียกเว้นอยู่กรณีเดียวที่เอกสารของอียิปต์โบราณอ้างว่ามีฟาโรห์องค์หนึ่งนามว่าอิกนาตอน

หรือผู้ศรัทธาในสุริยเทพอาตอน ปฏิรูปศาสนาของอียิปต์โบราณโดยให้สอนว่ามีสุริยเทพก่อน Chaos เป็นผู้สร้าง Chaos และแปลง Chaos ให้เป็นสิ่งต่างๆ รวมทั้งเทพและมนุษย์ด้วย สันรัชกาลศาสนาของชาวอียิปต์โบราณก็กลับคืนสภาพเดิมต่อไป แต่นักปราชญ์อียิปต์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่เจ้านายมีผู้สืบทอดคำสอนเรื่องสุริยเทพอาตอนสร้าง Chaos และโมเสสขณะยังเป็นเจ้านายอยู่ในวังของอียิปต์อาจจะเป็นคนหนึ่งที่เชื่ออย่างลับๆ ล่อๆ อยู่ เมื่อได้รับการเปิดเผยว่า “เราคือยาห์เวห์ผู้ทรงเป็นอยู่” จึงเข้าใจได้ง่ายดายและขยายผลได้อย่างเป็นปีเป็นขลุ่ยต่อมาจนเป็นไบเบิลทั้งฉบับ

ชาวอียิปต์กับความเชื่อเรื่องสารดั้งเดิม

ชาวอียิปต์โบราณโดยทั่วไปได้พัฒนาศาสนาของตนจากศาสนาของมนุษย์ยุคหินใหม่ มาถึงระยะหนึ่งก็ปรากฏว่ามีความเชื่อว่า แต่แรกเริ่มเดิมทีมีสารรวมรูป (Chaos) ได้ชื่อว่าอาตุม (Atum) พลังที่ต่างก็ทำการอย่างสับสนในสารรวมรูปเริ่มจับตัวกันเป็น 4 คู่ คือ พลังน้ำ (Nun คู่กับ Naunet) พลังความว่างแต่ไม่ว่างเปล่า (Huh คู่กับ Hauhet) พลังความมืดแต่ไม่ใช่ความเปล่า (Kuk คู่กับ Kauket) และพลังปกครอง (Amon คู่กับ Amaumet) ซึ่งภายหลังสำนักศึกษาแห่งสุริยนคร (Heliopolis) จะตีความว่าได้แก่

สุริยเทพ ซึ่งให้กำเนิดแก่ 2 คู่ คือ เจ้าพ่อธรณี (Geb) และเจ้าแม่ฟ้า (Nut) เจ้าพ่ออากาศ (Shu) และเจ้าแม่ความชื้นเมฆหมอก (Tefnet) เจ้าพ่ออากาศแหวกยกท้องฟ้าออกจากพื้นดิน เจ้าแม่ความชื้นเมฆหมอกให้กำเนิดแก่เทพเทวีเกษตรเพาะปลูกและมอบหมายให้ดูแลภาคต่ำของแม่น้ำไนล์ (Osiris และ Isis มีโอรสนามว่า Horus) ให้กำเนิดแก่เทพเทวีเกษตรเลี้ยงสัตว์ให้ดูแลภาคสูงของแม่น้ำไนล์ (Set และ Nephthys) สุริยเทพทรงสร้างมนุษย์จากดินของแม่น้ำไนล์เพื่อให้เป็นบริวารและรับใช้เทพ เทพเทวีเลี้ยงสัตว์รักษาความสำเร็จของเทพเทวีเพาะปลูก จึงออกอุบายลักพาตัวเทพโอซิริสไปหั่นศพโยนทิ้งในแม่น้ำไนล์เป็นเหตุให้พืชไม่ออกผล เทวีอายสิสต้องตามเก็บชิ้นส่วนศพมาทำพิธีปลูกให้ฟื้นคืนชีพ พืชจึงออกผลอุดมตามเดิม สุริยเทพจึงปูนบำเหน็จให้ทั้งครอบครัวกลายเป็นเทพอมตะทั้งกายและวิญญาณ ทรงแต่งตั้งให้โฮรุสเป็นปฐมฟาโรห์ปกครองอียิปต์ทั้งหมดสืบสันตติวงศ์โฮรุสเทพเรื่อยมา ไม่นานเท่าไรก่อนที่จะมีบันทึกว่าฟาโรห์แมนนิส (Manes) เป็นต้นราชวงศ์ที่ 1 เมื่อประมาณ 4000 ปีก่อนคริสตกาล สำนักศึกษาแห่งเฮลเลออาพเพอสิสุเรียนครให้การรับรองว่าเป็นองค์อวตารของเทพฮอร์รัสโฮรุสของสุริยเทพ ทำให้ฟาโรห์ทุกคนได้รับการยกย่องว่าเป็นสุริยเทพอวตาร

เทพโอซิริสเมื่อมีอำนาจเด็ดขาดปกครองใต้บาดาล ก็ได้วางแผนกอบกู้มนุษย์จากชะตากรรมที่ไม่อาจเป็นอมตะ โดยจัดสรรสถานที่ส่วนหนึ่งในดินแดนใต้บาดาลให้เป็นสวรรค์สงวนไว้สำหรับผู้รักภักดีที่เต็มใจปฏิบัติตามเงื่อนไขที่พระองค์เองได้ทรงเปิดเผยไว้ในคัมภีร์เตรียมตัวตาย (The Book of the Dead) ตายเมื่อไรก็จะได้รับการพิพากษาโดยตราชูแห่งความเที่ยงธรรม หากผ่านเกณฑ์ก็จะได้รับการต้อนรับเข้าสู่สวรรค์ใต้บาดาลเสวยสุขนิรันดร์เฉพาะวิญญาณ

ชาวกรีกกับความเชื่อเรื่องสารดั้งเดิม

ชาวกรีกโบราณและชาวเผ่าอารยันทั้งหลายก็ได้พัฒนาการนับถือศาสนาของตนจากศาสนาของมนุษย์หินใหม่เช่นเดียวกับชาวอียิปต์โบราณ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวกรีกโบราณน่าจะได้รับอิทธิพลจากชาวอียิปต์โบราณมาบ้างไม่มากนักน้อย และน่าจะสังเกตว่าชาวกรีกโบราณพัฒนาความเชื่อทางศาสนาของตนไปตามความเป็นไปอย่างธรรมชาติแต่ต้นจนจบประวัติศาสตร์ของตนโดยไม่ปรากฏว่ามีศาสดามาทำให้พัฒนาอย่างก้าวกระโดดอย่างเป็นทางการ ทั้งไม่มีคณะศาสนบุคคลที่อุทิศตนบำรุงศาสนาโดยเฉพาะ แต่ก็มีประมวลความเชื่อร่วมกันมาแต่ต้นซึ่งพัฒนาต่อๆ กันมาในหลายทิศทาง

ซึ่งมีผู้บันทึกไว้ต่างๆ กันโดยไม่เคยมีใครมีอำนาจชี้ว่าฉบับใดผิดหรือถูกอย่างไร จึงอยู่ในสภาพที่ว่าใครอยากจะเชื่อหรือไม่เชื่ออย่างไร ฉบับใดหรือตอนใด ก็ทำได้โดยไม่มีใครว่า ความเชื่อจึงผิดเพี้ยนกันไปแล้วแต่ว่าใครจะเรียนรู้มาจากแหล่งใด แต่ก็ร่วมพิธีกรรมกันได้โดยต่างคนต่างมีศรัทธาของตนเป็นที่ตั้ง พิธีกรรมที่ต้องการในใจอาจจะต่างกันแต่ก็ร่วมพิธีกรรมที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจัดขึ้นได้โดยไม่รังเกียจและไม่มีอาการต่อต้านแต่ประการใด ตัวอย่างเช่นความเชื่อเรื่องเทวกำเนิดและการสร้างมนุษย์ มีแหล่งที่สำคัญรับรู้กันอย่างน้อย 4 แหล่งเท่าที่รู้ คือ

1. ความเชื่อของชาวพื้นเมืองเดิมเผอแลสเจียน (Pelasgians) ที่มีบันทึกไว้หลายแห่งเช่น ในงานเขียนของ Pliny, Apollonius Rhodius, Apollodorus, Hesiod, Aristophanes, Clement of Rome, Pausanias, ซึ่งโดยรวมๆ แล้วพอจะจับใจความได้ว่า แต่แรกเริ่มเดิมทีมีแต่สารรวมรูปที่ภาษากรีกเรียกว่า Chaos โดยไม่ต้องรู้มาจากไหน วันหนึ่งปรากฏจากสารรวมรูปเป็นเจ้าแม่ Eurynome ยืนตระหง่านอยู่เหนือสารรวมรูป นางเนรมิตเสกสารรวมรูปให้แยกตัวออกเป็นน้ำเบื้องบนและน้ำเบื้องล่าง นางเอียงกรายไปทางทิศใต้ก็เกิดลมพัดไปทางใต้และเกิดแผ่นดินแห่งทางตอนเหนือ นางกลับหลังหันก้าวเท้าไปทางทิศเหนือ เกิด

ลมเหนือพัดออกจากตัวนาง นางขี้อลมเหนือด้วยหัตถ์ทั้งสองเกิดพญานาค Ophion เจ้าแม่หมุนตัวตัวๆ เจ้าพ่อลมเหนือ Boreas ถือโอกาสซึมแทรกเข้าไปในตัวนางจนนางรู้สึกทรงครรภ์ นางแปลงตัวเป็นนกเขาลอยตัวได้กระแสนคลื่นในท้องมหาสมุทรอย่างเพลิดเพลิน แล้วอยู่มาวันหนึ่งเจ้าแม่นกเขาก็กว้างไขหนึ่งฟองบนคลื่น พญานาคเฝ้าดูอยู่ตลอดเวลาด้วยอารมณ์หวงแหน นางพญานกเขาสั่งให้พญานาคขดตัวรอบไข่ 7 รอบ เพื่อคุ้มครองปกป้องภัยอันตราย จนกระทั่งไขฟองนั้นแตกออกเป็น 2 ซีก ซีกบนกลายเป็นกรอบฟ้า ซีกล่างกลายเป็นพื้นดินลอยอยู่เหนือมหาสมุทร ท้องฟ้าให้กำเนิดแก่ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาวต่างๆ ในท้องฟ้า ส่วนพื้นดินให้กำเนิดแก่ภูเขา แม่น้ำลำธาร สัตว์และพืชชนิดต่างๆ เจ้าแม่สร้างนิवासถานบนยอดเขาโอลิมปัส พญานาคมาขออาศัยอยู่ด้วยและขอบอวดอ้างว่าตนเป็นผู้สร้างสิ่งทั้งปวงในฐานะเป็นผู้ฟักไข่เอกภาพุดซ้ำๆ ซากๆ เชิงต่อแหล่งหาความยิ่งใหญ่ นำราคาญ ถึงขีดที่เจ้าแม่ทนไม่ไหว ด้วยอารมณ์ชั่ววูบนางยกบาทาขึ้นถีบไปเต็มแรง สันบาทาถูกเคียวพญานาคอาการฟกช้ำดำเขียว ยกบาทาอีกข้างหนึ่งเตะออกไปเต็มแรงถูกปากฟันหักไปเกือบหมดปาก นางลุกขึ้นยืนจึงกำบังคับมันให้ย้ายนิवासถานไปอยู่ในถ้ำมืดใต้บาดาล ครั้นสงบสติอารมณ์ได้

แล้ว เจ้าแม่ก็เลือกเอาส่วนหนึ่งของสารรวมรูปมาสร้างดาวเคราะห์ 7 ดวง เลือกพลึงจากสารรวมรูปเป็นอย่างๆ เอามาสร้างเทพเทวีเป็นคู่ๆ เพื่อให้รับผิดชอบดูแลประจำดาวเคราะห์แต่ละดวง ส่วนมนุษย์นั้น ชายคนแรกเกิดขึ้นเองจากดินในแคว้น Arcadia มีนามว่า Pelasgus เจ้าแม่สอนให้รู้จักใช้ปัจจัย 4 เพื่อยังชีพ สมรสกับ Meliboea ธิดาของเจ้าพ่อสมุทร เกิดลูกหลานมาเป็นชนพื้นเมืองของประเทศกรีซและเกาะครีทที่ได้ชื่อว่าชาวเผอแลสเจียน (Pelasgians)

2. ความเชื่อของโฮเมอร์ (Homer) โฮเมอร์เองมิได้ตั้งใจเขียนเรื่องเทพก่าเนิดโดยตรง แต่ต้องการกล่าวถึงบทบาทของเทพเทวีต่างๆ ในสงครามกรุงทรอย ให้เห็นว่าเทพเทวีมีความเห็นต่างกันได้แต่ไม่รบกันเอง แม้จะต้องทำศึกกันอย่างฉกาจฉกรรจ์ด้วยสงครามตัวแทน คือแบ่งข้างกัน แล้วยุให้มนุษย์รบกันจนตายกันข้างละมากๆ ทั้งๆ ที่เทพก็ยังคงสังสนทนกันอย่างมีความสุขตลอดวัยเหมือนเดิม โฮเมอร์แทรกความเชื่อของตนเกี่ยวกับกำเนิดของเทพและเทวีโดยมิได้ตั้งใจว่า เทพเทวีและสรรพสัตว์ทั้งหลายรวมทั้งมนุษย์ด้วย ล้วนแต่ถือกำเนิดแรกมาจากเจ้าพ่อสมุทร Oceanus และเจ้าแม่สมุทร Tethys ทั้งนี้โดยมีห้วงมหรรณพ (the Deep) เป็นกรอบซึ่งก็คือ Chaos หรือสารรวมรูปนั่นเอง

3. ความเชื่อของลัทธิออร์ฟิสม์ (Orphism) ออร์เฟิส (Orpheus) มีชีวิตอยู่ในราวศตวรรษที่ 6 ก.ค.ศ. มีประวัติว่าเป็นโอรสของเทพอพาลโลว์กับเทวีดนตรีคาลเลออาพี (Calliope) จึงมีดนตรีในสายเลือดตั้งแต่เกิดจนตาย สามารถติดต่อกับเทพอพาลโลว์ได้ เทพอพาลโลว์โปรดปรานโดยเสด็จมาสอนดนตรีและเทคนิคการตีพิณชนิดสะกดอารมณ์ผู้ได้ยินเสียงตีพิณไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือเทพ เทพอพาลโลว์เปิดเผยเรื่องน่ารู้ทางโหราศาสตร์ให้เป็นประจำเมื่อต้องการอ่านเหตุการณ์ใดเป็นกรณีพิเศษที่สำคัญที่สุดก็คือ ได้เปิดเผยเคล็ดลับทำวิญญานให้เป็นอมตะในโลกหน้าซึ่งออร์เฟิสได้ใช้เวลาตลอดชีวิตเพื่อแนะนำคนที่สนใจทั้งหมดนี้ทำให้ออร์เฟิสมีลูกศิษย์ลูกหาสืบทอดเจตนาธรรมมาเรื่อยๆ จนกว่าจะมีนาย Onomacritus และคนอื่นช่วยกันเขียนลงไว้เป็นหลักฐาน ทั้งมีผู้นำเอาไปต่อยอดเป็นเจ้าลัทธิแสวงหาการหลุดพ้นจากความรู้ตายกันเป็นหลายสาขา เช่น สำนักเพลโทว์ เน้นการเพ่งพินิจ (contemplation) และสำนักเผอแทกเกอริส (Pythagoras) เน้นการบำเพ็ญพรต (asceticism) จากหลักฐานเท่าที่มีพอให้ศึกษาได้พอจะสรุปได้ว่า มนุษย์ไม่สามารถทำร่างกายให้เป็นอมตะได้เพราะร่างกายเป็นสสารซึ่งต้องเปลี่ยนแปลงไปตามวัฏจักรของสสาร ส่วนวิญญานเป็นส่วนหนึ่ง

ของพลังของสารรวมรูปดั้งเดิมเช่นเดียวกับ
วิญญาณของเทพเทวีทั้งหลาย แต่เนื่องจาก
ขณะสร้างมนุษย์ เทพผู้ดำริสร้างต้องการ
สร้างมนุษย์ไว้รับใช้เทพชั่วคราว เกิดลูกเกิด
หลานต่อๆ กันได้ มีตัวตายตัวแทนซึ่ง
หมายความว่าคนหนึ่งตายไปก็มีคนเกิดใหม่
มาทำหน้าที่แทนสืบทอดกันไปได้ เทพจึงใส่
พลังให้แก่ร่างในอัตราส่วนจำกัด เพียงให้
วิญญาณยังมีชีวิตอีกชั่วระยะหนึ่งหลังจากที่
ร่างกายตายลง ทั้งนี้เพื่อให้รางวัลแก่คนที่รับ
ใช้เทพอย่างดี ในขณะเดียวกันก็จะได้ลงโทษ
ผู้รับใช้เทพไม่ดีตามโทษานุโทษ ทั้งนี้กลายเป็น
ชะตากรรมที่ครอบงำชีวิตมนุษย์อย่าง
ไม่มีทางเลี่ยง แต่อร์เฟัสได้ล่วงรู้ความลับนำ
มาเปิดเผยว่าเทพดาเยอนายเสิส (Dionysus)
โอรสองค์สุดท้ายของเทวราชซูสที่เกิด
จากมนุษย์ทรงโปรดปรานมาก ได้ทรงยก
ฐานะขึ้นเป็นเทพในสวรรค์โอลิมปัสเพราะ
ได้ดื่มนมจากเต้าของเทวราชินีเฮียเรอ
พระนางจึงไม่ทรงรังเกียจที่จะให้เทพดาเยอนายเสิส
เป็นส่วนหนึ่งของสภาสวรรค์
ด้วย ทำให้เทพดาเยอนายเสิสสามารถเข้า
นอกออกในสวรรค์โอลิมปัสเมื่อไรก็ได้
อย่างไม่ขวยเขิน แต่พระทัยของเทพดาเยอนายเสิส
นั้นยังตงติดดินอยู่ไม่รื้อวาย ไม่ทรง
หลงใหลระเริงกับโชคชะตาและความสุขส่วน
พระองค์โดยไม่คิดถึงกำพิตเดิมว่าเป็นเพียง
มนุษย์กึ่งเทพที่รู้ตาย แต่ทรงเห็นใจในความ

ทุกข์ยากของมนุษย์ ทรงเข้าใจความต้องการ
ลึกๆ ของมนุษย์คืออยากข้ามพ้นเทวลีขิด
แห่งความรู้ตายทั้งกายและวิญญาณ แทนที่
จะเสวยสุขอยู่ในสวรรค์อย่างไร้ข้อกังขาไร้
กังวล ก็กลับทรงชอบคลุกคลีอยู่กับมนุษย์ที่
ต้องการให้พระองค์ช่วยแก้ปัญหาความทุกข์
ยากเดือดร้อน ทรงสอนให้มนุษย์รู้จักปลูก
เถาถุ่นเป็นผลไม้ ตลอดจนรู้จักเอาผลถุ่น
สุกมาหมักทำเหล้าถุ่นใช้ดื่มช่วยย่อยอาหาร
และเพื่อทำใจให้ชื่นบานสนุกสนานลิ้มทุกข์
ลิ้มสุข ได้ทำการจัดพิธีกรรมดื่มเหล้าถุ่น
จนเข้าภวังค์รู้สึกว้าจิดใจเป็นหนึ่งเดียวกับ
เทพและมีความสุขอย่างลึกซึ้ง แต่อร์เฟัส
อ้างว่าได้ล่วงรู้ถึงเจตนาอีกมิติหนึ่งของเทพ
ดาเยอนายเสิสปางเสอกรีเอิส (Dionysus
Sagraeus) ที่ทรงแสดงความปรารถนาดีสูง
สุดแก่มวลมนุษย์ผู้เชื่อและวางใจในพระองค์
ปฏิบัติตามเงื่อนไขอันละเอียดสุขุมที่วางไว้
จนถึงขั้นที่วิญญาณได้รับการเยียวยาและ
ชักฟอกจนสะอาดบริสุทธิ์และปฏิญาณตน
เป็นผู้ภักดีต่อพระมารดาที่ 2 ของพระองค์
คือเทวีเพอร์เซฟเฟอเน (Persephone) ซึ่งเป็น
ราชินีแห่งบาดาลของเทพเฮดิส (Hades)
เทพเดออาไนเสิสก็จะพอพระทัยอย่างยิ่ง
เช่นกัน

ลัทธิอร์เฟิสสอนเรื่องสารดั้งเดิมไว้ว่า
แต่แรกเริ่มเดิมทีมีแต่สารรวมรูป ตั้งแต่นั้น
มาเท่าไรแล้ว ไม่มีใครล่วงรู้ได้ ในสารรวมรูป

นี้มีพลังต่างๆ ทำการกันอย่างไรระเบียบ
อย่างที่ไม่มียั้งใดปรากฏเด่นขึ้นมาได้ จุด
เริ่มต้นแห่งความเป็นระเบียบเกิดขึ้นเมื่อพลัง
คู่หนึ่งสามารถจับตัวกันเป็นจุดเด่นขึ้นมาได้
คือพลังเวลา (Chronos) และพลังความ
จำเป็นตายตัว (Adrasteia) ทั้ง 2 รวมพลัง
กันทำให้เกิดห้วงอวกาศ (Aether) และ
ความมืด (Erebus) ซึ่งรวมพลังกันทำให้เกิด
แสงสว่าง (Phanes) และกลางคืน (Nox)
ซึ่งรวมพลังกันทำให้เกิดฟ้า (Uranus) และ
พลังดิน (Gaia) ซึ่งรวมตัวกันทำให้เกิดเทพ
เทวีแห่งยอดเขาโอลิมปัส ชูสและเฟอเซฟเฟอ
นี่ให้กำเนิดแก่เทพดาเยอนายเลิสผู้เปิดเผย
เคล็ดลับบรรลุ่มตภาพ อันเป็นความไฝฝัน
และไฝหาสุดยอดของมนุษย์

4. ความเชื่อของเฮสเสียด (Hesiod)
เฮสเสียดสนใจรวบรวมความรู้ของชาวบ้าน
กรีก พบว่ามีความเชื่อกันหลายกระแสที่
คล้ายคลึงกัน เพี้ยนกันไปเลี้ๆ น้อยๆ อย่าง
สับสน จึงพยายามจัดเป็นระบบและเผยแพร่
ในนามของเทพธิดาแห่งภูเขาไกล์บ้าน สรุป
ว่าเทพเทวีเป็นอมตะทั้งกายและวิญญาณ
ส่วนมนุษย์เป็นผู้ต้องตายทั้งกายและ
วิญญาณ โดยวิญญาณตายช้ากว่าร่างกาย
และมนุษย์กึ่งเทพมีร่างกายต้องตายแต่
วิญญาณเป็นอมตะ ทุกบุคคลของทั้ง
3 ประเภทต่างก็ต้องการความสุขและ
ความสุขแท้ก็คือได้กระทำการสำเร็จตาม

สัญชาตญาณของประเภทของตน ใคร
ไม่คิดทำอะไรเลยโดยปล่อยให้ทุกอย่างเป็น
ไปตามยถากรรมก็จะมีแต่ความทุกข์ เพราะ
นั่นเป็นสัญชาตญาณของสารดั้งเดิมที่มีแต่
สับสนให้เกิดทุกข์ ไม่ใช่สัญชาตญาณของ
บุคคลที่มีวิญญาณ มีสมรรถนะที่จะทำการ
ได้ตามความคิดสร้างสรรค์ ปรับตัว ร่วมมือ
และแสวงหาในขอบข่ายของประเภทของตน
มิฉะนั้นแล้วแม้แต่เทพสูงสุดก็ยังมีทุกข์ได้
และแม้แต่มนุษย์สามัญที่สุดก็ยังมีสุขเต็ม
ร้อยได้ ตามเกณฑ์นี้ทุกบุคคลมีสิทธิ์ที่จะ
แสวงหาและมีสิทธิ์ที่จะละเมิดเกณฑ์โดยมี
กฎลงโทษ และกฎเหล็กแห่งชะตากรรม
(Destiny) ก็ไม่เคยไว้หน้าใครและไม่เคยยก
เว้นให้ใคร ทั้งหมดนี้แสดงถึงการรับรู้ว่ามีกฎ
ของชะตากรรมที่อยู่เหนือและควบคุมสาร
รวมรูปและทุกอย่างที่อยู่ในสารรวมรูปและ
ที่สืบเนื่องมาจากสารรวมรูป สรุปได้ว่าการรู้
ความจริง (truth) และความเป็นจริง (reality)
เป็นสิทธิ์และหน้าที่ตามธรรมชาติของแต่ละ
บุคคล ซึ่งต้องชวนขวายเอง หาเอง ทำเอง
ไม่มีใครทำแทนกันได้ นำสารผู้ที่ตายไป
ตั้งแต่อายุน้อย ยังไม่มีโอกาสได้ใช้ความ
สำนึกและเลือกวิถีชีวิตของตนยังไม่ได้ ก็เป็น
หน้าที่ของชะตากรรมที่จะให้ความสุขแก่
พวกเขาตามอัตรภาพ

เฮสเสียดเชื่อว่าแต่แรกเริ่มเดิมทีมีแต่
สารรวมรูปซึ่งเป็นสารรวมสสารทุกรูปและ

รวมพลังทุกชนิดที่เป็นพลังของสสารและพลังจิต พลังแรกที่จับตัวกันทำการเป็นเรื่องเป็นราวได้คือพลังร่วมมือ (Eros) อันเป็นสัญชาตญาณที่ให้ความสุขแก่การร่วมมือทุกชนิด แม้การร่วมมือเพื่อทำความชั่วก็มีความสุขในส่วนลึกๆของการร่วมมือ พลังร่วมมือเองมีความสุขกับการไปเที่ยวกระตุ้นให้พลังต่างๆ ในสารรวมรูปให้จับตัวเพื่อร่วมมือกันทำการอย่างได้ผลตามศักยภาพที่แฝงอยู่ก็ปรากฏว่าได้ผลในเบื้องต้นเป็น 4 พลัง คือ 1.พลังแข็ง (Gaia) 2.พลังเหลว (Tartaros) 3.พลังมืด (Erebus) ซึ่งในความคิดของเฮสเสียด ความมืดมีอะไรมากกว่าความว่างที่เป็นความเปล่าบริสุทธิ์ซึ่งต้องไม่มีอะไรเลย แม้แต่ความมืดและห้วงอวกาศ 4.พลังการล่วงเวลา (Nys แปลว่ากลางคืน ซึ่งในความคิดของเฮสเสียดก็คือการล่วงเวลากลางคืนอย่างบริสุทธิ์อันเป็นการล่วงเวลาอย่างไร้ผลผลิตใดๆ ผิดกับการล่วงเวลากลางวันอย่างบริสุทธิ์อันเป็นการล่วงเวลาอย่างมีผลผลิต) พลังร่วมมือยังทำการต่อไปอย่างมีความสุขทำให้เกิดอะไรต่อมิอะไรตั้งแต่เทพจนถึงสิ่งของเรื่อยมาจนทุกวันนี้

5. ความเชื่อของเฟอร์เรอซายดิส (Pherecydes) เฟอร์เรอซายดิสเป็นชาวกรีก มีชีวิตในราวศตวรรษที่ 7-6 ก.ค.ศ. (คือหลังเฮสเสียดแต่ก่อนเฮลิส) สนใจประเด็นปัญหาต้นกำเนิดของสรรพสิ่ง โดย

เฉพาะจากคำสอนแหล่งต่างๆ เท่าที่หาได้ และสรุปเป็นคำสอนของตนเอง เขียนตำราซึ่งมีผู้อ้างถึงกันมากในกาลต่อมา แต่ตำราเหล่านั้นเหลือแต่ชื่อและเศษนิพนธ์ที่มีผู้อ้างไว้ใน DK หมายเลข 7

เฟอร์เรอซายดิสเชื่อว่า แต่แรกเริ่มเดิมทีมีกาละ (Chronos or Duration) ซาส (Zas หรือ Zeus) และคโธนายอิ (Chthonii) กาละเป็นแกนนำหรือตัวตั้งของไตรภาคีที่มีอยู่และคงอยู่เป็นนิรันดร์โดยไม่มีจุดเริ่มต้น ไม่มีการเปลี่ยนแปลงและไม่มีจุดจบ แต่เป็นบ่อเกิดของสรรพสิ่งที่ได้มีมามีอยู่ และจะมีมาต่อไป ซาสคือแสงสว่างของกาละ เป็นพลังสร้างสรรค์ที่ไม่รู้จัก ส่วนคโธนายอิเป็นศักยภาพที่ตอบสนองการสร้างสรรคของพลังแสงสว่างได้อย่างไม่รู้จัก เซลเลอร์ (E.Zeller) ให้ข้อคิดไว้ว่า ไม่น่าเชื่อว่าจะมีชาวกรีกโบราณคิดได้อย่างนี้ เวสต์ (West) วิจารณ์ว่าเป็นความคิดเห็นที่น่ารับฟัง เพราะนักคิดกรีกโบราณทั้ง 4 สายที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ไม่แสดงว่ามีแนวคิดเช่นนี้เลย มันเป็นความคิดนอกกรอบวัฒนธรรมกรีกโดยแท้ก็ว่าได้ แต่ทั้งนี้ก็ได้หมายความว่าพวกเขาไม่รู้เอาเสียเลยทีเดียว และก็ไม่น่าจะกันว่าเฟอร์เรอซายดิสคิดได้เอง หรืออาจจะได้เรียนรู้จากภาคตะวันออกคือภาคพื้นเอเชียก็เป็นได้ เช่นจากวัฒนธรรมเมดิคเมโสโปเตเมีย เปอร์เซีย จนถึงชมพูทวีป ยัง

ไม่พบหลักฐานว่าอาณาจักรถึงสุวรรณภูมิ
จีน ญี่ปุ่น เกาหลี เวสต์เองเชื่อว่าเฟอร์เรอ
ชายดิสไม่ใช่หนักคิด แต่เป็นนักศึกษาที่รวบรวม
เก่ง เข้าใจเก่ง สอนเก่ง และก็เหมือน
นักสอนเก่งในสมัยเดียวกัน คือ เลือกเอา
ส่วนที่ดีที่สุดเป็นของตนโดยไม่บอกแหล่ง
ที่มา จนกว่าจะเกิดสำนักศึกษาแห่งแอลเล็ก
แซนเดรียขึ้นโดยการจัดตั้งของพระเจ้าแอล
เล็กแซนเดอร์มหาราช จึงได้เกิดระเบียบการ
อ้างอิงขึ้นอย่างจริงจัง ดังนั้นจึงได้เกิดมีการ
อ้างอิงความคิดของปรัชญาตะวันออกกัน
อย่างกว้างขวางในนามของเฟอร์เรอชายดิส
ทำให้มีเศษนิพนธ์มาให้ศึกษาค้นคว้าต่อยอด
กันอย่างสนุกสนานจนทุกวันนี้

เยอดีเมิส (Eudemus) ลูกศิษย์คน
หนึ่งของแอร์เรสทาเทิลและผู้อำนวยการ
สำนักแอร์เรสทาเทิลแห่งกรุงเอเธนส์ใน
เวลาต่อมา ได้ให้ข้อมูลไว้ว่า คัมภีร์ศาสนา
ของชาวซิดอน (Sidon) ระบุว่า แต่แรกเริ่ม
เดิมทีมี Pothos (ลม), Chronos (กาละ)
และ Omichle (ศักยภาพ) ค้นคว้าต่อไป
พบว่าศาสนาของชาวเฟอนิเชียเนียน (Phoeni-
cians) อธิบายว่า ลมดั้งเดิมพัดอยู่เหนือสาร
รวมรูปในความมืดมิด ซึ่งก็พอดีตรงกับหน้า
แรกของคัมภีร์ปฐมกาลว่า Ruah ของพระ
ยาร์เวห์พล้วอยู่เหนือน้ำดั้งเดิมในความมืด
(ปฐมกาล 1,1-2)

เยอดีเมิสเล่าต่อไปว่า ลมดั้งเดิมรวม
พลังกับศักยภาพเกิดอากาศเจือจาง (aer)
และแสง (aura) ส่วนฟีโลแห่งบายบλος
(Philo of Biblos) ขยายความต่อไปว่า
ลมไปธอสรวมพลังกับสารรวมรูปเกิดสรรพ
สิ่งซึ่งคัมภีร์ของชาวฮีบรูกล่าวในทำนอง
เดียวกันว่า ลมหายใจของพระยาร์เวห์ให้
พลังแก่กลางวัน (Tehom) ได้สิ่งสร้างทั้ง
มวล ศาสนาของชาวเฟอนิเชียเนียนยังระบุต่อ
ไปว่า พลังลมดั้งเดิมให้กำลังแก่กลางคืน
(ซึ่งตรงกับเวลาพักผ่อนของพระยาร์เวห์
ของชาวฮีบรู) เกิด Aeon (ห้วงเวลา) กับ
Protogonos (ห้วงปีหรือสิ่งแรกเกิด) ซึ่งตรง
กับ Tohu wa Bohu ของภาษาฮีบรู

โมโคส (Mochos) ชาวซิดอนอีกท่าน
หนึ่งขยายความต่อจากฟายโลว์ว่าลม
ดั้งเดิมกับอากาศที่จับตัวกันเป็นหมอกเกิด
Ulom (กาละ) ซึ่งโดยลำพังสร้างเทพนาย
ช่าง (Chusoros, Demiurge) กับไข่มหิมา
มอบให้จัดการสร้างสรรค์ ครั้นไข่มหิมา
โตเต็มที่ก็แตกออกเป็นฟ้ากับพื้นโลก ลม
ดั้งเดิมกับศักยภาพรวมตัวกันเกิด Ulomos
(นิรันดร์ภาพแห่งสวรรค์ ศาสนาของชาวซิดอน
เชื่อว่ากาละเป็นผู้สร้างและดูแลโลก
มนุษย์ ส่วนนิรันดร์ภาพเป็นผู้สร้างและดูแล
สวรรค์ เฟอร์เรอตายสิสอาจจะรู้เรื่องนี้โดย
ทางใดก็ตาม เอาไปเสนอในระบบความคิด
ของตน ชาวกรีกอื่นๆ อาจจะรู้แต่ไม่สนใจ

ครั้งต้องการกล่าวถึงก็อ้างว่าเป็นความคิดของเฟอร์เรอตาซิส)

ที่ยกขึ้นมาขยายข้างต้นนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง Chaos และ Logos ก่อนที่แอร์เรสทาเทิลจะนำเอามาอธิบายประสานเป็นความเข้าใจร่วมกันเป็น Philosophia และนักบุญยอห์นจะปรับให้ครอบคลุมด้วยประโยคใหม่ว่า “En Arche en ho Logos” John 1;1 (อ่านว่าเอน อาร์แค แอน โฮ โลโกส) ซึ่งอาจจะแปลได้ 2 อย่างที่เสริมความหมายกันได้อย่างดี คือ 1. แต่แรกเริ่มเดิมทีมีโลโกสพระวาทนะ 2. ในพระวาทนะมีทั้ง Chaos และ Logos (อ่าน “เอน” แปลว่าใน อ่าน “แอน” แปลว่าได้อยู่เรื่อยมา)

แอร์เรสทาเทิลกับปัญหาเรื่อง Chaos และ Logos

แอร์เรสทาเทิลกล่าวถึงความเป็นจริง 2 ระดับ คือระดับอันตรภาวะ (immanent) และอูตรภาวะ (transcendent)

อูตรภาวะ กล่าวไว้เพียงสั้นๆ ว่าเป็น The Unmoved Mover (ผู้เคลื่อนที่ไม่ถูกเคลื่อน) และ The First Cause Uncaused (สาเหตุแรกที่ไม่ถูกเป็นสาเหตุ) ก็หมายความว่าในสารรวมรูปดั้งเดิมนั้นไม่มี The Unmoved Mover ทั้งไม่มี The First Cause Uncaused เพราะเหตุที่เป็นอูตรภาวะ จึงอยู่นอกแดนของ Chaos เป็นสาเหตุแรกที่

ทำให้เกิดมี Chaos และควบคุมการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายไม่ว่าด้วยวิธีใดก็ตาม ซึ่งแอร์เรสทาเทิลมิได้ระบุไว้ แต่ก็ทำให้คำ Chaos มีความหมายดังกล่าวนี้อันเพิ่มเข้ามา

เมื่อสำนักแอร์เรสทาเทิลคิดสร้างวิชาตรรกวิทยาให้เป็นวิชาที่เป็นระบบเพื่อกล่าวถึงระเบียบความคิดทั้งหมดที่เป็นไปได้ของมนุษย์ โดยรวบรวมคำสอนที่แอร์เรสทาเทิลได้สอนไว้กระจัดกระจาย ก็ได้คิดถึงคำ Logos โดยถือว่าเป็นการจัดระเบียบให้กับความรู้อย่างหมดในขอบข่ายของ Logos จึงตกลงกันใช้คำ Logice เพื่อหมายถึงระเบียบของ Logos และก็เป็นที่ยอมรับมาถึงทุกวันนี้ ทำให้ Logos มีความหมายเพิ่มขึ้นมาว่า “ระบบความคิดของ Logos” ในปัจจุบันคือวิชา Logic

ดังนั้นเมื่อนักบุญยอห์นใช้คำนี้เพื่อหมายถึงพระเยซู ก็คงไม่วายที่จะยอมรับความหมายดีๆ ที่คำนี้ได้รับมาจากการใช้ในประวัติศาสตร์ของภาษากรีกไว้ด้วย

ความหมาย Logos ในปรัชญาของยอห์น

ทุกคนที่มีความเชื่อในพระศาสนจักรแน่นอนย่อมมีความเห็นตรงกันว่าหมายถึงองค์พระเยซูคริสต์เจ้า “พระวาทคำตรัสธรรมชาตินุษย์” (ยอห์น 1:14) แต่ในเมื่อนักบุญยอห์นเลือกใช้คำนี้ที่มีความหมายอยู่แล้ว ก็ต้องรับผิดชอบต่อความหมายอื่นๆ

ที่รับรู้กันในวงวิชาการในสมัยที่ใช้นั้นทั้งหมด ด้วย ความหมายใดไม่ต้องการก็ต้องระบุไว้ เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจผิด ความหมายใดมิได้มีการปฏิเสธไว้ ก็ต้องถือเป็นความหมายร่วมโดยปริยาย ซึ่งสำหรับคำ Logos ภาษากรีกยังมีความหมายในเชิงวิชาการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ คือ

1. หมายถึงสารดั้งเดิมที่สุด (Chaos) หรือปฐมธาตุ (the First Element) ของเอกภพ แต่ไม่ใช่สารดั้งเดิมที่เป็นบ่อเกิดของผู้สร้างสรรพสิ่ง เพราะ “พระเจ้าทรงสร้างทุกสิ่งอาศัยพระวาทะ” แต่จะต้องกลับกัน คือมีพระวาทะมาก่อนสารดั้งเดิมหรือปฐมธาตุ นอกจากพระวาทะยังมีพระเจ้าผู้สร้างสรรพสิ่งโดยอาศัยพระวาทะ และพระเจ้าก็ได้มีมาก่อนพระวาทะเพราะ “พระวาทะประทับอยู่กับพระเจ้า และพระวาทะเป็นพระเจ้า” ผู้สร้างจริงๆ คือพระเจ้า เพราะ “พระเจ้าทรงสร้างทุกสิ่งอาศัยพระวาทะ” ผลก็คือพระวาทะอยู่กับพระเจ้าและเป็นพระเจ้าในนิรันดร์ ทรงสร้างสารดั้งเดิมในกาลนิรันดร์หรือไม่ก็ได้ ประวัติศาสตร์เริ่มตั้งแต่มีเหตุการณ์ในสิ่งสร้าง

2. Logos ยังหมายถึงระเบียบและกฎระเบียบทั้งหมดที่เป็นระบบของความหมายที่ 1

3. Logos ยังหมายถึงกฎทรงกระทำหมดอันถอดได้จากความหมายที่ 2

4. Logos ยังหมายถึง Lococenter หรือใยข่ายของความจริงทั้งระบบที่โยงใยถึงกันจนใช้เหตุผลพิสูจน์จากจุดใดจุดหนึ่งถึงทุกจุดได้

5. Logos ยังหมายถึงว่าความจริงข้อ 2-4 มีอยู่ในพระวาทะในฐานะต้นตอและบ่อเกิด เพราะ “พระองค์ทรงเป็น หนทางความจริง และชีวิตของความเป็นจริงทั้งหลาย”

ความเป็นพี่น้องในพระวาทะ

“ขณะที่พระเยซูเจ้ากำลังตรัสกับประชาชน พระมารดาและพระญาติของพระองค์มายืนอยู่ข้างนอกต้องการพูดกับพระองค์ พระองค์จึงตรัสถามผู้ที่ทูลนั้นว่า “ใครเป็นมารดา ใครเป็นพี่น้องของเรา” แล้วทรงยื่นพระหัตถ์ชี้บรรดาศิษย์ตรัสว่า “นี่คือมารดาและพี่น้องของเรา เพราะผู้ที่ปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระบิดาของเรา ผู้สถิตในสวรรค์ ผู้นั้นเป็นพี่น้องชายหญิงและเป็นมารดาของเรา” (มัทธิว 12:48-50) ข้อความนี้แสดงการเปรียบเทียบโดยพระวาทะเองว่าอย่างไรยิ่งใหญ่มาก และ มีศักดิ์ศรี มากกว่ากันระหว่างความเป็นพี่น้องโดยสายโลหิต กับการเป็นพี่น้องโดยการรับรองของพระวาทะเองผู้ทรงเป็น

พระบุตรของพระบิดาในพระตรีเอกภาพ พระองค์ทรงเป็นพระบุตรแท้แต่องค์เดียว ของพระบิดา แต่ในเมื่อพระองค์ทรงรับ มนุษย์คนใดเป็นพี่น้องหรือญาติกับพระองค์ มีหรือที่พระบิดาจะไม่ทรงรับเป็นบุตร บุญธรรม และมีหรือที่การเป็นญาติกับองค์ Logos พระวาทะที่มีความหมายอย่างน้อย 5 ความหมายดังได้สาธยายไว้ข้างต้น จะไม่มี คุณค่าและสำคัญกว่าการเป็นญาติทางสาย โลहितแม้จะแน่นแฟ้นสักปานใด เลือดชั้น กว่าน้ำ แต่พระหรรษทานย่อมชั้นกว่าเลือด

Logos กับเหตุผล

เหตุผลทั้งหลายย่อมขึ้นกับเงื่อนไขที่เป็นความเชื่อเฉพาะตัวของคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ผู้เชื่อว่ามี Logos ดัง ได้กล่าวถึงข้างต้น ย่อมมีเหตุผลที่จะเชื่อ ต่างๆ กันไปที่ทำให้ข้อเชื่อมีลักษณะต่างๆ กันตามแต่เหตุผลจะพาไป ผู้เชื่อว่ามีก็มิ มีเหตุผลไปอีกทางหนึ่งที่ทำให้เชื่อว่ามีอย่าง มีเหตุผล ชาวคริสต์เชื่อว่ามีตามนักบุญ ยอห์นซึ่งเชื่อว่าเป็นวิวรณ์การเปิดเผย โดยตรงจากพระบุตรที่เป็น Logos เองโดยตรง จึงเชื่อวิวรณ์เป็นเหตุผลให้เชื่อ โดยมี เหตุผลว่าวิวรณ์ที่ได้รับเป็นเรื่องน่าเชื่อและ

ต้องเชื่อตามมโนธรรม และมีเหตุผลที่จะ เชื่อต่อไปว่าการรับเชื่อตามนักบุญยอห์นใน แนวทางของพระศาสนจักร เพิ่มโชคดีให้อีก หลายกระทั่ง เช่น

1. มีพระผู้สร้างที่ค้ำประกันความมีอยู่ ของคนดีทุกคนในความสุจริตตลอดนิรันดร์ใน อนาคต
2. มีพระผู้สร้างที่ทำตัวเป็นพ่อที่ใจดี มีเมตตา น่ารัก และวางใจได้ในทุกเรื่อง
3. มี Logos ที่ทำตัวเป็นพี่รักน้อง ห่วงใย เสียสละ และอภัยความผิดพลาดได้ อย่างสิ้นเชิงหมดจด
4. มีคนดีที่ทุกคนถือตัวเป็นญาติสนิท ไม่คิดเล็กคิดน้อย ชื่นชมในความหวังดีต่อกัน ตลอดกาลนิรันดร์
5. ความระแวงที่อาจเกิดขึ้นในชั่วชีวิต นี้ จะสูญหายไปเหลือแม้แต่ยอโยในชีวิต นิรันดร์

บรรณานุกรม

- Borchert, Donald. (2006). **Encyclopedia of Philosophy**. New York: Macmillan.
- Craig, Edward. (1998). **Routledge Encyclopedia of Philosophy**. London: Routledge.
- Eliade, Mircea, ed. (1987). **The Encyclopedia of Religion**. New York: Macmillan.
- Freeman, Kathleen. (1966). **The Pre-Socratic Philosophers**. Oxford: Basil Blackwell.
- Hastings, James, ed. (1959). **Encyclopedia of Religion and Ethics**. New York: Scribner.
- Jaeger, Werner. (1967). **The Theology of the Early Greek Philosophers**. Oxford: University Press.

[หมวดชีวิตด้านจิตใจ]

“ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” ให้เป็นจริง

บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, OMI.

“เพราะข่าวดีที่เราประกาศมาถึงท่าน มิใช่ด้วยคำพูดเท่านั้น แต่ด้วยพระอานุภาพ เดชะพระจิตเจ้า และด้วยความมั่นใจอย่าง เต็มเปี่ยม” (1 เธสะโลนิกา 1:5)

ข้อเขียนของนักบุญเปาโลนี้ทำให้เรา ปลาบปล้ำจิต เป็นการสะกิดและการเชื่อ เชิญให้เรามองไปที่ นักบุญฟรานซิสแห่ง อัสซีซี ผู้ที่พระสันตะบิดรฟรานซิสได้แรงบันดาลใจในการทรงอักษรสมณเวียน “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน”

นักบุญฟรานซิสได้รับแรงบันดาลใจจากองค์พระจิต ผู้ทรงทำให้ท่านแข็งแกร่งในชีวิต สามารถน้อมรับและอาจหาญเผชิญ และสัมผัสชีวิตของคนโรคเรื้อน ได้ดำเนินชีวิตสมณะในความยากไร้ ไกล่ชิดสนิทแนบแน่นกับคนยากจน และได้โน้มน้าวจิตใจของหลายคนให้กลายเป็นศิษย์และเป็นพี่เป็นน้องกับผู้ร่อนราควา และความหวัง เพราะพวกเขาเป็นที่รักขององค์พระเยซูคริสต์

บาทหลวงสังกัดคณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล, OMI.

องค์พระจิตทรงเชื้อเชิญเราเช่นกัน ให้เปิดใจและรับพระพลาณาภาพและความ อาจหาญเพื่อพวกเราจะได้กล้าและสามารถ ยอมรับผู้ที่อยู่รอบตัวเราในชีวิต โดยเฉพาะ อย่างยิ่งคนยากไร้ คนถูกทอดทิ้ง ถูกกดขี่ ย่ำยี เหยียดหยาม

การกระทำของนักบุญฟรานซิส ก็คือ ความห่วงใยแบบธรรมทูตของนักบุญเปาโล ผู้มีชีวิตของความเป็นพี่น้องกัน เป็นฐานยึดเหนี่ยวจิตใจ

คำพูดสวยหรูไม่พอ ต้องมีการกระทำจริงอาศัยแรงผลักดันจากองค์พระจิตในชีวิตของแต่ละคน

พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงลงพระนาม (ลงพระปรมาภิไธย) ในสมณสาสน์ เวียนฉบับที่สามของพระองค์ โดยทรงใช้ชื่อเรียกว่า “FRATELLI TUTTI : ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2020/2563 ณ เมืองอัสซีซี

เนื้อความหลักของสมณสาสน์เวียนฉบับที่สามนี้พูดถึงเรื่องความสัมพันธ์ฉันพี่น้อง/ภราดรภาพ เป็นเนื้อความที่น่านำเข้าสู่ความเป็นเอกภาพ แต่กลับเป็นว่าชื่อเรื่อง ของสมณสาสน์เวียนฉบับนี้สร้างประเด็น เพราะคำในภาษาตะวันตกดูเหมือนไม่ชัดเจนในความหมายทางเพศสภาพ (ถ้า ภาษาไทยแปลว่า “ทุกคนเป็น พี่น้องกัน” ประเด็นนี้จะไม่เกิดขึ้น

พระสันตะบิดรฟรานซิสใช้ชื่อสมณสาสน์ฉบับนี้มาจากแนวความคิดและวัตรปฏิบัติของนักบุญฟรานซิสแห่งอัสซีซี “ทรงมีเป้าประสงค์สื่อกับมนุษยชาติทั้งครบ ทั้งผู้หญิงและผู้ชายในความเป็นพี่น้องกัน (ภราดรภาพ) รวมไปถึงการที่ต้องอยู่ร่วมกัน และอยู่เพื่อสันติของโลก”

คำว่า “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” ของนักบุญฟรานซิสแห่งอัสซีซีหมายถึงมนุษย์ทุกคนทั้งหญิงและชาย โดยไม่มีข้อยกเว้นใดๆ ทุกคนเป็นเหมือนลูกแกะที่ผู้เลี้ยงแกะที่ดีได้ช่วยให้รอดพ้น ผ่านพระทรมานและกางเขน เราสามารถอ่านสมณสาสน์เวียนฉบับนี้ภายใต้ความหมายของ “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” (ภราดรภาพ) และของ “ความเป็นมิตรสังคมต่อกัน” อันเป็นที่รักชอบ เป็นความผูกพันกันระหว่างบุคคล ผู้ปรารถนา และมีแรงจูงใจกระทำกิจการดีร่วมกันในหลากหลายรูปแบบของความช่วยเหลือ และในกิจการเมตตาจิตต่อเพื่อนพี่น้องหรือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ โดยมีได้มีอุปสรรคใดมากันขวาง ไม่ว่าจะเป็นสปีชีส์หรือฐานะวรรณะที่แตกต่างกัน

สมณสาสน์เวียนนี้ได้ชี้ถึงความขัดแย้งที่พระองค์ทรงพบและได้ทรงหาวิธีการกลั่นกรอง พระองค์ได้ตรัสว่า “การคืนดีกันไม่ใช่การเลี่ยนหนีความขัดแย้ง แต่ควรเป็นการกระทำในช่วงที่มีความขัดแย้ง โดยการข้าม

ผ่านมันให้ได้อาศัยการเจรจาพูดคุยอัน
โปร่งใส การเสวนาต่อกันด้วยความจริงใจ
และความเพียรทนต่อกัน”

สมณสาสน์เวียนฉบับนี้อาจเต็มไปด้วย
ด้วยประโยคดูรุนแรงและนำเสนอแนวความคิดใหม่ นั่นคือ “ความสัมพันธ์อันดีทางการ
เมือง/กัลยาณมิตรทางการเมือง” เป้าประสงค์
ตรงไปยังนักการเมือง ให้ละทิ้งการเมือง
สกปรกเพื่อมุ่งทำงานอย่างรู้รับผิดชอบต่อ
คุณประโยชน์ส่วนรวม เพื่อเป็นแรงบันดาลใจ
พระองค์ได้ใช้คำอุปมาเรื่องชาวซามาเรีย
ผู้ใจดีเป็นแบบฉบับการปฏิบัติของทุกคน

สมณสาสน์เวียนฉบับนี้ต้องการปฏิบัติ
หน้าที่ต่อต้านการหลงเลยเถิดของโลก
ปัจจุบัน “ปัจเจกชน นิยมทางเชื้อผิว” รวม
ถึงการละเมิดเสรีภาพและความยุติธรรม
ความเลื่อมล้ำเพื่อหลอกให้เข้าใจ ว่านั่น
คืออิสรภาพ พระศาสนจักรคาทอลิกต้อง
ปกป้องและส่งเสริม เอาใจใส่ผู้อยู่ชายขอบ
สังคม คนยากจน และคนอ่อนแอเปราะบาง
พระสันตะปาปาตรัสว่า “เป็นการยากที่จะ
สร้างสันติภาพทางสังคม แต่มันต้องช่วยกัน
สร้าง” ได้ทรงเรียกร้องให้ “สร้างกระบวนการ
แห่งการพบปะกัน”

พระสันตะปาปาตรัสทรงเน้นว่า
ปัจเจกชนนิยมนี้น่าครั้งซ่อนตัวอย่างแยบยล
ในชีวิตคู่ ชีวิต ครอบครัว ในกลุ่มเล็กๆ ที่ไม่
ยอมเปิดกว้างสู่สัมพันธ์ทางสังคม แม้มีได้

ทรงบอกตรงๆ พระองค์ทรงเตือนสติกลุ่ม
คาทอลิกที่ปิดตัวเอง ทรงชี้ถึงความเข้าใจผิด
ถึงลักษณะ “ชาตินิยมที่เกาะแค่งกลุ่มของ
ตนเอง”

**เป้าหมายคือคุณประโยชน์สำหรับ
ทุกคน** เกี่ยวกับประเด็นทางสังคม พระสันตะ
ปาปาฟรานซิสตรัสแรงกระแทกระบอบเศรษฐกิจ
แบบทุนนิยมที่ลดคุณค่าของมนุษย์ทำให้เกิด
แบบความอยู่ดีธรรมหลากหลายบนโลก เป็น
ระบบที่วางพื้นฐานบนผลประโยชน์ที่ไม่ล้นเล
ใจที่จะใช้หรือหลอกใช้มนุษย์ พระองค์ตรัส
ว่ามีคนกลุ่มน้อยๆ บนโลกที่มีชีวิตอย่างมั่งมี
ศรีสุข ส่วนคนกลุ่มใหญ่มีชีวิตที่น่าเวทนา
ศักดิ์ศรีของพวกเขา ถูกลิดรอน ถูกเหยียดหยาม
ดูถูก ถูกล่วงละเมิด

พระสันตะปาปาฟรานซิสกับคริสตชน
ว่าการหวนกลับไปมองพระเจ้าผู้เป็นองค์
ความรักเท่านั้น ที่พวกเราสามารถเปลี่ยน
แปลงโลกได้ พระองค์ทรงขอร้องให้ทั้งสตรี
และบุรุษผู้มีน้ำใจดี จงช่วยกันร่วมมือในงาน
ส่วนรวมขึ้นนี้ เพราะงานนี้มีฐานบนศักดิ์ศรี
อันไม่มีใครลบหลู่ได้ของมนุษยชาติ

เอาชนะความเกลียดด้วยความรัก
ในเรื่องทุกคนเป็นพี่น้องกันนี้ คงไม่ออกนอก
เรื่องเกินไปถ้าเราจะกล่าวถึงบุคคลผู้หนึ่งที่ทั่ว
โลกรักดี คือ **ท่านมหาตมะคานธี**

หนึ่งในแนวคิดสำคัญที่เป็นหัวใจของ
การเคลื่อนไหวเรียกร้องเอกราชของมหา

ตมะคานธี คือความเมตตา การให้อภัย รวมถึงการไม่ใช้ความรุนแรง หลายคนอาจเข้าใจว่าแนวคิดด้วยสันติวิธีนั้นถือกำเนิดขึ้นจากการเรียกร้องในประเทศอินเดีย แต่นั่นหาใช่ความจริงไม่ เพราะแนวคิดเหล่านี้ก่อตัวตั้งแต่ครั้งที่คานธีเริ่มเคลื่อนไหวช่วยเหลือคนอินเดียในแอฟริกาใต้ ซึ่งคานธีได้ใช้แนวทางการต่อสู้แบบไม่ใช้กำลังเป็นหลักในการต่อสู้เพื่อสิทธิของชาวอินเดียในแอฟริกาใต้ ในมุมมองของคานธี วิธีการนี้ไม่ได้ใช้สำหรับเพียงเพื่อการเคลื่อนไหวในทางการเมืองเท่านั้นแต่ถูกปรับใช้ในชีวิตประจำวันจนเกิดเป็นนิสัย ความเมตตาและความรักถือเป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้ปฏิบัติพึงมี

ครั้งหนึ่งระหว่างที่คานธียังเคลื่อนไหวอยู่ในแอฟริกาใต้ มีชาวอินเดียในนิคมพินิกส์ที่เขาตั้งขึ้นทำความผิดร้ายแรง แทนที่คานธีจะว่ากล่าวตักเตือนคนเหล่านั้น เขาเลือกที่จะรับความผิดนั้นไว้เพราะถือว่าคนเหล่านั้นเดินตามแนวทางของเขา คานธีจึงตัดสินใจอดอาหารเพื่อชำระล้างความผิดนี้ของตนเองและความเมตตาเหล่านี้เองที่ได้เปลี่ยนจิตใจผู้กระทำความผิดให้หันมาเดินตามรอยที่เหมาะสมที่ควรของคานธี ถือเป็นอีกความรักที่คานธีมักมีให้คนอื่นๆ ที่มีความผิดเสมอ

นอกจากจากความรักที่มีให้คนอื่นแล้ว คานธียังใช้ความรักเพื่อลบเลือนความเกลียดชังอีกด้วย ไม่ว่าฝ่ายตรงข้ามนั้นจะเป็นมิตร

หรือศัตรู ความเมตตาและความรักที่คานธีมักใช้เพื่อจัดการกับความเกลียดชังที่เกิดขึ้นจากฝ่ายตรงข้าม รวมถึงภายในฝ่ายตนเอง ทุกครั้งที่คานธีได้รับความเจ็บปวดไม่ว่าจะทางกายหรือทางใจในการเคลื่อนไหว เขาก็มักจะบอกผู้ติดตามเสมอว่าให้รู้จักอภัยศัตรู แม้ในวันที่คานธีถูกสังหารโดยน้ำมือของชาวอินเดีย คานธีก็ยังเลือกที่จะให้อภัยมือปืนรายนั้นด้วยการกล่าวสรรเสริญพระเจ้า

นอกจากความรักและเมตตาที่มีต่อผู้อื่นไม่ว่าจะฝ่ายตนหรือต่อฝ่ายตรงข้าม จะเป็นเป้าประสงค์สำคัญที่คานธีและพวกพ้องยึดถือในการเรียกร้องความเป็นธรรมในประเด็นต่างๆ แล้ว อีกหนึ่งหลักการสำคัญและถือเป็นหัวใจใหญ่ของการขับเคลื่อนมวลชนของคานธี คือการเอาชนะความอยุติธรรมด้วยอาริยะขัดขืน

สำหรับคานธีการใช้กำลังนั้นไม่ใช่ทางออก ฉะนั้นคานธีจึงหยิบเอาหลัก ‘อหิงสา’ หรือการไม่ใช้ความรุนแรงและบอกกล่าวแก่ผู้ติดตามทุกคนว่า นี่คือนแนวทางหลักในการต่อสู้โดยปราศจากการใช้ความรุนแรง อีกทั้งท่านยังได้ใช้วิธีนี้เพื่อต่อต้านอังกฤษก็คืออาริยะขัดขืน หรือการปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมนั่นเอง

ท่านมหาตมะคานธีเคยกล่าวกับตำรวจว่า “ที่ข้าพเจ้าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตำรวจนั้นมิใช่ข้าพเจ้าไม่เคารพกฎหมาย แต่เป็นเพราะ

ข้าพเจ้าต้องการปฏิบัติตามคำสั่งที่สูงยิ่งไปกว่านี้ นั่นก็คือ คำสั่งแห่งความรู้สึกลึกซึ้งของชีวิตของตัวข้าพเจ้าเอง”

ต้องไม่ลืมว่าอาริยะขัดขืนของคานธีนั้น ไม่ใช่เพียงการสงบหรือการต่อต้านกฎหมายอยุติธรรม หรือการให้ความรักและความเมตตาเท่านั้น แต่มันหมายถึงการไม่ใช้กำลังตอบโต้กลับโดยเด็ดขาด ไม่ว่าตนเองจะได้รับความทุกข์ทั้งทางกายและทางใจมากเพียงใด

ดังนั้นการแก้ไขปัญหาก็ถึงรากถึงแก่น ต้องเริ่มมีเมตตา มีความรัก ต่อทั้งตนเองและฝ่ายตรงกันข้าม หยุดถ้อยคำแสดงความเกลียดชัง และที่สำคัญคือความอดทนอดกลั้น

อีกบุคคลหนึ่งผู้ได้รับแรงบันดาลใจจากมหาตมะคานธีในเรื่องเสรีภาพและความเท่าเทียมกันที่เราจะไม่พูดถึงไม่ได้ นั่นคือ **ดร.มาร์ติน ลูเธอร์ คิง จูเนียร์** จะไม่ขอกล่าวมากมายในการต่อสู้ต่อกรกับความอยุติธรรม กับความไม่เสมอภาคของท่านเพียงขอลอกส่วนหนึ่งของสุนทรพจน์เกี่ยวกับความฝันของท่านมาดังนี้

[...] บัดนี้เป็นเวลาที่จะยกระดับชาติของเราจากหล่มปลักแห่งความอยุติธรรมทางเชื้อชาติ ไปยังภูผาอันแกร่งกล้าแห่งภราดรภาพ มันจะกลายเป็นหายนะแก่ประเทศชาติหากมองข้ามห้วงยามแห่ง

ความเร่งด่วน และประเมินความต้องการของชาวนิโกรต่ำไป คิมหันต์อันอบอ้าวจากความไม่พอใจอันชอบธรรมของชาวนิโกรจะไม่ผ่านพ้นไป トラバจนกระทั่งฤดูใบไม้ร่วงอันมีชีวิตชีวาแห่งเสรีภาพและความเท่าเทียมกันจะมาถึง ปี 1963 หากใช้จุดสิ้นสุดหากแต่เป็นจุดเริ่ม ผู้ที่หวังว่านิโกรต้องการเพียงที่จะระเบิดอารมณ์แล้วก็จะพอใจคนกลุ่มนั้นจะอยู่ในสภาพตะลึงงันหากประเทศชาติยังคงดำเนินไปตามที่มันเป็น จะไม่มีการหยุดพักหรือความสงบในประเทศอเมริกาจนกว่าชาวนิโกรจะได้รับสิทธิในความเป็นพลเมืองอย่างแท้จริง [...]

“ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” เป็นคำพูดและความคิดที่สวยงาม เพราะเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความใกล้ชิดสนิทสนมของตัวเราเองกับผู้อื่น ซึ่งเรารู้ว่าต้องปะทะกับอุปสรรคหลายอย่างในหลายระดับ อาทิ เขตแดนความไม่เสมอภาค เงื่อนไขของการดำรงชีวิตที่ไม่สมศักดิ์ศรีมนุษย์ การกดขี่ เอารัดเอาเปรียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการหลงระเริงหรือการตกหลุมพรางไปกับความบ้าอำนาจและบ้ายศเกียรติ บ้ายศศักดิ์ และความโลภและความใส่หน้าากากขาดความจริงใจต่อกัน ซึ่งอุปสรรคเหล่านี้เราแต่ละคนต้องเริ่มแก้จากตัวเราเองก่อน

แม้จะมีแถลงการณ์สากลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ในปี 1948/2491 โลกของเรากียังอยู่

ห่างไกลจากคำแถลงการณ์นั้น ที่ไม่สามารถเกลี้ยกล่อมหรือมีชัยต่อการกระทำหรือการจัดการบริหารต่างๆ ในชีวิตและในสังคมที่ตรงกันข้ามเกือบทั้งหมดกับคำแถลงการณ์ ซึ่งสุดท้ายก็เกือบกลายเป็นความฝันบนกระดาษแผ่นหนึ่ง (เหมือนแถลงการณ์ต่างๆ ไปทั้งในสังคมและในพระศาสนาจักร)

แต่ในอีกแง่มุมหนึ่ง เราก็สามารถสัมผัสได้ถึงปรากฏการณ์ของโลกาภิวัตน์ที่ดิ่งลึกและบังคับให้โลกการเมืองต้องคำนึงถึง ต้องยอมรับว่าการสื่อสารคมนาคมได้ช่วยปรับอย่างลุ่มลึกมโนธรรม ให้เราได้ว่าเราอยู่ใกล้คนอื่นมากขึ้น อุบัติเหตุ วิทยาศาสตร์ อุทกภัย อัคคีภัย ฯลฯ หรือความรุนแรงหลากหลายที่เกิดขึ้นในอีกซีกหนึ่งของโลกสามารถเป็นที่รับรู้ของเราได้เกือบในทันที ทำให้ตื่นจากภวังค์อยู่ตลอดเวลา แล้วหันมาสนใจสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวเองมากขึ้น

แต่กว่าการวิจัยที่แน่นชัดแสดงให้เราเห็นว่า แม้ตาได้เห็นเหตุการณ์ของความทุกข์ของคนอื่น แต่ถ้าไม่มีสำนวนคำพูดใดมาย้ำตอกให้สะกิดใจหรือคิดไตร่ตรองในใจแล้ว มันก็เป็นเหมือนอะไรที่ทำให้เรานิ่งอยู่เหมือนถูกยาสลบ และยังคงอยู่ในสภาพลึกลับใจว่าจะทำตัวอย่างไรดี หรือหาวิธีใดที่สามารถเปลี่ยนแปลงความเป็นจริงที่ตาได้เห็นและที่หูได้ยินมา ก็เป็นธรรมดาที่เราต้องหลบอยู่**ความเชื่องช้า** อยู่ในการแยกแยะ

ว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องของฉัน หรือเรื่องนี้มันเกินความสามารถของฉัน อันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเราอย่างเลี่ยงไม่ได้

แต่ตามธรรมเนียมปฏิบัติในพระคัมภีร์เมื่อกล่าวถึงภราดรภาพ แสดงออกให้เห็นถึงการแสวงหาหนทาง/วิธีที่จะพบหนทางที่นำไปสู่ภราดรภาพที่เปิดให้ทุกคน เป็นหนทางที่แน่นอน มั่นคง เด็ดขาด ผ่านทาง องค์พระเยซูคริสต์ผู้ได้ทรงเปลี่ยนแปลงอย่างลุ่มลึกทุกความสัมพันธ์ฉันพี่น้อง เพราะพระองค์ได้ทรงโยงความสัมพันธ์นี้อย่างแนบแน่นกับชีวิตในพระเจ้าและกับเพื่อนมนุษย์ โดยเริ่มจากผู้ที่ถูกดูถูกเหยียดหยามก่อนกลุ่มใดทั้งสิ้น

ทุกคนเป็นลูกพระเจ้า เชื่อและยอมรับความจริงข้อนี้ จะเอื้อต่อการบรรลุเป้าหมายของการทำ “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” ให้เป็นจริง เพราะลึกๆ แล้ว เราต้องเชื่อว่าเราเป็นลูกของพระบิดาเดียวกัน

มนุษยชาติต้องผ่านความแตกแยกมาตลอดในหลายรูปแบบ เริ่มตั้งแต่สตรีและบุรุษในสวนสวรรค์มีการขีดเส้นจำกัดระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก มีความแตกแยกจนกระทั่งถึงความเกลียดชังกันระหว่างคนสีผิวต่างกัน ความแตกแยกในระดับต่างๆ เหล่านี้ นำมาซึ่งความรุนแรง ความตึงเครียดระหว่างหญิงกับชาย ระหว่างคนช่วงอายุต่างกัน ระหว่างวัฒนธรรมต่างกัน รวมไปถึงการแบ่งชั้น

วรรณะ แบ่งเพศ เหล่านี้คือ สาเหตุหรืออาจพูดได้ว่าเป็นผลผลิตของความรุนแรง ความสัมพันธ์ฉีกขาดด้วยความไม่ไว้วางใจกัน ซึ่งลึกๆ แล้วพฤติกรรมเหล่านี้มีความกลัวหลากหลายชนิดแอบซ่อนอยู่ เจ็บปนในทุกระดับด้วยความอิจฉาริษยา และความเกลียดชัง

โดยทั่วไป เรามีความโน้มเอียงสูงไปทางลบอยู่ในขอกมิต พร้อมกับความรู้สึกลึกลับเศร้าใจ ว่าเราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความไม่เป็นระเบียบของโลก ทั้งๆ ที่ดวงใจแต่ละดวงโหยหามิตรภาพ อยากอยู่ในโลกที่มีความเป็นพี่เป็นน้อง โลกที่ทุกคนยอมรับว่าคนอื่นเป็นเพื่อนมนุษย์ ไม่ใช่อุปสรรคหรือน่าอันตราย

จำเป็นก่อนอื่นหมด ถ้าเราอยากเห็นความเป็นพี่เป็นน้องกันเราต้องมองและยอมรับว่าเราทุกคนเป็นลูกพระเจ้า ดังเราได้เรียนรู้มาจากคิลลิ่งบาปว่า “พระเจ้าทรงเป็นพระบิดาของเรา” ถ้าเราน้อมรับเอกลักษณ์นี้ได้ หนทางที่นำไปสู่ภราดรภาพ ไปสู่ความเป็นพี่น้องกันก็อยู่แค่เอื้อม และดังที่หลายๆ คนกระหายหากจะมารวมอยู่เช่นกัน คือมีชีวิตในอิสรภาพและความเสมอภาค ซึ่งมักจะพบเหวแห่งความเป็นปัจเจกชนและการแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันเป็นอุปสรรคขวางอยู่เสมอ

เมื่อนักกฎหมายท่านหนึ่งผู้รอบรู้กฎหมายและบัญญัติทุกข้อถามองค์พระเยซู

ว่าควรทำอะไรเพื่อได้ชีวิตนิรันดร์ พระองค์ได้ทรงตอบคำถามด้วยอุปมาเรื่องชาวสะมาเรียผู้ใจดี (อ่าน ลูกา 10:25-37) คำตอบสั้นก็คือการแบ่งปันและการรับใช้บริการเพื่อนมนุษย์

เราก็คงถามเหมือนหมอกฎหมายผู้หนึ่งว่าใครคือเพื่อนมนุษย์ สมณะและชาวเลวีสองคนนั้นเดินมาเห็นและเดินผ่านเลยไป พวกเขาทำถูก ทำตามกฎหมายบัญญัติ แต่มีความกลัวแฝงอยู่ แต่ในขณะนั้นมิใช่การปกป้องตนเอง มิใช่การป้องกัน แต่เป็นการช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่อยู่ต่อหน้าพวกเขา พวกเขาถือว่าผู้เคราะห์ร้ายนี้กำลังจะตาย กำลังจะเป็นซากศพ

ส่วนชาวสะมาเรียได้เดินเข้ามาใกล้หยุดดูและรู้สึกสงสาร และได้ทำการช่วยเหลือ เพราะชาวสะมาเรียยอมรับรู้ในใจว่าตนเองเป็นเพื่อน (มนุษย์) ของผู้เคราะห์ร้ายผู้เป็นเพื่อน (มนุษย์) ของเขา เป็นความรักเมตตาแท้จริงอันหาขอบเขตไม่ได้ ไม่มีโชติรวนหรือความเคร่งครัดใดสามารถหยุดยั้งได้

ในช่วงโรคระบาด COVID-19 ต้องยอมรับว่าหลายคนกลัว หลายคนกลัว หลายคนยังคงชื่นชมความบ้าบิ่นของตน รัฐบาลพยายามปิดบ้างถูกบ้างเพื่อแก้ไขสถานการณ์ (เราจะไม่พูดถึงเรื่องนี้ ขอให้ผู้อ่านสังเกตเอาเอง) บางคนฉวยโอกาส หลายคนสร้าง

โอกาสให้ตนเอง มีมาตรการคุมเข้มหลายอย่าง แต่เป็นที่น่าชื่นชมที่มีหลายคน (อาจไม่มากนัก) ที่ได้ใช้โอกาสนี้**ช่วยเพื่อน** (มนุษย์) โดยเฉพาะในเรื่องโภชนาการ บางคนทำอาหารขายด้วยราคาที่ต่ำลง บางคนทำอาหารให้คนไม่มีเงินกินฟรี ภาพสวยงามแบบนี้น่าจะได้รับการสื่อสารเพื่อเพิ่มจำนวนพฤติกรรมเชิงบวกให้กับสังคม เพราะเอาเข้าจริงๆ หรือพูดให้ตรงๆ นี่คือ **ความเห็นอกเห็นใจกัน** นี่คือการเอาใจเขามาใส่ใจเรา อันเป็นแก่นแท้การตรรกภาพ หรือความเป็นพี่น้องกันนั่นเอง

กฎบัญญัติอาจอยู่เหนือการเยียวยารักษาใครสักคน แต่ชาวสะมาเรียผู้นี้มีอิสระและสมัครทำตัวเป็นเพื่อน (มนุษย์) โดยมีได้กังวลต่อความแตกต่างทั้งเชื้อชาติ ศาสนา เขาได้สร้างความเปลี่ยนแปลงอันยิ่งใหญ่เพื่อให้โลกได้อยู่ในความเป็นพี่น้องกัน ชาวสะมาเรียสร้างจริยธรรมของการ**ก้าวเข้าปฏิบัติ**การ มิได้ยั้งคณฺเญฯ แล้วผ่านเลยไป แต่เขาก็มิได้ปฏิบัติการเพียงผู้เดียว ได้สร้างโอกาสให้คนอื่นได้มีส่วนร่วมในการรักษาเยียวยารั้งนี้ เขาเป็นพยานให้เห็นว่าทุกสิ่งสามารถเป็นไปได้ ซึ่งจริงๆ แล้ว มันมิใช่การเลือกจะทำหรือไม่ทำ แต่เป็นการเรียกให้เจริญชีวิตในความเป็นพี่น้องกัน

ต้องยอมรับว่า **“ความไม่รู้ร้อนรู้หนาว”** ต่อความเดือดร้อนของผู้อื่นขยายวงกว้าง

ออกไปทุกทีในโลกปัจจุบัน คนเหล่านั้นอาจมีเหตุมีผลหรือมีข้ออ้างต่างๆ นานา แต่ปรากฏการณ์นี้เป็นอุปสรรคอย่างมหันต์ต่อการทำให้ **“ทุกคนเป็นพี่น้อง”** ยากที่จะเป็นจริง ความโลภในทรัพย์ ลาภยศ คำสรรเสริญ เป็นเสมือนกาฝากที่เกาะแน่นในหัวใจของพวกเขา (เราจะไม่พูดถึงปัญหาของผู้ลี้ภัยในโลกอันเป็นปัญหาใหญ่) กาฝากเหล่านี้ทำให้หัวใจไม่ยอมรับความเป็นพี่น้องกัน กลับเห็นเป็นอุปสรรคต้องเลียงผ่านไปให้ได้ หรือยิ่งกว่านั้น อาจมองว่าเป็นศัตรูด้วยซ้ำไป

พระสันตะบิดรฟรานซิสทรงเตือนสติเราว่า **“ชีวิตคือศิลปะของการพบปะกัน”** นี่ควรเป็นความฝันของเราทุกคน โดยเฉพาะคริสตศาสนิกชน ในการช่วยกันสร้างความเป็นพี่น้องกันระหว่างชนชั้นต่างๆ ตามสถานภาพที่ตนเป็นอยู่ ระหว่างวัฒนธรรมต่างๆ เพื่อความเป็นมนุษยชาติหนึ่งเดียว พระสันตะบิดรทรงเน้นในสมณสาสน์เวียน **“ทุกคนเป็นพี่น้องกัน”** ให้เรามีที่ทัศนของการ**ฟังกัน** **เคารพให้เกียรติกันและกัน**

องค์พระเยซูคริสต์ได้ทรงส่งเสริมผลักดันให้ทุกคนช่วยสร้างสังคมที่ทุกคนแม้เปราะบางทนทุกข์ หรือมีชีวิตอาจไม่สวยหรู แต่มีความเคารพให้เกียรติกัน เพื่อธำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีอันสูงส่งของเราทุกคน เคียงบ่า เคียงไหล่กัน เจริญชีวิตไปด้วยกันในการแบ่งปัน และการรับใช้ช่วยเหลือกันและกัน

ดังนั้น เราจะเป็นทั้งผู้สร้างและผู้ถูก
สร้าง แบ่งปันชีวิตและปิตินดีร่วมกันฉัน
พี่น้อง

[หมวดชีวิตด้านจิตใจ]

เราทั้งหลายเป็นพี่น้องกัน

ดร.สุภาวดี นัมคณิสร์

บทนำ

คำเรียกญาติเป็นคำที่แต่ละสังคมวัฒนธรรมกำหนดขึ้นมาและใช้เรียกผู้ที่มีความสัมพันธ์กันโดยทางสายเลือดและการแต่งงานซึ่งในแต่ละวัฒนธรรมก็จะมีระบบของคำที่ใช้เรียกญาติที่แตกต่างกันออกไป โดยที่จะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับระบบครอบครัวและเครือญาติในสังคมนั้นๆ โดย ทัวๆ ไปแล้ว คำเรียกญาติแต่ละคำจะแยกให้เห็นถึงความแตกต่างกันของคนแต่ละรุ่น เช่น คำว่า ปู่ ย่า ตา ยาย บอกให้ทราบว่าเป็นคนรุ่นก่อนรุ่นพ่อแม่ของเรา

หรือสมารถที่จะแยกให้เห็นถึงความแตกต่างของเพศ เช่นคำว่า ปู่ เป็นญาติที่เป็นเพศชาย รุ่นพ่อของพ่อ ส่วนย่าเป็นญาติเพศหญิง รุ่นแม่ของพ่อ หรือยังสามารถแยกให้เห็นถึงความต่างวัยได้อีกด้วย เช่น คำว่าพี่ บอกถึงความมีวัยสูงกว่าผู้พูด ส่วนคำว่าน้อง บอกถึงความมีวัยต่ำกว่าผู้พูด นอกจากนี้ยังสามารถแยกให้เห็นว่าเป็นญาติทางสายเลือดหรือการแต่งงาน ลูกเขย ลูกสะใภ้ บอกให้เราทราบว่าเป็นผู้ที่มาแต่งงานกับลูกสาวหรือลูกชาย

คำเรียกญาติในสังคมหนึ่งๆ มักจะแสดงถึงสถานภาพและบทบาทหน้าที่ของคนผู้นั้นที่มีต่อเรา ตัวอย่างเช่น ถ้าเด็กหญิงกุหลาบเรียกนางกล้วยไม่ว่าแม่ ก็จะมีนัยทางสังคมว่า เด็กหญิงกุหลาบจะต้องให้ความเคารพและเชื่อฟังนางกล้วยไม้นั้น ในขณะที่นางกล้วยไม้นั้นที่เรียกเด็กหญิงกุหลาบ

ในสังคมไทยนั้น เรายังใช้คำเรียกญาติเรียกคนที่ไม่ได้เป็นญาติเพื่อสร้างความสัมพันธ์ให้ผู้ฟังรู้สึกถึงความสนิทสนม เพื่อลดช่องว่างและความห่างเหินกับคนที่เรากำลังพูดด้วย เพราะความเป็นญาติบอกถึงความรัก ความไว้วางใจ และความไม่เอาเปรียบ เราจึงพบว่า ในสังคมไทยนั้นเราจะ

**ภราดรภาพเป็นสิ่งแรกที่เราเรียนรู้
ได้ในครอบครัว ดังนั้น
ครอบครัวจึงเป็นจุดเริ่มต้นของ
ภราดรภาพ และอาจจะกล่าวได้ว่า
ภราดรภาพคือการขยายความรัก
ของเราไปสู่สังคมรอบข้าง**

ว่าลูก ก็จะมีนัยทางสังคมว่า นางกล้วยไม้นั้นจะต้องเลี้ยงดูและให้การอบรมสั่งสอนเด็กหญิงกุหลาบ ดังนั้น คำเรียกญาติจึงบอกถึงหน้าที่และบทบาทของผู้นั้นไว้อย่างชัดเจน “พี่” บ่งบอกถึงภาระหน้าที่ที่จะต้องช่วยเหลือดูแลน้อง ส่วน “น้อง” มักจะมีหน้าที่บริการและมักจะขัดไม่ได้ถ้าพี่ขอร้องให้ทำสิ่งใดให้ ดังนั้น คำเรียกญาติจึงบอกถึงลักษณะของความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคล

ใช้คำเรียกญาติ เช่นคำว่า “พี่” กับคนรู้จักไม่ว่าจะเป็นเพื่อนร่วมงาน เพื่อนของพี่ เพื่อนรุ่นพี่ เพื่อเป็นการบอกลักษณะของความสัมพันธ์ว่า มีความใกล้ชิดและไว้วางใจกันได้ อีกทั้งยังสามารถไหว้วานและให้ความช่วยเหลือกันได้อีกด้วย

เมื่อเราไปตามร้านอาหารเราจะเรียกบริกรว่า “น้อง” ถึงแม้ว่าการให้บริการจะ

ยังเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ที่บริการพึงมีต่อลูกค้าแต่ความรู้สึกและความสัมพันธ์อาจจะต่างกัน แต่ในกรณีที่เรากำลังต้องการความช่วยเหลือจากบริการที่เกินหน้าที่ของเขา บริการก็จะมีความรู้สึกที่อยากจะให้ความช่วยเหลือ เราเสมือนหนึ่งคนที่เป็นน้องที่มีหน้าที่ที่ต้องบริการต่อพี่ของตนเองในครอบครัว

การอยู่ร่วมกันของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันเหมือนพี่น้องกันหรือเป็นพี่น้องกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความร่วมมือกันดังที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นคุณลักษณะที่เราเรียกว่า

ภราดรภาพ

ประเภทของภราดรภาพ

ภราดรภาพอาจแบ่งได้เป็นสองประเภท คือ ภราดรภาพโดยกำเนิดกับภราดรภาพโดยธรรมชาติซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ภราดรภาพโดยกำเนิด หมายถึง ภราดรภาพที่เกิดขึ้นในผู้ที่สืบเชื้อสายร่วมบรรพบุรุษเดียวกัน หรือเกิดในตระกูลเดียวกัน นั่นคือความเป็นพี่น้องในครอบครัวเดียวกันซึ่งจะทำให้มีลักษณะทางพันธุกรรมที่คล้ายคลึงกันในด้านรูปร่าง บุคลิก อุปนิสัย โดยความสัมพันธ์ของพี่น้องในครอบครัวเดียวกันจะแสดงให้เห็นถึงความเอื้ออาทรต่อกันได้อย่างชัดเจน เพราะความคุ้นเคยกันตั้งแต่กำเนิด ผู้เขียนเคยมีประสบการณ์ได้

เห็นถึงความรักของพี่น้องสองคนที่เรียนในโรงเรียนอนุบาล โดยพี่สาวจะคอยดูแลน้องชาย เช่น คอยป้อนข้าวให้น้องชาย เวลาน้องนอนก็จะนอนใกล้ๆ น้องและนอนกอดน้องเอาไว้ ดังนั้น ภราดรภาพโดยกำเนิด จึงเป็นจุดกำเนิดของภราดรภาพที่จะเกิดขึ้นโดยทั่วไปต่อไป ภราดรภาพเป็นสิ่งที่เราเรียนรู้ได้ในครอบครัว ดังนั้น ครอบครัวจึงเป็นจุดเริ่มต้นของภราดรภาพและอาจจะกล่าวได้ว่า ภราดรภาพคือการขยายความรักของเราไปสู่สังคมรอบข้าง

2. ภราดรภาพโดยธรรมชาติ หมายถึง ภราดรภาพที่เกิดจากความสัมพันธ์ของบุคคลที่มีต่อกันจากความมีน้ำใจไมตรีหรือได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกันจนมีจิตใจผูกพันรักกัน นับถือกัน เป็นพี่น้องกัน แม้ว่าบุคคลนั้นๆ อาจจะมีได้เป็นพี่น้องทางสายเลือดกันก็ตาม ภราดรภาพโดยธรรมชาตินี้ก็คือความมีน้ำใจให้แก่กันและกันของมวลมนุษยชาติที่อยู่ร่วมโลกเดียวกัน เพราะเราเป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เช่น เป็นบุคคลที่ทำงานร่วมองค์กรเดียวกัน เป็นบุคคลที่เคยร่วมเรียนในสถาบันการศึกษาเดียวกัน หรือเคยมีประสบการณ์ในการร่วมอยู่ในวิกฤติการณ์เดียวกัน ตัวอย่างเช่น เหตุการณ์ของการช่วยเหลือน้องๆ และผู้ช่วยโค้ชทีมฟุตบอลหมูป่าอคาเดมีทั้งสิบสามคนที่ติดอยู่ในถ้ำ วิกฤติดังกล่าวทำให้เราได้เห็น

ถึงน้ำใจอันงดงามของคนไทยและต่างชาติ
ท้าวสารทิศที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนซึ่งต่างก็
ร่วมมือร่วมใจกัน ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ทหาร
ตำรวจ พลเมืองที่มีความรู้ความสามารถใน
ด้านหนึ่งๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ต่างก็มา
รวมพลังกันเพื่อทำภารกิจที่มีความยาก
ลำบาก ซึ่งต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค
ต่างๆ อย่างมากมายแต่สุดท้ายก็สามารถ
ผ่านไปได้เพราะความร่วมมือร่วมใจกันอย่าง
เต็มที่โดยปราศจากซึ่งอคติ จนเป็นที่กล่าว
ขานกันไปทั่วโลก ตัวอย่างนี้เป็นตัวอย่างที่
แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติต่อกันฉันพี่น้อง
ด้วยความรู้สึกเข้าใจและเห็นอกเห็นใจซึ่ง
กันและกันและมีความปรารถนาดีต่อกันและ
กันจึงพยายามทุกวิถีทางที่จะช่วยเหลือให้
พ้นจากความทุกข์ที่ประสบอยู่จนในที่สุดก็
ประสบความสำเร็จ

นอกจากนี้ ภราดรภาพโดยธรรมชาติ
ยังสามารถเกิดขึ้นได้ในความสัมพันธ์ของ
บุคคลที่อยู่รอบข้าง เช่น บิดามารดากับบุตร
สามีกับภรรยา เพื่อนต่อเพื่อน ครูอาจารย์
กับศิษย์ นายจ้างกับลูกจ้าง เป็นต้น ดังนั้น
ภราดรภาพสามารถเกิดขึ้นได้เพราะความ
สัมพันธ์ของบุคคลที่มีความเกื้อกูลต่อกันฉัน
พี่น้อง ไม่ว่าจะเป็นพี่น้องในครอบครัวเดียว
กันหรือต่างครอบครัวกันก็ทำให้ภราดรภาพ
เกิดขึ้นได้จากการที่มีน้ำใจไมตรีต่อกันและ
สิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดภราดรภาพอย่าง

แท้จริงขึ้นได้นั้นก็คือ คุณธรรมหรือหลัก
ธรรมแห่งความเป็นพี่น้องที่มีอยู่ในจิตใจ
ของมนุษย์ทุกคน ดังนั้น มิติทางจิตวิญญาณ
และมิติทางศาสนาจึงเป็นพลังที่จะช่วยให้
บุคคลสามารถปฏิบัติต่อกันด้วยความรัก
กันฉันเพื่อนพี่น้องได้อย่างแท้จริง

หลักธรรมแห่งความเป็นพี่น้องกันในพุทธศาสนา

หลักการในทางพุทธศาสนาที่ชาวพุทธ
รับรู้กันโดยทั่วไป คือ แนวคิดเรื่องการเกิด
มาเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ในสังสารวัฏนี้ร่วมกัน
ดังนั้น การแสดงความเอื้อเฟื้อและเมตตา
กรุณาต่อกันจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญของพุทธ
ศาสนา ดังเช่น บทกล่าวในการแผ่เมตตาที่
กล่าวว่า “... สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์
เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น
จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด...” เราจะได้เห็นว่า
การแผ่เมตตานี้เป็นการแผ่เมตตาออกไป
อย่างไร้ขอบเขต ไร้ขีดจำกัดและไม่มีที่สิ้นสุด
การแผ่เมตตาจึงเป็นการฝึกฝนใจให้เปี่ยม
ไปด้วยความรักที่ยิ่งใหญ่อันไร้ซึ่งพรมแดน
และปราศจากการแบ่งแยกจึงเป็นการสอน
ให้มองและมีปฏิสัมพันธ์ต่อโลกอย่างเป็น
องค์รวม

การที่เราเข้าใจถึงสภาวะของความ
เป็นมนุษย์ว่า ทุกคนเกิดมาเป็นเพื่อนร่วม
ทุกข์ในสังสารวัฏร่วมกัน จากความเข้าใจนี้

“
ความเข้าใจว่า ทุกคนเกิดมาเป็น
เพื่อนร่วมทุกข์ในสังสารวัฏร่วมกัน
มีส่วนช่วยให้เกิดความรู้สึกว่า
เราทุกคนนั้นเป็นพี่น้องกัน
และเกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ
ซึ่งกันและกันมากขึ้น
”

เองจึงมีส่วนช่วยให้เกิดความรู้สึกว่าเราทุกคนนั้นเป็นพี่น้องกันและเกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันมากขึ้น นอกจากนี้พุทธศาสนาก็ยังมีหลักคำสอนที่ช่วยส่งเสริมให้บุคคลปฏิบัติต่อกันด้วยความรักฉันทันพี่น้องอีกด้วย

หลักธรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติต่อกันด้วยความรักฉันทันพี่น้อง

1. ความเมตตา เมตตาเป็นสภาวะของจิตที่อยากให้ผู้อื่นมีความสุขและประสบสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์ เมตตาคือความรักโดยธรรมะและไม่เกี่ยวข้องกับความเห็นซึ่งความรักชนิดนี้เป็นเรื่องของจิตล้วนๆ เมตตาจึงเป็นที่ตั้งแห่งความสุขและสันติภาพ พุทธ

ศาสนาสอนให้ฝึกเมตตาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีคิดในเชิง “การเอาใจเขามาใส่ใจเรา” เช่น พระพุทธเจ้าทรงสอนว่า “ทอดตามองไปทั่วทุกทิศแล้ว ย่อมมองไม่เห็นว่ามีใครจะเป็นที่รักยิ่งไปกว่าตน สำนัศว่ล้วนรักตนเหมือนกันหมดทั้งสิ้น เมื่อรู้ความจริงเช่นนี้แล้ว จึงไม่ควรเบียดเบียนตน ไม่เบียดเบียนคนอื่น ขึ้นแต่หมดปลวก” หรือบางบทสอนว่า “มารดา รักเมตตาบุตรน้อยกลอยใจของตนฉันใด เราทั้งหลายควรเมตตาต่อกันฉันนั้น” เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้เอง ความเมตตาส่วนหนึ่งนั้นจึงเกิดขึ้นได้เพราะเราสามารถรับรู้ความทุกข์ของคนอื่นได้ ดังนั้น เมื่อเห็นใครเป็นทุกข์เราก็พลอยรู้สึกเป็นทุกข์ไปด้วยและมีความปรารถนาที่จะช่วยเขาให้ได้รับความสุข

ความเมตตาจึงเป็นเรื่องของการพัฒนาจิตให้มีคุณภาพ นั่นคือต้องลงมือปฏิบัติความเมตตาด้วยการใส่ใจกับคนที่อยู่เบื้องหน้าเรา ด้วยการให้ความช่วยเหลือ การแบ่งปัน มีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนและรู้สึกชื่นชมมองเห็นคุณค่าของทุกสิ่ง นอกจากหลักคำสอนที่สอนว่า มนุษย์ทุกคนล้วนมีความสัมพันธ์กันในฐานะเพื่อนร่วมทุกข์แล้ว พุทธศาสนายังสอนอีกว่ามนุษย์ทุกคนมิได้แยกขาดจากกัน ต่างมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันและส่งผลต่อกันและกัน ดังนั้น ความสุขของเรากับความสุขของคนอื่นจึงแยกจากกันไม่ออก ถ้าเราอยากมีความสุขก็ต้องช่วยให้คนอื่นมีความสุขด้วย และยิ่งเราช่วยคนอื่นโดยไม่ปรารณาผลตอบแทนเลย เราก็จะยังมีความสุขได้ง่ายขึ้น เพราะนั่นแสดงว่า เรายึดติดถือนั่นในตัวตนของเราน้อยลง ตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจนก็คือ การระบาดของโรคโควิด-19 เราจะเห็นว่า คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด คนที่อยู่ในเรือนจำ คนที่เป็นแรงงานข้ามชาติ คนเหล่านี้เป็นกลุ่มคนที่มีความเสี่ยงสูงมาก เมื่อเกิดการระบาดในคนกลุ่มนี้ก็สามารถส่งผลกระทบมาถึงทุกคนในประเทศด้วย เพราะฉะนั้นเราจึงต้องหันมาพิจารณาว่ามีเหตุปัจจัยอะไรซึ่งเราสามารถปรับปรุงแก้ไขให้ความช่วยเหลือคนที่ด้อยโอกาสเหล่านี้ได้บ้าง หากเราสามารถปรับปรุงแก้ไขได้แล้วผลดีที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็น

ประโยชน์ไม่ใช่เฉพาะกับกลุ่มคนที่ด้อยโอกาสเท่านั้นแต่จะเป็นประโยชน์สำหรับทุกคนในสังคมด้วย

ดังนั้น การอยู่ร่วมกันของมนุษย์ย่อมเกิดปัญหาและความขัดแย้งขึ้นได้เสมอ ในการแก้ไขปัญหาขึ้นจะต้องแก้ทั้งทางด้านสังคมและทางด้านจิตใจของบุคคล การนำหลักเมตตามาใช้เพื่อลดความขัดแย้งนั้น บุคคลจะต้องพัฒนาศักยภาพของตนให้เป็นผู้ที่ปราศจากซึ่งการเบียดเบียนชีวิตผู้อื่น ได้รับความเดือดร้อน มีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันและมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ซึ่งการปฏิบัติตามหลักเมตตาจะสามารถช่วยลดปัญหาความขัดแย้งในสังคมได้และจะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันด้วยบรรยากาศแห่งความรักฉันพี่น้อง

1. ความเป็นกัลยาณมิตร กัลยาณมิตรคือเพื่อนที่ดี เป็นผู้ที่มีความรักและความปรารถนาดีต่อกัน มิใช่ตรึงติดต่อกัน กัลยาณมิตรจึงเป็นบุคคลที่คอยชี้แนะแนวทางตลอดจนให้คำแนะนำสั่งสอน คอยชักนำให้เราดำเนินชีวิตที่ดีงาม กัลยาณมิตรนั้นสามารถที่จะเป็นบุคคลที่มีวัยที่ต่างกัน มีอาชีพหรือมีฐานะที่ต่างกัน ได้ ดังนั้น กัลยาณมิตรจึงมิใช่เป็นแค่เพื่อนหรือมิตรธรรมดา แต่เป็นมิตรหรือเพื่อนที่ดีที่คอยแนะนำหรือชักชวนให้กระทำในสิ่งที่ดีงาม ความเป็นมิตรที่ดีต่อกันจึงเป็นพื้นฐานที่

สำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความรักฉันพี่น้องได้

2. ทาน การให้ความช่วยเหลือกัน และกันเป็นการปฏิบัติของบุคคลที่แสดงออกมาให้เห็นถึงความมีน้ำใจของบุคคลที่มีต่อกัน ซึ่งการให้ทานก็เป็นลักษณะหนึ่งของการช่วยเหลือกัน การให้ทานในพุทธศาสนานั้น ถือเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยลดความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี ทานนั้นก่อให้เกิดผลที่ดีทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น กล่าวคือ เป็นการฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้ที่เสียสละให้แก่ผู้อื่นและในขณะเดียวกันผู้ที่เป็นผู้ได้รับความช่วยเหลือก็เกิดความสุขและคิดที่จะเผื่อแผ่ให้แก่ผู้อื่นต่อไป

การให้นั้นสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น “ให้เวลา” แก่คนที่เรารัก ให้ “ความรัก” แก่คนใน ครอบครัว ให้ “ความกตัญญู” แก่บุพการี ให้ “ความรับผิดชอบ” ต่อหน้าที่ การงาน ให้ “อภัย” แก่ผู้หลงผิด ให้ “ความห่มเท” ต่อองค์กรที่ตนสังกัด ให้ “มิตรภาพ” แก่คนทั้งโลก ให้ “ความเสียสละ” ต่อประเทศชาติ ให้ “ความยินดี” แก่ผู้ที่ประสบความสำเร็จ ให้ “ความปล่อยวาง” แก่สิ่งที่สูญวิสัย ให้ “ความเป็นธรรม” แก่ผู้ที่ถูกกลั่นแกล้ง ให้ “ทาน” แก่ผู้ที่ยังขัดสน เป็นต้น

เราได้มีโอกาสเห็นรูปแบบของ “การให้” ในหลายๆ รูปแบบในสถานการณ์ของ

วิกฤตระดับโลกซึ่งสังคมเต็มไปด้วยความเครียดจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ที่ตัวเลขของผู้ที่ติดเชื้อในแต่ละประเทศยังคงสูงอยู่อย่างไม่หยุดยั้ง รวมทั้งประเทศไทยด้วย ทว่าในยามวิกฤตนี้เรายังได้เห็นน้ำใจของชาติต่างๆ และของคนไทยที่ไม่ทอดทิ้งกัน ประเทศที่ร่ำรวยกว่าก็ช่วยเหลือประเทศที่พัฒนาน้อยกว่า โดยต่างก็ช่วยกันระดมสรรพกำลังส่งความช่วยเหลือให้แก่ แพทย์ พยาบาล บุคลากรทางแพทย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เป็นเหมือนนายทหารด่านหน้าที่คอยรับศึกสงครามของโรคระบาดเพื่อคนไทยทั้งชาติ

เราได้เห็นภาพของนักธุรกิจหลายจังหวัดที่ยอมเสียสละให้ใช้โรงแรมของตนเป็นโรงพยาบาลสนาม หรือสถาบันการศึกษาหลายแห่งทั่วประเทศที่อยู่ในช่วงปิดการเรียนการสอนก็เริ่มทำเป็นโรงพยาบาลสนาม

เรายังได้เห็นเจ้าของร้านอาหาร กลุ่มจิตอาสา ประชาชนคนธรรมดาในหลายจังหวัดทั่วประเทศไทย ทำอาหารมาแจกให้กับคนที่ตกงานจากวิกฤตโควิด

นอกจากนี้ในภาคเอกชน ก็มีบริษัทใหญ่ๆ ที่ได้บริจาคเงินเป็นจำนวนมากเพื่อสร้างโรงงานผลิตหน้ากากอนามัย บางบริษัทมอบแอลกอฮอล์ให้กับสถาบันการศึกษา ให้กับโรงพยาบาล ให้กับหน่วยราชการที่ขาด

แคลน อีกทั้งยังมีบริษัทประกันภัยบางแห่ง
ที่ทำประกันไวรัสโคโรนาให้แก่แพทย์
พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์อีก
หลายหมื่นกรรมธรรม์

จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นหลักธรรม
ความเมตตา ความเป็นกัลยาณมิตรและ
การให้ทานนั้นก็ล้วนแต่เป็นหลักธรรมที่ช่วย
ส่งเสริมให้เกิดความเห็นอกเห็นใจ การช่วย
เหลือซึ่งกันและกันอีกทั้งยังเป็นสิ่งที่ช่วย
ทำลายความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ เมตตาจะ
ช่วยทำลายความโกรธ ความเกลียด ความ
อาฆาตพยาบาท เมตตาก่อให้เกิดความเป็น
มิตรและมีความปรารถนาดีต่อบุคคลอื่น
ส่วนทานก็เป็นการส่งเสริมการให้ซึ่งก็
สามารถทำได้หลายรูปแบบและเป็นการส่งเสริม
ให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
ดังนั้น ความรักกันฉันพี่น้องจะสามารถเกิด
ขึ้นได้จริงหากมนุษย์ปฏิบัติต่อกันด้วยหลัก
เมตตา หลักกัลยาณมิตรและหลักทาน
เป็นต้น

หลักธรรมแห่งความเป็นพี่น้องกันในคริสต์ ศาสนา

ตามหนังสือปฐมกาลในพระคัมภีร์
ภาคพันธสัญญาเดิม มนุษย์ทุกคนนั้นถือ
กำเนิดมาจากบิดามารดาเดียวกันคือ อาดัม
และเอวาซึ่งเป็นมนุษย์คู่แรกที่พระเจ้าทรง
สร้างขึ้นตามภาพลักษณ์ของพระองค์ ดังนั้น

เราจึงได้รับเลือกโดยกำเนิดให้มาเป็นพี่น้อง
กัน พระเจ้าทรงสร้างเรามาเพื่อให้เราช่วย
เหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้เรามีความเป็นน้ำ
หนึ่งใจเดียวกันและเพื่อการยอมอุทิศตนเอง
ให้กับผู้อื่น

ในความเป็นจริง เราก็คงเห็นว่า ยังคง
มีความเกลียดชัง อาฆาต พยาบาท และการ
ไม่ยอมรับความแตกต่างของกันและกันที่เกิด
ขึ้นในสังคมทุกระดับ คำถามก็คือ มนุษย์
จะสามารถตอบรับต่อ**พระประสงค์ของ
พระเจ้า**ที่ต้องการให้เรารักกันและกันได้หรือไม่
สำหรับคริสตชนแล้วความรักและความ
เป็นหนึ่งเดียวกันนั้นเกิดขึ้น**ในและโดยพระ
เยซูคริสต์เจ้า**

เราทั้งหลายเป็นพี่น้องกัน

กางเขนคือสถานที่พื้นฐานของความ
เป็นหนึ่งเดียวกันของทุกคนโดยอาศัยความ
ตายและการกลับคืนพระชนมชีพของ
พระเยซูคริสต์เจ้า พระเยซูคริสต์เจ้านั้น
“แม้ว่าพระองค์ทรงมีพระธรรมชาติพระเจ้า
พระองค์ก็ได้ทรงถือว่าศักดิ์ศรีเสมอพระเจ้า
นั้นเป็นสมบัติที่จะต้องหวงแหน แต่ทรงสละ
พระองค์หมดสิ้น ทรงรับสภาพดุจทาส เป็น
มนุษย์ดุจเรา ทรงแสดงพระองค์ในธรรมชาติ
มนุษย์ ทรงถ่อมพระองค์จนถึงกับทรง
ยอมรับแม้ความตาย เป็นความตายบนไม้
กางเขน” (ฟป 2:8)

โดยอาศัยการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูคริสต์เจ้านั่นเองที่ทำให้เราเป็นมนุษยชาติใหม่ที่มีความสนิทสนมสัมพันธ์กับ **พระประสงค์ของพระเจ้า** และกับแผนการของพระองค์ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติตามกระแสเรียกของเราเพื่อให้เรามีความเป็นหนึ่งเดียวกันอย่างสมบูรณ์

พระเยซูคริสต์เจ้านับตั้งแต่เริ่มต้นพระองค์ก็ทรงรับแผนการของพระบิดาโดยทรงรับรู้ถึงความสำคัญของแผนการนี้เหนือสิ่งอื่นใดทั้งหมด พระองค์จึงทรงยอมสละพระองค์และยอมรับความตายเพราะทรงรักพระบิดา สิ่งที่พระเยซูคริสต์เจ้าทรงปฏิบัตินั้นได้กลายมาเป็นหลักเกณฑ์ใหม่ที่ชัดเจนสำหรับเราทุกคน หลักเกณฑ์ใหม่นี้ก็คือการที่เราได้รับการเรียกให้มองตัวเราเป็น **พี่น้องชายหญิงของกันและกัน** ในองค์พระเยซูคริสต์เจ้า เพราะเราต่างก็เป็นบุตรของพระบิดาองค์เดียวกัน

นอกจากนี้พระเยซูคริสต์เจ้ายังทรงเป็นพันธสัญญาและในความเป็นบุคคลของพระองค์นั้นเรายังสามารถคืนดีกับพระเจ้าและกับคนอื่นได้ในฐานะที่เราเป็นพี่น้องชายหญิงของกันและกัน ความตายของพระเยซูคริสต์เจ้าจึงนำมาสู่การสิ้นสุดของการแบ่งแยกระหว่างประชาชาติ ระหว่างประชาชนในพันธสัญญาและในชนต่างศาสนาที่สูญเสียความหวังทั้งนี้เพราะพวกเขามีได้เป็นส่วน

หนึ่งของข้อตกลงในพระสัญญาดังกล่าวดังที่นักบุญเปาโลได้เขียนถึงชาวเอเฟซัสเอาไว้ว่า “..... จงระลึกเถิดว่าเวลานั้นท่านอยู่ห่างจากพระคริสต์เจ้า ถูกกีดกันมิให้เป็นประชากรอิสราเอล เป็นคนต่างด้าว ไม่มีส่วนในพระสัญญา อยู่ในโลกนี้โดยไม่มี ความหวังและไม่มีพระเจ้า..... โดยทางไม้งางเขนทรงทำให้ทั้งสองฝ่ายกลับคืนดีกับพระเจ้ารวมเป็นกายเดียว และทรงขจัดการเป็นศัตรูกันเดชะพระองค์ พระองค์เสด็จมาประกาศสันติเป็นข่าวดีสำหรับท่านทั้งหลายที่อยู่ห่างไกลและประกาศสันติเป็นข่าวดีสำหรับผู้ที่อยู่ใกล้ เดชะพระองค์เราทั้งสองฝ่ายจึงเข้าไปเฝ้าพระบิดาเจ้าได้ในพระจิตองค์เดียวกัน.....” (2:12-18)

จากบทจดหมายถึงชาวเอเฟซัส พระเยซูคริสต์เจ้าคือผู้ที่ทำให้ประชาชนทุกคนได้มีโอกาสคืนดีกันในพระองค์ พระองค์ทรงเป็นองค์แห่งสันติ เพราะพระองค์ได้ทรงทำให้ประชาชนสองชาติได้กลายเป็นหนึ่งเดียวกัน พระองค์ทรงเป็นผู้ทำลายกำแพงที่ขวางกั้นระหว่างพวกเขา นั่นก็คือความเป็นศัตรูกัน พระเยซูคริสต์เจ้าทรงทำให้ทั้งสองฝ่ายได้กลับกลายเป็นมนุษย์คนใหม่เป็นมนุษย์คนเดียวกันในพระองค์

ดังนั้น ทุกคนที่ยอมรับชีวิตของพระเยซูคริสต์เจ้าก็ยอมรับพระเจ้าเป็นพระบิดา และจะต้องยอมมอบตัวเองให้กับพระองค์

โดยสิ้นเชิงและรักพระองค์เหนือสิ่งใดทั้งปวง พระบิดาจึงทรงเป็นบิดาของทุกคน เมื่อทุกคนเป็นบุตรของพระบิดาเดียวกัน ในการดำเนินชีวิตของเราจึงต้องเป็นการสร้างความ เป็นหนึ่งเดียวที่เปิดออกไปสู่ทุกคน ด้วยเหตุ ที่ว่าในองค์พระเยซูคริสต์เจ้านั้นทุกคนได้รับ การต้อนรับและได้รับความรักในฐานะของ บุตรชายและบุตรหญิงจึงมิได้เป็นคนแปลก หน้าหรือคู่อริกันอีกต่อไปแล้วในครอบครัว ของพระเจ้า เพราะพวกเขาเป็นผู้ที่ได้แตกกิ่ง ก้านมาจากพระเยซูคริสต์เจ้า พวกเขาจึงเป็น บุตรชายหญิงของพระเจ้าอย่างเท่าเทียมกัน และทุกคนก็เป็นที่ยรักของพระเจ้า เพราะ ฉะนั้น เราทุกคนจึงมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ ต่อกันด้วยความรักฉันพี่น้อง

คริสตชนมิได้รักผู้อื่นแค่ในฐานะที่พวกเขามีศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ที่เท่าเทียมกันเท่านั้น แต่ในฐานะที่เป็นภาพ ลักษณะที่มีชีวิตขององค์พระบิดาเจ้าผู้ที่ ได้รับการไถ่กู้ด้วยพระโลหิตของพระเยซู คริสต์เจ้าและอยู่ภายใต้การทำงานของพระ จิตเจ้า

เราได้เห็นภาพลักษณะของพระเจ้า ผู้ทรงเป็นองค์ความรัก ความรักของพระองค์ จึงต้องทำให้เรามีหัวใจที่อ่อนโยนเหมือนชาว สะมาเรียผู้ใจดี นั่นคือ หัวใจที่เปี่ยมไปด้วย ความรัก ความเมตตาและพร้อมที่จะช่วย เหลือทุกคนที่ต้องการความช่วยเหลือ พระ

เยซูคริสต์เจ้าต้องการให้เราปฏิบัติต่อทุกคน ด้วยความรักและความเมตตาเช่นเดียวกับที่ ชาวสะมาเรียปฏิบัติ “.....ท่านจงไปและ ทำเช่นเดียวกันเถิด.....” (ลก 10:37)

บทสรุป

เราได้รับการเรียกโดยกำเนิดให้มาเป็น พี่น้องกัน แต่เพราะความเห็นแก่ตัว ความ โกรธเกลียด ความยึดมั่นในตนเอง สิ่งเหล่านี้จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เราไม่สามารถ มองเห็นตัวเองเป็นพี่น้องกับผู้อื่นได้ จากการ ศึกษาหลักคำสอนของพุทธศาสนาและคริสต์ ศาสนา เราพบว่า ความรักและความเมตตา นั้นเป็นคุณค่าพื้นฐานของศาสนาทั้งของพุทธ ศาสนาและคริสต์ศาสนา

ในยามนี้ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย กำลังเข้าสู่ภาวะวิกฤตโรคระบาดที่เรียกว่าโควิด ในยามที่โควิดโหมกระหน่ำเข้ามา อย่างรุนแรง แพทย์ พยาบาล ต้องทำงานกัน อย่างหนักเพื่อรักษาชีวิตของประชาชน ใน แนวนรบเดลตา แพทย์ พยาบาลต้องทำงาน กันอย่างหนักต่อเนื่องกันมาถึงหกเดือนแล้ว ในขณะที่แพทย์ พยาบาลหลายคน ต้องพลีชีพเพื่อรักษาชีวิตของประชาชนอยู่ที่นี่ เราได้เห็น ว่า ประชาชนบางกลุ่มต่างก็ส่งทั้งกำลัง กายกำลังใจไปช่วย บางกลุ่มที่ตื่นตระหนก กลัวตายก็โวยวาย พร่ำบ่น กันด่ากันบ้าง อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ทุกคน ทุกประเทศทั่วโลก

ต้องการมากที่สุดในเวลานี้ก็คือ ความรัก
ความเมตตาที่จะช่วยให้ทุกคนมีความเห็นอก
เห็นใจซึ่งกันและกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน
และมีสติ มีความอดทน อดกลั้น มองเห็น
ทุกคนเป็นเพื่อนพี่น้องของเรา และด้วย การ
อยู่ด้วยกันอย่างเพื่อนพี่น้องนี้เองจะเป็นพลัง
ที่สำคัญที่จะช่วยให้พวกเราทุกคนสามารถ
ผ่านพ้นวิกฤตทั้งหลายทั้งมวลที่กำลังเกิดขึ้น
ได้ในที่สุด

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์. (2002). **พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่**. นครปฐม:
คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรม. พิมพ์ครั้งที่ 1**. กรุงเทพมหานคร: ศิริวัฒนาอินเตอร์
พริ้นท์.
- วิทย์ วิศทเวทย์. (2530). **จริยศาสตร์เบื้องต้น มนุษย์กับปัญหาจริยธรรม**. กรุงเทพมหานคร:
อักษรเจริญทัศน์.
- เสรี พงศ์พิศ และคนอื่นๆ. (2524). **คนในทรรศนะของพุทธศาสนา อิสลาม และคริสต์ศาสนา**.
กรุงเทพมหานคร: สภาคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- สมภาร พรหมทา. (2542). **พุทธปรัชญาเถรวาท มนุษย์ สังคม และปัญหาจริยธรรม**. กรุงเทพ
มหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[หมวดจริยศาสตร์]

ความเป็นพี่น้องกัน ทางออกประเทศไทยท่ามกลางวิกฤติ โควิด-19

ธัญกรณ์ สิกำเนตไทย

กว่าหนึ่งปีที่ประเทศไทยเผชิญกับการแพร่ระบาดโควิด-19 ซึ่งสถานการณ์ได้ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ.2564 ที่การติดเชื้อในสถานบันเทิงในพื้นที่ย่านทองหล่อส่งผลให้ยอดผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นจากหลักร้อยกลายเป็นหลักพัน และปัจจุบันจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่ต่อวันก็อยู่ในระดับเฉียดหนึ่งหมื่นคน และดูเหมือนจะไม่มีท่าทีลดลง ในขณะที่เดียวกันจำนวนผู้เสียชีวิตก็มีมากขึ้นตามจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ ผู้ป่วยหลายคนต้องรอเตียง และอีกจำนวนหนึ่งก็เสียชีวิตลงใน

ระหว่างที่เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่มีจิตอาสา กำลังเร่งหาเตียงในโรงพยาบาลภายในพื้นที่ใกล้เคียง ยิ่งไปกว่านั้นผู้คนจำนวนมากทั้งเด็กและผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ต่าง (นอน) รอข้ามคืนท่ามกลางฝุ่นยุงและสายฝน เพียงเพื่อต้องการตรวจเชื้อโควิดโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

ไม่มีใครอยากเชื่อว่าสถานการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในโลกตะวันตกเมื่อปีที่แล้วจะเกิดขึ้นกับประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นสถานะที่สถานพยาบาลไม่สามารถรับผู้ป่วยรายใหม่เพิ่ม หรือเหตุการณ์ที่ผู้ป่วยได้เสียชีวิตเนื่องจาก

 นักวิเคราะห์เศรษฐกิจและการเงิน นักแปล นักเขียน มหบัณฑิตด้านเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศจากมหาวิทยาลัยรัฐศาสตร์ปารีส, อดีตนักเรียนทุนรัฐบาลฝรั่งเศสที่สนใจศึกษาค้นคว้าทางเทววิทยา และพยายามเป็นศิษย์ธรรมทูตตามแบบฉบับฆราวาสในโลกปัจจุบัน

การอุบัติของโรคระบาด ได้ส่งผลให้เรากลับมาทบทวนวิถีชีวิต ความสัมพันธ์และการจัดระเบียบ สังคมของเรา และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความหมายในการดำรงชีวิตของเรา

ไม่มีสถานพยาบาลรักษารองรับ นอกจากนี้ ภาพของผู้ป่วยที่นอนรอเตียงเรียงรายนอก อาคารของโรงพยาบาล พร้อมกับเหล่าแพทย์ และพยาบาลที่ทำงานอย่างไม่ได้หยุดพัก กลายเป็นภาพติดตาสำหรับใครหลายคน

ความหวังที่จะกลับมาใช้ชีวิตแบบปกติ ในเร็ววันเริ่มจางหาย และแทนที่ด้วยความ รู้สึกหดหู่และท้อแท้ของผู้ที่มีรายได้น้อยละ ผู้คนที่หาเช้ากินค่ำ ซึ่งปกติแล้วไม่มีเงินเหลือ เก็บสำหรับไว้ใช้ยามฉุกเฉิน ในขณะเดียวกัน หลายครอบครัวเผชิญกับความเครียดจาก การที่รายได้ไม่พอกับรายจ่าย สมาชิกใน ครอบครัวซึ่งอยู่ในวัยเรียนประสบกับปัญหา ในการเรียนออนไลน์

มาตรการห้ามออกนอกเคหสถาน การจำกัดการเดินทาง การปิดสถานบริการ

ที่ไม่จำเป็นส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจเป็น วงกว้าง นอกเหนือจากผลกระทบด้านเศรษฐกิจ แล้ว มาตรการ “ล็อกดาวน์” แสดงให้เห็น ถึงอาชีพใดเป็นอาชีพที่สำคัญต่อการใช้ชีวิต ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ที่ประกอบอาชีพที่ จำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น พนักงานเก็บ ขยะ กระเป๋ารถเมล์ พนักงานส่งของ พนักงาน แคชเชียร์ ฯลฯ กลับเป็นผู้ที่มีรายได้น้อย

โควิด-19 : จุดพลิกผันในสังคมสมัยใหม่

ด้วยนวัตกรรมสมัยใหม่ สังคมมนุษย์ คำนึงเคยกับความสามารถในการคาดการณ์ที่ ค่อนข้างแน่นอนและแม่นยำ ถึงกระนั้น แม้ว่ามนุษย์จะเพียบพร้อมด้วยเทคโนโลยี มากมายเพียงใด แต่มนุษย์ก็ไม่สามารถ รู้เท่าทัน หยั่งรู้ และควบคุมสถานการณ์

ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้ “การอุบัติของโรคระบาดโควิด-19 ได้เกิดขึ้นอย่างไม่มีใครคาดคิด ซึ่งเผยให้เห็นว่าความแน่นอนของมนุษย์ที่เป็นเพียงแค่มายา”¹ ยิ่งไปกว่านั้นโรคระบาดโควิด-19 กลับเผยถึงความจริงที่เจ็บปวดในทุกระดับสังคมทั่วโลก การเข้าถึงสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน และเครื่องใช้สำหรับการป้องกันไวรัส เช่น หน้ากาก และเจลอนามัยนั้น ขึ้นอยู่กับฐานะและรายได้

นอกจากนี้ การแพร่ระบาดยังได้ถอดหน้ากากของความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งระหว่างประเทศในระบบเศรษฐกิจเสรีนิยม ซึ่งแต่ละฝ่ายนั้นเกี่ยวพันซึ่งกันและกันผ่านโดยมุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการที่เชื่อว่าเป็นวิธีที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์สำหรับทั้งสองฝ่าย อย่างไรก็ตามเป็นที่แน่นอนว่าท่ามกลางวิกฤติโควิดที่กำลังคุกคามมนุษยชาติทุกคนและทั่วโลกนั้นประชาคมโลกไม่สามารถร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพและยุติธรรมต่อทุกประเทศ แม้ว่าจะมีสายสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นก็ตามโดย “ประเทศที่ร่ำรวยในโลกตะวันตกที่กักตุน

วัคซีนสำหรับประชากรของตน”² ในขณะที่อีกหลายประเทศไม่สามารถเข้าถึงวัคซีนที่มีคุณภาพ การต่อสู้แย่งชิง ความเหลื่อมล้ำ และแนวคิดที่เอาตนเองที่ตั้งโดยไม่ได้สนใจวิธีการหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อส่วนรวมปรากฏอย่างชัดเจนทั้งในเวทีประชาคมโลกและสังคมในระดับประเทศ

การระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้มนุษย์ห่างเหินมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งในมิติทางกายภาพจากมาตรการรักษาระยะห่าง และในมิติทางจิตวิญญาณจากความจำเป็นที่จะต้องเอาตัวรอดท่ามกลางวิกฤติ ถึงกระนั้น “ความเจ็บปวด ความไม่แน่นอน ความหวาดกลัว และการตระหนักถึงขีดจำกัดของแต่ละบุคคล ซึ่งเกิดขึ้นจากการอุบัติของโรคระบาด ได้ส่งผลให้เรากลับมาทบทวนวิถีชีวิต ความสัมพันธ์ และการจัดระเบียบสังคมของเรา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งความหมายในการดำรงชีวิตของเรา”³

ในสมณลิขิตของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส อย่าง “ขอสรรเสริญองค์พระเจ้า” (Laudato Si) และ “ทุกคนเป็น

¹ Fratelli Tutti 7

² “Amnesty International condemns rich countries for hoarding Covid” 7 เมษายน ค.ศ. 2021, <https://www.france24.com/en/europe/20210407-amnesty-condemns-rich-countries-for-hoarding-covid-19-vaccines>. Date de consultation : 11 กรกฎาคม ค.ศ. 2021.

³ Fratelli Tutti 33

“ ความเป็นพี่น้องกัน ไม่ได้อยู่ในมิติของเหตุผล แต่เป็นความเชื่อ ”

พี่น้องกัน” (Fratelli Tutti) สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสเชื่อว่าทางออกของวิกฤติการณ์ต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยการร่วมมือกันของทุกคน ทุกภาคส่วน และทุกประเทศ โดยอาศัยหลักภราดรภาพ หรือความเป็นพี่น้องกันเป็นแกนหลักในการหาวิธีแก้ไขปัญหา แนวทางการยับยั้งการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ยั่งยืน ตามทัศนคติของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสจึงต้องอยู่บนพื้นฐานของ “ความเป็นพี่น้องกัน”

นิยามของความเป็นพี่น้องกันในบริบทสิทธิมนุษยชนและพลเมือง

โดยทั่วไปเมื่อพูดถึงความเป็นพี่น้องกันความเป็นพี่น้องก็จะคิดถึงพี่น้องที่เกิดจากสายสัมพันธ์ทางเลือด

อย่างไรก็ตามความเป็นพี่น้องกัน (Fraternity) หรือที่แปลกันว่า ‘ภราดรภาพ’ นั้น ได้ถูกพูดถึงในหลายแง่มุม เช่น ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านการปกครอง หรือด้านกฎหมาย เป็นต้น

แม้ว่าในคำประกาศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและพลเมือง ค.ศ.1789 จะไม่ได้เอ่ยถึงความเป็นพี่น้องกันอย่างตรงไปตรงมาเหมือนกับเรื่องเสรีภาพและความเสมอภาค แต่คำประกาศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและพลเมืองดังกล่าวได้วางกรอบของความเป็นพี่น้องกันว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องผังความคิด (mindset) ที่เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนเท่ากัน ซึ่งก้าวข้ามข้อแตกต่างทางกายภาพ วัฒนธรรม สังคม และพื้นเพ “มนุษย์เกิดมาพร้อมกับ

“ ความเป็นพี่น้องกันนั้น จำเป็นต้องมาพร้อมกับความรัก หากไม่มีความรักแล้ว ความเป็นพี่น้องกันย่อมไม่เกิดขึ้น ”

เสรีภาพและคงไว้ซึ่งเสรีภาพ รวมทั้งความเท่าเทียมกัน ในสิทธิความแตกต่างทางสังคมจะกำหนดให้มันขึ้นได้แต่เพียงใน กรณียุทธศาสตร์ร่วมกันเท่านั้น”⁴ ความเป็นพี่น้องกันจึงเป็นหลักเกณฑ์สำคัญว่าด้วยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ทั้งนี้ ความเป็นพี่น้องกันหรือภราดรภาพยังเป็นค่านิยมที่สามในคำขวัญของประเทศฝรั่งเศส (เสรีภาพ เสมอภาค ภราดรภาพ” - “Liberté, Égalité, Fraternité”) ซึ่งความเป็นพี่น้องกันนั้นไม่ได้ถือเป็นสิทธิที่ทุกคนพึงได้รับเหมือนกับเสรีภาพ และความเสมอ

ภาพ แต่เป็นเรื่องทางศีลธรรม เรื่องของความเป็นพี่น้องกันไม่ได้ถูกนิยามอย่างชัดเจนจนกระทั่ง ค.ศ.1848 ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่ความเป็นพี่น้องกันนั้นได้บรรจุไว้รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยความเป็นพี่น้องกันยังได้ถูกกล่าวถึงในรัฐธรรมนูญ ค.ศ.1946 และ ค.ศ.1958 อีกด้วย ความเป็นพี่น้องกันในมิติของสาธารณรัฐฝรั่งเศสมีความสัมพันธ์กับเรื่องความสามัคคี (Solidarity) และการอยู่ร่วมกัน ซึ่งอาจจะมาจากการจัดสรรสวัสดิการจากรัฐ หรือการให้ความช่วยเหลือต่างๆ แก่ผู้พวยพ เป็นต้น

⁴ ตรีเพอร์ จิตรมัทธา (ถอดความ), “Déclaration des droits de l’homme et du citoyen du 26 août 1789 (คำประกาศแห่งสิทธิมนุษยชนและพลเมือง ลงวันที่ 26 สิงหาคม ค.ศ.1789) เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา LAW 404 กฎหมายปกครอง, กรุงเทพมหานคร: คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีปทุม, พ.ศ.2554

ความเป็นพี่น้องกันแตกต่างจากเรื่อง เสรีภาพ และความเสมอภาคอย่างสิ้นเชิง เพราะว่า “เสรีภาพนั้น เราสามารถก่อให้เกิดเป็นรูปร่างได้ ส่วนความเท่าเทียมกัน เราสามารถสร้างได้ แต่ความเป็นพี่น้องกันนั้น เราไม่สามารถบังคับได้!”⁵ และอย่างที่พระสันตะปาปาเบเนดิกที่ XVI เคยกล่าวไว้ในในพระสมณสาส์นความรักในความจริง “ความเป็นพี่น้องกันไม่ได้อยู่ในมิติของเหตุผล”⁶ แต่เป็นความเชื่อ ความนึกคิดทางจิตวิญญาณ ซึ่งทำลายกำแพงที่ขวางกั้นระหว่างมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งมีพื้นฐานจากพระคัมภีร์ทั้งสิ้น

“ทุกคนล้วนเป็นพี่น้องกัน”

ในฐานะคริสตชน เราเชื่อในพระเจ้าที่ทรงรับสภาพมนุษย์ (Incarnation) เราเชื่อเสมอว่าพระเจ้าทรงรักมนุษย์ เราคริสตชนทุกคนเป็นพี่น้องกัน เพราะว่าคริสตชนทุกคนเป็นล้วนเป็นบุตรของพระเจ้า ซึ่ง “มิได้เกิดจากสายเลือด มิได้เกิดจากความปรารถนาตามธรรมชาติ มิได้เกิดจากความต้องการของ

มนุษย์แต่เกิดจากพระเจ้า” (ยอห์น 1:13) “พระเยซูทรงย้ำกับพวกเราว่าพระเจ้าทรงเป็นพ่อของพวกเราทุกคน”⁷ นอกจากนี้เรายังเชื่ออีกว่ามนุษย์นั้นก็ถูกสร้างตามพระฉายาลักษณ์ของพระเจ้า (ปฐมกาล 1:26) ฉะนั้น “พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ให้เท่าเทียมกันในสิทธิ หน้าที่ และศักดิ์ศรี พระองค์ทรงเรียกพวกเขาให้ใช้ชีวิตร่วมกันฉันพี่น้อง”⁸ อีกทั้งพระเยซูยังทรงตรัสว่า “ท่านทุกคนเป็นพี่น้องกัน” (มธ 23:8)

ความเป็นพี่น้องกันทางสายเลือดได้สื่อให้เห็นถึงความเป็นพี่น้องกันทางสากล (Universal fraternity) ควรจะแสดงออกเช่นไร : ความรู้สึกห่วงใย การดูแลซึ่งกันและกัน ซึ่งความรู้สึกและการดูแลนี้ไม่ได้จำกัดเพียงแค่บุคคลในครอบครัว แต่ขยายไปสู่ครอบครัวของพระเจ้า ความเป็นพี่น้องกันทางสากลนั้นจึงเป็นพื้นฐานของการสร้างมิตรภาพทางสังคมที่จะช่วยเชื่อมสายสัมพันธ์ของมนุษย์ที่ไม่ได้มีอะไรเหมือนกันแม้แต่ผู้น้อย ถึงกระนั้น “การดำเนินชีวิตของเราทุกคนเชื่อมโยงกับผู้อื่นอย่างลึกซึ้ง”⁹

⁵ Edgar Morin, Télérma, n° 2929, 4-10 mars 2006

⁶ Caritas in veritate 19

⁷ Laudato Si 228

⁸ “Document sur la fraternité humaine pour la paix mondiale et la” 4 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2019, http://www.vatican.va/content/francesco/fr/travels/2019/outside/documents/papa-francesco_20190204_documento-fratellanza-umana.html. Date de consultation : 11 กรกฎาคม ค.ศ. 2021.

⁹ Fratelli Tutti 66

ท่ามกลางความหลากหลายและความแตกต่าง ความเป็นพี่น้องกันเผยให้เห็นถึงจุดกำเนิดร่วมกันของมนุษย์ ซึ่งทุกๆ คนไม่ว่าจะชนชาติไหน หรือเพศใดก็ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ ในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ พระเยซูทรงแสดงให้เห็นถึงรูปแบบของความเป็นพี่น้องกัน ซึ่งก็คือความรัก ที่ยอมเสียสละแม้กระทั่งชีวิต และความเป็นพี่น้องกันนี้เองได้กลายเป็นสะพานที่ประสานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้ลงมือทำเพื่อสร้างสรรค์สังคมในอุดมคติที่ซึ่งทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และเคารพซึ่งกันและกัน

แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ความเป็นพี่น้องกันนั้นจำเป็นต้องมาพร้อมกับความรัก หากไม่มีความรักแล้วความเป็นพี่น้องกันย่อมไม่เกิดขึ้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าความรักและความเป็นพี่น้องกันนั้นมาแบบ “แพ็คคู่” ซึ่งนักบุญเปาโลและนักบุญยอห์นต่างพูดถึงความรักพิเศษที่พระเยซูมีต่อมนุษย์ โดยเมื่อเริ่มอ่านช่วงแรกของจดหมายของนักบุญเปาโลถึงชาวเอเธสโลนิกา ฉบับที่ 1 ก็จะพบกับความรัก - ความเป็นพี่น้องกันทันที “พี่น้องทั้งหลายผู้เป็นที่รักของพระเจ้า เราทราบว่าท่านได้รับเลือกสรร” (1 ธส 1:4) นอกจากนี้ยังพบ

ความรักฉันพี่น้องนี้อีกครั้งในตอนจบของจดหมายถึงชาวโครินธ์ ฉบับที่ 1 “พี่น้องที่รักทั้งหลาย จงมั่นคง อย่าหวั่นไหว จงออกแรงทำงานขององค์พระผู้เป็นเจ้าให้มากยิ่งขึ้นเสมอ” (1 คร. 15:58) ในส่วนของจดหมายของนักบุญยอห์น ฉบับที่ 1 นั้น จะเป็นการเน้นย้ำถึงการเป็นบุตรของพระเจ้า ซึ่งนั่นย่อมหมายความว่าพวกเราเป็นพี่น้องกัน “ท่านที่รักทั้งหลาย บัดนี้เราเป็นบุตรของพระเจ้าแล้วแต่เราจะเป็นอย่างไรในอนาคตนั้นยังไม่ปรากฏชัดแจ้ง” (1 ยอห์น 3:2) อันที่จริงความรักที่มาพร้อมกันกับความเป็นพี่น้องกันนั้นคือบทบัญญัติใหม่ที่พระเยซูบอกแก่บรรดาอัครสาวกในอาหารค่ำมื้อสุดท้าย “ให้ท่านทั้งหลายรักกันเหมือนดังที่เรารักท่าน” (ยอห์น 15:12)

จากด้านบน อาจกล่าวได้ว่าความเป็นพี่น้องกันเป็นความรักรูปแบบหนึ่ง เป็นความรู้สึกที่ต้องการเห็นคนอื่นมีชีวิตที่ดีและมีความสุข โดยออกจากแนวคิด “ตัวใคร ตัวมัน” เพื่อเปิดใจรับฟังผู้อื่นและสร้างสะพานแห่งมิตรภาพ “ด้วยการปลูกฝังความสัมพันธ์เช่นนี้เท่านั้นที่เราจะสร้างมิตรภาพทางสังคมและความเป็นพี่น้องกันที่เปิดกว้าง **รับทุกคนได้**”¹⁰ แน่นนอนว่าความรักนี้เป็นการ

¹⁰ Fratelli Tutti 94

เปิดกว้างทางความคิดและจิตใจที่พร้อมเปิดรับผู้อื่น และสร้างสังคมที่ “ประกอบด้วยพี่น้องที่ต้อนรับและดูแลซึ่งกันและกัน”¹¹

“ความเป็นพี่น้องกัน” : จากคุณค่าที่ยึดถือสู่การปฏิบัติ

ในสถานการณ์ปัจจุบันที่โรคระบาดได้พรากชีวิตผู้คนมากมาย และแต่ละลมหายใจนั้นกลับกลายเป็นช่วงเวลาที่มีค่าที่สุดของใครหลายคนที่จะอยู่ด้วยกันกับคนที่รักทุกวันและทุกวินาทีที่ผ่านมา “เราตระหนักว่าไม่มีใครเอาตัวรอดได้เพียงลำพัง เราจะรอดได้ก็ต่อเมื่อช่วยให้ทุกคนรอดไปด้วยกัน”¹² เพราะเราทุกคนคือพี่น้องกัน

หากเราทุกคนเป็นพี่น้องกันแล้วตัวเลขผู้เสียชีวิตไม่ได้เป็นเพียงแค่ออดทางสถิติที่ปรากฏอยู่บนหน้าจออีกต่อไป บุคลากรทางการแพทย์ที่เหนื่อยล้าหรือช่วยเหลือผู้ป่วยจนกลายเป็นผู้ป่วยเสียเอง ผู้คนที่อยู่ตามท้องถนนแถวจุดตรวจโควิด-19 ซึ่งกำลังนอนรอเข้าคิว ไม่ได้เป็นเพียงแค่แพทย์ พยาบาล หรือคนที่รอต่อคิว แต่ทั้งหมดนี้ล้วนแต่เป็นพี่น้องในครอบครัวมนุษยชาติ “น้องชายของเจ้าอยู่ที่ไหน”

(ปฐม 4:9) “ท่านทำอะไรลงไป” (ปฐม 4:10) ย่อมเป็นคำถามสะกิดเบื้องลึกในใจว่าเราในฐานะคริสตชนควรทำอะไร ? และเช่นเดียวกับความรัก ความเป็นพี่น้องกันเห็นได้จากการกระทำมากกว่าคำพูด แน่นอนว่าเราเป็นเพียงแค่นักรบธรรมดาๆ คนหนึ่ง การกระทำไม่ได้ส่งเสียงหรือสร้างแรงกระเพื่อมในสังคมแต่อย่างใด แน่ใจว่าการป้องกันตัวเองและระมัดระวังตนเองเป็นสิ่งแรกที่ต้องทำ เพื่อหลีกเลี่ยงการติดเชื้อซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขที่ ณ ปัจจุบันไม่สามารถรับผู้ป่วยได้ทันที ถึงกระนั้นการออกมาเรียกร้องปกป้องผู้ที่ถูกเพิกเฉย หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบที่เป็นอยู่ต่างก็เป็นสิ่งที่ควรทำเช่นกัน ในยามวิกฤตินี้ที่ซึ่งภาครัฐไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเคลื่อนไหวของภาคเอกชน ไม่ว่าจะเป็นในระดับใดต่างเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะนำพาให้ทุกคนรอดพ้น การส่งทอดความรู้สึกรู้สึกเห็นอกเห็นใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการเกื้อหนุนหนุนจุนเจือ ดูเหมือนจะเป็นสิ่งที่ทุกๆ คนสามารถทำได้

¹¹ Fratelli Tutti 95

¹² Fratelli Tutti 32

แต่ถึงอย่างไร คำถามที่ยังคงให้เรา
คริสตชนนึกคิดเสมอนั้น คืออะไรที่เราจะ
สามารถแสดงออกถึงความเป็นพี่น้องกัน ?
และเราจะสร้างความเป็นพี่น้องกันในเวที
การเมือง หรือในระดับโลกได้อย่างไรในเมื่อ
การแข่งขันยังคงเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก ?
แม้ว่าคำถามเหล่านี้อาจจะไม่มีคำตอบ หรือ
การสร้างสังคมที่อยู่บนความเป็นพี่น้องกัน
อย่างแท้จริงไม่มีทางเป็นไปได้ ทว่าเราใน
ฐานะคริสตชนย่อมตระหนักดีว่า “ความหวัง
นี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง” (โรม 5.5)

[หมวดศาสนสัมพันธ์และคริสตสัมพันธ์]

อัล-อญวะฮ์ ความเป็นพี่น้อง

กรณีศึกษา: ความเป็นพี่น้องในด้านการรับผิดชอบ
ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม
ของศาสนิกชนในศาสนาอิสลาม

เมธัส วันแฉะ

ท่านเชคมุฮัมมัดสะอิดเราะมะฎอน บุกกี ได้ฉายภาพลักษณ์แห่งจริยวัตรอันงดงามของพระศาสดามุฮัมมัด ในการดำรงไว้ซึ่งฐานานุรูปและพันธกิจแห่งพระองค์ ไว้ในหนังสือฟิกหุสซีเราะห์ ที่มีต่อการริเริ่มจรรโง่งงสังคมมุสลิมด้วยศาสตร์แห่งความเป็นพี่น้องโดยเริ่มจากตัวตนและสภาพแวดล้อมทางสังคมของผู้ปฏิเสธศรัทธาที่มีต่อพระองค์โดยพระองค์แสดงให้เห็นถึงความ เป็นพี่น้องทางสังคมต่อบุคคลต่างศาสนา อีกทั้งยังได้ปฏิสนธิความบริสุทธิ์และปฏิเสธข้อครหาในการประดิษฐ์ศาสนาของพระองค์ ด้วยการให้ความสำคัญต่อความเป็นพี่น้อง

อย่างมีนัยยะอันน่าประทับใจ อย่างไรก็ตาม หากสังคมมุสลิมได้ดำรงไว้ซึ่งหลักแห่งจริยวัตรดังกล่าวนี้ไว้อย่างเคร่งครัดแล้ว ก็จักนำมาซึ่งประโยชน์สุขแห่งประชาคมมุสลิมอย่างหาที่สุดมิได้

พระผู้เป็นเจ้าได้ทรงตรัสไว้ในบทอัลหุญรอต โองการที่ 11 ว่า “แท้จริงบรรดาผู้ศรัทธานั้นเป็นพี่น้องกัน” และโองการที่ 13 ว่า “โอ้มนุษยชาติทั้งหลาย (ทั้งมุสลิมและต่างศาสนา) แท้จริงเราได้สร้างพวกเจ้าจากเพศชาย และเพศหญิง และเราได้ให้พวกเจ้าแยกเป็นเผ่าและตระกูลเพื่อจะได้รู้จักกัน (เป็นพี่น้องร่วมโลก) แท้จริงผู้ที่มีเกียรติยิ่งใน

ความเป็นพี่น้องร่วมศาสนานั้น ถือเป็นสายสัมพันธ์ที่สำคัญ และยิ่งใหญ่กว่าความเป็นพี่น้อง ร่วมสายเลือด

หมู่พวกเจ้า ณ ที่อัลลอฮ์นั้น คือผู้ที่มีความยำเกรงยิ่งในหมู่พวกเจ้า แท้จริงอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้อย่างละเอียดถี่ถ้วน” จากตัวบทหลักฐานในโองการที่ 11 นี้เราได้ทราบถึงสิ่งที่มุสลิมพึงปฏิบัติต่อมุสลิมด้วยกัน ทั้งนี้ความเป็นพี่น้องร่วมศาสนานั้นถือเป็นสายสัมพันธ์ที่สำคัญและยิ่งใหญ่กว่าความเป็นพี่น้องร่วมสายเลือด เพราะความเป็นพี่น้องร่วมศาสนาเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวระหว่างมุสลิม แม้ว่าตัวจะอยู่ห่างไกลกันเพียงใดก็ตาม เป็นความสัมพันธ์ฉันพี่น้องที่วางอยู่บนพื้นฐานของการตักเตือนและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งกำชับแนะนำให้ยืนหยัดในสิ่งที่เป็นสัจธรรมความถูกต้อง และเป็นความสัมพันธ์ที่ห้ามมิให้มุสลิมคดโกงหลอกลวงหรือทอดทิ้งพี่น้องมุสลิมด้วยกัน ตลอดจนกระทำการใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตทรัพย์สินหรือเกียรติศักดิ์ศรีของพี่น้องมุสลิม และสิ่งสำคัญที่สุดในโองการที่ 13 ได้ระบุไว้

ก็คือการแสดงออกถึงความเป็นพี่น้องต่อบุคคลต่างศาสนา ซึ่งนั่นคือเป้าหมายหลักของการดำรงไว้ซึ่งเสาหลักแห่งศาสนา ซึ่งหากอิสลามไม่ให้ความสำคัญต่อความเป็นพี่น้องแก่บุคคลต่างศาสนา ย่อมต้องไม่ปรากฏในพระจริยวัตรแห่งศาสดา ที่แสดงออกซึ่งคุณธรรมต่อบุคคลต่างศาสนิกอันจะกล่าวต่อไป

การที่พระศาสดาทรงปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามพระบัญชาของพระเจ้า ด้วยการเผยแพร่อิสลามต่อวงศ์ญาติผู้ใกล้ชิด แสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงมีความรับผิดชอบต่อญาติพี่น้อง และครอบครัวของพระองค์ เพื่อเป็นแบบอย่างแก่ประชาชาติมุสลิมว่า นอกจากจะต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองโดยสมบูรณ์แล้ว ยังจะต้องมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หรือญาติผู้ใกล้ชิดอีกด้วย ข้อนี้ถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง

และการที่พระศาสดาฯ ทรงทำการเผยแผร์โดยเปิดเผยต่อบุคคลต่างศาสนิก ได้แสดงความจริงในเนื้อหาแห่งชีวประวัติ ให้ประชากรมุสลิมได้ตระหนักอีกประการหนึ่งว่า นอกจากพระองค์จะยอมรับในสังฆธรรมแล้ว ยังได้นำสังฆธรรมเหล่านั้นมาเผยแผร์แก่ญาติพี่น้อง อีกทั้งยังได้นำเอาสังฆธรรมเหล่านั้นมาประกาศและเผยแผร์ให้มวลชนทั่วไปได้รับทราบในฐานะการเป็นพี่น้องร่วมโลก เพื่อรับใส่เกล้าไว้เป็นธรรมนุญในการดำเนินชีวิต ซึ่งแสดงถึงความรับผิดชอบของพระองค์โดยสมบูรณ์ที่จะพึงมีต่อสังคม และมนุษยชาติโดยรวม ดังที่พระเจ้าเป็นเจ้าได้ตรัสไว้ในบทอัลมุนตะฮินะฮ์ โองการที่ 8 ว่า “อัลลอฮฺมิได้ทรงห้ามพวกเจ้าเกี่ยวกับบรรดาผู้ที่มิได้ต่อต้านพวกเจ้าในเรื่องศาสนา และพวกเจ้ามิได้ขับไล่พวกเจ้าออกจากบ้านเรือนของพวกเจ้าในการที่พวกเจ้าจะทำความดีแก่พวกเขา และให้ความยุติธรรมแก่พวกเขา แท้จริงอัลลอฮฺทรงรักผู้ที่มีความยุติธรรม” โองการนี้ได้กำชับให้มุสลิมแสดงความดีงามและการเป็นพี่น้องต่อผู้ที่มิได้ต่อต้าน และผู้ที่มิได้ขับไล่ อันหมายถึงพี่น้องต่างศาสนา ในการทำความดีและแสดงความยุติธรรมต่อบุคคลต่างศาสนา ซึ่งคือสิทธิที่พึงมีต่อกันในสังคมทุกยุคทุกสมัยนั่นเอง

จากชีวประวัติตอนนี้ได้ให้บทเรียนชั้นสำคัญแก่ประชากรมุสลิมว่า : ในฐานะที่เราเป็นมุสลิม และเป็นผู้ที่หวังจะเห็นความสุขสันติในการดำเนินชีวิต จึงเป็นความจำเป็นที่เราจะต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อญาติผู้ใกล้ชิด และต่อสังคมที่เราอาศัยอยู่ โดยการดำรงไว้ซึ่งความเป็นพี่น้อง ความรับผิดชอบทั้ง 3 รูปแบบนี้ หากมุสลิมทุกคนจะพึงยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดก็จักสามารถสร้างความสุขให้แก่ตนเอง ผู้ใกล้ชิด ตลอดจนสังคมที่ได้อาศัยอยู่ อันจะหมายรวมถึง รัฐ ประเทศ และโลกที่ตนอาศัยอยู่ด้วย และทั้งหมดนั้นโดยมีสังฆธรรมแห่งศาสนาอิสลามเป็นแกนนำ

และจากชีวประวัติตอนนี้ได้ประมวลลักษณะของบุคคลออกเป็น 3 ประการคือ:

1. ผู้ที่มีความรับผิดชอบในตนเองในฐานะผู้อยู่ใต้ปกครอง เช่น การที่พระศาสดาทรงยอมรับและปฏิบัติให้เป็นไปตามพระบัญชาของพระเจ้า
2. ผู้มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ในฐานะหัวหน้า เช่น การที่พระศาสดาได้นำเอาสังฆธรรมนั้นมาเผยแผร์แก่ญาติพี่น้อง
3. ผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะผู้นำ เช่น การนำหลักศาสนามามอบแก่มวลชน เพื่อความหลุดพ้นจากพันธนาการแห่งอบายมุข เป็นต้น

การว่ากล่าวตักเตือนบุคคลต่างศาสนา ถือเป็นการไม่ดำรงไว้ซึ่งความเป็นพี่น้อง และเป็นการฉินหลังให้แก่หลักคำสอน ของศาสนาอิสลาม

ลักษณะทั้ง 3 ประการนี้ รวมอยู่ในองค์พระศาสดาโดยครบถ้วน เหล่านี้ถือเป็นแบบอย่างที่ประชาคมมุสลิมจำเป็นต้องประพฤติปฏิบัติให้เป็นไปตามแบบอย่างที่พระองค์ได้ทรงบำเพ็ญไว้ อันจะนำมาซึ่งความเกื้อกูลซึ่งกันและกันในสังคม อีกทั้งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ยังถือเป็นกุศโลบายในการเพิ่มมูลค่าจากโลกนี้สู่โลกหน้าอันยั่งยืน เพราะแบบอย่างของพระองค์ ถือเป็น [ศาสนา] ที่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม

ท่านศาสดามูฮัมหมัดได้กล่าวว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ศรัทธานั้น เปรียบได้ดังอาคารที่ต่างส่วนต่างเกื้อหนุนเสริมความแข็งแรงให้แก่กัน แล้วท่านศาสดาก็สอดประสานนิ้วมือเข้าด้วยกัน” จึงบ่งชี้ให้เห็นว่า ศรัทธาของคนหนึ่งคนใดหาสมบูรณ์ได้ไม่จนกว่าเขาจะปรารถนาให้พี่น้องของเขาได้รับในสิ่งที่ตัวเขาชอบด้วย ซึ่งขั้นต่ำสุดของ

ความเป็นพี่น้องนั้น คือการที่คุณปฏิบัติต่อพี่น้องของคุณในลักษณะเดียวกับที่คุณชอบให้เขาปฏิบัติต่อคุณ แน่แน่นอนว่าคุณย่อมหวังที่จะให้พี่น้องของคุณปกปิดความลับของคุณไว้ และหวังว่าเขาจะไม่ปรักพาดถึงมุมที่ไม่ดีของคุณ

คุณหวังจะได้รับการปฏิบัติจากพี่น้องของคุณ ในสิ่งที่ตัวคุณเองไม่เคยปฏิบัติเช่นนั้นต่อเขากระนั้นหรือ?

คุณไม่พอใจหากพี่น้องของคุณทำไม่ดีต่อคุณแม้เพียงเล็กน้อย แต่คุณกลับพอใจที่จะทำไม่ดีต่อเขาอย่างนั้นหรือ?

คุณคาดหวังว่าพี่น้องของคุณจะมีความซื่อสัตย์ต่อคุณในการทำธุรกรรมใดๆ และหวังว่าเขาจะไม่หลอก ไม่โกงคุณ แล้วคุณจะปฏิบัติต่อเขาในทางตรงกันข้ามกระนั้นหรือ?

การที่คุณเรียกร้องให้พี่น้องของคุณมีความจริงใจและปฏิบัติต่อคุณด้วยความเป็นธรรม ในขณะที่ตัวคุณเองกลับไม่ให้ความเป็นธรรมแก่เขากระนั้นหรือ?

พระผู้เป็นเจ้าได้ทรงใช้ให้ลี้กเลียง ความแตกแยกยาวนาน ระหว่างพี่น้องมุสลิม ที่มีความไม่ลงรอยกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อความขัดแย้งนั้นนำไปสู่การประหัตประหารกันด้วยอาวุธ ทั้งนี้ เพื่อปกป้องรักษาชีวิตผู้บริสุทธิ์ไม่ให้อันตรายสูญหายไปโดยปราศจากความผิด พระองค์ทรงชี้แนะว่าความขัดแย้งเช่นนี้สามารถยุติลงได้ด้วยหนึ่งในสองวิธีคือการไกล่เกลี่ยสงบศึกด้วยการจัดสิ่งที่เป็นต้นตอและผลของความขัดแย้ง หรือด้วยการลงโทษป้องปรามฝ่ายที่อธรรมซึ่งไม่ยอมรับการไกล่เกลี่ยและไม่ยอมยืนอยู่ข้างฝ่ายที่ถูกอธรรม พระผู้เป็นเจ้าทรงตรัสว่า

“และหากมีสองฝ่ายจากบรรดาผู้ศรัทธาทะเลาะวิวาทกัน พวกเจ้าก็จงไกล่เกลี่ยระหว่างทั้งสองฝ่าย หากฝ่ายหนึ่งในสองฝ่ายนั้นละเมิดอีกฝ่ายหนึ่ง พวกเจ้าก็จงปรามฝ่ายที่ละเมิดจนกว่าฝ่ายนั้นจะกลับสู่พระบัญชาของอัลลอฮฺ ฉะนั้นหากฝ่ายนั้นกลับ (สู่พระบัญชาของอัลลอฮฺ) แล้ว พวกเจ้าก็จงประนีประนอมระหว่างทั้งสองฝ่ายด้วยความยุติธรรม และพวกเจ้าจงให้ความเที่ยงธรรมเถิด แท้จริงอัลลอฮฺทรงรักใคร่บรรดาผู้ให้ความเที่ยงธรรม แท้จริงบรรดา

ผู้ศรัทธานั้นเป็นพี่น้องกัน ดังนั้นพวกเจ้าจงไกล่เกลี่ยประนีประนอมกันระหว่างพี่น้องทั้งสองฝ่ายของพวกเจ้า และจงอย่าเกรงอัลลอฮฺเถิด หวังว่าพวกเจ้าจะได้รับความเมตตา” (บทอัล-หุญรอต: 9-10)

และอัลลอฮฺทรงห้ามมิให้มุสลิมเยาะเย้ยถากถางและดูหมิ่นเกียรติพี่น้องของเขา เนื่องจากมุสลิมนั้นมีสถานะอันสูงส่ง ณ อัลลอฮฺ ทั้งนี้ การเยาะเย้ยดูถูกนั้นเป็นสาเหตุของความบาดหมางผิดใจระหว่างพี่น้องมุสลิม ซึ่งคนที่คุณดูถูกเหยียดหยามนั้นเขาอาจจะดีกว่าคุณ ณ อัลลอฮฺก็ได้ ถ้าเป็นเช่นนั้นก็เท่ากับว่าคุณได้ดูถูกสิ่งที่อัลลอฮฺทรงให้ความสำคัญ พระผู้เป็นเจ้าทรงตรัสว่า

“โอ้ศรัทธาชนทั้งหลาย ชนกลุ่มหนึ่งอย่าได้เยาะเย้ยชนอีกกลุ่มหนึ่ง บางทีชนกลุ่มที่ถูกเยาะเย้ยนั้นอาจจะดีกว่าชนกลุ่มที่เยาะเย้ย และสตรีกลุ่มหนึ่งอย่าได้เยาะเย้ยสตรีอีกกลุ่มหนึ่ง บางทีกลุ่มที่ถูกเยาะเย้ยนั้นอาจจะดีกว่ากลุ่มที่เยาะเย้ยก็ได้” (บทอัล-หุญรอต: 11)

ซึ่งการเยาะเย้ยผู้อื่นนั้น มีเพียงผู้ที่หัวใจของเขาอัดแน่นไปด้วยความชั่วร้ายเท่านั้นที่จะทำได้ ด้วยเหตุนี้ ท่านศาสดามุฮัมมัดจึงกล่าวว่า “ถือเป็นความชั่วร้ายที่เพียงพอแล้วสำหรับคนคนหนึ่งกับการที่เขาดูถูกเยาะเย้ยพี่น้องของเขา”

พระองค์ยังทรงห้ามมิให้ใสหาแสงหา
ข้อบกพร่องของพี่น้องมุสลิมเพื่อป่าวประกาศ
ให้ผู้อื่นรับรู้ และทรงห้ามมิให้เรียกขาน
พี่น้องมุสลิมด้วยชื่อหรือฉายาที่เขาไม่ชอบ
เพราะสิ่งเหล่านี้ถือเป็นการสร้างความเสีย
หายต่อพี่น้องมุสลิมและนำไปสู่ความขัดแย้ง
เป็นศัตรูต่อกัน ทั้งยังอาจเป็นสาเหตุของการ
ตอบโต้ในลักษณะเดียวกัน หากเป็นเช่นนี้
นอกจากเราจะอธรรมต่อผู้อื่นแล้ว ยังอธรรม
ต่อตัวเองอีกด้วย พระผู้เป็นเจ้าทรงตรัสว่า

“และพวกเจ้าอย่าได้ตำหนิตัวของ
พวกเจ้าเอง (หมายถึงพี่น้องมุสลิมด้วยกัน)
และอย่าได้เรียกกันด้วยฉายาที่ไม่ชอบ” (บท
อัล-หุญรอต: 11) โดยทรงถือว่าผู้ที่กระทำ
การดังกล่าวแล้วไม่สำนึกผิดกลับตัวกลับใจ
เป็นผู้ที่ชั่วร้ายและอธรรมต่อผู้อื่น พระองค์
ตรัสว่า

“ช่างเลวทรามจริงๆ ที่บรรดาผู้
ศรัทธาจะเรียกกันว่าเป็นผู้ฝ่าฝืนภายหลัง
จากที่ได้มีการศรัทธากันแล้ว และผู้ใดไม่
สำนึกผิด ชนเหล่านั้นคือบรรดาผู้อธรรม”
(บทอัล-หุญรอต: 11)

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการว่ากล่าวต้าทอ
บุคคลต่างศาสนาก็เช่นเดียวกัน ถือเป็นการ
ไม่ดำรงไว้ซึ่งความเป็นพี่น้อง และเป็นการ
ผิดหลังให้แก่หลักคำสอนของศาสนาอิสลาม
โดยพระผู้เป็นเจ้าได้ปองปรามไว้โดยได้ทรง
ตรัสในบทอัลอันอามโองการที่ 108 ว่า

“และพวกเจ้าจงอย่าด่าว่าบรรดาที่พวกเขา
วิงวอนขอจากสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮ์ (บุคคล
ต่างศาสนา) อันจะเป็นเหตุให้เขาจะด่าว่า
อัลลอฮ์โดยการละเมิด ด้วยปราศจากความรู้
ในทำนองนั้นแหละ เราได้ให้ความสวยงาม
แก่ทุกเชื้อชาติ ซึ่งการงานของพวกเขา และ
ยังพระเจ้าของพวกเขา นั่นคือการกลับไป
ของพวกเขา แล้วพระองค์ก็จะทรงบอกแก่
พวกเขาในสิ่งที่พวกเขากระทำกัน” จาก
โองการนี้นั้นเป็นหลักฐานอันชัดแจ้งต่อการ
ที่มุสลิมจำเป็นต้องปฏิบัติต่อบุคคลต่าง
ศาสนาในทุกด้านไม่เบียดเบียน รบรา ชำพัน
นอกจากจะเป็นการตอบโต้เมื่อถูกอธรรม
เท่านั้น แต่หาใช่เป็นการสนับสนุนสงคราม
ไม่ จึงเป็นเรื่องยืนยันว่า การเป็นมีอะระเบิด
พลีชีพ ที่ไม่ใช่การป้องกันตัวแต่เป็นการ
ก่อการร้ายนั้น ถือเป็นพวกนอกกริต ไม่ใช่
มุสลิมที่อยู่ในแนวทางที่ถูกต้อนั่นเอง

และพระองค์ก็ทรงห้ามมิให้มองพี่น้อง
ร่วมโลกในแง่ร้ายตราบใดที่ไม่มีสิ่งบ่งชี้อย่าง
ชัดเจน เพราะโดยพื้นฐานแล้วให้ถือว่าพี่น้อง
ร่วมโลกนั้นเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือและเป็น
คนดี ทั้งนี้การมองเขาในแง่ร้ายจะเป็นเหตุให้
เราออกห่างจากเขา และเกิดความรู้สึกชิงชัง
เป็นอริศัตรูกัน ซึ่งสิ่งนี้ค้ำกับความเป็นพี่
น้องร่วมโลกอย่างไม่ต้องสงสัย พระผู้เป็นเจ้า
ทรงตรัสว่า

“โอ้ศรัทธาชนทั้งหลาย พวกเจ้าจง ปลีกตัวให้พ้นจากส่วนใหญ่ของการสงสัย แท้จริงการสงสัยบางอย่างนั้นเป็นบาป” (บทอัล-หุญรอต: 12)

และทรงห้ามมิให้สอดรู้สอดเห็นสิ่งที่เป็นความลับหรือขุดคุ้ยเปิดโปงข้อผิดพลาดของพี่น้องมุสลิม ซึ่งอัลลอฮ์ได้ทรงปกปิดไว้ เพราะการขุดคุ้ยความลับหรือข้อผิดพลาดของมุสลิมทั้งที่อัลลอฮ์ได้ทรงช่วยปกปิดไว้ นั้น ถือเป็นการเผยแพร่สิ่งที่ไม่ดี และสร้างความเสื่อมเสียแก่สังคมมุสลิม ทั้งยังส่งผลให้ความไว้วางใจระหว่างพี่น้องมุสลิมต้องสั่นคลอน พระองค์ตรัสว่า “และพวกเจ้าอย่าสอดแนม” (บทอัล-หุญรอต: 12)

นอกจากนี้พระองค์ยังทรงห้ามการนินทา ซึ่งก็คือการที่คุณกล่าวถึงพี่น้องของคุณลับหลังด้วยสิ่งที่เขาไม่ชอบ ทั้งนี้ เนื่องจากการนินทานั้นเป็นการละเมิดต่อพี่น้องมุสลิม ทำให้เกียรติศักดิ์ศรีของเขาต้องแปดเปื้อนหม่นหมอง และเป็นการทรยศต่อเขาลับหลัง พระองค์ได้ทรงเปรียบผู้ที่นินทาพี่น้องมุสลิมเหมือนผู้ที่กัดกินเนื้อพี่น้องของเขาในสภาพที่ตายเป็นศพไปแล้ว ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ทุกคนรังเกียจขยะแขยงและรับไม่ได้โดยไม่ต้องสงสัย พระผู้เป็นเจ้าทรงตรัสว่า

“และบางคนในหมู่พวกเจ้าอย่านินทาซึ่งกันและกัน คนหนึ่งในหมู่พวกเจ้านั้นชอบที่จะกินเนื้อพี่น้องของเขาที่ตายไปแล้วกระนั้นหรือ พวกเจ้าย่อมเกลียดมัน” (บทอัล-หุญรอต: 12)

ดังนั้น เหตุใดเล่าคนคนหนึ่งจึงรังเกียจที่จะกินเนื้อพี่น้องของเขาในสภาพที่เป็นศพ แต่กลับกัดกินเนื้อของเขาขณะที่เขายังมีชีวิตอยู่ได้อย่างไม่แยแส?

บ่าวที่รักของอัลลอฮ์.. ที่กล่าวมานี้คือตัวอย่างของแนวทางที่อัลลอฮ์ได้ทรงวางไว้เพื่อสานสัมพันธ์ความเป็นพี่น้องร่วมศาสนา ระหว่างมุสลิมด้วยกันให้แน่นแฟ้น และเป็นแนวปฏิบัติสำหรับสังคมมุสลิมที่จะมีต่อบุคคลต่างศาสนาอย่างยั่งยืนตลอดไป ดังคำกล่าวแห่งศาตามูฮัมหมัด ที่สามารถสรุปถึงความเป็นพี่น้องต่อบุคคลต่างศาสนาไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ดังนี้

“คนหนึ่งคนใดจากสุเจ้า จะยังไม่มี การศรัทธาที่สมบูรณ์ จนกว่าเขาจะมีความรักให้กับพี่น้องของเขา ในสิ่งซึ่งเขารักจะให้ได้รับกับตัวของเขาเอง”

ตามนัยยะความหมาย คำว่า พี่น้อง ณ ตรงนี้ มิได้หมายความว่าเฉพาะ ผู้ซึ่งที่เป็นมุสลิมเท่านั้น มีความหมายรวมถึงผู้นับถือศาสนาอื่นด้วย เพราะฉะนั้น สิ่งที่เราจะต้องถามตัวเราว่า แล้วสิ่งใดกันเล่า คือสิ่งซึ่งที่เรา รัก อยากจะให้ได้รับกับตัวของเราเองกับการ

มีชีวิตอยู่ในโลกนี้ ว่าอะไรคือสิ่งที่เรารักที่สุด และเราต้องการที่จะหยิบยื่นสิ่งนี้ให้กับพี่น้องของเรา คำตอบก็คือการศรัทธาต่อศาสนา และการทำความดีอย่างแท้จริงที่เราต้องการจะหยิบยื่นสิ่งนี้ให้กับพี่น้องต่างศาสนา จวบจนกระทั่งวาระสุดท้ายแห่งการดำรงชีวิตในโลกนี้ นั่นแหละคือจุดมุ่งหมาย เป้าหมายสูงสุดแห่งนัยยะความหมายของความเป็นพี่น้อง

ด้วยกับสิ่งนี้เอง ด้วยกับความรู้สึกของเราที่มีต่องานนี้ จะทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างมันคลี่คลายไปในทิศทางที่ดีงาม จะก่อให้เกิดประโยชน์ จะก่อให้เกิดสิ่งซึ่งที่มีคุณค่า มีราคา มากยิ่งกว่าสิ่งใดๆ เพราะศาสนานั้นเป็นหนึ่งในศาสนปัจจัยทั้ง 6 ประการที่จำเป็นสำหรับในฐานะผู้ศรัทธานั้นจะต้องรักษาไว้ หนึ่งคือศาสนา สองคือร่างกาย สามคือปัญญา สี่คือเชื้อสาย ห้าคือเกียรติยศ หกคือทรัพย์สิน ศาสนาคือสิ่งแรกที่จะต้องอย่างยิ่งยวด ที่จะต้องรักษาให้คงไว้กับตัวเรา และหวังให้สิ่งนี้นั้นได้รับกับบุคคลซึ่งเป็นพี่น้องของเรา ดังความหมายข้างต้น

ท่านพี่น้องที่รักและเคารพทั้งหลาย ในช่วงเวลาที่ผ่านมา นั้น เราอย่าลืมว่าสิ่งที่ได้รับจากการช่วยเหลือนั้น ไม่ใช่เกิดจากเฉพาะผู้ที่เป็นมุสลิมเท่านั้น เราได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลต่างศาสนา พวกเราอยู่ด้วยกันด้วยการโอบอ้อมอารี เอื้ออาทรซึ่ง

กันและกัน ในบ้านเรานั้นอยู่ในความหมายนัยยะของคำสอนบทนี้ เพราะฉะนั้นเราจะต้องมีความรู้สึกอยากให้เขาเป็นอย่างเราและอยากให้พี่น้องของเราคงอยู่ในสภาพนี้จวบจนกระทั่งวาระสุดท้ายของการมีชีวิต

ท่านผู้อ่านที่รักและเคารพทั้งหลาย ทุกท่านจักเห็นได้อย่างชัดเจนว่า สังคมในปัจจุบันยังคงรอคอยการปฏิรูปสู่ความบริบูรณ์จากผู้ที่มีกกล่าวอยู่เสมอว่าเขารักและเทิดทูนองค์ศาสดาฯ แต่หากกระนั้น พวกเขาเหล่านั้นยังคงเป็นผู้ที่พรองคิด พรองปฏิบัติ โดยไม่ใช่จิตสำนึกและเสียสละในการคำนึงตนเอง ครอบครัว และสังคมตามจริยวัตรแห่งองค์ศาสดาฯ แล้ว ต่างยังคงส่อเสียดละเมิดซึ่งกันและกัน ในการใช้คำพูด ความรุนแรง ไม่อั้นขังขอบต่อสาธารณกุศลกิจ ซึ่งจักทำให้เกิดความแตกแยกในสังคม อันจะนำมาซึ่งความล้มเหลวในการบริหารหลักการศรัทธา ตลอดจนหลักปฏิบัติอันเป็นปฐมบทในการเคลื่อนย้ายกิจกุศลไปสู่โลกหน้าอันสถาพร และยังคงไม่สายเกินที่เราจะปฏิวัติตนเองสู่พระจริยวัตรแห่งพระศาสดาฯ ด้วยการใช้คำพูด การรับฟังตลอดจนการปฏิบัติตน กอปรกับการปฏิรูปตนเอง ครอบครัว และสังคม ตามหลักจริยศาสตร์แห่งบรมหาศาสดาฯ ไม่สายเกินไปหรือครับท่านผู้อ่านที่รักและเคารพทั้งหลาย

ขณะที่ท่านบอกว่า “ยาก” แต่มีคน
จำนวนมาก “ทำไปแล้ว” ขณะที่ท่านบอกว่า
“เป็นไปไม่ได้” แต่มีคนมากมาย “ทำได้
แล้ว” ขณะที่ท่านคิดว่า “น่าจะทำสักที”
แต่มี “คนทำสำเร็จแล้ว” อย่าให้ความคิด..
ฉุดรั้งชีวิต..ฉุดรั้งศรัทธาจิต.. และยิ่งไปกว่า
นั้น..ฉุดรั้งศาสนกิจของท่านอีกเลย.. ซึ่งอาจ
เหลือเวลาไม่มากแล้วที่จะทำให้แก่นแท้แห่ง
ความเป็นพี่น้องนั้นเกิดขึ้นเป็นประจำ..และ
สถิตย์อยู่บนตัวของพวกท่านทั้งหลายเอง..
จากโลกนี้..สู่โลกหน้า..ชั่วนิรันดร์

[หมวดชีวิตด้านจิตใจ]

เพื่อให้ทุกคน เป็นหนึ่งเดียวกัน

บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

1. คำนำ

ความปรารถนาพื้นฐานประการหนึ่งของมนุษยชาติในปัจจุบันคือการค้นพบใหม่ถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันและความสนิทสัมพันธ์กันของมนุษยชาติ เพื่อชีวิตที่มีคุณค่าที่แท้จริงของมนุษย์ทั่วโลก พระศาสนจักรตระหนักว่า พระศาสนจักรมีธรรมชาติเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์คือเป็นเครื่องหมายและเครื่องมือของความเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าและเป็นหนึ่งเดียวกับมนุษย์ทุกคน พระศาสนจักรประกาศความพร้อมที่จะทำหน้าที่ของตนให้บรรลุผล สถานการณ์ในโลก

ปัจจุบันสนับสนุนความเร่งด่วนนี้เป็นพิเศษ เพราะว่ามีมนุษย์ทุกคนในโลกปัจจุบันที่เชื่อมโยงกันมากขึ้น โดยสายสัมพันธ์ที่หลากหลายทางด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี และด้านวัฒนธรรมจะสามารถรวมเป็นหนึ่งเดียวกันในพระคริสตเจ้า (LG1;SA27.3) มหาตมะคานธีได้ประกาศความรักต่อมนุษย์ทุกคนทุกชาติทุกภาษา มนุษย์ทุกคนรวมทั้งสัตว์ทุกชนิดเป็นเพื่อนร่วมการ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ของเราเช่นกัน ชีวิตทุกรูปแบบจึงเป็นหนึ่งเดียวกัน การพึ่งพาอาศัยกันควรเป็น

บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี, อาจารย์ประจำสาขาเทววิทยา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

อุดมการณ์ของมนุษย์เช่นเดียวกับการพึ่งตนเอง วิถีทางอันประเสริฐนั้นได้แก่การเป็นมิตรกับโลก และถือว่า “**มนุษย์ทั้งผองเป็นพี่น้องกัน**”¹

การประชุมสมัชชาพระสังฆราชพิเศษ ปีคศ.1985 ในโอกาสครบรอบ 20 ปี ของสังคายนาวาติกันครั้งที่สองได้รายงานโดยสรุปว่า “สังคายนาวาติกันครั้งที่สองได้ให้ความคิดที่สำคัญและเป็นรากฐานของพระศาสนจักรคือ **พระศาสนจักรเป็นสหพันธ์หรือเป็นหนึ่งเดียวกัน** (Koinonia, communion) ซึ่งหมายถึงพระศาสนจักรเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าในพระจิตเจ้าโดยอาศัยพระเยซูคริสตเจ้า ความเป็นหนึ่งเดียวได้รับโดยอาศัยพระวาจาของพระเจ้าและศีลศักดิ์สิทธิ์ ศีลล้างบาปเป็นประตูและเป็นรากฐานของความเป็นหนึ่งเดียวของพระศาสนจักร ศีลมหาสนิทเป็นบ่อเกิดและจุดยอดของชีวิตคริสตชน (LG11) การเป็นหนึ่งเดียวกับพระกายของคริสตเจ้าในศีลมหาสนิทให้ความหมายและทำให้เกิดผล ในการเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวอย่างลึกซึ้งกับผู้ที่มีความเชื่อทุกคนในพระกายของพระคริสตเจ้าคือพระศาสนจักร **(1คร10:16)**”²

การรวมมนุษยชาติที่แบ่งแยกกันให้มีความเป็นหนึ่งเดียวกันเป็นพระประสงค์ของพระเจ้า เพราะเหตุผลนี้พระเจ้าได้ทรงส่งพระบุตรของพระองค์มา เพื่อว่าโดยการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระคริสตเจ้า พระเจ้าจะได้มอบพระจิตเจ้าแห่งความรักเพื่อทำให้มนุษย์เป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าและกับเพื่อนมนุษย์ด้วยกันในเวลาเย็นก่อนวันที่พระเยซูเจ้าจะทรงถวายพระองค์เป็นบูชาบนกางเขน พระองค์ทรงภาวนาอ่อนน้อมพระบิดาเพื่อบรรดาศิษย์และเพื่อทุกคนที่เชื่อในพระองค์ว่า “**เพื่อให้ทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกัน**” (ยน17:21) ความเป็นหนึ่งเดียวนี้พระเยซูเจ้าได้ทรงมอบให้พระศาสนจักร และพระองค์ทรงปรารถนาจะมอบแก่นมนุษย์ทุกคน การเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวจึงเป็นพันธกิจสำคัญของพระคริสตเจ้า และพระองค์ทรงมอบหน้าที่และความรับผิดชอบต่อพันธกิจนี้แก่บรรดาศิษย์ของพระองค์ (UUS6,9)

สมณสาสน์ “**เริ่มต้นสหัสวรรษใหม่**” ของนักบุญสมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 ได้ตอบคำถามที่ว่า “พวกเราจะต้องทำอะไร” (กจ2:37) สำหรับคริสตชน

¹ มหาตมะ คานธี, โลกทั้งผองพี่น้องกัน, หน้า 185-192.

² John Palu II Pope, The Extraordinary Synod of Bishop 1985 Final Report. The Church as Communion.

หลังจากการเฉลิมฉลองปี 2000 พระสันตะปาปาได้แนะนำแผนการฟื้นฟูชีวิตคริสตชนที่พบในพระวรสารซึ่งมีพระเยซูคริสต์เป็นศูนย์กลางและแบบอย่าง เพื่อเราจะได้นำดำเนินชีวิตพระตรีเอกภาพในพระองค์ และร่วมเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์พร้อมกับพระองค์ โดยเจริญชีวิตสู่ความศักดิ์สิทธิ์ที่มีแนวปฏิบัติดังนี้ 1.การภาวนา 2.การร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณวันอาทิตย์ 3.การรับศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งการคืนดี 4.การให้ความเป็นเอกแก่พระหรรษทานคือ ทำงานและภาวนาควบคู่กันไป 5-6.การรับฟังและการประกาศพระวาจาของพระเจ้า 7.การเป็นประจักษ์พยานแห่งความรักและการเจริญชีวิตจิตแห่งความเป็นหนึ่งเดียว (NMI no.30-41;43-45)

สมณสาสน์ “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” (Fratelli Tutti) ของสมเด็จพระสันตะปาปา ฟรังซิสเกี่ยวกับภราดรภาพและมิตรภาพทางสังคม เผยแพร่ในวันที่ 4 ตุลาคม ค.ศ.2020 ซึ่งเป็นวันฉลองนักบุญฟรังซิสอัสซีซี ได้เสนอวิธีการดำเนินชีวิตความรักสากลไร้พรมแดน ไร้การแบ่งแยกแค้นแค้นของภราดรภาพที่รักทุกคน ความคิดและการจัดการโลกที่เปิดกว้าง หัวใจที่เปิดกว้างสู่โลก การเมืองที่ดีกว่า การเสวนาและมิตรภาพทางสังคม เส้นทางเพื่อการพบปะกัน ศาสนาในการรับใช้ภราดรภาพในโลก

บทความนี้จึงพยายามศึกษาความเป็นหนึ่งเดียวกัน ในชีวิตหมู่คณะอัครสาวกของพระเยซูเจ้า ในชีวิตหมู่คณะของกลุ่มคริสตชนแรกเริ่มที่กรุงเยรูซาเล็ม ในชีวิตกลุ่มคริสตชนในสมัยต่างๆ ตั้งแต่สมัยแรกเริ่มจนถึงสมัยปัจจุบันโดยสังเขป ตลอดจนศึกษาแนวทางในการเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อช่วยเสริมสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของมนุษยทุกคน

2. ชีวิตหมู่คณะอัครสาวกของพระเยซูเจ้า

การอบรมศิษย์เป็นพันธกิจสำคัญประการหนึ่งของพระเยซูเจ้า พระเยซูเจ้าทรงเรียกบุคคลทั้งชายและหญิงให้มาเป็นศิษย์ของพระองค์ แต่พระองค์ได้ทรงเรียกและเลือกอัครสาวกสิบสองคนให้มามีชีวิตหมู่คณะร่วมกับพระองค์เป็นเวลาประมาณ 3 ปี ชีวิตหมู่คณะอัครสาวกของพระเยซูเจ้ามีลักษณะสำคัญที่ทำให้เป็นหนึ่งเดียวกันดังนี้

2.1 พระเยซูเจ้าทรงเลือกบุคคลที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกันและมาจากหลากหลายอาชีพให้มามีชีวิตหมู่คณะเดียวกัน เช่น มัทธิวคนเก็บภาษี (มธ9:9) นาธานาเอลชาวอิสราเอลแท้ผู้ไม่มีมารยา (ยน1:45-51) ซีโมนจากกลุ่มผู้รืษชาติ (มธ10:4) ซีโมนเปโตรกับอันดรูว์น้องชาย ทั้งคู่เป็นชาวประมงยากอบและยอห์นจากครอบครัวชาวประมง

ที่มีฐานะดี (มธ4:18-22) เป็นต้น บางคนมีครอบครัวแล้ว บางคนยังเป็นโสด แม้บรรดาสาวกจะมีภูมิหลังแตกต่างกัน พระเยซูเจ้าทรงเรียกให้มาอยู่ร่วมกันโดยมามีชีวิตหมู่คณะเดียวกัน และเรียนรู้ที่จะมีชีวิตเป็นหนึ่งเดียวกัน

2.2 พระเยซูเจ้าทรงเป็นผู้เรียกศิษย์ให้มาอยู่กับพระองค์ (มก1:17-2:14;ลก5:1-11;6:12-13) พระเยซูเจ้าตรัสว่า “มิใช่ท่านทั้งหลายได้เลือกเรา แต่เราได้เลือกท่าน” (ยน15:16) พระเยซูเจ้าทรงเรียกผู้ที่พระองค์ทรงต้องการให้มาอยู่กับพระองค์และเพื่อจะทรงส่งเขาออกไปเทศน์สอน (มก3:13-14) พระเยซูเจ้าทรงเรียกบรรดาศิษย์ให้มาอยู่กับพระองค์ พระเยซูตรัสว่า “มาดุชิ” (ยน1:39) การอยู่กับพระองค์มีความสำคัญ หมายถึงการเรียนรู้และมีความสัมพันธ์กับพระองค์ ทั้งส่วนตัวแต่ละคนและในฐานะเป็นกลุ่ม และเรียนรู้ที่จะมีความสัมพันธ์ระหว่างกันในกลุ่ม พระวรสารนักบุญมาระโก 8:27-10:52 “จากกาลิลีสู่กรุงเยรูซาเล็ม” และพระวรสารนักบุญลูกา 9:51-18:41 “การเดินทางสู่กรุงเยรูซาเล็ม” ได้กล่าวถึงพระเยซูเจ้าอบรมศิษย์โดยพระองค์ใช้ชีวิตร่วมกับศิษย์ให้ศิษย์ได้รับรู้และมีใจเมตตาต่อผู้ตกทุกข์ได้ยากของพระองค์ ให้มองดูปัญหาของมนุษย์อย่างลึกซึ้งเชื่อมโยงรอบด้าน กาย จิตใจ และจิตวิญญาณ ปัญหาสังคมภายนอกกับ

ปัญหาภายในใจมนุษย์ เช่น บาบที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับปัญหาภายนอก (ลก5:20;23;32;7:47;ยน8:34;มก7:23) เป็นต้น

2.3 พระเยซูเจ้าทรงอบรมบรรดาสาวกให้อุทิศตนเจริญชีวิตตามข่าวดีเรื่องอาณาจักรพระเจ้า พระเยซูเจ้าได้ทรงเริ่มประกาศข่าวดีว่า “เวลาที่กำหนดไว้มาถึงแล้ว พระอาณาจักรของพระเจ้าอยู่ใกล้แล้ว จงกลับใจ และเชื่อข่าวดีเถิด” (มก1:15;มธ4:17;ลก4:43) การกลับใจประการแรกสำหรับพวกสาวกคือการกลับใจอย่างถึงรากถึงโคน โดยรู้จักตัดสละและมีใจอิสระ “จงไปขายทุกสิ่งที่มี มอบเงินให้คนยากจน แล้วจงติดตามเรามาเถิด” (มก10:21) ให้ “ละทิ้งทุกสิ่งและติดตามพระองค์ไป” (ลก5:11;9:57-62) ให้ละทิ้งงานอาชีพ (มก2:14) บิดามารดา ภรรยา บุตร พี่น้องชายหญิง และชีวิตของตน (ลก14:26) บรรดาศิษย์สละทุกสิ่งเพื่อมาเจริญชีวิตร่วมกัน ใช้จ่ายจากเงินกองกลางร่วมกันโดยมียูดาสเป็นผู้ถือถุงเงิน (ยน13:29) บรรดาศิษย์ต้องอุทิศตนเพื่อพันธกิจแห่งพระอาณาจักรของพระเจ้า และมีชีวิตเช่นเดียวกับพระเยซูเจ้า “บุตรแห่งมนุษย์ไม่มีที่ที่จะวางศีรษะ” (มธ8:20) บรรดาศิษย์ร่วมชะตากรรมกับพระองค์ “พวกเราจงไปตายพร้อมกับพระองค์เถิด” (ยน11:16) “ท่านดื่มถ้วยซึ่งเราจะดื่มได้ไหม ถ้วยที่เราจะดื่ม นั้น ท่านจะได้ดื่ม” (มก10:

38-39) บรรดาสาวกได้เห็นแบบอย่างชีวิตของพระเยซูเจ้าและได้ปฏิบัติตามด้วยความยินดี ตั้งผู้ที่พบชุมทรัพย์ที่ซ่อนอยู่ในทุ่งนา และพบไข่มุกเม็ดงามที่มีค่า (มธ13:44-46)

2.4 คณะอัครสาวกเป็นครอบครัวใหม่ที่ทุกคนเป็นพี่น้องกันและเท่าเทียมกัน มีพระเจ้าเป็นบิดา มีพระเยซูเจ้าเป็นศูนย์กลางและมีการปฏิบัติตามพระวาจาของพระเจ้า พระเยซูเจ้าตรัสว่า “ผู้ใดทำตามพระประสงค์ของพระเจ้า ผู้นั้นเป็นพี่น้องชายหญิงและเป็นมารดาของเรา ผู้ที่ฟังพระวาจาของพระเจ้าและนำไปปฏิบัติ” (ลก8:21; มก3:34; มธ12:49-50) อย่าให้ผู้ใดเรียกว่า “รับบี” เพราะอาจารย์ของท่านมีเพียงผู้เดียวและทุกคนเป็นพี่น้องกัน ในโลกนี้อ่าเรียกผู้ใดว่า “บิดา” เพราะว่าบิดาของท่านมีเพียงพระองค์เดียวคือพระบิดาในสวรรค์ อย่าให้ผู้ใดเรียกท่านว่า “อาจารย์” เพราะพระอาจารย์ของท่านมีเพียงพระองค์เดียวคือพระคริสตเจ้า (มธ23:8-10) ถ้าไม่มีพระคริสตเจ้า สมาชิกจะกระจัดกระจายไป (มก14:27) พระเยซูเจ้าทรงเปรียบเทียบความสัมพันธ์กับศิษย์เหมือน “ผู้เลี้ยงแกะที่ดี” ผู้ที่รักแกะและสละชีวิตเพื่อแกะของตน (ยน10:1-16) และเป็น “เถาองุ่นแท้” ที่ทำให้กิ่งก้านเกิดผล (ยน15:1-6)

2.5 บรรดาอัครสาวกอธิษฐานภาวนาและมอบตนทั้งครบแด่พระบิดา พระเยซูเจ้าทรงสอนอธิษฐานภาวนาเสมอ ศิษย์คนหนึ่งของพระองค์ทูลพระองค์ว่า “โปรดสอนเราให้อธิษฐานภาวนา” พระเยซูเจ้าได้สอนบรรดาศิษย์ให้ภาวนาด้วยบทภาวนาที่สรุปคำสอนของพระองค์คือ “บทข้าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลาย” (ลก11:1-4) พระเยซูเจ้าทรงสอนให้บรรดาศิษย์วางใจในพระบิดา “ท่านอย่ากังวลใจแสวงหาว่าจะกินอะไรหรือดื่มอะไร พระบิดาของท่านทรงทราบดีกว่าท่านต้องการสิ่งเหล่านี้ ดังนั้น จงแสวงหาพระอาณาจักรของพระองค์เถิด แล้วพระองค์จะทรงเพิ่มเติมทุกสิ่งให้” (ลก12:29-31) พระเยซูเจ้าทรงสอนให้บรรดาศิษย์ปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระบิดา “คนที่กล่าวแก่เราว่า “พระเจ้าข้า พระเจ้าข้า” นั้นมิใช่ทุกคนจะได้เข้าสู่อาณาจักรสวรรค์ แต่ผู้ที่ปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระบิดาของเรา ผู้สถิตในสวรรค์นั้นแหละจะเข้าสู่สวรรค์ได้” (มธ7:21) พระเยซูเจ้าทรงอธิษฐานภาวนาต่อพระบิดาเพื่อบรรดาศิษย์และผู้มีความเชื่อในพระองค์ทุกคน “เพื่อให้ทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกัน” (ยน17:21)

2.6 คณะอัครสาวกเจริญชีวิตตามบัญญัติใหม่แห่งความรักของพระเยซูเจ้า
 บัญญัติดั้งเดิมคือ “ท่านอยากให้เขาทำกับท่านอย่างไร ก็จงทำกับเขาอย่างนั้นเถิด” (มธ7:12; ทบต4:15) และ “ท่านต้องรักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง” (มธ22:39; ลนต19:18) ในงานเลี้ยงอาหารค่ำสุดท้าย พระเยซูเจ้าตรัสว่า “นี่คือบัญญัติของเรา ให้ท่านทั้งหลายรักกัน เหมือนดังที่เราได้รักท่าน” (ยน15:12) “เราให้บทบัญญัติใหม่แก่ท่านทั้งหลาย ให้ท่านรักกัน เรารักท่านทั้งหลายอย่างไร ท่านจงรักกันอย่างนั้นเถิด” (ยน13:34) บัญญัติใหม่มีความหมายมากกว่ากฎเกณฑ์ เป็นชีวิตใหม่แห่งความรักที่อุทิศตนอย่างสิ้นเชิงแก่พี่น้อง พระเยซูเจ้าตรัสว่า “ไม่มีใครมีความรักยิ่งใหญ่กว่าการสละชีวิตของตนเพื่อมิตรสหาย” (ยน15:13) พระเยซูเจ้าได้เป็นแบบอย่างโดยการล้างเท้าพวกสาวกเพื่อสอนให้พวกสาวกล้างเท้าแก่กันและกัน (ยน13:14-15) และรูปแบบการแสดงความรักสูงสุดคือการมอบชีวิตของพระองค์เป็นบูชาบนไม้กางเขนทรงเป็นพยานถึงความรักจนถึงที่สุด และในศีลมหาสนิท (Communion)

2.7 คณะอัครสาวกเจริญชีวิตเพื่อรับใช้เพื่อนมนุษย์ เมื่อยากอบและยอห์นขอตำแหน่งหัวหน้าในพระอาณาจักรพระเจ้า อัครสาวกอีกสิบคนรู้สึกโกรธ (มก10:35-45)

และขณะที่กำลังเดินทางพวกสาวกได้เถียงกันว่าใครจะเป็นใหญ่กว่ากัน (มก9:34) พระเยซูเจ้าทรงสอนว่า “ถ้าผู้ใดอยากเป็นคนหนึ่งที่หนึ่งก็ให้ผู้นั้นทำตนเป็นคนสุดท้ายและเป็นผู้รับใช้ทุกคน” (มก9:35) และ “ผู้ใดที่ปรารถนาจะเป็นใหญ่จะต้องทำตนเป็นผู้รับใช้ผู้อื่น และผู้ใดที่ปรารถนาจะเป็นคนที่หนึ่งในหมู่ท่าน ก็จะต้องทำตนเป็นผู้รับใช้ทุกคน เพราะบุตรแห่งมนุษย์มิได้มาเพื่อให้ผู้อื่นรับใช้ แต่มาเพื่อรับใช้ผู้อื่น และมอบชีวิตของตนเป็นสินไถ่เพื่อมนุษย์ทั้งหลาย” (มก10:43-45)

2.8 บรรดาอัครสาวกแสวงหาการคืนดีกันและให้อภัยกันเสมอ ในคณะอัครสาวกมีการตักเตือนกันฉันพี่น้อง (มธ18:15-17) มีการแสวงหาการคืนดีกัน พระเยซูเจ้าทรงสอนว่า “ขณะที่ท่านนำเครื่องบูชาไปถวายยังพระแท่น ถ้าระลึกได้ว่าพี่น้องของท่านมีข้อบาดหมางกับท่านแล้ว จงวางเครื่องบูชาไว้หน้าพระแท่น กลับไปคืนดีกับพี่น้องเสียก่อน แล้วจึงกลับมาถวายเครื่องบูชา” (มธ5:23) มีการให้อภัยความผิดเสมอ พระเยซูเจ้าตรัสว่า “ถ้าพี่น้องของท่านทำผิด จงตักเตือนเขา ถ้าเขากลับใจ จงให้อภัยแก่เขา ถ้าเขาทำผิดต่อท่าน วันละเจ็ดครั้ง และกลับมาหาท่านทั้งเจ็ดครั้ง พูดว่า “ฉันเสียใจ” ท่านจงให้อภัยเขาเถิด” (ลก17:3-4; มธ18:21-22) หมู่คณะของอัคร

สาวกเกิดขึ้นเพราะพระเมตตาของพระเจ้า ดังนั้นพระเยซูเจ้าทรงสอนบรรดาสาวกว่า “จงเป็นผู้เมตตากรุณาดังที่พระบิดาของท่าน ทรงพระเมตตากรุณาเถิด” (ลก6:36) ทุกวัน ในชีวิตหมู่คณะอัครสาวกสมาชิกทุกคน สามารถเจริญชีวิตเป็นคนใหม่ เริ่มต้นใหม่ และมองเพื่อนด้วยสายตาใหม่เสมอ

2.9 ศีลมหาสนิทรวมบรรดาอัครสาวกให้เป็นหนึ่งเดียวกัน พระเยซูเจ้าทรง รักบรรดาศิษย์ของพระองค์จนถึงที่สุด (ยน 13:1) เมื่อพระองค์ทราบว่าวาระของพระองค์ ที่จะผ่านไปหาพระบิดาเจ้ามาถึงแล้ว ขณะที่ รับประทานอาหารค่ำมื้อสุดท้าย พระองค์ ทรงล้างเท้าบรรดาศิษย์และประทานพระ บัญญัติใหม่แห่งความรักแก่พวกเขา (ยน13: 1-17) เพื่อมอบสัญญาแห่งความรักนี้ เพื่อ มิให้เห็นห่างจากพวกเขา และเพื่อทำให้พวกเขามีส่วนในปัสกาของพระองค์ พระองค์จึง ได้**ทรงตั้งศีลมหาสนิท**เพื่อระลึกถึงการสิ้น พระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของ พระองค์ และได้ทรงบัญชาบรรดาศิษย์ให้ ฉลองศีลมหาสนิทนี้จนถึงวันที่พระองค์จะ เสด็จกลับมาอีกครั้งหนึ่ง และพระองค์ได้ตั้ง พวกเขาเป็น “พระสงฆ์แห่งพันธสัญญา ใหม่” (CCC1337) ศีลมหาสนิททำให้เป็น หนึ่งเดียวกับพระคริสตเจ้า พระเยซูเจ้าตรัส ว่า “ผู้ที่กินเนื้อของเราและดื่มโลหิตของเรา ก็ดำรงอยู่ในเราและเราดำรงในเขา” (ยน6:

56) ศีลมหาสนิททำให้บรรดาศิษย์เป็นหนึ่ง เดียวกับพระเยซูคริสตเจ้าและทำให้บรรดา ศิษย์เป็นหนึ่งเดียวกัน ศีลมหาสนิทแสดงถึง ความรักแท้ที่มอบตนเองแก่ผู้อื่นเช่นเดียวกับ ที่พระองค์มอบพระองค์เองแก่ทุกคนบนไม้ กางเขน

2.10 พระเยซูเจ้าทรงอบรมบรรดา อัครสาวกให้เรียนรู้ที่จะแบกกางเขน พระ เยซูเจ้าทรงสอนพวกสาวกให้เข้าใจเรื่องกาง เขน พระองค์ทรงทำนายชัดเจนถึงหนทาง แห่งพระทรมานสามครั้ง (ลก9:22,44;18:31 -34) พระองค์ทรงสอนว่า “ถ้าผู้ใดอยาก ติดตามเราก็จงเลิกนึกถึงตนเอง จงแบก กางเขนของตนทุกวันและติดตามเรามา” (ลก9:23) พวกสาวกมีชีวิตอยู่ร่วมกับ พระองค์ พวกเขาค่อยๆ เรียนรู้และซึมซาบ คำสอนและค่านิยมของพระองค์ แต่**เรื่อง กางเขนพวกสาวกไม่เข้าใจ** “แต่บรรดาอัคร สาวกไม่เข้าใจถ้อยคำเหล่านี้เลย พระดำรัส นี้ลึกลับสำหรับเขา เขาไม่เข้าใจสิ่งที่พระองค์ ตรัส” (ลก18:34) “เขาทั้งหลายก็ไม่กล้าทูล ถามเรื่องนี้” (ลก9:45) จนภายหลังการ สิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพ ของพระเยซูเจ้า อาศัยพระจิตเจ้าพวกสาวก จึงเข้าใจรหัสธรรมแห่งไม้กางเขน

2.11 พระเยซูเจ้าทรงให้คำแนะนำ สุดท้ายแก่บรรดาอัครสาวกคือให้คอยรับ พระจิตเจ้า พระเยซูเจ้าตรัสว่า “บัดนี้ เรา

กำลังจะส่งพระผู้ที่พระบิดาทรงสัญญาไว้มาเหนือท่านทั้งหลาย เพราะฉะนั้นท่านจงคอยอยู่ในกรุงจนกว่าท่านจะได้รับพระอาณาจักรจากเบื้องบน” (ลก24:49; กจ1:4) พระวรสารนักบุญยอห์นกล่าวว่า “แต่พระผู้ช่วยเหลือคือพระจิตเจ้า ที่พระบิดาจะทรงส่งมาในนามของเรานั้น จะทรงสอนท่านทุกสิ่ง และจะทรงให้ท่านระลึกถึงทุกสิ่งที่เราเคยบอกท่าน” (ยน14:26)

2.12 คณะอัครสาวกเป็นคณะธรรมทูต ตั้งแต่แรกพระเยซูเจ้า “พระองค์จึงทรงแต่งตั้งอัครสาวกทั้งสิบสองคนให้อยู่กับพระองค์ และเพื่อจะทรงส่งเขาออกไปเทศน์สอน” (มก3:14) พระเยซูเจ้าตรัสกับเปโตรว่า “อย่ากลัวเลย ตั้งแต่นี้ไปท่านจะเป็นชาวประมงมนุษย์” (ลก5:10) พระเยซูเจ้าทรงอบรมคณะอัครสาวกให้เป็นกลุ่มที่เปิด เช่น ยอห์นพยายามห้ามคนที่ไม่อยู่ในกลุ่มเข้าไล่ปีศาจอาศัยพระนามของพระองค์ พระเยซูเจ้าทรงสอนว่า “ผู้ใดไม่ต่อต้านเรา ก็เป็นฝ่ายเรา” (มก9:38-40) พระเยซูเจ้าทรงดำนิษย์ที่ไม่รู้จักอดทนโดยจะทำลายชาวสะมาเรียที่ไม่ต้อนรับพระองค์ (ลก9:51-56) ในตอนสุดท้ายของพระวรสารสหทรรศน์ พระเยซูเจ้าทรงมอบพันธกิจแก่บรรดาอัครสาวก “ท่านทั้งหลายจงออกไปทั่วโลก ประกาศข่าวดีแก่มนุษย์ทั้งปวง” (มก16:15; มธ28:19; ลก24:47) สำหรับนักบุญยอห์นความ

เป็นหนึ่งในเดียวของบรรดาศิษย์มีมิติของงานธรรมทูตด้วย “ข้าแต่พระบิดา ข้าพเจ้าอธิษฐานภาวนา เพื่อให้ทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกัน เช่นเดียวกับที่พระองค์ทรงอยู่ในข้าพเจ้า และข้าพเจ้าอยู่ในพระองค์ เพื่อเขาทั้งหลายอยู่ในพระองค์และในข้าพเจ้า โลกจะได้เชื่อว่าพระองค์ทรงส่งข้าพเจ้ามา” (ยน17:21) พันธกิจงานธรรมทูตการเป็นพยานและการประกาศข่าวดีกับความเป็นหนึ่งย่อมควบคู่กันไปเสมอ ความเป็นหนึ่งเดียวก่อให้เกิดพันธกิจ และพันธกิจจะสำเร็จได้ก็ในความเป็นหนึ่งเดียวกัน (EA24)

3. ชีวิตหมู่คณะของกลุ่มคริสตชนแรกเริ่มที่กรุงเยรูซาเล็ม

บรรดาอัครสาวกและศิษย์ของพระเยซูเจ้าได้กระจัดกระจายไปในที่ต่างๆ เพราะพระเยซูเจ้าได้สิ้นพระชนม์ พวกศิษย์หลายคนได้ทอดทิ้งและทรยศต่อพระองค์ แต่หลังจากพระเยซูเจ้าทรงกลับคืนพระชนมชีพ พระองค์ได้ประทานพระจิตเจ้าแก่บรรดาศิษย์ของพระองค์ คณะอัครสาวกและบรรดาศิษย์ของพระเยซูเจ้าได้รวมตัวกันใหม่โดยอาศัยพระจิตเจ้า พวกท่านได้รับการเรียกใหม่ ให้มาติดตามพระเยซูเจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพที่ประทับอยู่กับพวกท่านในสภาวะใหม่ ในวันเพนเตกอสเตพระจิตเจ้าทำให้มีผู้กลับใจมารับความเชื่อจำนวน

ประมาณสามพันคน (กจ2:41) ต่อมาเพิ่มถึงประมาณห้าพันคน (กจ4:4) พระจิตเจ้าทรงช่วยให้กลุ่มคริสตชนเป็นหนึ่งเดียวกัน

3.1 พระเยซูเจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพได้เรียกบรรดาอัครสาวกให้ติดตามพระองค์ใหม่ ในพระวรสารนักบุญมัทธิวเล่าว่า “พระเยซูเจ้าตรัสแก่บรรดาศิษย์ว่า ท่านจะทอดทิ้งเราในคืนนี้ เพราะมีเขียนในพระคัมภีร์ว่า เราจะตีผู้เลี้ยงแกะ และแกะจะกระจัดกระจายไป แต่เมื่อเรากลับคืนชีพแล้ว เราจะไปยังแคว้นกาลิลีก่อนหน้าท่าน” (มธ26:31-32) และพระวรสารนักบุญมาระโกเล่าว่า “ชายหนุ่มผู้นั้นกล่าวกับสตรีทั้งสามคนว่า จงไปแจ้งให้บรรดาศิษย์และเปโตรให้รู้ว่า พระองค์เสด็จล่วงหน้าท่านทั้งหลายไปในแคว้นกาลิลีแล้ว ท่านจะพบพระองค์ที่นั่นดังที่ทรงบอกท่านไว้” (มก16:6-7) แคว้นกาลิลีเป็นที่ที่พระเยซูเจ้าได้เรียกบรรดาอัครสาวกให้ติดตามพระองค์เป็นครั้งแรก พระเยซูคริสต์เจ้าหลังจากกลับคืนพระชนมชีพพระองค์ทรงเรียกบรรดาอัครสาวกให้เริ่มต้นติดตามพระองค์ใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในพระวรสารนักบุญยอห์นพระเยซูคริสต์เจ้าได้ถามเปโตรสามครั้งว่า “ท่านรักเราไหม?” เพื่อยืนยันความรักต่อพระองค์ทำให้ระลึกถึงการ

ปฏิเสศพระองค์ของเปโตรสามครั้ง เปโตรตอบยืนยันอย่างรู้ตัวและเต็มใจ พระเยซูเจ้าจึงสรุปว่า “จงตามเรามาเถิด” (ยอ21:15-19) พระจิตเจ้าทำให้บรรดาอัครสาวกมีชีวิตใหม่ “พระเจ้ายังมีได้ประทานพระจิตเจ้าให้เพราะพระเยซูเจ้ายังมีได้รับพระสิริรุ่งโรจน์” (ยอ7:39) เมื่อพระเยซูเจ้าสิ้นพระชนม์พระองค์ประทานพระจิตเจ้าเป็นเหมือนลำธารที่ให้ชีวิต (ยอ19:30; 7:38) พระจิตเจ้าได้เสด็จลงมายังบรรดาศิษย์ (กจ2:3-4) ในพระวรสารนักบุญยอห์นได้ให้ความหมายใหม่ของการเป็นศิษย์ กล่าวคือ ศิษย์หมายถึงผู้มีความเชื่อทุกคน³

3.2 พระเยซูคริสต์เจ้าทรงประทับอยู่กับบรรดาศิษย์ในสภาพใหม่ หลังจากพระเยซูเจ้าทรงกลับคืนพระชนมชีพบรรดาศิษย์ตระหนักในพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า “จงรู้เถิดว่าเราจะอยู่กับท่านทุกวันตลอดไป ตราบจนสิ้นพิภพ” (มธ28:20) พระจิตเจ้าทำให้บรรดาศิษย์ตระหนักว่าพระคริสต์เจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพประทับกับพวกเขาในสภาพใหม่ บรรดาศิษย์ของพระเยซูเจ้าพบพระองค์ในพระวาจาของพระเจ้าและในศีลมหาสนิท (ลก24:30-32) ในชุมชนคริสตชนที่มีความเชื่อ “ที่ใดมีสองหรือสาม

³ Schnackenburg, The Gospel of John, vol.2, p.331.

คนชุมนุมกันในนามของเรา เราจะอยู่ที่นั่นในหมู่พวกเขา” (มธ18:20) ในผู้นำพระศาสนจักร “ผู้ใดฟังท่าน ผู้นั้นฟังเรา” (ลก10:16) ในเพื่อนมนุษย์ “ท่านทำอะไรต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านก็ทำสิ่งนั้นต่อเรา” (มธ25:40) ในจิตใจ อาศัยพระจิตเจ้าที่เป็นจิตของพระเยซูเจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพช่วย دلใจและนำชีวิตคริสตชน (ยน 14:15-26;รม8:7-17) นักบุญเปาโลกล่าวว่า “องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเป็นพระจิต” (2คร 3:17) นักบุญเปาโลไม่มีโอกาสพบพระเยซูเจ้าที่มีชีวิตอยู่ก่อนสิ้นพระชนม์ แต่ท่านได้มีประสบการณ์การพบกับพระเยซูคริสตเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพ

3.3 พระจิตเจ้าทรงทำให้กลุ่มคริสตชนมีชีวิตหมู่คณะและเป็นหนึ่งเดียวกัน (Communion) พระจิตเจ้าทรงทำให้พันธกิจการไถ่กู้ของพระเยซูคริสตเจ้าเกิดผลและแสดงออกในชีวิตของคริสตชนกลุ่มแรก หนังสือกิจการอัครสาวกได้บันทึกไว้สองตอนดังนี้

“คนเหล่านั้นประชุมกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อฟังคำสั่งสอนของบรรดาอัครสาวก ดำเนินชีวิตร่วมกันฉันพี่น้องร่วมพิธีบิขมนปัง และอธิษฐานภาวนา พระเจ้าทรงบันดาลให้บรรดาอัครสาวกทำปาฏิหาริย์และเครื่องหมายอัศจรรย์เป็นจำนวนมาก ทุกคนจึงมีความยำ

เกรง ผู้มีความเชื่อทุกคนดำเนินชีวิตร่วมกันและมีทุกสิ่งเป็นของส่วนรวม เขาขายที่ดินและทรัพย์สินอื่นๆ แบ่งเงินให้ทุกคนตามความต้องการ ทุกๆวัน เขาพร้อมใจกันไปที่พระวิหารและไปตามบ้านเพื่อทำพิธีบิขมนปัง ร่วมกินอาหารด้วยความยินดีและเข้าใจกัน สรรเสริญพระเจ้า และได้รับความนิยมาจากประชาชนทุกคน องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงทำให้จำนวนผู้ที่ได้รับความรอดเพิ่มขึ้นทุกวัน” (กจ 2:42-47)

“กลุ่มผู้มีความเชื่อดำเนินชีวิตเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไม่คิดว่าสิ่งที่ตนมีเป็นกรรมสิทธิ์ของตน แต่ทุกสิ่งเป็นของส่วนรวม บรรดาอัครสาวกยังคงเป็นพยานยืนยันถึงการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า องค์พระผู้เป็นเจ้าด้วยเครื่องหมายอัศจรรย์ยิ่งใหญ่และทุกคนได้รับความเคารพนับถืออย่างสูง ในกลุ่มของเขาไม่มีใครขัดสน ผู้ใดมีที่ดินหรือบ้านก็ขายและมอบเงินที่ได้ให้บรรดาอัครสาวก เพื่อแจกจ่ายให้ผู้มีความเชื่อแต่ละคนตามความต้องการ” (กจ4:34-35)

3.4 ชีวิตหมู่คณะของกลุ่มคริสตชนแรกเริ่มมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยมีมิติต่างๆ หลายมิติ ดังนี้

1) เป็นหนึ่งเดียวกันทางความเชื่อ
 เดียวกันและศีลล้างบาปเดียวกัน (กจ2:41, 44;4:32;5:14) นักบุญเปโตรได้ปราศรัยต่อหน้าประชาชนและสรุปว่า “พระเจ้าได้ทรงแต่งตั้งพระเยซูผู้นี้ที่ท่านทั้งหลายนำไปตรึงบนไม้กางเขน ให้เป็นองค์พระผู้เป็นเจ้าและพระคริสตเจ้า” (กจ2:14-36) นักบุญเปาโลกล่าวว่า “ท่านทุกคนเป็นบุตรของพระเจ้า โดยอาศัยความเชื่อในพระคริสตเยซู เพราะท่านทุกคนที่ได้รับศีลล้างบาปในพระคริสตเจ้า ก็สวมพระคริสตเจ้าไว้ ไม่มีชาวยิวหรือชาวกรีก ไม่มีทาสหรือไท ไม่มีชายหรือหญิงอีกต่อไป เพราะท่านทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกันในพระคริสตเยซู” (กท3:26-28) และทุกคนมีความหวังเดียวกันในพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าจะได้รับความรอดพ้น (กจ2:21;3:15-16) คริสตชนเป็นหนึ่งเดียวกัน แม้แต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน นักบุญเปาโลได้เปรียบเทียบบรรดาคริสตชนกับร่างกายของมนุษย์ที่รวมอวัยวะหลายส่วนให้เป็นหนึ่งเดียวกัน อวัยวะส่วนต่างๆ ก็ทำหน้าที่อย่างดีเพื่อร่างกายนั้น คริสตชนจึงควรใช้ชีวิตและพระพรที่แต่ละคนได้รับเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มคริสตชนเป็นส่วนรวม (1คร12:1-31;14:1-40) คริสตชนเป็นหนึ่งเดียวกันในครอบครัวของพระเจ้า นักบุญเปาโลกล่าวว่า “ท่านจึงไม่เป็นคนต่างด้าวหรือผู้อาศัยอีกต่อไป แต่เป็นเพื่อนร่วมชาติกับ

บรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ เป็นสมาชิกในครอบครัวของพระเจ้า” (อฟ2:19)

2) เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการปฏิบัติศาสนกิจของชีวิตคริสตชน (กจ2:42-47) คือ 1. หล่อเลี้ยงชีวิตจิตด้วยพระวาจาของพระเจ้าจากการฟังคำสั่งสอนของบรรดาอัครสาวก 2. ร่วมพิธีบิขมนปังมีศีลมหาสนิทเป็นบ่อเกิดและจุดยอดของชีวิต 3. ร่วมอธิษฐานภาวนาทั้งในพระวิหาร (กจ2:46;5:12) และในบ้าน (กจ1:14;4:24) 4. ดำเนินชีวิตร่วมกันฉันพี่น้อง

3) เป็นหนึ่งเดียวกันในการแบ่งปัน พวกเขาแบ่งปันทุกสิ่ง ประสพการณ์ พระคุณพรสวรรค์ และโดยเฉพาะการแบ่งปันทรัพย์สินเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มจะได้ไม่มีใครขัดสน (กจ4:34)

4) เป็นหนึ่งเดียวกันในพันธกิจธรรมทูต อาศัยการนำของพระจิตเจ้า บรรดาอัครสาวกได้ประกาศข่าวดีให้กับประชาชนในโอกาสต่างๆ (กจ2:14;3:12;4:1;) ด้วยพยานชีวิตแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันของกลุ่มคริสตชนสมัยแรก ทำให้จำนวนผู้ได้รับความรอดพ้นเพิ่มขึ้น (กจ2:47)

5) เป็นหนึ่งเดียวกันในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยอาศัยพระจิตเจ้าและความเป็นหนึ่งเดียวกัน เช่น การเลือกมัทธีอัสแทนยูดาสให้ร่วมคณะอัครสาวก (กจ1:15-26) การรักษาความจริงใจและไม่เสแสร้ง

หลอกลวงกันในกลุ่ม (กจ5:1-11) การเลือกบุคคลที่เหมาะสมและแบ่งงานบริการรับใช้ การประกาศข่าวดีและการอธิษฐานภาวนาระหว่างสังฆานุกรและอัครสาวก (กจ 6:17) การประชุมที่กรุงเยรูซาเล็มเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งด้านวัฒนธรรม ทำให้คริสตชนใหม่ไม่จำเป็นต้องถือธรรมเนียมปฏิบัติของโมเสส (กจ15:1-29)

4. ชีวิตหมู่คณะของกลุ่มคริสตชนในประวัติศาสตร์พระศาสนจักรคริสตชนคาทอลิก

ในประวัติศาสตร์พระศาสนจักรผู้นำชีวิตจิตหลายท่าน ได้ก่อตั้งหมู่คณะของกลุ่มคริสตชนในรูปแบบต่างๆ เช่น คณะนักพรต คณะนักบวช กลุ่มฆราวาสแพร่ธรรม เป็นต้น ส่วนใหญ่จะได้รับแรงบันดาลใจ จากชีวิตหมู่คณะอัครสาวกและชีวิตหมู่คณะของกลุ่มคริสตชนแรกเริ่มที่กรุงเยรูซาเล็ม **ขอล่าถึงผู้นำชีวิตจิตบางท่านโดยสังเขป** ท่านเหล่านี้ อยู่ในแต่ละยุคในประวัติศาสตร์ของพระศาสนจักร อาศัยการนำของพระจิตเจ้าท่านได้ตั้งกลุ่มคริสตชนในรูปแบบต่างๆ ให้เหมาะสมกับความต้องการของมนุษยชาติ ในศตวรรษที่ 4 **นักบุญแอนโทนีแห่งอียิปต์** (ค.ศ.251-356) ได้รับฟังพระวาจาของพระเจ้าที่บอกให้ขายทุกสิ่ง มอบเงินให้คนยากจนและติดตามพระเยซูเจ้าไป (กจ4:34; มธ19:21) ท่านได้ปฏิบัติตามพระวาจาและ

ไปอยู่ในที่เปลี่ยวนาน 20 ปี โดยเจริญชีวิตภาวนา อดอาหาร ต่อสู้กับกิเลสตัณหา ต่อมาท่านจึงได้เป็นบิดาฝ่ายจิตวิญญาณแก่นักพรต และให้คำแนะนำฝ่ายจิตแก่ผู้มาขอคำแนะนำจากท่าน ต่อมา**นักบุญปาโคมีอุส** (ค.ศ.287-346) ได้ตั้งอารามนักพรตขึ้นในที่เปลี่ยว แต่ละอารามคล้ายหมู่บ้านเล็กๆ มีนักพรต 30-40 คน ทำงาน ภาวนา ร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณ ฟังพระวาจาด้วยกัน มีทุกสิ่งเป็นของส่วนรวม มีวินัย 192 ข้อ มีอธิการช่วยดูแลสมาชิก แพร่ธรรมโดยการเป็นพยานชีวิต **นักบุญบาซิลแห่งซีซารียา** (ค.ศ. 330-370) บิดาแห่งระบบอารามนักพรตของพระศาสนจักรตะวันออก นักพรตมีชีวิตหมู่คณะที่เน้นการเจริญชีวิตตามบัญญัติแห่งความรักต่อพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ อารามอยู่ใกล้เมืองเพื่อรับใช้ประชาชนโดยให้การศึกษาคูหาและช่วยคนยากจน **นักบุญออกัสติน** (ค.ศ.354-430) ตั้งอารามนักพรตมีชีวิตหมู่คณะเหมือนกลุ่มคริสตชนแรกเริ่ม (กจ4:32-35) เน้นการเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเพื่อร่วมเดินทางชีวิตไปหาพระเจ้าด้วยกัน **นักบุญเบเนดิกต์แห่งเนอร์เซีย** (ค.ศ.480-550) บิดาแห่งระบบอารามนักพรตของพระศาสนจักรตะวันตก อารามเป็นเหมือนครอบครัวที่นักพรตเจริญชีวิตติดตามพระคริสตเจ้า สมาชิกต้องนอบน้อมเชื่อฟังอธิการผู้เป็นเหมือนบิดาของหมู่คณะ มีชีวิตประจำวันที่

สมดุลย์คือ การภาวนา การทำงาน และการศึกษาโดยเฉพาะการอ่านพระคัมภีร์ (Lectio Divina) **นักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี** (ค.ศ. 1182-1226) และ**นักบุญดอมินิกแห่งกุซมาน** (ค.ศ.1171-1221) ผู้นำในการปฏิรูปชีวิตนักพรตและชีวิตของพระศาสนจักร **นักบุญฟรังซิส**ได้ก่อตั้งกลุ่มนักบวชชายและหญิงเน้นการเจริญชีวิตตามพระวรสาร มีชีวิตเหมือนคณะอัครสาวกที่ไปประกาศข่าวดี (มธ10:1-16) โดยเน้นชีวิตยากจน รักสันติและเอื้ออาทรต่อทุกคนและสิ่งสร้างของพระเจ้าทั้งหมด **นักบุญดอมินิก**เน้นการเจริญชีวิตตามพระวรสาร มีชีวิตยากจนและแพร่ธรรม (มธ10:7-10) โดยอุทิศตนเพื่อการเทศนาสั่งสอน **นักบุญอิกญาซีโอแห่งโลโยลา** (ค.ศ.1491-1556) ได้ตั้งคณะนักบวชใหม่ที่มีจิตตารมณ์หมู่คณะแห่งมิตรสหายของพระเยซูคริสตเจ้า คือการเปลี่ยนแปลงตนให้เหมือนพระเยซูเจ้าที่กล้าหาญใจกว้างและสูงส่งในการรับใช้พระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ **นักบุญเทเรซาแห่งอาวิลลา** (ค.ศ.1515-1582) และ**นักบุญยอห์นแห่งไม้กางเขน** (ค.ศ.1542-1591) ได้ร่วมกันปฏิรูปคณะนักพรตคาร์เมไลท์ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิง โดยนำจิตตารมณ์แห่งพระวรสารมาพัฒนาชีวิตภาวนาและจิตวิญญาณให้ก้าวหน้า ในศตวรรษที่ 17-19 ได้มีผู้นำชีวิตจิตบรรดานักบุญต่างๆ ที่ได้ตั้งคณะนักบวชเพื่อ

อุทิศตนรับใช้เพื่อนมนุษย์ รักษาคนเจ็บป่วย ให้การศึกษา ช่วยคนยากจน ช่วยฟื้นฟูชีวิตคริสตชนและทำงานธรรมทูต ฯลฯ เช่น **นักบุญคามิลโล** **นักบุญยอห์นบัปติสเตอลาซาล** **นักบุญหลุยส์มารีเดอมงฟอร์ต** **นักบุญอัลเจลา** **นักบุญยอห์นบอสโก** **นักบุญวินเซนต์เดอปอล** **นักบุญอัลฟองโซลีโกรี** **นักบุญกัสปาร์แบร์โทนี** **นักบุญเอเยน เดอมาเซอร์โนต์** **นักบุญไมเคิลการิกอยส์** ฯลฯ ในศตวรรษที่ 20-21 อาศัยการนำของพระจิตเจ้าได้เกิดขบวนการชีวิตจิตที่ช่วยฟื้นฟูชีวิตของพระศาสนจักรและชีวิตของโลก เช่น **คณะพลมารีย์** **คณะคริสต์โล** **กลุ่มวิถีคริสตชน** **คณะส่งเสริมชีวิตครอบครัว** **คณะกิจการพระแม่มารีย์ (โฟโคลาเร)** ที่เจริญชีวิตและประกาศชีวิตจิตแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันเป็นต้น สังคายนาวาติกันครั้งที่สองได้พยายามตอบสนองความต้องการมนุษยชาติในปัจจุบันคือ การเสริมสร้างความสนิทสัมพันธ์และความเป็นหนึ่งเดียวของมนุษยชาติ

5. การไตร่ตรองด้านเทววิทยาเรื่องความเป็นหนึ่งเดียวกัน

5.1 ความเป็นหนึ่งเดียวกันของธรรมล้ำลึกแห่งพระตรีเอกภาพเป็นรูปแบบของความเป็นหนึ่งเดียวของชีวิตหมู่คณะ “ธรรมล้ำลึกแห่งพระตรีเอกภาพผู้ศักดิ์สิทธิ์

ที่สุด คือธรรมล้ำลึกแห่งศูนย์กลางแห่งความเชื่อและชีวิตคริสตชน พระเจ้าเท่านั้นทรงทำให้เรารู้โดยเผยแสดงพระองค์ในฐานะพระบิดา พระบุตร และพระจิต” (CCC261) พระศาสนจักรคือประชากรที่รวมเป็นหนึ่งเดียวในความเป็นหนึ่งเดียวของพระบิดา พระบุตร และพระจิต (LG4) ในพระวรสารเราพบว่าพระเยซูเจ้าทรงเรียกพระเจ้าเป็นบิดา 170 ครั้ง พระเยซูเจ้าตรัสว่า “ไม่มีใครรู้จักพระบุตร นอกจากพระบิดา และไม่มีใครรู้จักพระบิดา นอกจากพระบุตรและผู้ที่ยังพระบุตรเปิดเผยให้รู้” (มธ11:27) พระเยซูเจ้าทรงเผยแสดงความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับพระเจ้า นักบุญเปาโลกล่าวว่า พระจิตเจ้าจะทำให้เรามีความสัมพันธ์เช่นเดียวกันนี้กับพระเจ้า (กท4:6;รม8:15) พระเยซูเจ้าทรงภาวนาเพื่อบรรดาศิษย์และผู้ที่ยังเชื่อในพระองค์ว่า “ข้าแต่พระบิดา ข้าพเจ้าอธิษฐานภาวนาเพื่อให้ทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกัน เช่นเดียวกับที่พระองค์ทรงอยู่ในข้าพเจ้า และข้าพเจ้าอยู่ในพระองค์ เพื่อให้เขาทั้งหลายอยู่ในพระองค์ และในข้าพเจ้า” (ยน17:21) ผู้นำชีวิตจิต⁴ กล่าวว่า “เพื่อเจริญชีวิตเป็นหนึ่งเดียวกันตามพระวรสารบอกไว้ เหมือนพระเยซูเจ้าทรงเป็นหนึ่งเดียวกับพระบิดา พวกเราต้อง

เป็นหนึ่งเดียวกัน สิ่งนี้เป็นไปได้เพราะพระจิตเจ้าเป็นสายสัมพันธ์ระหว่างพระเยซูเจ้ากับพระบิดา และพระเยซูเจ้าประทานพระจิตเจ้าอาศัยการสิ้นพระชนม์ “พระจิตซึ่งพระเจ้าประทานให้เรา ทรงหล่อความรักของพระเจ้าลงในดวงใจของเรา” (รม5:5) ลงในใจของคริสตชนทุกคนโดยอาศัยศีลล้างบาป ความรักของเราต่อพี่น้องคือความรักเดียวกันกับที่พระบิดาทรงรักพระบุตรและทรงรักเรา (ยน17:26;1ยน4:7) ถ้าเราเจริญชีวิตในความรักนี้อย่างจริงจัง เราก็เจริญชีวิตในพระตรีเอกภาพ”

5.2 การสิ้นพระชนม์และกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูคริสตเจ้าทำให้มนุษย์เป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าและเป็นหนึ่งเดียวกัน นักบุญเปาโลกล่าวว่า “พระเจ้าโปรดให้ท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับพระองค์อีก โดยการสิ้นพระชนม์ของพระคริสตเจ้า (คส1:22) “พระเยซูเจ้าคือสันติของเรา ทรงกระทำให้ทั้งสองฝ่าย (ชาวยิวและคนต่างชาติ) เป็นหนึ่งเดียวกันโดยทางไม้กางเขน ทรงทำให้ทั้งสองฝ่ายกลับคืนดีกับพระเจ้า รวมเป็นกายเดียว” (อฟ2:14-16) บนกางเขนพระเยซูเจ้าตรัสว่า “ข้าแต่พระเจ้า ข้าแต่พระเจ้า ทำไมพระองค์จึงทรงทอดทิ้ง

⁴ Gallagher Jim, A woman's, work: Chiara Lubich, p.123-136.

ข้าพเจ้าเล่า?” (มก15:34) หมายถึงพระบิดาได้วางความผิดบาปของมนุษย์ทุกคนบนพระบุตร เป็นเวลาที่พระเยซูเจ้าทนทุกข์ทรมานอย่างสูงสุด พระองค์ได้สัมผัสกับบาปและความตาย ในความทุกข์สูงสุดก็มีความรักสูงสุดด้วย ความรักทำให้พระบุตรยอมรับพระประสงค์ของพระบิดาและวางใจในพระบิดา นำไปสู่ธรรมล้ำลึกแห่งการไถ่กู้ พระองค์ตรัสว่า “สำเร็จบริบูรณ์แล้ว” พระองค์ทรงเอนพระเศียร สิ้นพระชนม์ (ยน19:30) นักพระคัมภีร์อธิบายว่า “การสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้าเป็นการส่ง “พระจิตเจ้า” ให้แก่มนุษยชาติ” (เทียบ ยน1:33;20:22)⁵ คริสตชนสามารถเจริญชีวิตเลียนแบบพระเยซูเจ้าผู้ถูกตรึงกางเขนและถูกทอดทิ้ง โดยยอมรับและทำตามพระประสงค์ของพระเจ้าด้วยความรักและความสมัครใจในขณะปัจจุบัน มีความรักที่ไม่เห็นแก่ตัว ทำจิตใจว่างเปล่า ปล่อยวาง เหมือนพระเยซูเจ้าบนกางเขน เพื่อจะได้เป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ การรักพระเยซูผู้ถูกตรึงกางเขนและถูกทอดทิ้งจึงเป็นกุญแจสู่ความเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าและเพื่อนพี่น้อง

5.3 พระศาสนจักรคือสหพันธนักบุญ
คริสตชนทุกคนที่มีความสนิทสัมพันธ์กันโดย

ทางความเชื่อ ทางศีลศักดิ์สิทธิ์ ทางพระพรพิเศษที่พระจิตเจ้าประทานให้เพื่อแต่ละคนจะได้ใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม (1คร 12:7) แบ่งปันทุกสิ่งแก่กัน (กจ 4:32) มีความสัมพันธ์ในความรักและเป็นเดียวกันในพระศาสนจักร ทั้งผู้มีชีวิตอยู่ในโลกนี้ ขณะเดินทางชีวิตไปหาพระเจ้า ผู้ตายที่กำลังชำระตนให้บริสุทธิ์ และผู้ที่ได้บรรลู่ถึงสวรรค์แล้ว (CCC 946-962)

6. แนวทางในการเสริมสร้างชีวิตหมู่คณะให้เป็นหนึ่งเดียวกัน

6.1 การเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวเริ่มที่ตัวเราเองก่อน

6.1.1 การกลับใจภาษากรีกเรียกเมตาโนยา (metanoia) หมายถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงชีวิตโดยละทิ้งความชั่วหรือบาป เพื่อหันไปหาพระเจ้า บาปทำให้เกิดการแตกแยกจากความสนิทสัมพันธ์กับพระเจ้าและพระศาสนจักร การกลับใจโดยอาศัยศีลล้างบาปและศีลอภัยบาป ทำให้เกิดการคืนดีและสร้างความสนิทสัมพันธ์กับพระเจ้าและพระศาสนจักรใหม่ นักบุญเปาโลได้กล่าวถึงบาปต่างๆ ที่ทำให้เกิดการแตกแยกกับพระเจ้า ดังนี้ “การกราบไหว้รูป

⁵ พระคัมภีร์ภาคพระธรรมใหม่ เจริญสด 0; ยน 19:30.

เคารพ การแก่งแย่งชิงดี การโกรธเคือง การฆาตกรรม การฉ้อโกง การเป็นขี้ การแตกแยก การทะเลาะวิวาท การนินทาว่าร้าย การแบ่งพรรคแบ่งพวก การปากร้าย การปล่อยตัวตามราคะตัณหา ความปรารถนาในทางชั่ว การผิดประเวณี การเมามาย การไม่มีความรัก การรักร่วมเพศ การลักเพศ การลามก การลักขโมย การโลภ การใช้เวทมนต์คาถา การรุ่มรวย การเป็นศัตรูกัน การใส่ความ การหยิงยโส การอาฆาต การอิจฉาริษยา ความไม่มีสติ ” (กท5:19-21;รม1:29-31;1คร5:10-11;6:9-10;2คร12:20-21) **การกลับใจต้องนำไปสู่วิถีชีวิตใหม่ภายใต้การนำของพระจิตเจ้า** นักบุญเปาโลกล่าวว่า “ท่านได้รับการชำระล้างแล้ว ท่านได้รับความศักดิ์สิทธิ์แล้ว ท่านได้รับความชอบธรรมแล้วเดชะพระนามของพระเยซูคริสต์ องค์พระผู้เป็นเจ้า และเดชะพระจิตของพระเจ้าของเรา” (1คร6:11) และชีวิตใหม่ที่เป็น “ผลของพระจิตเจ้าคือ ความรัก ความชื่นชม ความสงบ ความอดทน ความเมตตา ความใจดี ความซื่อสัตย์ ความอ่อนโยน และการรู้จักควบคุมตนเอง” (กท5:22-23) **มนุษย์ใหม่ตามภาพลักษณ์ของพระเจ้า** “การเป็นชาวกรีกหรือชาวยิว การเข้าสู่หนัดหรือไม่เข้าสู่หนัด การเป็นอนารยชนหรือชาวลิเบีย การเป็นทาส หรือเป็นคนอิสระไม่สำคัญอีกต่อไป ที่สำคัญก็คือ พระคริสตเจ้าผู้ทรงเป็น

ทุกสิ่งในทุกคน จงเห็นอกเห็นใจกัน จงมีความใจดี ความถ่อมตน ความอ่อนโยนและความ پاکเพียรอดทนเป็นเสมือนเครื่องประดับตน จงผ่อนหนักผ่อนเบาซึ่งกันและกัน หากมีเรื่องผิดใจกันก็จงยกโทษกัน องค์พระผู้เป็นเจ้าได้ทรงให้อภัยความผิดของท่านอย่างไร ท่านก็จงให้อภัยแก่เขาอย่างนั้นเถิด แต่เหนือสิ่งใดจงมีความรัก ซึ่งรวมเราไว้ให้เป็นหนึ่งเดียวกันอย่างสมบูรณ์ ขอให้สันติสุขของพระคริสตเจ้าครอบครองดวงใจของท่าน พระเจ้าได้ทรงเรียกท่านทั้งหลายให้มารวมเป็นกายเดียวกัน ก็เพื่อจะได้บรรลุถึงสันติสุขนี้เอง จงระลึกถึงพระคุณนี้เถิด” (คส3:10-15)

6.1.2 เจริญชีวิตตามพระวาจาของพระเจ้าโดยเฉพาะปฏิบัติตามบัญญัติใหม่แห่งความรักโดย

1) **รักมนุษย์ทุกคน** พระเยซูเจ้าทรงสอนว่า “พระบิดาเจ้าทรงเป็นบิดาของมนุษย์ทุกคน และมนุษย์ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” (มธ5:44-45;23:8-9) เราจึงต้องรักมนุษย์ทุกคน มิใช่เฉพาะญาติพี่น้องหรือคนที่เราชอบเท่านั้น แต่รักทุกคนด้วยใจไร้พรมแดนโดยไม่แบ่งแยกด้วย เชื้อชาติ สีผิว หรือศาสนา ฯลฯ

2) **รักเป็นคนแรก** นักบุญยอห์นกล่าวว่า “จงมีความรักเถิดเพราะพระองค์ทรงรักเราก่อน ความรักอยู่ที่ว่าพระเจ้าทรงรักเรา

และทรงส่งพระบุตรของพระองค์มาเพื่อชดเชยบาปของเรา ถ้าพระเจ้ารักเราเช่นนี้เราก็ควรรักกันและกันด้วย” (1ยน4:19,10,11) เราไม่สามารถรักพระเจ้าก่อน เพราะพระองค์รักเราก่อน แต่เราสามารถรักเพื่อนมนุษย์ก่อน เราจึงพยายามเป็นคนแรกที่จะรักเพื่อนพี่น้องของเรา

3) รักผู้อื่นเหมือนรักตนเอง (มธ 22:39) คือการทำตนให้เป็นหนึ่งเดียวกับผู้อื่น การเอาใจเขามาใส่ใจเรา นักบุญเปาโลว่า “จงยินดีกับผู้อื่นดี จงร้องให้กับผู้ที่ร้องไห้” (รม12:15) ทำจิตให้ว่างพร้อมที่จะรับฟังปัญหาและความต้องการของผู้อื่น และพยายามช่วยเหลือกันอย่างเป็นรูปธรรม แบ่งปันสิ่งที่ตนเองมีและเป็นแก่กันและกัน ปฏิบัติตามกฎหมายของคือ “ท่านอยากให้เราทำกับท่านอย่างไรก็จงทำกับเขาอย่างนั้นเถิด” (มธ7:12)

4) รักกันและกันเหมือนที่เรารักท่าน (ยน13:34) การอุทิศตนรับใช้อย่างสิ้นเชิงแก่พี่น้องตามแบบอย่างของพระเยซูเจ้า คือพระองค์ทรงรักและช่วยเหลือผู้ยากจนขัดสนคนป่วย ผู้ที่มีความทุกข์ต่างๆ ดำเนินชีวิตตามวิถีความรักเหมือนพระเยซูผู้ถูกตรึงกางเขนและถูกทอดทิ้ง ทำตนให้ว่างเปล่าร่วมทุกข์กับผู้อื่น เปิดรับความทุกข์เพื่อเปลี่ยนไปสู่ความรักและชีวิตใหม่ เป็นหนึ่งเดียวกับผู้อื่นในขณะนี้ปัจจุบัน เป็นกุญแจ

สู่ความเป็นหนึ่งเดียว และรู้จักให้อภัยความผิดและมีความรักต่อศัตรู (มธ18:21-22;มธ5:44;ลก6:25,35) และถ้าเราเจริญชีวิตตามบัญญัติใหม่แห่งความรัก มีความเชื่อและเจริญชีวิตในความรักต่อกันและกัน มีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน พระเยซูคริสต์เจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพจะสถิตกับกลุ่มคริสตชนพระเยซูเจ้าตรัสว่า “ที่ใดมีสองสามคนชุมนุมในนามของเรา เราอยู่ที่นั่นในหมู่พวกเขา” (มธ18:20)

6.1.3 การเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวสำหรับแต่ละคน ยังสามารถทำได้โดยการอธิษฐานภาวนา รำพึงภาวนา เพ่งพินิจหรือจิตภาวนา(contemplative prayer) การรับศีลศักดิ์สิทธิ์โดยเฉพาะศีลมหาสนิท การส่งเสริมร่วมมือกันในพันธกิจการประกาศข่าวดี และการทำงานรับใช้สังคม ฯลฯ

6.2 การเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวในพระศาสนจักรและในโลกปัจจุบัน สมณสาสน์ “เริ่มต้นสหัสวรรษใหม่” (NMI 43-45) และสมณสาสน์หลังการประชุมสมัชชา “พระศาสนจักรในเอเชีย” (EA24-29) ได้กล่าวว่า สิ่งที่ทำหายในสหัสวรรษใหม่คือการทำให้พระศาสนจักรเป็น “บ้านและโรงเรียนแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกัน” ก่อนที่จะวางแผนในภาคปฏิบัติ ต้องส่งเสริมการอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกและการเจริญชีวิตจิตแห่งความเป็นหนึ่งเดียวก่อน ทำให้โครงสร้างของพระศาสนจักรทุกระดับ และทุก

หน่วยงานมีชีวิตจิตใจแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกัน สันคายนาวาติกันที่สองได้ตระหนักว่า พระศาสนจักรเป็นเครื่องหมายและเครื่องมือแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าและกับมนุษย์ทุกคน บรรดาพระสังฆราชทั่วโลกเป็นหนึ่งเดียวกับพระสันตะปาปาผู้สืบตำแหน่งนักบุญเปโตร พระศาสนจักรท้องถิ่นแต่ละแห่งต้องเป็นพยานถึงความเป็นหนึ่งเดียวกัน เป็น “ชุมชนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน” (Communion of Communities) และเป็น “พระศาสนจักรที่ทุกคนต่างร่วมมือกัน” (Participatory Church) วัดต้องเป็นชุมชนแห่งความเชื่อที่เป็นหนึ่งเดียวกัน และมีชีวิตหมู่คณะเหมือนกลุ่มคริสตชนแรกเริ่ม (กจ2: 42-47; 4:32-35) เป็นการเสริมสร้างสังคมหรือชุมชนใหม่ที่มีวัฒนธรรมแห่งความรัก

6.3 ความเป็นหนึ่งเดียวกับคริสตจักรนิกายต่างๆ กับศาสนาต่างๆ และกับโลกปัจจุบัน

6.3.1 คริสตศาสนสัมพันธ์: การเสวนากับคริสตจักรนิกายต่างๆ (Ecumenical Dialogue) เป็นการท้าทายพระศาสนจักรทั้งหมด คริสตชนควรเป็นเครื่องหมายแห่งความเป็นหนึ่งเดียวอย่างชัดเจน “คริสตศาสนาที่แบ่งแยกกันนับเป็นที่สะดุดเป็นอุปสรรคสำคัญแห่งการแพร่ธรรมในเอเชีย” (EA30) แนวทางสู่การอุทิศตนเพื่อเอกภาพจากหนังสือคำสอนพระศาสนคาทอลิก ข้อ 821 มีดังนี้

1) การฟื้นฟูพระศาสนจักรอยู่ตลอดเวลา ให้มีความซื่อสัตย์มากขึ้นต่อกระแสเรียกของตน การฟื้นฟูนี้เป็นพลังให้เกิดการเคลื่อนไหวสู่เอกภาพ (UR6)

2) การกลับใจด้วยความมุ่งหมายที่จะดำรงชีวิตให้บริสุทธิ์ยิ่งขึ้นตามพระวรสาร (UR7.3)

3) การภาวนาร่วมกัน ก่อนอื่นใดต้องถือว่าการกลับใจและชีวิตศักดิ์สิทธิ์ รวมทั้งการภาวนาทั้งส่วนรวมและส่วนตัวเพื่อเอกภาพของคริสตชนคือ วิทยุญาณแห่งการฟื้นฟูเอกภาพของคริสตจักร หรือเป็นการฟื้นฟูคริสตจักรฝ่ายจิต (UR8.1)

4) การรู้จักกันและกันฉันพี่น้อง (UR9)

5) การอบรมเรื่องการฟื้นฟูเอกภาพคริสตจักรให้กับสัตบุรุษและโดยเฉพาะพระสงฆ์ (UR10)

6) การเสวนาระหว่างนักเทววิทยาและการพบปะระหว่างกันของคริสตชนจากนิกายต่างๆ และชุมชนต่างๆ (UR4,9,11)

7) การร่วมมือทำงานระหว่างคริสตชนในการบริการด้านต่างๆ ต่อมนุษยชาติ (UR12)

6.3.2 ศาสนสัมพันธ์: การเสวนากับศาสนาต่างๆ (Interreligious Dialogue) ในสหัสวรรษใหม่นี้ เราต้องอุทิศตนส่งเสริมการเสวนากับศาสนาต่างๆ ด้วยความสัมพันธ์ที่เปิดกว้างตามคำสอนของสันคายนาวาติกัน

ที่สองเพื่อก่อให้เกิดสันติภาพในโลก การเสวนาและพันธกิจการประกาศข่าวดีต้องไปด้วยกัน ต้องรื้อฟื้นการภาวนา การเป็นประจักษ์พยานด้วยการดำเนินชีวิตจิตที่เมืองอัสซีซี วันที่ 27 ต.ค. 1986 พระศาสนจักรคาทอลิกและผู้แทนศาสนาต่างๆ ทั้งชายและหญิงสามารถอุทิศตน ในการอธิษฐานภาวนา และร่วมกันทำงานเพื่อสันติภาพและความดีงามของมนุษยชาติได้ (EA31)

6.3.3 การเป็นหนึ่งเดียวกับมนุษย์ทุกคนในโลกปัจจุบันและกับสิ่งสร้างของพระเจ้า พระศาสนจักรมุ่งมั่นจะรับใช้มนุษย์ทุกคน สังคายนาวาติกันที่สองกล่าวว่า “ความยินดีและความหวังความทุกข์และความกังวลของประชาชนในยุคนี้โดยเฉพาะคนยากจน และผู้ถูกข่มเหงด้วยวิธีการใดก็ตาม ล้วนเป็นความยินดีความหวัง ความทุกข์และความกังวลของบรรดาศิษย์ของพระคริสตเจ้าทั้งสิ้น อันที่จริงแล้วไม่มีสิ่งใดเลยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์อย่างแท้จริง ที่มิได้สะท้อนในหัวใจของพวกเขา” (GS1) พระศาสนจักรรับใช้มนุษย์ทุกคนโดยเฉพาะคนยากจน พระเยซูเจ้าตรัสว่า “ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านก็ทำสิ่งนั้นต่อเรา” (มธ25:40) พระศาสนจักรจึงให้ความสนใจแก่คนยากจน ผู้อพยพ ชนพื้นเมืองและชนเผ่าต่างๆ ตลอดจนเด็กและสตรี รวมทั้งปัญหาใหม่ๆ ยาเสพติด โรคเอดส์ ฯลฯ การ

เคารพและการรักษาชีวิต สุขภาพ การศึกษา สันติภาพ โลกาภิวัตน์ หนี้ต่างประเทศ การร่วมมือกับฝ่ายต่างๆ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและรักษาสังแวดล้อม โดยการอุทิศตนปฏิบัติตามคำสอนด้านสังคมของพระศาสนจักร (EA32-41;NMI49-51) พระศาสนจักรเป็นเครื่องหมายและเครื่องมือของความเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าและกับมนุษย์ทุกคน การเจริญชีวิตจิตความเป็นหนึ่งเดียวจึงมิใช่เรื่องส่วนตัวหรือส่วนบุคคลเท่านั้น แต่เป็นการมีส่วนร่วมเสริมสร้างประวัติศาสตร์แห่งการรอดพ้นในสมัยปัจจุบันร่วมกัน เพื่อคำภาวนาของพระเยซูเจ้าเป็นจริง “เพื่อให้ทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกัน” (ยน17:21)

6.4 พระสมณสาสน์ “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” (Fratelli Tutti) ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ที่ออกมาเมื่อ 4 ตุลาคม ค.ศ.2020 ในวันฉลองระลึกถึงนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี เป็น “พระสมณสาสน์ด้านสังคม” (ข้อ 6) มีเนื้อหาการเสริมสร้างความเป็นพี่น้องกันสามารถสรุปได้ดังนี้

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงชี้ให้เห็นว่า “**ภราดรภาพและมิตรภาพทางสังคม**” คือหนทางสำหรับการสร้างโลกให้ดีขึ้น ทำให้โลกมีความยุติธรรมและสันติสุขมากขึ้น โดยอาศัยความร่วมมือของทุกคนและทุกสถาบัน พระองค์ทรงยืนยันอย่างเด็ดขาดว่า “**จะต้องไม่มีสงคราม**” และ “**ไม่มี**

โลกาภิวัตน์ที่เอารัดเอาเปรียบมุ่งแต่ผลประโยชน์ตนเองโดยไม่สนใจใยดีต่อผู้อื่น” นี่เป็นอุดมการณ์ที่ยิ่งใหญ่ แต่เป็นหนทางที่เป็นจริงได้ด้วย สำหรับบุคคลทุกชนชั้นซึ่งปรารถนาที่จะสร้างโลกให้มีความยุติธรรมและมีภราดรภาพมากขึ้นกว่าความสัมพันธ์ตามปกติ ทั้งในชีวิตสังคม ในทางการเมือง และในสถาบันต่างๆ ข้อเสนอแนะได้ยืมมาจาก “คำเตือนใจ” ของนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจแสดงให้เห็นถึงวิสัยทัศน์แห่งสังคมแห่งภราดรภาพ” (ข้อ 2-4)

พระสมณสาสนฉบับนี้มุ่งส่งเสริมแรงบันดาลใจสากลสู่ภราดรภาพและสังคมแห่งมิตรภาพ เริ่มต้นด้วยการเป็นสมาชิกร่วมกันในครอบครัวมนุษยชาติ การยอมรับว่าพวกเราล้วนเป็นพี่น้องกัน เพราะว่าพวกเราเป็นบุตรของพระเจ้าผู้สร้างหนึ่งเดียวกัน ทุกคนอยู่ในเรือลำเดียวกัน ดังนั้นพวกเราจึงจำเป็นต้องตระหนักว่าในโลกโลกาภิวัตน์ที่มีความเชื่อมโยงกัน จำเป็นต้องร่วมมือร่วมใจกันเท่านั้น จึงจะทำให้พวกเราอยู่รอดได้

ภราดรภาพควรที่จะได้รับการสนับสนุนไม่ใช่เพียงด้วยวาจา แต่ต้องด้วยการลงมือปฏิบัติ การกระทำเป็นรูปธรรมที่จับต้องได้ “เป็นการเมืองที่ดี” ซึ่งไม่ขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ด้านการเงิน แต่เพื่อการบริการรับใช้ความดีประโยชน์สุขส่วนรวม สามารถ

เชิดชูศักดิ์ศรีของทุกคนให้เป็นศูนย์กลาง และสร้างหลักประกันให้ทุกคนมีงานทำ เพื่อว่าแต่ละคนจะสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเอง ต้องเป็นลักษณะการเมืองที่ปราศจากซึ่งประชานิยม สามารถที่จะหาทางแก้ปัญหาสิ่งที่โจมตีสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และมุ่งที่จะขจัดความหวาดหวั่นและการค้ามนุษย์

ขณะเดียวกันสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเน้นว่า โลกที่มีความยุติธรรมมากกว่าจะบรรลุได้ด้วยการส่งเสริมสันติสุขซึ่งไม่เพียงแต่จะปราศจากสงครามเท่านั้น แต่ยังเรียกร้องให้ต้องมี “ความชำนาญ” ด้วย ซึ่งเป็นงานที่ต้องการความร่วมมือของทุกคน โดยมีการเชื่อมโยงกับความจริง สันติสุข และการคืนดีกัน ต้องเป็นการปฏิบัติ “อย่างจริงจัง” ต้องทำเพื่อความยุติธรรมโดยอาศัยการเสวนาเพื่อการพัฒนา ร่วมกัน นี่เป็นสิ่งที่ทำให้พระสันตะปาปาต้องประณามสงคราม ซึ่งเป็นการปฏิเสธ “สิทธิ” ทุกอย่าง และเป็นสิ่งที่ไม่อาจเป็นไปได้เรื่องสมมุติฐานรูปแบบของสงครามชอบธรรม เพราะสงครามนิวเคลียร์ อาวุธเคมี และชีวภาพได้ก่อผลร้ายต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์อย่างมากมาย นอกจากนี้มีการปฏิเสธอย่างหนักแน่นต่อโทษประหารชีวิตซึ่งระบุชัดเจนว่า “ไม่สามารถยอมรับได้” และการไต่รื้อรองศูนย์กลางอยู่การให้อภัยที่ได้เชื่อม

โยงกับความคิดเรื่องความทรงจำและความยุติธรรม การให้อภัยไม่ได้หมายถึงการลืมและไม่ใช่ว่าการยกเลิกการปกป้องสิทธิในการรักษาศักดิ์ศรีของตน ซึ่งเป็นของขวัญของพระเจ้า

สืบเนื่องมาจากภัยพิบัติของโรคระบาดโควิด-19 ซึ่งพระสันตะปาปาฟรังซิสเผยว่าเป็น “สิ่งที่เกิดขึ้นโดยที่พวกเราไม่ได้คาดคิด” ในขณะที่พระองค์กำลังเขียนพระสมณสาส์นฉบับนี้ แต่ความเร่งด่วนเกี่ยวกับสุขภาพชีวิตชาวโลกได้แสดงให้เห็นว่า “ไม่มีผู้ใดสามารถเผชิญหน้ากับชีวิตได้โดยลำพัง” และเวลาที่แท้จริงมาถึงแล้วที่จะต้อง “ให้เราฝันในฐานะที่เป็นมนุษยชาติเดียวกัน” และทุกคนเราเป็นพี่น้องกัน (ข้อ 7-8)

ปัญหาแบบโลกาภิวัตน์ และการแก้ปัญหาแบบโลกาภิวัตน์

พระสมณสาส์นนี้เริ่มต้นด้วย บทนำสั้นๆ และแบ่งเนื้อหาออกเป็น 8 บท

บทแรก “งามมืดในโลกที่ปิดกั้น”
เนื้อหาของเอกสารไตร่ตรองถึงความบิดเบือนของยุคร่วมสมัย การบิดเบือนและสร้างความเข้าใจผิดต่างๆ เช่น ประชาธิปไตย เสรีภาพ ความยุติธรรม การสูญเสียความหมายของชุมชนสังคม และประวัติศาสตร์ การเห็นแก่ตัว และการวางตนเฉยต่อความดีประโยชน์สุขส่วนรวม ความสำคัญแห่ง

ตรรกะเรื่องตลาดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของกำไร และวัฒนธรรมแห่งการกินทิ้งกินขว้าง การว่างงาน การแบ่งแยกผิว ความยากจน สิทธิที่ไม่เท่าเทียมกัน รวมถึงการหลงผิดต่างๆ เช่น การเป็นทาส การค้ามนุษย์ สตรีที่เป็นเบี้ยล่างถูกบังคับให้ทำแท้ง และการค้าอวัยวะมนุษย์ (ข้อ 10-24) พระสมณสาส์นได้พูดถึงปัญหาโลกาภิวัตน์ สิ่งนั้นเรียกร้องให้มีแก้ปัญหาแบบโลกาภิวัตน์ พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเน้นย้ำพร้อมกับส่งเสียงเตือนให้ระวัง **“วัฒนธรรมของการสร้างกำแพง”** ที่ส่งเสริมการขยายตัวขององค์กรอาชญากรรมที่ถูกกระตุ้นด้วยความกลัวและความโดดเดี่ยว (ข้อ 27-28) ยิ่งไปกว่านั้นทุกวันนี้พวกเราสังเกตได้ว่าจริยธรรมยิ่งวันยิ่งจะเสื่อมลง (ข้อ 29) ซึ่งไม่ทางใดก็ทางหนึ่งโดยสื่อสารมวลชนจะเติมเชื้อเพลิงไฟให้การไม่ให้ความเคารพต่อผู้อื่น พร้อมกับทำลายความหวังสาไปทั้งหมดจนก่อให้เกิดวัฏจักรแห่งการอยู่อย่างโดดเดี่ยว และยึดเอาตนเองเป็นใหญ่ ซึ่งเสรีภาพจะกลายเป็นภาพลวงตา และการเสวนาจะไม่สร้างสรรค์ (ข้อ 42-50) **ความรักสร้างสะพาน: ชาวสมาเรียผู้ใจดี**ท่ามกลางความมืดมนมากมายพระสมณสาส์นตอบสนองด้วยตัวอย่างที่ชัดเจน เป็นการป่าวประกาศความหวังด้วยเรื่องของชาวสมาเรียผู้ใจดี

บทที่สอง “คนแปลกหน้าระหว่างทาง” อุทิศให้กับภาพพจน์นี้ พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเน้นว่า ในสังคมที่กำลังป่วยที่ได้หันหลังให้กับความทุกข์ และกลายเป็นบุคคลที่ “ไม่รู้จัก” การดูแลเอาใจใส่คนที่อ่อนแอและเปราะบาง (ข้อ 64-65) พวกเราทุกคนถูกเรียกให้เป็นเหมือนชาวสะมาเรียผู้ใจดี ให้เป็นเพื่อนบ้านสำหรับคนอื่น (ข้อ 81) ให้เอาชนะต่ออคติความลำเอียง ผลประโยชน์ส่วนตัว เครื่องกีดขวางแห่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ความจริงเราทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกัน ในการสร้างสังคมที่สามารถรวมผืนกำลังร่วมกัน และยกระดับผู้ที่ล้มลงและมีทุกข์ (ข้อ 77) ความรักสร้างสะพาน และ “พวกเราถูกสร้างมาเพื่อความรัก” (ข้อ 88) พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงตรัสเพิ่มพร้อมกับเตือนใจบรรดาคริสตชนให้รับรู้พระคริสตเจ้าในใบหน้าของทุกคนที่ถูกทอดทิ้ง (ข้อ 85) หลักการแห่งความสามารถที่จะรักได้ใน “มิติสากล” (ข้อ 83)

บทที่สาม “ความคิดและการจัดการโลกที่เปิดกว้าง” พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเตือนใจพวกเราให้ออก “ออกจากตนเอง” เพื่อที่จะพบ “การมีชีวิตที่สมบูรณ์ในผู้อื่น” (ข้อ 88) เปิดตนเองให้กับผู้อื่นตามพลวัตแห่งความรักเมตตาซึ่งทำให้พวกเราโน้มเอียงสู่ “การบรรลุความเป็นหนึ่งเดียวสากล” (ข้อ 95) พระสมณสาสน์เตือนใจพวกเราว่า

สถานภาพชีวิตจิตของบุคคลจะถูกวัดด้วยความรัก ซึ่งจะมา “เป็นอันดับหนึ่ง” เสมอ และนี่แหละจะนำไปให้เราแสวงหาชีวิตที่ดีกว่าสำหรับชีวิตของผู้อื่น และห่างไกลจากการเห็นแก่ตัวทุกชนิด (ข้อ 92-93) **สิทธิที่ไร้พรมแดน** สังคมที่มีความเป็นพี่น้องกันจะต้องมีการส่งเสริมการศึกษาเพื่อการเสวนาเพื่อจะเอาชนะเชื้อโรคไวรัสแห่ง “ลัทธิปัจเจกนิยมสุดโต่ง” (105) และอนุญาตให้ทุกคนนำสิ่งที่ดีที่สุดของพวกเขาให้แบ่งปันกับผู้อื่น เริ่มด้วยการปกป้องครอบครัวและเคารพ “พันธกิจแรกและสำคัญของการศึกษาอบรม” ของครอบครัว (114) มีเครื่องมือพิเศษสองประการเพื่อทำให้เกิดสังคมแห่งความเป็นพี่น้องคือความเมตตากรุณา หรือความต้องการความดีอย่างแท้จริงต่อผู้อื่น (112) และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ซึ่งเอาใจใส่ผู้อ่อนแอเบาบาง และแสดงออกในการรับใช้ประชาชน ไม่ใช่รับใช้อุดมการณ์ต่อสู้จัดความยากจนและความไม่เท่าเทียมกัน (115) เราไม่สามารถปฏิเสธใครก็ตามที่จะมีสิทธิการดำเนินชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี พระสันตะปาปายืนยันว่า เนื่องจากสิทธิเหล่านี้ไม่มีพรมแดน ไม่มีใครถูกปฏิเสธไม่ว่าเขาจะเกิดที่ไหน (121) จากมุมมองนี้พระสันตะปาปาทรงเรียกร้องให้เราพิจารณา “จริยธรรมของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ” (126) เพราะทุกประเทศมีส่วน

หนึ่งของประชากรเป็นชาวต่างชาติอยู่ด้วย เราไม่สามารถปฏิเสธการให้สิ่งของแผ่นดินแก่ผู้ขัดสนที่มาจากที่อื่นได้ ดังนั้น สิทธิตามธรรมชาติของทรัพย์สินส่วนตัวจะเป็นรองต่อหลักการสากลของการใช้ทรัพยากรร่วมกันสำหรับทุกคน (120) สมณสาสน์ยังเน้นเป็นพิเศษในเรื่องนี้ต่างประเทศ ภายใต้หลักการการบังคับให้ชำระหนี้ ยังหวังว่า กระนั้นการชำระหนี้ต้องไม่ประนีประนอมกับเรื่องการมีชีวิตรอดและการเจริญเติบโตของประเทศที่ยากจนที่สุด

ผู้อพยพ: การปกครองดูแลโลกร่วมกันเพื่อการวางแผนระยะยาว

บทที่สองและบทที่สี่ทั้งบทอุทิศให้กับเรื่องผู้อพยพ บทที่สี่มีชื่อว่า “หัวใจที่เปิดกว้างสู่โลกทั้งโลก” เมื่อชีวิตของผู้คนต้องตกอยู่ใน “ความเสี่ยง” (ข้อ 37) หลายคนต้องหนีสงคราม การเบียดเบียน ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การค้ามนุษย์ ถูกตัดขาดจากชุมชนของตนเอง ผู้อพยพควรได้รับการต้อนรับ ได้รับการคุ้มครอง ได้รับการสนับสนุนให้รวมเข้าอยู่ในสังคม การอพยพที่ไม่มีความจำเป็นต้องหลีกเลี่ยง พระสันตะปาปา ทรงยืนยัน โดยการสร้างโอกาสที่เป็นรูปธรรมให้ประชาชนดำเนินชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีในบ้านเกิดเมืองนอนของตน แต่ในขณะเดียวกันพวกเราจำเป็นต้องให้ความเคารพ

ต่อสิทธิที่พวกเขาจะไปแสวงหาชีวิตที่ดีกว่าที่อื่น ในประเทศที่เป็นเจ้าภาพมีความสมดุลที่ดีระหว่างการให้การคุ้มครองสิทธิแห่งประชากรของตน และการต้อนรับและให้ความช่วยเหลือต่อผู้อพยพ (ข้อ 38-40)

พระสันตะปาปาทรงชี้ให้เห็นเป็นพิเศษถึง “หลายขั้นตอนที่จะละเว้นมิได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการตอบสนองต่อผู้ลี้ภัยกับวิกฤติของการละเมิดมนุษยธรรมอย่างแสนสาหัส” เช่น การอำนวยความสะดวกในการออกวีซ่า เปิดประตูให้กับความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม สร้างหลักประกันให้ผู้อพยพได้มีที่พักอาศัย มีความปลอดภัย มีการบริการที่จำเป็น เปิดโอกาสให้มึงานทำ และมีการฝึกอาชีพ สนับสนุนให้สมาชิกครอบครัวได้อยู่ด้วยกัน คุ้มครองผู้เยาว์ รับประกันเสรีภาพในการนับถือศาสนา ส่งเสริมให้รวมเข้าอยู่ในสังคม

พระสันตะปาปายังเรียกร้องให้มีความคิดด้านสังคมถึงเรื่อง “การเป็นประชากรอย่างสมบูรณ์” และปฏิเสธการแยกชนชั้นโดยเลิกใช้คำที่เลือกปฏิบัติเช่น คำว่า “ชนกลุ่มน้อย” (ข้อ 129-131) สิ่งที่สำคัญมากที่สุดก็คือการปกครองดูแลโลกร่วมกันพัฒนากฎหมายที่กำกับดูแลครอบคลุมทุกชาติ ซึ่งเป็นความร่วมมือสากลเพื่อการอพยพ ซึ่งต้องมีการวางแผนระยะยาวโดยก้าวข้ามความเร่งด่วนแต่อย่างเดียว (ข้อ 132) เพื่อ

สนับสนุนการพัฒนาทุกคนโดยมีพื้นฐานอยู่บนหลักการแห่งการให้เปล่า โดยอาศัยวิธีนี้ประเทศต่างๆ จะสามารถคิดในฐานะที่พวกเราเป็น “ครอบครัวมนุษย์” (ข้อ 139-141) คนอื่นที่แตกต่างจากพวกเราเป็นของขวัญ และเป็นความมั่งคั่งสำหรับทุกคน พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเขียนว่า “เพราะว่าความแตกต่างหมายถึงโอกาสที่จะทำให้เราเจริญเติบโต” (ข้อ 133-135) วัฒนธรรมที่ดีเป็นวัฒนธรรมที่ให้การต้อนรับที่สามารถเปิดหัวใจของผู้อื่นโดยไม่ต้องปฏิเสธวัฒนธรรมของตนเอง พร้อมกับมอบสิ่งที่ดีงามให้กับพวกเขา เฉกเช่นรูปทรงหลายเหลี่ยม (polyhedron) ซึ่งเป็นภาพพจน์โปรดของพระสันตะปาปาฟรังซิส การมองโลกแบบองค์รวมทั้งครบ ย่อมจะดีกว่าการมองดูแบบแยกเป็นส่วนๆ ทว่าคุณค่าของแต่ละส่วนต้องได้รับความเคารพด้วย (ข้อ 145-146)

บทที่ห้าคือ “การเมืองที่ดีกว่า” ซึ่งเป็นตัวแทนประการหนึ่งของรูปแบบความรักที่มีค่ามากที่สุด เพราะเป็นการบริการรับใช้ความดีและแสวงหาประโยชน์ของส่วนรวม (ข้อ 180) และการรับรู้ที่ดีถึงความสำคัญของประชาชน เข้าใจดีว่านั่นเป็นการเมืองที่เปิดกว้างพร้อมที่จะให้มีการอภิปรายและการเสวนา (ข้อ 160) ตามข้อสังเกตของสมเด็จพระสันตะปาปา ในมุมมองหนึ่งนี่เป็นประชานิยม (the populism) ซึ่งเผชิญหน้า

กับ “ประชานิยม” ที่ไม่สนใจใยดีกับความถูกต้องของความเข้าใจของคำว่า “ประชาชน” โดยสร้างความนิยมเพื่อที่จะเอารัดเอาเปรียบพวกเขา เพื่อรับใช้ตนเอง และสร้างการเห็นแก่ตัว เพื่อที่จะเพิ่มความนิยมของตนเอง (ข้อ 159) แต่การเมืองที่ดีกว่ายังเป็นการเมืองที่ปกป้องการมีงานทำด้วย ซึ่งเป็น “ปัจจัยที่สำคัญยิ่งในชีวิตสังคม” และหาโอกาสในการสร้างหลักประกันให้ทุกคนมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตน (ข้อ 162)

พระสันตะปาปาทรงอธิบายว่า ความช่วยเหลือที่ดีที่สุดสำหรับคนยากจนไม่ใช่ให้เงินเท่านั้น ซึ่งเป็นความช่วยเหลือแบบชั่วคราว แต่ต้องทำให้พวกเขามีชีวิตที่มีศักดิ์ศรีโดยอาศัยการทำงาน นโยบายต่อต้านความยากจนที่ดีจริง ไม่เพียงแต่ทำให้คนยากจนไม่ก้าวร้าว แต่จะต้องส่งเสริมพวกเขาในมุมมองของความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและหลักการให้ความช่วยเหลือแบบท้องถิ่น (ข้อ 187) ยิ่งกว่านั้นหน้าที่ของการเมืองจะต้องหาทางแก้ปัญหาให้กับทุกสิ่งที่มาทำลายสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น การถูกตัดขาดออกจากสังคม การค้าอวัยวะและเนื้อเยื่อของมนุษย์ การค้าอาวุธและยาเสพติด การล่วงละเมิดทางเพศเด็ก แรงงานทาส การก่อการร้าย และอาชญากรรมระหว่างประเทศ พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเรียกร้องอย่างแข็งขันให้เลิกการค้า

มนุษย์อย่างเด็ดขาดเพราะเป็น “ต้นเหตุแห่งความอับอายของมนุษย์” และความหิวโหยซึ่งเป็น “อาชญากรรม” เพราะว่าการได้รับอาหารเป็น “สิทธิพื้นฐานอันพึงมี” (ข้อ 188-189)

ตลาดการค้าในตัวเองไม่สามารถแก้ไขได้ทุกปัญหา ต้องมีการปฏิรูปองค์การสหประชาชาติ พระสันตะปาปาฟรังซิสเน้นย้ำด้วยว่า การเมืองที่เราต้องการคือการเป็นการเมืองที่ “ปฏิเสธ” การใช้อำนาจที่ผิด การทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง การละเมิดกฎหมาย การทำงานอย่างไรประสิทธิภาพ (ข้อ177) การเมืองที่ดีมีศูนย์กลางอยู่ที่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และไม่ถูกครอบงำด้วยการเงิน การคลัง เพราะการตลาดด้วยตัวมันเองไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ตัวอย่างความหายนะเสียหายที่เกิดจากการเล็งกำไรทางการเงินได้แสดงให้เห็นแล้ว (ข้อ168) ด้วยเหตุนี้ ขบวนการที่เป็นที่นิยมได้มาสัมพันธ์เป็นพิเศษ เป็นเหมือนกวีด้านสังคมที่แท้จริง ด้วยพลังทางศีลธรรมที่ไหลเชี่ยว พวกเขาต้องเข้ามีส่วนร่วมในด้านสังคม การเมือง การมีส่วนร่วมด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการร่วมมือที่ยิ่งใหญ่มากขึ้น พระสันตะปาปาทรงเห็นว่า ในวิสัยทัศน์ มันทนเป็นไปได้ที่จะก้าวไปไกลกว่านโยบาย “พร้อมกับ” และ “ของ” คนยากจน (ข้อ169)

ความหวังอีกประการหนึ่งที่น่าเสนอในพระสมณสาสน์คือความหวังในการปฏิรูปองค์การสหประชาชาติ ในการเผชิญหน้ากับมิติด้านเศรษฐกิจที่มีอำนาจครอบงำอยู่ ทำให้อำนาจของปัจเจกรัฐไม่มีผลต่อรองในความเป็นจริงภารกิจหน้าที่ขององค์การสหประชาชาติจะเป็นการให้เนื้อหาแนวความคิดของ “ครอบครัวของชาติต่างๆ” ที่ทำงานเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม การกำจัดความยากจนขั้นแค้น และการปกป้องสิทธิมนุษยชน การขอความช่วยเหลืออย่างไม่ลดละด้วยการเจรจา การไกล่เกลี่ย และการใช้อำนาจชี้ขาด” พระสมณสาสน์เน้นว่า องค์การสหประชาชาติต้องส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมาย มากกว่าการใช้กฎแห่งการบังคับด้วยกำลัง โดยการช่วยให้มีข้อตกลงพหุภาคีระหว่างรัฐต่างๆ เพื่อปกป้องแม้รัฐที่อ่อนแอที่สุดได้ดียิ่งขึ้น

บทที่หก “การเสวนาและมิตรภาพทางสังคม” สร้างความเข้าใจเรื่องชีวิตให้ดียิ่งขึ้นว่าเป็น “ชีวิตคือศิลปะของการพบปะกัน” กับทุกคน แม้กับผู้ที่อยู่ชายขอบของโลกและกับคนพื้นเมือง เพราะว่า “พวกเราแต่ละคนสามารถเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างจากผู้อื่น ไม่มีผู้ใดไร้ค่า และไม่มีผู้ใดที่จะถูกทอดทิ้งไว้ข้างหลัง” (ข้อ 215) อันที่จริงแล้วการเสวนาที่ดีคือ สิ่งที่จะทำให้พวกเราเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ผลประโยชน์ที่ชอบ

ธรรมของเขา และที่สำคัญคือความจริงแห่งศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของเขา สัมพัทธนิยม (Relativism) ไม่ใช้การแก้ปัญหา ดังที่พวกเราอ่านในพระสมณสาสน์ เพราะหากปราศจากซึ่งหลักการสากลและหลักศีลธรรมที่ห้ามปรามยับยั้งความชั่วที่อยู่ภายในกฎหมายก็จะกลายเป็นการกำหนดโทษตามอำเภอใจไร้เหตุผล (ข้อ 206) จากมุมมองนี้บทบาทพิเศษตกเป็นของสื่อสารสังคมซึ่งปราศจากการเอารัดเอาเปรียบความอ่อนแอของมนุษย์ และการดึงเอาสิ่งเลวร้ายที่สุดของผู้คนออกมา จะต้องนำพาให้ทุกคนไปสู่การพบปะกันด้วยใจกว้าง และการไม่ปิดกั้นคนที่ต่ำต้อยที่สุด ต้องส่งเสริมความใกล้ชิดกันและความสำนึกแห่งครอบครัวมนุษย์ (ข้อ 205) นั่นจึงหมายถึงการที่พระสันตะปาปากล่าวถึงอัศจรรย์แห่ง “ความมีน้ำใจดี” เป็นทัศนคติที่พวกเราต้องฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ เพราะวาทนี้เป็นดวงดารา “ที่ให้ความสว่างท่ามกลางความมืด” และ “ทำให้พวกเราเป็นอิสระจากความโหดร้าย ... ความกังวล ... ความเร่งด่วนของกิจกรรมของเรา” ซึ่งมักพบอยู่ทั่วไปในยุคร่วมสมัยของเรา พระสันตะปาปาฟรานซิสทรงเขียนว่า คนที่มีน้ำใจดีจะสร้างความเป็นอยู่ร่วมกันอย่างสมบูรณ์ และเปิดเส้นทางใหม่ ณ ที่ซึ่งความโกรธแค้นได้ทำลายสะพานลง (ข้อ 222-224)

บทที่เจ็ด “เส้นทางเพื่อการพบปะกัน” ศิลปะแห่งสันติสุขและความสำคัญของการให้อภัย พระสันตะปาปาฟรานซิสทรงย้ำว่าสันติสุขนั้นเชื่อมโยงกับความจริง ความยุติธรรม และความเมตตา ซึ่งห่างไกลจากความปรารถนาที่จะแก้แค้น นี่เป็น “การกระทำเชิงบวก” และมีเป้าหมายที่จะสร้างสังคมบนพื้นฐานแห่งการรับใช้ผู้อื่น และการแสวงหาการคืนดีกัน และการพัฒนาร่วมกัน (ข้อ 227-229) ในสังคมทุกคนต้องรู้สึก “สบายเป็นกันเองเหมือนอยู่บ้าน” พระสันตะปาปาทรงเขียนว่า สันติสุขเป็น “ศิลปะ” ที่เกี่ยวข้องกับทุกคน และแต่ละคนต่างทำหน้าที่ในส่วนของตนเอง การสร้างสันติสุขเป็น “ความพยายามที่เปิดกว้าง เป็นภาระที่ไม่มีวันสิ้นสุด” เพราะฉะนั้นจึงมีความสำคัญที่ต้องนำพาบุคคล ศักดิ์ศรีของเขาและความดีประโยชน์ของส่วนรวมเป็นศูนย์กลางแห่งการกระทำทุกอย่าง (ข้อ 230-232) การให้อภัยเชื่อมโยงกันกับสันติสุข พวกเราต้องรักทุกคนโดยไม่มีข้อยกเว้น พระสมณสาสน์ฉบับนี้ให้ความเข้าใจว่า การรักผู้ที่ข่มเหงพวกเรานั้นหมายถึง การช่วยให้เขาเปลี่ยนแปลง และไม่ปล่อยให้เขาข่มเหงเพื่อนบ้านอีกต่อไป ตรงกันข้าม ผู้ที่ได้รับทุกข์เพราะความอยุติธรรมต้องปกป้องสิทธิของตนอย่างเข้มแข็ง เพื่อที่จะปกป้องศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งเป็นของขวัญของพระเจ้า (ข้อ 241-242)

การให้อภัยไม่ได้หมายความว่าเป็นการไม่ต้องรับโทษ แต่เป็นความชอบธรรมและความทรงจำมากกว่า เพราะว่าการให้อภัยไม่ได้หมายความว่าเป็นการลืม แต่เป็นการปฏิเสธอำนาจทำลายแห่งความชั่วและความปรารถนาที่จะแก้แค้น จงอย่าได้ลืมความน่ากลัวแห่งหายนะการฆ่าหมู่ชาวยิว (Shoah) ระบิดาประมาณที่ถล่มเมืองฮิโรชิมา และเมืองนางาซากิ การเบียดเบียน และการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ พระสันตะปาปาฟรังซิสเตือนใจอีกว่า พวกเราต้องจำสิ่งเหล่านี้ไว้เสมอเพื่อที่พวกเราจะไม่ถูกฉีดยาชา และรักษาเปลวไฟแห่งมโนธรรมร่วมของพวกเราจะได้ลุกโชนช่วงอยู่เสมอ นี่ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกันที่ต้องจดจำคนดี และคนที่เลือกการให้อภัยและภราดรภาพ (ข้อ 246-252)

บทที่เจ็ดจะมุ่งประเด็นเรื่อง “สงคราม” ซึ่งไม่ใช่ “ปีศาจจากอดีต” พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเน้นว่า “สงครามคือเป็นภัยคุกคามอย่างต่อเนื่อง” และสงครามเป็น “การปฏิเสธสิทธิทั้งปวง” “สงครามเป็นความล้มเหลวของการเมืองและของมนุษยชาติ” และเป็น “ความพราชัยอย่างสิ้นเชิงต่อพลังแห่งความชั่ว” ที่ฝังอยู่ใน “ห้วงเหว” ของความชั่วร้าย ยิ่งไปกว่านั้นเพราะอาวุธนิวเคลียร์สารเคมี และชีวภาพที่ทำลายประชาชนพลเรือนผู้บริสุทธิ์มากมาย วันนี้พวกเราไม่อาจคิดเหมือนในอดีตถึงความเป็นไปได้เกี่ยวกับ “สงครามที่ชอบธรรม” ได้อีกต่อไป

และพวกเราต้องยืนยันอย่างเข้มแข็งว่า “**จะต้องไม่มีสงครามอีกต่อไป สงครามเป็นความล้มเหลวของมนุษยชาติ**” เมื่อคิดที่เรา กำลังมีประสบการณ์กับ “สงครามโลกที่ต่อสู้กันเป็นส่วนๆ” เพราะว่าความขัดแย้งทุกอย่างเชื่อมโยงกันทั้งหมด การทำลายอย่างสิ้นเชิงของอาวุธนิวเคลียร์เป็น “สิ่งต้องห้ามเชิงจริยธรรมและกฎหมายแห่งความเป็นมนุษย์” ด้วยจำนวนเงินที่ลงทุนไปกับอาวุธสงคราม พระสันตะปาปาทรงเสนอว่าน่าจะนำเงินไปเป็นกองทุนสากลระดับโลกเพื่อที่จะจัดความหิวโหย (ข้อ 255-256)

พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงแสดงจุดยืนอย่างชัดเจนเกี่ยวกับโทษประหารชีวิตว่า เป็นสิ่งที่ไม่สามารถยอมรับได้และเสนอให้ยกเลิก เพราะว่า “แม้แต่ฆาตกรก็ไม่สูญเสียศักดิ์ศรีของตนไป” พระสันตะปาปาทรงเขียนว่า “พระเจ้าเองก็ทรงให้ประกันกับเรื่องนี้” จากประเด็นนี้จึงมีข้อเตือนใจสองประการด้วยกัน: อย่ามองการลงโทษว่าเป็นการแก้แค้น แต่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเยียวยา และการนำคืนเข้าสู่สังคม และเพื่อที่จะปรับปรุงสภาพเรือนจำโดยเห็นแก่การให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีของนักโทษและให้พิจารณาด้วยว่า “โทษจำคุกตลอดชีวิตคือโทษประหารที่ซ่อนอยู่” (ข้อ 263-269) มีการเน้นถึงความจำเป็นที่ต้องให้ความเคารพต่อ “ความศักดิ์สิทธิ์แห่งชีวิต” ซึ่งทุกวันนี้ปรากฏว่า “ในบางภาคส่วนแห่ง

ครอบครัวยังมีการละเมิดกันอยู่” เช่น ทารกที่ยังไม่เกิด คนยากจน คนพิการ และ คนชรา (ข้อ 18)

บทที่แปดบทสุดท้ายพระสันตะปาปา ฟรังซิสทรงเน้นเรื่อง “ศาสนาในการรับใช้ ภารดรภาพในโลก การรับรองเสรีภาพในการนับถือศาสนา” และทรงเน้นย้ำอีกครั้ง หนึ่งว่า การใช้ความรุนแรงไม่มีพื้นฐานมาจากความเชื่อทางศาสนา แต่มาจากความ บิดเบือน ดังนั้น การกระทำที่ “สมควรจะได้ รับการประณามอย่างมาก” เช่นการก่อการ ร้าย ซึ่งไม่ใช่มาจากศาสนา แต่เป็นการ ติความที่บิดเบือนบทคัมภีร์ของทางศาสนา เช่นเดียวกับ “นโยบายที่เชื่อมโยงกับความ หิวโหย ความยากจน ความอยุติธรรม และ การกดขี่ข่มเหง” การก่อการร้ายต้องไม่ได้ รับการสนับสนุนด้วยเงินหรืออาวุธ และ ร้ายกว่านั้นจากสื่อสารสังคม เพราะอาชญา กรรมสากลเป็นภัยต่อความปลอดภัยและ สันติภาพแห่งโลก และดังนั้นการก่อการร้าย ทุกรูปแบบและการแสดงออกทั้งปวงจะต้อง ถูกประณาม (ข้อ 282-283) ในขณะเดียวกั นพระสันตะปาปาทรงย้ำว่าการเดินทาง แห่งสันติภาพท่ามกลางศาสนาต่างๆ นั้นมี ความเป็นไปได้ เพราะฉะนั้นจึงต้องมีหลัก ประกันในเสรีภาพของการนับถือศาสนาซึ่ง เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์สำหรับผู้ที่มิ ให้ความเชื่อทุกคน (ข้อ 279)

พระสมณสาสน์ฉบับนี้ไตร่ตรองเป็น พิเศษถึงบทบาทของพระศาสนจักร: มีการ ประกาศว่าพระศาสนจักรมิได้ “จำกัดพันธ กิจของตนเองอยู่แต่ในบริบทส่วนตัวของ ตน” พระศาสนจักรมิได้อยู่ที่ชายขอบของ สังคม หรือไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง แต่พระ ศาสนจักรไม่ละทิ้งมิติการเมืองในชีวิตด้วย ยังให้ความใส่ใจต่อความดีประโยชน์ของส่วน รวม และความห่วงใยต่อการพัฒนามนุษย์ แบบองค์รวม ความจริงแล้วพระศาสนจักร จะเกี่ยวกับมนุษยชาติ และทุกสิ่งเกี่ยวกับ มนุษย์ก็จะเกี่ยวข้องกับพระศาสนจักรด้วย ตามหลักการแห่งพระวรสาร (ข้อ 276-278) สุดท้ายเป็นการเตือนใจผู้นำศาสนาถึง บทบาทของพวกเขาในฐานะที่เป็น “คนกลาง ที่แท้จริง” เพื่อใช้ชีวิตในการสร้างสันติสุข พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงอ้างอิงถึง “แถลงการณ์วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2019 ณ กรุงอาบูดาบี พร้อมกับท่านอิหม่ามแห่ง อัลลาซาร์ อะห์เหม็ด อัล ตาเยบ (Grand Imam of Al-Azhar, Ahmad Al-Tayyeb จากเหตุการณ์สำคัญแห่งการเสวนาระหว่าง ศาสนานั้น พระสันตะปาปาทรงชวนกลับมา ร้องขอว่า ในนามของภารดรภาพมนุษย์ ขอ ให้มีการใช้การเสวนาเป็นหนทางแห่งการ ร่วมมือกัน และการเข้าใจกันเป็นวิธีและ มาตรการในการแก้ปัญหา (ข้อ 285)

สมณสาสน์สรุปโดยรำลึกถึงมาร์ติน ลูเธอร์ คิง Martin Luther King), อาร์ชบิชอปเดสมอนด์ ตูตู (Desmond Tutu), มหาตมะโมฮันดาส คานธี (Mahatma Gandhi) และที่สำคัญบุญญราศีชาร์ลส์ เดอฟูโกลต์ (Charles de Foucauld) ซึ่งเป็นแบบฉบับสำหรับทุกคน ในการทำอะไรจึงอยู่เคียงข้างกับบุคคลที่ต่ำต้อยที่สุด เพื่อที่จะกลายเป็น “ความเป็นพี่น้องสากล” (ข้อ 286-287) ช่วงสุดท้ายของสมณสาสน์ฉบับนี้อุทิศให้กับบาทวนา สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสพร้อมกับท่านอิหม่ามแห่งอัลลาซาร์ อะห์เหม็ด อัล ตาเยบ (Grand Imam of Al-Azhar, Ahmad Al-Tayyeb ได้พร้อมใจกันภาวนาว่า

7. คำอธิษฐานภาวนาเพื่อที่หัวใจมนุษย์จะมีแต่ “เจตนารมณ์แห่งภราดรภาพ”

“ในพระนามของพระเจ้า ผู้ทรงสร้างมนุษย์ทุกคนให้เท่าเทียมกันในเรื่องสิทธิหน้าที่และศักดิ์ศรี และทรงเรียกพวกเขาให้อยู่ร่วมกันฉันพี่น้อง เพื่อเพิ่มประชากรในโลก และเผยแผ่คุณค่าของความดี เมตตาธรรม และสันติภาพ

ในนามของจิตวิญญาณมนุษย์ผู้บริสุทธิ์ ซึ่งพระเจ้าทรงห้ามการฆ่า โดยทรงยืนยันว่าใครก็ตามที่ฆ่า ก็เท่ากับว่าเขาได้ฆ่ามนุษยชาติทั้งมวล และใครก็ตามที่ช่วย

บุคคลหนึ่งให้รอดก็เท่ากับว่าเขาได้ช่วยมวลมนุษยชาติให้รอด

ในนามของผู้ยากจน ผู้ตกทุกข์ได้ยาก ผู้ขัดสน และผู้ถูกกีดกัน ซึ่งพระเจ้าทรงรับสั่งให้ช่วยเหลือ เป็นหน้าที่ที่มนุษย์ทุกคนได้รับมา และโดยเฉพาะสำหรับคนร่ำรวยและมีฐานะดี

ในนามของเด็กกำพร้า แม่ม่าย ผู้ลี้ภัยและถูกเนรเทศจากบ้านเกิดเมืองนอนของตน ผู้ตกเป็นเหยื่อของสงคราม การกดขี่ข่มเหง และความอยุติธรรมทั้งปวง ผู้อ่อนแอ ผู้ที่อยู่ในความหวาดกลัว เซลยศึกสงคราม และผู้ถูกทรมานในทุกส่วนของโลกโดยไม่ยกเว้นใคร

ในนามของประชากรที่สูญเสียความมั่นคงปลอดภัย สันติภาพ และการอยู่ร่วมกัน กลายเป็นเหยื่อของการทำลายล้าง ชากปรักหักพัง และสงคราม

ในนามของ “ภราดรภาพมนุษย์” ซึ่งรวมมนุษย์ทุกคนให้เป็นหนึ่งเดียวกัน และทำให้พวกเขาเท่าเทียมกัน

ในนามของความเป็นพี่น้องกัน ซึ่งถูกฉีกขาดออกด้วยการเมืองลัทธิหัวรุนแรง และการแบ่งแยก และด้วยระบบการแสวงหาผลกำไรที่ไร้การควบคุม และแนวโน้มอุดมการณ์ที่เกลียดชัง ซึ่งใช้การกระทำและชะตากรรมของมนุษย์เป็นเครื่องมือ

ในนามของเสรีภาพซึ่งพระเจ้ามอบให้กับมนุษย์ทุกคน สร้างพวกเขาให้เป็นอิสระ และแตกต่าง

ในนามของความยุติธรรมและความเมตตา รากฐานของความเจริญรุ่งเรืองและแก่นกลางแห่งศรัทธา

ในนามของปวงชนที่มีน้ำใจดี ซึ่งมีอยู่ในทุกภูมิภาคของโลก

ในนามของพระเจ้าและทั้งหมดนี้ [...] เราประกาศ] ที่จะรับวัฒนธรรมแห่งการเสวนามาเป็นแนวทาง ยอมรับที่จะร่วมมือกันในการปฏิบัติ และการรู้จักซึ่งกันและกัน เป็นวิธีการและบรรทัดฐาน” [ข้อ285]

คำอธิษฐานภาวนาถึงพระผู้สร้าง

ข้าแต่พระเจ้า และพระบิดาของมนุษยชาติ พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ทุกคนด้วยศักดิ์ศรีเดียวกัน ทรงประทานจิตวิญญาณแห่งภราดรภาพแก่จิตใจของข้าพเจ้าทั้งหลาย สร้างแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าทั้งหลายได้มีความฝันในเรื่องการพบปะ การเสวนา ความยุติธรรม และสันติภาพ ขอโปรดช่วยข้าพเจ้าทั้งหลายให้สร้างสังคมที่แข็งแกร่งขึ้น และโลกที่สง่างามยิ่งขึ้น ปราศจากความหวาดหวั่น ความยากจน ความรุนแรง และสงคราม

ขอโปรดให้จิตใจของข้าพเจ้าทั้งหลายเปิดกว้าง ต่อประชาชนและประชาชาติทั้งมวลในโลก เพื่อรับรู้ถึงความดีและความงาม

ที่พระองค์ทรงหว่านลงในทุกคน เพื่อสร้างสายใยแห่งเอกภาพ และโครงการร่วมกัน และมีความหวังร่วมกัน อาแมน

คำอธิษฐานภาวนาของคริสตชนทั่วโลก

ข้าแต่พระเจ้าของข้าพเจ้าทั้งหลาย พระตรีเอกภาพแห่งความรัก ด้วยพลังแห่งความสนิทสัมพันธ์อันศักดิ์สิทธิ์ในพระองค์ ขอโปรดให้สายน้ำแห่งความรักฉ่ำพื้เบื้องหลังไหลในตัวของข้าพเจ้าทั้งหลาย โปรดประทานให้ข้าพเจ้าทั้งหลายได้รับความรักที่สะท้อนในการกระทำของพระเยซูเจ้า ในครอบครัวของพระองค์ที่นาซาเร็ธ และในชุมชนคริสตชนรุ่นแรก

ขอโปรดให้ข้าพเจ้าทั้งหลายที่เป็นคริสตชน ได้ดำเนินชีวิตตามพระวรสาร และสามารถพบพระคริสตเจ้าในมนุษย์ทุกคน เพื่อมองเห็นพระองค์ผู้ถูกตรึงกางเขน ในความทุกข์ของบรรดาผู้ที่ถูกทอดทิ้งและถูกลืมของโลกนี้ และผู้กลับฟื้นคืนชีพในพี่น้องทุกคนที่ลุกขึ้นยืนได้

โปรดเสด็จมาเถิด องค์พระจิตเจ้า โปรดทรงเผยแสดงความงามของพระองค์ที่สะท้อนให้เห็นในชนทุกชาติบนแผ่นดินนี้ และทุกคนในโลก เพื่อค้นให้พบว่าพวกเขาทุกคนต่างมีความสำคัญและจำเป็น และพวกเขามีใบหน้าที่แตกต่างกันในมนุษยชาติเดียวกันที่พระองค์ทรงรัก อาแมน

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตธรรม. (2019). คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- คานธี, มหาตมา. (2540). โลกทั้งผองพี่น้องกัน. กรุงเทพฯ: แม่คำผาง.
- ฟรังซิส, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2020). สมณสาสน์ “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” (Fratelli Tutti). กรุงเทพฯ: สหมิตรพัฒนาการพิมพ์
- ยอห์นปอลที่ 2, นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปา. (2001). สมณสาสน์ “เริ่มต้นสหัสวรรษใหม่ (Novo Millennio Inuente). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- ยอห์นปอลที่ 2, นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปา. (1999). สมณสาสน์หลังการประชุมสมัชชาพระศาสนจักรในเอเชีย (Ecclesia in Asia). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- ยอห์นปอลที่ 2, นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปา. (1995). สมณสาสน์ “เพื่อให้ทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกัน” (Ut Unum Sint). Catholic International.
- ยอห์นปอลที่ 2, นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปา. (1988). สมณสาสน์ “พระกระแสรายกและภารกิจของคริสตชนฆราวาสในพระศาสนจักรและในโลกปัจจุบัน” (Christifideles Laici). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- เอกสารสังคายนาวาติกันที่ 2. (1964). พระธรรมนูญเรื่องพระศาสนจักร (Lumen Gentium). ม.ป.ท.
- เอกสารสังคายนาวาติกันที่ 2. (1965). พระธรรมนูญเรื่องพระศาสนจักรในโลกสมัยนี้ (Gaudium et spes). ม.ป.ท.

เอกสารสังคายนาวาติกันที่ 2. (1964). พระสมณกฤษฎีกาว่าด้วยสากลสัมพันธ์ภาพ (Unitatis redintegratio). ม.ป.ท.

Ciardi, Fabio. (1999). **Koinonia**. Quezon City: Cleretian.

Falardeau, Ernest. (2000). **That all may be one**. New York: Paulist.

Gallagher, Jim. (1997). **A woman's work : Chiara Lubich**. New York: New City.

John PaulII, St.Pope. (1985). **The Extraordinary Synod of Bishop** (Final Report).

John PaulII, St.Pope. (1985). **The Apostles of the Slavs,honoring Sts. Cyril and Metheodius** (Slavorum Apostoli).

Lubich, Chiara. (1997). **May they all be one**. London: New City.

Mcbrien, Richard P. (1989). **Encyclopedia of Catholicism**. New York: The Harper Collins.

Schnackenburg, Rudolf. (1971). **The Gospel according to St.John**. Vol I. London: Burns & Oates.

การเพิ่มคำวอนขอใหม่ 7 คำ ในบทรำวิงวอนนักบุญโยเซฟ โดยสมณกระทรวงพิธีกรรมและศีลศักดิ์สิทธิ์

บาทหลวงเชษฐา ไชยเดช

บทรำวิงวอนนักบุญโยเซฟได้รับการรับรองให้ใช้ในพระศาสนจักรสากลโดยนักบุญปีโอ ที่ 10 พระสันตะปาปา เมื่อวันที่ 18 มีนาคม ค.ศ.1909 และเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ. 2021 ที่ผ่านมา สมณกระทรวงพิธีกรรมและศีลศักดิ์สิทธิ์ได้ออกจดหมายถึงประธานสภามุข นายกคาทอลิกต่างๆ โดยให้เพิ่มคำวอนขอนักบุญโยเซฟใหม่อีก 7 คำ เข้าไปในบทรำวิงวอน นักบุญโยเซฟ ซึ่งคำวอนขอทั้ง 7 คำนี้มาจากการไตร่ตรองของบรรดาพระสันตะปาปาที่มีต่อ นักบุญโยเซฟ องค์อุปถัมภ์ของพระศาสนจักรสากลในช่วงเวลาที่ผ่านมาดังนี้

1. Custos Redemptoris “ผู้ดูแลพระผู้ไถ่” (เทียบ สมณลิขิตเตือนใจ “ผู้ดูแลพระ ผู้ไถ่” (Redemptoris Custos) ของนักบุญยอห์น ปอล ที่ 2 พระสันตะปาปา)

2. Serve Christi “ผู้รับใช้พระคริสตเจ้า” (เทียบ บทเทศน์ของนักบุญเปาโล ที่ 6 พระสันตะปาปา เมื่อวันที่ 19 มีนาคม ค.ศ.1966 ซึ่งถูกอ้างถึงในสมณลิขิตเตือนใจ “ผู้ดูแล พระผู้ไถ่” (Redemptoris Custos) ข้อ 8 และสมณลิขิต “ด้วยหัวใจของบิดา” (Patris Corde) ของพระสันตะปาปาฟรังซิส ข้อ 1)

3. Minister salutis “ผู้รับใช้แผนการแห่งความรอดพ้น” (โดยนักบุญยอห์น คริสซอสตอม ซึ่งถูกอ้างอิงถึงในสมณลิขิตเตือนใจ “ผู้ดูแลพระผู้ไถ่” (Redemptoris Custos) ข้อ 8)

4. Fulcimen in difficultatibus “ผู้ค้ำจุนในยามทุกข์ยาก” (เทียบ บทนำของ สมณลิขิต “ด้วยหัวใจของบิดา” (Patris Corde))

5. Patrone exsulum “องค์อุปถัมภ์ของผู้ถูกเนรเทศ” (สมณลิขิต “ด้วยหัวใจของ บิดา” (Patris Corde) ข้อ 5)

6. Patrone afflictorum “องค์อุปถัมภ์ของผู้มีความทุกข์” (สมณลิขิต “ด้วย หัวใจของบิดา” (Patris Corde) ข้อ 5)

7. Patrone pauperum “องค์อุปถัมภ์ของผู้ยากจน” (สมณลิขิต “ด้วยหัวใจของ บิดา” (Patris Corde) ข้อ 5)

สำหรับลำดับของคำวอนขอ นักบุญโยเซฟใหม่ 7 คำถูกเรียงลำดับในบทรำวิงวอนนักบุญ โยเซฟ ดังนี้ (ผู้เขียนพิมพ์อักษรตัวเอียงและตัวหนาสำหรับคำวอนขอ นักบุญโยเซฟใหม่ 7 คำ)

บทรำวิงวอนนักบุญโยเซฟ¹

พระเจ้าทรงเมตตาเทอญ	พระเจ้าทรงเมตตาเทอญ
พระคริสตเจ้าทรงเมตตาเทอญ	พระคริสตเจ้าทรงเมตตาเทอญ
พระเจ้าทรงเมตตาเทอญ	พระเจ้าทรงเมตตาเทอญ
พระคริสตเจ้าโปรดฟังเทอญ	พระคริสตเจ้าโปรดสดับฟังเทอญ
พระบิดาเจ้าสวรรค์ พระเจ้าข้า	ทรงเมตตาเทอญ
พระบุตรผู้ไถ่โลก พระเจ้าข้า	ทรงเมตตาเทอญ
พระจิตศักดิ์สิทธิ์ พระเจ้าข้า	ทรงเมตตาเทอญ
พระตรีเอกภาพ พระเจ้าเดียวเจ้าข้า	ทรงเมตตาเทอญ
สันตะมารีย์	ช่วยวิงวอนเทอญ
นักบุญโยเซฟ	ช่วยวิงวอนเทอญ
พระหน่อรุ่งโรจน์แห่งดาวิด	ช่วยวิงวอนเทอญ

¹ ข้อมูลบทรำวิงวอนนักบุญโยเซฟได้รับจากคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพิธีกรรม สภามุขานายคาทอลิกแห่งประเทศไทย

ประทับแห่งคณะอัยกา	ช่วยวิงวอนเทอญ
ภัสตาแห่งพระชนนีของพระเจ้า	ช่วยวิงวอนเทอญ
ผู้ดูแลพระผู้ไถ่	ช่วยวิงวอนเทอญ
วิสุทธิบริบาลแห่งพระนางพรหมจารี	ช่วยวิงวอนเทอญ
บิดาเลี้ยงแห่งพระบุตรพระเจ้า	ช่วยวิงวอนเทอญ
อุปถัมภ์แห่งพระคริสตเจ้า	ช่วยวิงวอนเทอญ
ผู้รับใช้พระคริสตเจ้า	ช่วยวิงวอนเทอญ
ผู้รับใช้แผนการแห่งความรอดพ้น	ช่วยวิงวอนเทอญ
ประมุขแห่งพระวิสุทธิวงศ์	ช่วยวิงวอนเทอญ
โยเซฟ ยุติธรรมอย่างยิ่ง	ช่วยวิงวอนเทอญ
โยเซฟ บริสุทธิ์อย่างยิ่ง	ช่วยวิงวอนเทอญ
โยเซฟ รอบคอบอย่างยิ่ง	ช่วยวิงวอนเทอญ
โยเซฟ เข้มแข็งอย่างยิ่ง	ช่วยวิงวอนเทอญ
โยเซฟ อ่อนน้อมอย่างยิ่ง	ช่วยวิงวอนเทอญ
โยเซฟ สัตย์ซื่ออย่างยิ่ง	ช่วยวิงวอนเทอญ
กระจงเงาความเพียร	ช่วยวิงวอนเทอญ
ผู้รักความยากจน	ช่วยวิงวอนเทอญ
แบบอย่างของคนงาน	ช่วยวิงวอนเทอญ
เกียรติแห่งชีวิตครอบครัว	ช่วยวิงวอนเทอญ
องค์บริบาลคณะสพรหมจารีย์	ช่วยวิงวอนเทอญ
องค์อุปถัมภ์ครอบครัว	ช่วยวิงวอนเทอญ
ผู้ค้ำจุนในยามทุกข์ยาก	ช่วยวิงวอนเทอญ
ที่บรรเทาคนอาภัพ	ช่วยวิงวอนเทอญ
ที่วางใจของคนไข้	ช่วยวิงวอนเทอญ
องค์อุปถัมภ์ของผู้ถูกเนรเทศ	ช่วยวิงวอนเทอญ
องค์อุปถัมภ์ของผู้มีความทุกข์	ช่วยวิงวอนเทอญ
องค์อุปถัมภ์ของผู้ยากจน	ช่วยวิงวอนเทอญ
องค์อุปถัมภ์ของผู้กำลังจะสิ้นใจ	ช่วยวิงวอนเทอญ

ที่เกรงกลัวของปีศาจ	ช่วยวิงวอนเทอญ
องค์พิทักษ์พระศาสนจักร	ช่วยวิงวอนเทอญ
ลูกแกะพระเจ้า ผู้ทรงลบล้างบาปของโลก	อภัยโทษเราเถิด พระเจ้าข้า
ลูกแกะพระเจ้า ผู้ทรงลบล้างบาปของโลก	สดับฟังเราเถิด พระเจ้าข้า
ลูกแกะพระเจ้า ผู้ทรงลบล้างบาปของโลก	เมตตาเราเถิด พระเจ้าข้า
(ก่อน) : พระเจ้าทรงตั้งท่านเป็นเจ้าบ้านของพระองค์	
(รับ) : เป็นเจ้าปกครองกรรมสิทธิ์ของพระองค์	

เราจงภาวนา

ข้าแต่พระเจ้า โดยพระญาณเอื้ออาทรอันน่าพิศวงลึกล้ำ พระองค์ได้ทรงพระกรุณาเลือกสรรนักบุญโยเซฟให้เป็นภัสตาแห่งพระมารดาของพระองค์ ขอโปรดให้ข้าพเจ้าทั้งหลายผู้เคารพยึดเอาท่านเป็นองค์อุปถัมภ์ในโลกนี้ มีค่าสมจะมีท่านเป็นผู้เสนอวิงวอนในสวรรค์ด้วยเถิด พระองค์ทรงจำเริญและครองราชย์ตลอดนิรันดร์ อาแมน

เป็นโอกาสดีในปีนี้ซึ่งพระศาสนจักรกำหนดให้เป็นปีนักบุญโยเซฟ (8 ธันวาคม ค.ศ. 2020 - 8 ธันวาคม ค.ศ. 2021) และพระศาสนจักรมอบพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์แก่สัตบุรุษที่สวดบทวิงวอนนักบุญโยเซฟ (สำหรับจารีตละติน)... สำหรับพระศาสนจักรซึ่งกำลังถูกเบียดเบียนทั้งจากภายในและภายนอก และเพื่อบรรเทาใจคริสตชนทุกคนที่กำลังถูกเบียดเบียนทุกรูปแบบ โดยการรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์เป็นไปตามเงื่อนไขปกติ คือ รับศีลอภัยบาป รับศีลมหาสนิท และภาวนาตามพระประสงค์ของสมเด็จพระสันตะปาปา และสัตบุรุษมีความตั้งใจที่จะรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์ และมีจิตวิญญานหลุดพ้นจากบาปทั้งสิ้น

ข้าแต่นักบุญโยเซฟ โปรดช่วยวิงวอนพระคริสตเจ้าเพื่อเราเทอญ

[หมวดคำสอนคริสต์ศาสนา]

การสอนคำสอน กับมานุษยวิทยา

(Catechesis according to the Anthropology)

บาทหลวงนพพันธ์ ทศมาลี

1. มานุษยวิทยา (Anthropology)

1.1 ความหมายของมานุษยวิทยา

มานุษยวิทยา หรือ Anthropology มาจากภาษากรีก 2 คำ คือ “Anthropos” แปลว่า “มนุษย์” หรือ “คน” และคำว่า “Logos” แปลว่า “คำ” หรือ “การหาความหมายของคำ” หรือ “การศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง” มานุษยวิทยาจึงมีความหมายถึงวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาความเป็นมาของมนุษย์

โดยสามารถแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ คือทาง ด้านกายภาพ ทางด้านสังคม ทางด้านวัฒนธรรม ทางด้านภาษา ทางด้านความเชื่อ ทางด้านศาสนา ทางด้านการเมือง ทั้งนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่ ศึกษาความเป็นมาของมนุษย์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการ จนกระทั่งกลายเป็นอัตลักษณ์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่ง ที่ทำให้มีความเหมือนหรือแตกต่างกัน

1.2 มานุษยวิทยาศึกษาอะไร

กระบวนการในการศึกษาด้านมานุษยวิทยาสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายรูปแบบและสาขา สำหรับการนำมาใช้กับบทความนี้ขอแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้ คือ

ก) ทำการศึกษาพันธุกรรม (Physical Anthropology) โครงสร้างร่างกาย มั่นสมอง เผ่าพันธุ์ เชื้อชาติ พันธุกรรม บรรพบุรุษ

ข) ทำการศึกษาทางด้านสังคม (Social Anthropology) วัฒนธรรม การใช้ภาษา ความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ความเชื่อ ประเพณี การผลิตเครื่องใช้สอย อาชีพ ภูมิปัญญา ประชญาในการดำรงชีพ

ค) ทำการศึกษาสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน (Cultural Anthropology) การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี ผลกระทบต่อชีวิตด้านต่างๆ

1.3 เป้าหมายของมานุษยวิทยา

เพื่อให้ทราบอัตลักษณ์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ตามกระบวนการทางด้านมานุษยวิทยา ซึ่งประกอบไปด้วย

ก) แนวความคิดที่เป็นพื้นฐาน ความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ ทักษะคติ ความเชื่อ ความต้องการทางด้านจิตวิญญาณ ประชญาในการดำรงชีวิตที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษหรือจากอดีตที่ผ่านมา

ข) สภาพแวดล้อมทางสังคม ประสบการณ์ในการดำรงชีวิตทั้งส่วนตัวและส่วนรวมทุกๆ ด้าน ที่หล่อหลอมทำให้เกิดอัตลักษณ์ความเป็นบุคคลทั้งทางด้านปัจเจกและส่วนรวม ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งปัจจุบัน

ค) ความต้องการ ความคิดของบุคคลทั้งปัจเจกและส่วนรวมในปัจจุบัน ทักษะคติในการมองโลก การดำเนินชีวิต ความต้องการทั้งในระดับและด้านต่างๆ ความหมายหรือการตีความใหม่ เป้าหมายในการดำเนินชีวิต

1.4 เครื่องมือของมานุษยวิทยา

เพื่อที่จะได้มาซึ่งเป้าหมายของมานุษยวิทยา ต้องอาศัยเครื่องมือดังต่อไปนี้ คือ

ก) การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) เช่น หนังสือประวัติศาสตร์ เอกสารทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หอจดหมายเหตุ

ข) การมีส่วนร่วม (Participation) เช่น การอยู่ร่วมชีวิตในชุมชนกับพวกเขา ในระยะเวลาหนึ่ง การมีส่วนร่วมในพิธีกรรม ประเพณี กิจกรรมต่างๆ

ค) การสังเกต (Observation) จากการมีส่วนร่วมกับพวกเขา พฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกมาให้เห็น ภาพรวมในการดำเนินชีวิตทั้งระดับส่วนตัวและส่วนรวม การแสดงออกที่เปลี่ยนแปลงไป

- ง) การวิจัย (Research)
- จ) การสัมภาษณ์ (Interview)
- ฉ) การเปรียบเทียบ (Comparison) ระหว่างบุคคลหนึ่งกับอีกบุคคลหนึ่งหรือบุคคลอื่นๆ หรือวัฒนธรรมหนึ่งกับอีกวัฒนธรรมหนึ่งหรือวัฒนธรรมอื่นๆ
- ช) วิธีการอื่นๆ ที่เหมาะสม (Properly Other Methodologies)

1.5 การนำผลที่ได้รับจากมานุษยวิทยาไปใช้

เมื่อทราบถึงอัตลักษณ์ของบุคคลตามหลักมานุษยวิทยาแล้ว ผู้จัดหลักสูตรการเรียนการสอน คุณครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงควรจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเหล่านั้น เช่น การทำหนังสือเรียน การผลิตสื่อการสอน ภาษาที่ใช้ คำศัพท์ที่มีความหมายเหมาะสม ตลอดจนสิ่งต่างๆ ที่ควรหลีกเลี่ยง ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ก) จัดหลักสูตรการเรียนการสอน สื่อการสอนให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับอัตลักษณ์กับบุคคลและสังคมนั้นๆ
- ข) ทำให้วัตถุประสงค์ของรายวิชาที่สอนเกี่ยวข้องหรือสามารถนำไปประยุกต์ให้เข้ากับชีวิตจริงของผู้เรียน

ค) ป้องกันหรือหลีกเลี่ยงปัญหาอันเกิดจากความขัดแย้งบางประการของเนื้อหา คำศัพท์ การตีความหมายของการจัดทำสื่อการสอน เช่น การดูถูกเหยียดหยามทางด้านวัฒนธรรม การไม่เข้าใจความหมายที่ตรงกัน ฯลฯ

ง) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปต่อยอดได้ในชีวิตประจำวันของตนเอง แก้ปัญหา และขยายผลไปยังผู้อื่นได้โดยไม่มีความขัดแย้งกับความเป็นจริง

จ) เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน หยั่งรากลึกกลงไปในชีวิตและวัฒนธรรมของผู้เรียน

2. การถ่ายทอดความเชื่อกับมานุษยวิทยา

2.1 ในประวัติศาสตร์แห่งความรอด

ในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม ชาวอิสราเอลได้รับการยอมรับว่าเป็นชนชาติที่พระเป็นเจ้าทรงเลือกสรร (เทียบ ฉธบ 14:2) พระเป็นเจ้าได้เจาะจงเลือกพวกเขาท่ามกลางชนชาติอื่นๆ นั้นหมายความว่าพระเป็นเจ้าทรงเลือกวัฒนธรรมของพวกเขาเพื่อที่จะทำให้ประวัติศาสตร์แห่งความรอดได้บังเกิดขึ้น พระเป็นเจ้าได้ทรงดำรงอยู่และใช้วัฒนธรรมตลอดจนกฎระเบียบของพวกเขาจนกระทั่งกลายเป็นชนชาติที่มีเอกลักษณ์แตกต่างจากชนชาติอื่นๆ อาศัยการนำทางโดยพระวาจา (the Words) ของพระองค์ และมีหัวใจอยู่ที่พระคัมภีร์ (Scrip-

tures) (เทียบ ฉบ 6:4-9) โดยมีบรรดาผู้วินิจฉัย ประกาศก ธรรมอาจารย์ เป็นผู้ที่รักษา ถ่ายทอด และตีความหมายในแต่ละยุคสมัย

อัตลักษณ์ของชนชาติอิสราเอลได้ถูกเริ่มต้นเมื่อพระเจ้าทรงเรียกอับรามให้มาเป็นบิดาของชนชาติ (ปฐม 12) การอพยพ การครอบครองดินแดนที่พระเจ้าทรงมอบให้ ประวัติศาสตร์ของชนชาติ ประสบการณ์กับพระเจ้า กฎระเบียบต่างๆ พิธีกรรม ตลอดจนรูปแบบการดำเนินชีวิตอื่นๆ ที่สามารถเรียกสั้นๆ ได้ว่าเป็น “วัฒนธรรมของชาวอิสราเอล” (เทียบ ฉบ 7:6-9) และได้กลายมาเป็นพระคัมภีร์ในเวลาต่อมา ได้ถูกแปลไปเป็นภาษาอื่นๆ ด้วยความซื่อสัตย์ต่อภาษาและความหมายดั้งเดิม และนี่เป็นสัญลักษณ์ว่าประวัติศาสตร์แห่งความรอดได้ถูกทำให้เกิดขึ้น (Incarnated) ในวัฒนธรรมต่างๆ โดยพระเยซูคริสต์เจ้าได้ทรงกระทำให้เราได้เห็นอย่างชัดเจนเมื่อพระองค์ทรงสนทนากับหญิงชาวสะมาเรีย (เทียบ ยน 4)

2.2 ความก้าวหน้าทางด้านเทววิทยา

ภาพลักษณ์ที่ชัดเจนที่สุดในประวัติศาสตร์แห่งความรอด ที่องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงยอมรับและอาศัยวัฒนธรรมของมนุษย์ทั้งครบในการมอบความรอดพ้น โดยการส่งพระบุตรแต่พระองค์เดียวมาบังเกิดเป็นมนุษย์ (Incarnation) พูดภาษามนุษย์ ดำรง

ชีพออยู่ในธรรมชาติ วัฒนธรรม และช่วงเวลาเดียวกับพวกเขา (เทียบ กท 4:4 และ มธ 1:1-17) พระศาสนจักรก็เช่นเดียวกัน เป็นภาพสะท้อนหรือร่างกายของพระคริสต์เจ้า (เทียบ คส 1:15-20) ที่ประกาศความรอดพ้นในโลกผ่านประวัติศาสตร์ ช่วงระยะเวลา และในวัฒนธรรมเดียวกับพวกเขา นั้นแสดงให้เห็นว่า ความรอดพ้นเกิดขึ้นท่ามกลางวัฒนธรรมต่างๆ ไม่ได้สงวนไว้เฉพาะวัฒนธรรมของชาวอิสราเอลเท่านั้น (เทียบ 1 ทธ 3:16)

เมื่อพระเยซูคริสต์เจ้าทรงถูกตรึงอยู่บนไม้กางเขน บ้ายที่เขียนไว้ด้วยภาษาฮีบรู ละติน และกรีก (เทียบ ยน 19:20) แสดงให้เห็นว่า พระบิดาเจ้าทรงมอบพระบุตรของพระองค์ให้กับชนชาติทั้งหลาย และเมื่อพระองค์ได้ประทานพระจิตเจ้าให้กับบรรดาศิษย์ ชาวดีก็ไปถึงนานาชาติในภาษาของพวกเขา (เทียบ กจ 2:1-13) และทุกครั้งที่มีการประกาศข่าวดีในสถานที่ต่างๆ พระวาจาของพระเจ้ายิ่งเติบโตขึ้นในวัฒนธรรมต่างๆ เหล่านั้น เช่นเดียวกับวิธีการที่พระบุตรของพระเจ้าทรงรับเอาเนื้อหนังมาบังเกิดเป็นมนุษย์อยู่ในวัฒนธรรมของชาวอิสราเอล (เทียบ ยน 1:14) ทำให้นานาชาติทั่วโลกที่แตกต่างกันในเรื่องของภาษาและวัฒนธรรมได้รู้จักองค์พระผู้ไถ่และได้นมัสการพระองค์ด้วยหัวใจเดียวกัน (เทียบ ฟป 2:11)

2.3 ปัญหาบางประการเมื่อต้องเผชิญหน้ากับวัฒนธรรม

ปัญหาประการแรกหลังจากที่บรรดา ศิษย์ได้ออกไปประกาศข่าวดีเรื่องพระเยซู คริสต์เจ้าที่เมืองอันติโอก ก็คือคริสตชนที่ไม่ใช่ชาวอิสราเอลจะต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของชาวยิวทุกประการหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าสู่หนัต นักบุญเปโตร ได้กล่าวสรุปว่า “เราเชื่อว่าเราได้รับความ รอดพ้นอาศัยพระหรรษทานของพระเยซู องค์พระผู้เป็นเจ้า เช่นเดียวกับคนต่าง ศาสนาด้วย” (กจ 15:11) นั่นแสดงว่า พระ ศาสนจักรในยุคเริ่มแรกก็ได้ยอมรับวัฒนธรรม ที่แตกต่างแล้ว และในความหลากหลาย เหล่านั้น บรรดาศิษย์ก็ได้พยายามชี้ให้เห็น ถึงพระหรรษทานที่พระเป็นเจ้าได้เตรียม พวกเขาในการยอมรับข่าวดีที่จะมาถึง ดัง เช่นตัวอย่างของนักบุญเปาโลที่อธิบายถึง พระเจ้าที่เราไม่รู้จักให้กับชาวกรีกที่เมือง เอเธนส์ฟิง (เทียบ กจ 17:22-34)

จะเห็นว่าการประกาศข่าวดีในวัฒนธรรมที่หลากหลายไม่ใช่เรื่องง่ายเสมอไป ต้องอาศัยเวลา ความพากเพียร ความยืดหยุ่น แต่ก็ต้องรักษาแก่นแท้ของตนเองเอาไว้ และอาจจะต้องยุติลงชั่วขณะหนึ่งเพื่อรอเวลาเริ่มต้นขึ้นใหม่ (เทียบ กจ 18) แต่จากคำสั่งของพระเยซูคริสตเจ้าที่ส่งบรรดา ศิษย์ออกไปสั่งสอนนานาชาติให้มาเป็นศิษย์

ของพระองค์เพื่อรับพิธีล้าง (เทียบ มธ 28:19-20) นั้นแสดงว่า พระเยซูคริสตเจ้า ทรงยอมรับและเปิดกว้างที่จะมอบความ รอดพ้นให้กับทุกชนชาติ ในวัฒนธรรมที่ หลากหลาย โดยบรรดาศิษย์ได้พยายามทำ ทุกวิถีทางเพื่อที่จะให้คำสั่งนั้นเป็นจริง (ดู 1 คร 9:19-22)

3. คำแนะนำบางประการจากคำสั่งสอนของพระศาสนจักร

3.1 สมณลิขิตเตือนใจเรื่องการสอน คำสอนในยุคปัจจุบัน (Apostolic Exhortation Catechesi Tradendae, 1979)

ในสมัยนั้นแนวคิดเรื่องมานุษยวิทยากับการถ่ายทอดความเชื่อยังถือเป็นเรื่องใหม่ หรืออาจจะยังไม่จำเป็นสำหรับชีวิตของพระ ศาสนจักรในอดีตที่ผ่านมา อันเนื่องมาจาก รูปแบบการดำเนินชีวิตของประชาชนยังมีรูปแบบเดียวกัน ไม่ซับซ้อนและหลากหลายดัง เช่นปัจจุบัน วิธีการอบรมความเชื่อแบบเดียวกันก็ถือว่าเพียงพอแล้วในขณะนั้น

พระศาสนจักรในยุคนี้เริ่มมองเห็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบ ไปยังวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คน วิธีการถ่ายทอดความเชื่อแบบเดิมๆ ที่เคยทำสืบทอดต่อกันมาไม่เพียงพอต่อผู้คนในยุคปัจจุบัน และในอนาคตอีกต่อไป พระศาสนจักรเริ่มมองเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมต่างๆ และมอง

ไปถึงตัวบุคคลอันหลากหลาย เพื่อการสอน คำสอนจะได้หยั่งรากลึกกลงไปในวัฒนธรรมของตนเอง เพื่อให้บังเกิดผลยั่งยืน สอดประสาน และกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของผู้คนและวัฒนธรรมนั้นๆ

นอกจากนั้นแล้ว พระศาสนจักรยังยอมรับคุณค่าและความดีงามต่างๆ ที่ซ่อนตัวอยู่ในวัฒนธรรมต่างๆ ที่รอคอยคุณค่าแห่งพระวรสาร เพื่อทำให้คุณค่าและความดีงามเหล่านั้นปรากฏขึ้นเด่นชัดและเติบโตขึ้นในทางตรงกันข้าม อาศัยวัฒนธรรมเหล่านั้น ถือเป็นหน้าที่ของพระศาสนจักรที่จะต้องทำให้พระวรสารหยั่งรากลึกกลงไปเช่นเดียวกัน (เทียบ CT ข้อ 53)

3.2 คำแนะนำทั่วไปสำหรับการสอนคำสอนปี 1997 (General Directory for Catechesis)

พระศาสนจักรได้ให้ความสำคัญระหว่างการสอนคำสอนกับวัฒนธรรมต่างๆ ในโลกมากยิ่งขึ้น คือทุกครั้งที่มีการสอนคำสอนเกิดขึ้น ควรจะพิจารณาถึงวัฒนธรรม ความเชื่อ และศาสนาของประชาชน วิธีที่ดีที่สุดก็คือ การสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือทัศนคติของกันและกัน (เทียบ GDC 1997 ข้อ 20-21) การสอนคำสอนควรประยุกต์เนื้อหาในการสอนคำสอน คุณค่าของพระวรสาร ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม

ต่างๆ ตลอดจนวัยของผู้เรียนคำสอนสถานการณ์ และวัฒนธรรมของเขา (Anthropology) ด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ รวมถึงวิธีการที่จะแสดงออกและเฉลิมฉลองความเชื่อด้วย (เทียบ GDC 197 ข้อ 133-134)

วิธีการที่มีประสิทธิภาพวิธีการหนึ่งก็คือ “การสอนคำสอนกับพิธีกรรม” (Liturgical Catechesis) เพราะมีองค์ประกอบหลายอย่างที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระวาจาของพระเจ้าที่เป็นหัวใจ การอธิบายความหมายคุณค่าของพระวรสาร องค์ประกอบทางด้านเทววิทยา พิธีกรรมที่ประยุกต์ให้เข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่นต่างๆ ด้วยข้าวของเครื่องใช้ รูปภาพ สัญลักษณ์ ภาษาท้องถิ่น การขับร้องเพลง การสวมใส่อาภรณ์ที่เหมาะสม ฯลฯ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ เป็นโอกาสที่จะทำให้ข้อคำสอนของพระศาสนจักรสากลได้ปรากฏขึ้นท่ามกลางวัฒนธรรมของพวกเขา

นอกจากนี้แล้วยังมีโอกาสดังกล่าวที่ทำให้ข้อคำสอนพิเศษต่างๆ ได้ถูกกระทำให้มีชีวิตอีกครั้งหนึ่ง ผ่านทางโอกาสสำคัญต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตและชุมชนของพวกเขา เช่น การเฉลิมฉลองการแต่งงาน งานศพ การเยี่ยมคนป่วย คนยากจน ในครอบครัว ฯลฯ (เทียบ GDC 1997 ข้อ 207-209)

3.3 คู่มือแนะนำการสอนคำสอนปี 2020 (Directory for Catechesis)

จากคู่มือแนะนำการสอนคำสอน โดยสมณสภาเพื่อการประกาศข่าวดีในยุคใหม่ บทที่ 10 หัวข้อที่ 3 เรื่องการสอนคำสอนในบริบทต่างๆ ทางด้านสังคมและวัฒนธรรม หัวข้อย่อยเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางด้านมานุษยวิทยา กล่าวไว้ว่า การเปลี่ยนแปลงทางด้านมานุษยวิทยาในปัจจุบันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นสำคัญ คนในยุคนี้เกิดมาและเติบโตท่ามกลางบรรยากาศของการใช้เทคโนโลยีทางด้านการสื่อสารอย่างแพร่หลาย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าสังคมหลายหน้าจอ (Multi-Screen Society) และถือเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการดำรงชีวิตที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ซึ่งบุคคลที่เกิดมาก่อนยุคนี้จะต้องออกแรงเรียนรู้เพิ่มเติม (ข้อ 362)

คนที่เกิดมาในยุคดิจิทัลนี้ (A Digital Native) ได้ถูกหล่อหลอมพฤติกรรม ทักษะคิ แนวคิดของพวกเขาจากสื่อต่างๆ ประสบการณ์ที่พวกเขาได้เรียนรู้ย่อมแตกต่างไปจากผู้คนในยุคก่อน เช่น การทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน การรับรู้ข้อมูลที่รวดเร็วและหลากหลาย ทักษะในการโต้ตอบและสื่อสารความสามารถในการหยั่งรู้และอารมณ์มากกว่าการวิเคราะห์ การใช้ภาษาในการเล่าเรื่อง

อย่างน่าสนใจ และเน้นการเล่าเรื่องราวมากกว่าข้อโต้แย้งในยุคเก่า (ข้อ 363)

โดยภาษาที่ใช้ในการแสดงออกผ่านทางสื่อดิจิทัลนี้ มีแนวโน้มไปทางปัจเจกหรือเหตุผลส่วนตัวมากกว่า เพราะปราศจากการโต้แย้ง หรือการสื่อสารแบบหลายฝ่าย ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลหรือเรื่องราวที่ได้นำเสนอออกมาไม่ได้ออกมาจากความคิดของคนหลายคนปรึกษาหารือกัน รวมถึงการแสดงความคิดเห็นในเรื่องศีลธรรม จริยธรรม การเมือง โดยไม่อาจทราบได้ว่าอะไรคือความจริงสากลหรือความจริงเที่ยงแท้ก็เป็นได้ ดังนั้น รูปแบบการถ่ายทอดความเชื่อในยุคดิจิทัลนี้จะต้องสร้างความชัดเจน เป็นสากล เลือกภาษาที่ใช้ในการสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสม เพื่อทำให้ความจริงที่ต้องการนำเสนอได้ปรากฏ (ข้อ 364)

4. การสอนคำสอนกับมานุษยวิทยา

เพื่อให้การสอนคำสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการเอาผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับชีวิตจริง วัฒนธรรมท้องถิ่น ทำให้ความเชื่อได้หยั่งรากลึกกลงไปในชีวิตของพวกเขา และยังยืนต่อไปในชุมชนแห่งความเชื่อ ครูคำสอนสามารถนำหลักมานุษยวิทยามาปรับใช้ควบคู่กับคำแนะนำการสอนคำสอนที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

4.1. อัตลักษณ์ของผู้เรียน

ครูคำสอนควรพิจารณาถึงอัตลักษณ์ของผู้เรียนที่ส่งผลต่อการอธิบายคำสอน การตีความพระคัมภีร์ การให้ความหมายทางเทววิทยา และการให้คุณค่าทางศีลธรรมให้สอดคล้องเหมาะสมกับภูมิหลังและประสบการณ์ในชีวิตของผู้เรียนแต่ละคน เช่น ภูมิภาคที่เกิด เชื้อชาติ วัฒนธรรม ท้องถิ่น แนวความคิดหรือความเชื่อดั้งเดิม ประเพณีที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้รวมถึงความเป็นปัจเจกของผู้เรียนแต่ละคนในองค์ประกอบต่างๆ เช่น สติปัญญา ทักษะคิด วุฒิภาวะ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ เหตุการณ์ที่พบเจอ ความบกพร่องของร่างกาย ความเชื่อเดิม อาชีพ สถานภาพทางสังคม ความคาดหวัง ฯลฯ (เทียบ GDC 61 และ 71)

4.2 สิ่งแวดล้อมทางสังคม

สิ่งแวดล้อมทางสังคม คือ สถานที่ๆ ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตอยู่ ทั้งที่ผ่านมาแล้ว ในปัจจุบัน หรืออาจยกตัวอย่างมากจากที่อื่นก็ได้ เช่น สภาพสังคม เมือง ชนบท โรงงานอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การทำประมง การค้า การประกอบอาชีพ สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ภัยพิบัติต่างๆ กระแสความนิยมที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ฯลฯ (เทียบ ChL 48)

4.3 วัฒนธรรมท้องถิ่น

วัฒนธรรมท้องถิ่น คือขนบธรรมเนียมที่เป็นรากฐานของชีวิตและผู้คนในสังคม อันส่งผลกระทบต่อชีวิตในด้านต่างๆ เช่น ศาสนาและความเชื่อของส่วนใหญ่ ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อซึ่งบางพื้นที่อาจเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการศาสนาโดยตรงก็ได้ ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติ จิตวิญญาณ ชีวิตหลังความตาย ฯลฯ (เทียบ GS 44)

4.4 วัฒนธรรมดิจิทัล

วัฒนธรรมดิจิทัลถือเป็นเรื่องใหม่และท้าทายสำหรับสนามงานในการสอนคำสอน เป็นพื้นที่ที่มองไม่เห็น ไม่มีขอบเขต มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลาอยู่นอกเหนือการบังคับ บางครั้งตรวจสอบไม่ได้ ครูคำสอนจำเป็นต้องเข้าไปอยู่ในพื้นที่เดียวกับนักเรียน ตลอดจนประชาชนกลุ่มต่างๆ ที่เข้าไปอยู่ในพื้นที่เหล่านั้นในความแตกต่างหลากหลาย เพื่อเข้าใจธรรมชาติของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมดิจิทัลและทำให้พื้นที่งานด้านคำสอนปรากฏในสังคมดิจิทัลเหล่านั้น (เทียบ CT 24)

บทสรุปสุดท้าย

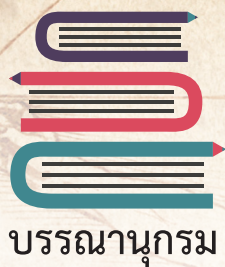
มานุษยวิทยาช่วยให้ครูคำสอนเข้าใจอัตลักษณ์ของผู้เรียนคำสอนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทัศนคติ เป้าหมาย ความหวัง และความต้องการในการดำเนินชีวิต เพื่อการวางนักเรียนคำสอนให้เป็นศูนย์กลางในการเรียนคำสอน (เทียบ GDC 197) เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชีวิตของพวกเขาไปสู่ความสมบูรณ์ในองค์พระเยซูคริสต์เจ้า สอดคล้องกับรูปแบบในการดำเนินชีวิต วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่พวกเขาดำเนินชีวิตอยู่ (เทียบ AG 6)

การผลิตหนังสือคำสอน สื่อคำสอน ควรมีบริบทที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมกับผู้เรียนคำสอน เช่น การอธิบายข้อคำสอน การตีความพระคัมภีร์ การสอนข้อความเชื่อ การอบรมความรู้ทางด้านเทววิทยาต่างๆ ภาพตัวอย่างที่ใช้ สัญลักษณ์ในพิธีกรรม ภาษาที่เข้าใจง่าย เพลงประกอบที่มีความหมาย กิจกรรมประกอบการเรียนรู้ที่

เหมาะสม กิจกรรมตาสงเคราะห์ ตลอดจนการประยุกต์ความเชื่อให้สอดคล้องกับบริบททางด้านสังคมและวัฒนธรรมอื่นๆ (เทียบ GDC 209)

ทั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงการสอนคำสอนที่ห่างไกลสภาพชีวิตจริง ไม่สามารถแก้ไขปัญหาชีวิตได้ ขัดกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้ภาษาที่กำกวมเข้าใจยากหรือสับสน ความคิดที่ว่าศาสนาคริสต์เป็นของชนชาติอื่น หรือทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่แตกแยกหรือแตกต่างจากคนอื่นๆ ในสังคม หรือเป็นที่สะดุดทางด้านมโนธรรม แต่เพื่อให้การถ่ายทอดความเชื่อได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของพวกเขา (เทียบ CT 18) หยั่งรากลึกกลงไปในวัฒนธรรมสามารถถ่ายทอดไปยังคนรุ่นต่อไปได้อย่างยั่งยืน (เทียบ EN ข้อ 24) วิธีการในการสอนคำสอนจึงควรปรับเปลี่ยนไปอยู่ตลอดเวลาตามสภาพของมานุษยวิทยาที่เปลี่ยนไป

- CALABRESE S. (2004). (a cura di), **Catechesi e formazione, verso quale formazione a servizio della fede.** Torino: Elledici.
- CONTE N. (2006). **Andate, ammaestrate e battezzate tutte le genti, catechesi e liturgia.** Torino: Elledici.
- DINH DUC DAO G. (1987). **Chiesa locale e inculturazione nella missione.** Roma: Urbaniana University Press.
- FUENTES AGUSTÍN. (2019). **Biological Anthropology: Concepts and Connections.** New York: McGraw-Hill.
- ISTITUTO DI CATECHETICA-UPS. (2015). **La catechesi dei giovani e i new media. Nel contesto del cambio di paradigma antropologico-culturale.** a cura di C. Pastore e A. Romano Torino: Elledici.
- KOTTAK CONRAD PHILLIP. (2006). **Anthropology, The Exploration of Human Diversity.** New York: McGraw-Hill.
- KOTTAK CONRAD PHILLIP. (2015). **Cultural Anthropology Appreciating Cultural Diversity.** New York: McGraw-Hill.
- NATIONAL COUNCIL OF THE CHURCHES OF CHRIST IN THE UNITED STATES OF AMERICA. (2020). **Directory for Catechesis.** Pasay City, Philippines, Paulines Publishing House, pp.195-196.
- MEDDI L. (2004). **Catechesi, Proposta e formazione della vita cristiana.** Padova, Messaggero di Sant'Antonio.
- TESTA B. (2010). **L'evangelizzazione delle culture e l'inculturazione del fatto Cristiano, con un'antologia di testi da Giovanni Paolo II a Benedetto XVI.** Ancona, Errebi Grafiche Ripesi.

[หมวดคำสอนคริสต์ศาสนา]

น้ำแห่งชีวิต

Aqua fons Vitae

สามสอ แผนกยุติธรรมและสันติ

เดือนมีนาคม ปี 2020 สมณกระทรวง
เพื่อส่งเสริมการพัฒนามนุษย์แบบองค์รวม
ได้ออกเอกสาร Aqua fons Vitae น้ำแห่ง
ชีวิต : แนวปฏิบัติเรื่องน้ำ เครื่องหมาย
แห่งเสียงร้องของคนยากจนและเสียงร้อง
ของโลก ซึ่งเป็นเอกสารที่สะท้อนความ
ห่วงใยของศาสนจักรคาทอลิกต่อปัญหาเรื่อง
น้ำ ในฐานะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานจำเป็นต่อ
ชีวิตมนุษย์ทุกคน ทั้งๆ ที่ มติสมัชชาใหญ่
แห่งสหประชาชาติ (UN) ที่ 64/292 เมื่อ
เดือนกรกฎาคม 2010 ได้รับรองสิทธิสากล
ด้านน้ำและสุขาภิบาล และยอมรับว่าการ

เข้าถึงน้ำดื่มที่สะอาดและถูกสุขอนามัยเป็น
สิทธิมนุษยชน พร้อมกับกำหนดให้รัฐบาล
ต้องดูแลให้ประชาชนได้รับน้ำและสุข
อนามัยที่มีคุณภาพ เข้าถึงได้และราคาไม่
แพง แต่ดูเหมือนรัฐบาลในประเทศต่างๆ ไม่
สามารถผลักดัน หรือจัดการปัญหาเรื่องการ
เข้าถึงน้ำ การใช้น้ำ ให้เป็นไปตามมติของที่
ประชุมดังกล่าว หรือเป็นไปอย่างล่าช้า ทั้งนี้
ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้คนทั่วโลกยังปรากฏจาก
การเข้าไม่ถึงน้ำ ไม่มีน้ำที่สะอาดปลอดภัย
สำหรับดื่มและใช้ในชีวิตประจำวัน

บทความจากแผนกยุติธรรมและสันติ ฝ่ายสังคม ภายใต้สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย

เอกสาร**น้ำแห่งชีวิต**ได้สนับสนุนความคิดและความมุ่งมั่นของพระสันตะปาปาฟรังซิสในการดูแลพิทักษ์รักษา**น้ำ** ผู้เป็นพี่สาว ดังปรากฏในสมณสาสน์ขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า (Laudato Si') (อ้างอิงข้อ 27-31) โดยนำเสนอคุณค่าของ**น้ำ**ในมิติศาสนา วัฒนธรรม สันติภาพ และเศรษฐกิจ และมีรูปแบบการเขียนโดย

(1) นำเสนอสถานการณ์ท้าทายต่างๆ ที่มีต่อ**น้ำ** ใน 3 มิติใหญ่ๆ คือ**น้ำ**ในฐานะที่เป็นปัจจัยต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ **น้ำ**ในฐานะที่เป็นทรัพยากรสำหรับกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ โดยเฉพาะการเกษตรและอุตสาหกรรม และ**น้ำ**ในฐานะที่เป็นพื้นที่และคาบเกี่ยวพรมแดนได้แก่ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำใต้ดิน ทะเลสาบและโดยเฉพาะทะเลและมหาสมุทร

(2) เสนอจุดยืนของพระศาสนจักร และแนวทางรณรงค์เชิงนโยบาย และความร่วมมือกันในระดับสากล และระดับประเทศ ด้านกฎหมาย การเมือง เศรษฐกิจ และสหวิชาชีพต่างๆ

(3) ให้แนวปฏิบัติรูปธรรม เพื่อความยั่งยืนของ**น้ำ** ต่อหน่วยงานพระศาสนจักรในระดับท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็น วัด อาราม โรงเรียน โรงพยาบาล บ้าน/ศูนย์ถาวร และศูนย์อนามัย เพื่อร่วมกันทำให้**น้ำ** เป็น**น้ำ**แห่งชีวิตอย่างแท้จริง

ต่อจากนี้ เป็นการเสนอเนื้อหาของเอกสาร**น้ำแห่งชีวิต**อย่างสรุปสั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมทั้งหมด แต่เพื่อให้เห็นภาพว่า**น้ำ**มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตผู้คน จากปัญหาต่างๆ ที่ปรากฏในเอกสาร ความห่วงใย คำสอนและจุดยืนของพระศาสนจักรที่เรียกร้องทุกคนให้ร่วมกันลงมือกระทำ เพื่อให้บ้านหลังใหญ่นี้ เป็นบ้านซึ่งทุกสรรพสิ่งต้องอาศัยอยู่ร่วมกัน ตามพระประสงค์ของพระเจ้าผู้สร้าง

อย่างไรก็ดี การอ่านเอกสาร**น้ำแห่งชีวิต**ฉบับเต็ม จะได้เนื้อหาที่สมบูรณ์ และเชื่อมโยงปัญหา ผลกระทบ และแนวปฏิบัติได้ดีกว่า

เหตุผล การฟื้นฟูเรื่อง**น้ำ** และผู้เกี่ยวข้อง

- **น้ำ**เป็นบ่อเกิดของชีวิต **น้ำ**เป็นสัญลักษณ์ของการชำระให้บริสุทธิ์และการเกิดใหม่ **น้ำ**ช่วยฟื้นฟูชีวิตอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นเครื่องดื่มที่ร่างกายเราต้องการอยู่ตลอดเวลา **น้ำ**เป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ และพืช มนุษย์ใช้น้ำในทางที่ไม่ถูกต้องจน**น้ำ**เต็มไปด้วยมลพิษ ไม่สามารถใช้อุปโภคและอุปโภคได้ หรือมีการใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือยดังนี้ จึงเรียกร้องทุกคน ไม่ว่าจะเป็นผู้นำทางศาสนา ผู้กำหนดนโยบาย สมาชิกภาคนิติบัญญัติ นักเศรษฐกิจและนักธุรกิจ เกษตรกรผู้ทำกิจกรรมพอเพียงในชนบท

และเกษตรกรผู้ทำเกษตรอุตสาหกรรม ฯลฯ ให้ร่วมกันรับผิดชอบ พื้นฟู และดูแลเอาใจใส่ น้ำ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดูแลเอาใจใส่ บ้านร่วมกันของเรา #13

ภูมิหลัง

- ในโลกใบนี้มีน้ำอยู่มากมายประกอบด้วยน้ำเค็มถึงร้อยละ 97.5 และเป็นน้ำจืดเพียงร้อยละ 2.5 ในปริมาณน้ำจืดที่มีอยู่นั้นเพียง 1.2% ที่มนุษย์สามารถเข้าถึงได้นอกนั้นอยู่ในธารน้ำแข็งและใต้ดิน รวมทั้งคุณภาพของน้ำก็แย่ลงอย่างต่อเนื่อง #16

- ประชากรกว่า 2.2 พันล้านคน ไม่สามารถเข้าถึงน้ำดื่มสะอาดได้ ขณะที่ 4.2 พันล้านคนได้รับผลกระทบจากการจัดการสาธารณสุขที่ไม่ดี และสามล้านคนยังไม่สามารถเข้าถึงแม้กระทั่งแหล่งล้างมือพื้นฐาน ผู้คนนับพันล้านคนขาดน้ำดื่ม จาก ‘สภาวะขาดแคลนน้ำ’ 1 ใน 3 ของโรงเรียนประถมทั่วโลก ขาดแคลนน้ำดื่มที่สะอาด และการดูแลด้านสุขอนามัยไม่เพียงพอ สิ่งนี้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเด็กนักเรียนหลายล้านคน การขาดแคลนห้องสุขา ทำให้เด็กผู้หญิงจำนวนมากไม่ไปโรงเรียน #36 #41 #42

- มนุษย์แต่ละคนต้องการน้ำสะอาดวันละ 50 ลิตร สำหรับดื่ม ทำอาหาร และซักผ้า และระยะทางในการเข้าถึงน้ำ ไม่ควรเกิน 100 เมตรจากที่อยู่อาศัย เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี เสียชีวิตเนื่องจากบริโภคน้ำไม่สะอาด ประมาณปีละ 2 ล้านคน นอกจากนี้ น้ำที่ปนเปื้อนสารเคมี เป็นสาเหตุของโรคต่อมไร้ท่อหรือระบบฮอร์โมนทั้งของมนุษย์ ในระยะการตั้งครรภ์ การเติบโตของเด็ก และวัยแรกรุ่น และส่งผลกระทบต่อระบบสืบพันธุ์ของสัตว์ป่า #35 #41 #45

- ทุกวันนี้ มีเด็กๆ ที่ป่วยเป็นโรคที่หายาก (rare disease) และเป็นความทุกข์ของพ่อแม่อย่างมาก ความเจ็บป่วยจากโรคที่หายากนี้ มาจากความเจ็บป่วยของสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์เป็นผู้กระทำ #46

ตระหนักในคุณค่าของน้ำ

- น้ำเป็นบ่อเกิดของชีวิต” ความอยู่รอดและสุขภาพของมนุษย์ขึ้นอยู่กับน้ำโดยตรง รวมถึงต้องใช้น้ำในการผลิตอาหาร พลังงาน และสินค้าอุปโภคบริโภคมากมาย... ความหลากหลายทางชีวภาพของโลก การทำงานของ **ชีวนิเวศ**¹ ที่หลากหลาย และของชั้นบรรยากาศ วัฏจักรของน้ำและภูมิอากาศ

¹ ชีวนิเวศ หมายถึงพื้นที่หรือภูมิภาคที่มีสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ ในสภาวะแวดล้อมที่มีสภาพภูมิอากาศอย่างเดียวกัน เช่น ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ และสภาพดิน โดยชีวนิเวศแต่ละแห่ง จะมีสภาพแวดล้อมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละพื้นที่ (www.trueprook-panya.com)

เดือนเราถึงของขวัญอันทรงคุณค่า ซึ่งเราได้
รับประทานจากพระเจ้า #20

คุณค่าของน้ำในมิติศาสนา

- ในพระคัมภีร์ มีการพูดถึงน้ำ 1,500
ประโยค... ในภาคพันธสัญญาเดิม ภารกิจ
แห่งงานสร้างในช่วงต้นของหนังสือปฐมกาล
น้ำที่ทำให้บริสุทธิ์ หรือน้ำเป็นสัญลักษณ์ของ
พระพรและแผ่นดินอันอุดมสมบูรณ์ หรือแม้
กระทั่งการลงโทษที่เกิดจากความแห้งแล้ง
หรือน้ำท่วม... ในภาคพันธสัญญาใหม่ การ
เชื่อมโยงระหว่างน้ำและการเยียวารักษา
(เทียบ 2 พกษ 5: 8-14; ยน 5: 2-4; ยน
9:6-11) นอกจากนี้ หลายศาสนา ถือว่าน้ำ
ศักดิ์สิทธิ์ และมีพิธีกรรม และประเพณี
เกี่ยวกับน้ำที่เชื่อมโยงกับพระเมตตาของสิ่ง
ศักดิ์สิทธิ์ #21#22 #23

คุณค่าของน้ำ ในมิติสังคม-วัฒนธรรม และ สุนทรียศาสตร์

- น้ำยังมี ‘คุณค่าทางสังคมและวัฒน
ธรรม’ ... น้ำเป็นตัวนำพาความทรงจำร่วม
ของมนุษยชาติ ...วรรณกรรม ดนตรี การ
แสดงออกทางศิลปะต่างๆ และโดยเฉพาะ
บทกวีต่างๆ ได้รับแรงบันดาลใจจากน้ำ #24
- แหล่งน้ำต่างๆ ได้เอื้อต่อการเดิน
ทางการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ เชื่อมความ
สัมพันธ์ของผู้คนที่อยู่ล้อมรอบ และช่วยให้

คนมีโอกาสเรียนรู้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
ระหว่างกัน การประกอบอาชีพต่างๆ ต้อง
อาศัยน้ำ นับตั้งแต่อาชีพกสิกรรมของคนที่
อยู่บนที่ภูเขา เรื่อยไปจนถึง อาชีพประมง
และการขนส่งในทะเล #24

คุณค่าของน้ำในเชิงสถาบันและสร้าง สันติภาพ

- น้ำจัดบนผิวดินและใต้ดิน ส่วนใหญ่
จะคาบเกี่ยวพรมแดน และมักเกิดความขัด
แย้งระหว่างผู้เข้าถึงน้ำและใช้ประโยชน์จาก
น้ำ กับคนในพื้นที่ขาดแคลนน้ำ นอกจากนั้น
ในเวลาสงคราม แหล่งน้ำ รวมถึง ท่อส่งน้ำ
ต่างๆ มักจะถูกทำลายลง #27

- ด้วยคุณสมบัติของน้ำที่เป็นตัวเชื่อม
ต่อ น้ำจึงมี ‘คุณค่าเชิงสถาบัน’ และ ‘ช่วย
สร้างสันติภาพ’ น้ำเป็นองค์ประกอบที่ขับ
เคลื่อนการเชื่อมประสาน ความร่วมมือกัน
และการเสวนา ... ดังนั้น การแก้ไขปัญหา
การขาดแคลนน้ำและการปรับปรุงการ
บริหารจัดการน้ำ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
สามารถช่วยสร้างความสามัคคี และความ
เป็นปึกแผ่นหนึ่งเดียวกัน ระหว่างชุมชน #26

- การดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำข้าม
พรมแดนร่วมกัน ระหว่างพื้นที่หรือประเทศ
ต่างๆ เรียกว่าเป็นการทูตเรื่องน้ำ #27

คุณค่าของน้ำทางเศรษฐกิจ

- การเข้าถึงน้ำที่เหมาะสมสำหรับการดื่ม การจัดหาและการขนส่ง การแปรรูป และการทำให้น้ำบริสุทธิ์ รวมถึงการใช้น้ำในอาชีพเกษตร งานก่อสร้าง และภาคอุตสาหกรรม ต้องมีต้นทุน มีค่าใช้จ่าย ดังนั้นเป็นการสมควรที่จะเข้าใจ บทบาทของน้ำในการผลิต และรับรู้ว่ามี ‘คุณค่าทางเศรษฐกิจ’ ดังนั้น การประหยัดน้ำ การลดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม ลดมลพิษต่อแหล่งน้ำ เป็นการลดต้นทุนทางเศรษฐกิจที่ต้องจ่ายไปกับการกรองและบำบัดน้ำเสียให้น้ำสะอาด #28

การแปรรูปน้ำ

- สมณสาสน์ ขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า เตือนให้ระวังทฤษฎีเศรษฐศาสตร์บางทฤษฎี และทัศนคติของผู้ประกอบการบางกลุ่ม (บริษัท นักลงทุน นักการเมือง) ที่อาจมองหรือบริหารจัดการน้ำในฐานะที่เป็นเพียงแค่สินค้า และใช้อำนาจผูกขาดครอบครองกักตุน ควบคุม บริโภค และซื้อขายโดยพหุนัย โดยปฏิเสธว่าน้ำเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับชีวิต ที่มีไว้สำหรับมนุษยชาติทั้งหมด #29

การยึดครองมหาสมุทร

- ผู้มีอำนาจทางเศรษฐกิจขอสัมปทานทางทะเล และทำธุรกิจการท่องเที่ยว การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การผลิตพลังงาน การดูดทรายและตักตวงทรัพยากรมีค่าจากกันทะเล... ชาวประมงพื้นบ้าน สูญเสียสิทธิตามจารีตประเพณีท้องถิ่น ในการจับสัตว์น้ำหรือเข้าถึงทรัพยากรจากท้องทะเล และส่งผลเสียต่อการดำรงชีวิตของพวกเขา #33

- การแปรรูปพื้นที่ทางทะเล มักกระทำโดยผู้มีบทบาททางเศรษฐกิจขนาดใหญ่ และได้รับสนับสนุนจากภาครัฐ โดยไม่มีการบอกกล่าว แจ้งล่วงหน้า ให้ชุมชนรับรู้ และไม่ได้รับการฉันทานุมัติอย่างเสรีจากชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งมีเจตนาไม่ให้ชาวบ้านเข้ามาเกี่ยวข้อง และไม่คำนึงถึงผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมและการจ้างงานในท้องถิ่น #33

มิติที่ 1 น้ำสำหรับมนุษย์ใช้

- ผู้คนราวสองพันล้านคน ไม่มีน้ำดื่มเพียงพอ... ไม่สามารถเข้าถึงน้ำอย่างสม่ำเสมอ แหล่งน้ำอยู่ไกลบ้านเกินไป หรือเป็นน้ำเน่าเสีย ไม่เหมาะสำหรับการบริโภคของมนุษย์ ส่งผลต่อปัญหาสุขภาพ #36

ข้อจำกัดของการใช้น้ำจากบ่อขุด ในพื้นที่ชนบท

- การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ หรือการเปลี่ยนแปลงทางธรณีวิทยา มีผลต่อน้ำซึมใต้ดิน ทำให้บ่อขุดแบบดั้งเดิมมีน้ำไม่เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ของชาวบ้าน ... บ่อน้ำถูกทิ้งไป เมื่อน้ำใต้ดินเค็มหรือบ่อน้ำมีมลพิษ #37

การซื้อขายน้ำและราคาค่าน้ำ

- คนยากจนอาจไม่สามารถจ่ายค่าน้ำหรือซื้อน้ำได้ หลายครอบครัวจำเป็นต้องซื้อน้ำราคาแพงจากเอกชนที่ขายน้ำนอกระบบ ยิ่งกว่านั้น ก็ไม่มีทางตรวจสอบคุณภาพของน้ำที่พวกเขาซื้อจากรถบรรทุกน้ำนอกระบบ #39

การขู่กรรโชกทางเพศ

- การแสวงหาประโยชน์ทางเพศเพื่อการเข้าถึงน้ำ... ช่างเทคนิคที่รับผิดชอบการประปา หรือเจ้าหน้าที่จัดมิเตอร์น้ำ ใช้ประโยชน์จากตำแหน่งของตน ช่มชู้คนที่ไม่สามารถจ่ายค่าน้ำได้ (ซึ่งมักจะเป็นผู้หญิง) เรียกร้องการมีเพศสัมพันธ์ เพื่อแลกกับค่าน้ำประปาเรียกได้ว่าเป็นการขู่กรรโชกทางเพศในภาคน้ำ (sextortion) #40

ไม่มีระบบสุขาภิบาลและขับถ่ายกลางแจ้ง

- ผู้คนราวสองพันล้านคนไม่มีระบบสุขาภิบาลที่เหมาะสม และอีกหลายร้อยล้านคนที่ขับถ่ายกลางแจ้ง... การขาดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขอนามัย ทำให้ผู้หญิงถูกล่วงละเมิดทางเพศและถูกข่มขืน ขณะออกไปหาที่ขับถ่าย การไม่มีห้องสุขาที่เพียงพอสำหรับเด็กผู้หญิงในโรงเรียน ทำให้เด็กผู้หญิงหลายคนไม่ได้เข้าโรงเรียน #41

ขวดพลาสติกสำหรับน้ำดื่ม

- ทุกวันนี้ ผู้คนต้องพึ่งพา น้ำดื่มบรรจุขวด แต่ก็ไม่ควรใช้ขวดพลาสติกที่บรรจุน้ำดื่ม แบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง และการใช้ขวดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งอย่างไม่แยกแยะ มีส่วนทำให้บ้านร่วมกันของเราเริ่มเป็นกองขยะขนาดมหึมามากขึ้นเรื่อยๆ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสุขภาพของมนุษย์ #44

สารเคมีตกค้างในน้ำ ทำลายระบบต่อมไร้ท่อ

- สารเคมี หรือ ของเสียจากอุตสาหกรรม ที่ปล่อยลงสู่แม่น้ำ ลำธาร ส่งผลกระทบต่อระบบต่อมไร้ท่อ ทำให้เกิดความผิดปกติในการเจริญเติบโตและการสืบพันธุ์ทั้งในมนุษย์และสัตว์ป่า และเป็นสาเหตุของโรคหายาก (Rare Diseases) ที่เกิดขึ้นในเด็ก... โรคภัยไข้เจ็บที่หายากเหล่านี้ เป็นผล

มาจากความเจ็บป่วยที่เราทำร้ายสิ่งแวดล้อม
#46

การเข้าถึงน้ำดื่ม

- สันตะสำนักและพระศาสนจักร มุ่งมั่นที่จะส่งเสริมการเข้าถึงน้ำดื่มสำหรับทุกคน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ ผู้คนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี จากการเข้าถึงน้ำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ในปริมาณที่เพียงพอ ยิ่งไปกว่านั้น น้ำควรมีคุณสมบัติที่ดี คือไม่มีสี ไม่มีกลิ่นและมีรสชาติที่ดี #49

สิทธิขั้นพื้นฐาน และสิทธิมนุษยชนสากล

- พระศาสนจักรรับรองว่าการเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัยเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์และเป็นสิทธิสากล เพราะจำเป็นต่อการอยู่รอดของมนุษย์ และเป็นเงื่อนไขต่อการเคารพสิทธิมนุษยชนอื่นๆ ดังนั้น หากจะไม่ใช่ทั้ง “สิทธิ” ไต่ไว้ข้างหลังในเส้นทางการพัฒนา สิทธินั้นต้องเป็นสิทธิที่เข้าถึงน้ำและสุขอนามัยที่ดี #50

- การลงทุนด้านน้ำและสุขอนามัย เพียง 1 ดอลลาร์ ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการรักษาและดูแลสุขภาพได้ถึง 4 -12 ดอลลาร์ #51

ไม่ใช่น้ำอย่างสิ้นเปลือง

- เป็นหน้าที่ของทุกคน ที่จะต้องใช้น้ำอย่างพอประมาณ ในการขนส่ง การบำบัดน้ำเสีย และการบริโภคน้ำ มีค่าใช้จ่ายและต้องใช้พลังงาน...สันตะสำนักยืนยัน ถึงความสำคัญของการบริโภคน้ำอย่างพอประมาณ และเรียกร้องฝ่ายบริหาร ภาครัฐกิจและประชาชนแต่ละคน ให้มีความรับผิดชอบอย่างจริงจัง #53

การบริหารจัดการน้ำเสีย

- เราต้องทำมากกว่า การลดมลพิษเพียงอย่างเดียว และต้องใช้ประโยชน์จากการปรับปรุงน้ำเสีย... การนำน้ำที่ผ่านการบำบัดอย่างเหมาะสม ไปใช้ในการเกษตร และผลิตกระแสไฟฟ้า ช่วยเพิ่มความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน และสามารถช่วยบรรเทาความเครียดจากความต้องการน้ำที่เพิ่มขึ้น #54

น้ำเป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ

- ธรรมนูญแพนคริสต์ศาสนา ไม่ยอมรับเรื่องสิทธิในทรัพย์สินส่วนตัว เป็นสิทธิเบ็ดเสร็จเด็ดขาด เหนือสิทธิส่วนรวม ดังนั้น ก็ไม่ยอมรับคำกล่าวอ้างของบุคคลว่า ตนมีสิทธิเด็ดขาดต่อการใช้ น้ำ เหนือคนอื่นๆ เพราะน้ำเป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ #55

- การตัดสินใจทางการเมืองและเศรษฐกิจ สัมปทาน การค้าขาย การจัดสรรทรัพยากรน้ำ ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของสาธารณะ มากกว่าผลกำไรของบริษัท และการผลิตเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลหรือน้ำอัดลม หรือการใช้น้ำเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจใดๆ ต้องไม่เป็นอันตรายต่อปริมาณน้ำที่มีอยู่ในท้องถิ่น ที่จำเป็นสำหรับดื่ม และใช้งานของมนุษย์ #55

หลีกเลี่ยงอาหารเหลือทิ้ง

- ลด ละ เลิก การใช้ขวดพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งให้มากที่สุด และต้องช่วยแยกขยะ #57

- หลีกเลี่ยงการมีอาหารเหลือทิ้ง เพราะการผลิตอาหารสำหรับบริโภคต้องใช้ น้ำ พลังงาน และการทำงาน... การทิ้งอาหาร เป็นรูปแบบการทิ้งขว้างที่โหดร้ายที่สุด หมายถึงการทิ้งผู้คน #57

การมีส่วนร่วมและรับผิดชอบ

- ประชาชนและสมาคมต่างๆ ควรมีส่วนร่วมในนโยบายการบริหารจัดการน้ำ และตรวจสอบคุณภาพและความสม่ำเสมอของการให้บริการ ผ่านทางโครงสร้างระดับชุมชน เช่น สภาเทศบาลหรือ สภาชุมชน #64

มิติที่ 2 น้ำในกิจการของมนุษย์

- น้ำเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพของมนุษย์ มนุษย์ใช้น้ำจำนวนมากในภาคเกษตรกรรมที่ผลิตอาหาร ปศุสัตว์ และภาคอุตสาหกรรมการผลิตต่างๆ งานก่อสร้าง งานผลิตโลหะ และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ หรืองานฝีมือต่างๆ งานขุดเจาะวัตถุใต้ดิน และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ #65

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพมนุษย์จากภาคอุตสาหกรรม

- การกักเก็บน้ำ การเปลี่ยนเส้นทางไหลของน้ำ การทำให้น้ำใต้ดินเค็ม การตัดไม้ทำลายป่า การสร้างเขื่อน ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ และสุขภาพของมนุษย์ #66

- อุตสาหกรรมเคมีและยา อุตสาหกรรมผลิตอาหาร การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล การขุดเจาะน้ำมันนอกชายฝั่ง และอุตสาหกรรมเหมืองแร่ สร้างมลพิษที่เป็นอันตรายต่อพืช สัตว์และมนุษย์ #66

การปนเปื้อนของสารเคมี

- ภาคเกษตรกรรม ที่เพาะปลูกพืชแบบเข้มข้น ใช้สารเคมีจำนวนมาก ต้องรับผิดชอบต่อมลพิษประเภทต่างๆ ที่ปนเปื้อนในน้ำด้วย... ผู้ผลิตอาหารรายย่อยหรือชาวประมงพื้นบ้านจำนวนมาก ได้รับความเสีย

หาย จากมลพิษและน้ำเสีย ที่ปล่อยออกมา
จากชุมชนเมืองและโรงงาน #68

แนวทางปฏิบัติและการวางแผนจัดการน้ำ ท่วมที่ไม่เหมาะสม

- การเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ
ความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ เป็น
ปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วม และความเป็น
ไปได้ที่วิกฤตน้ำท่วมจะรุนแรงมากขึ้นใน
หลายๆ พื้นที่ของโลก หากไม่มีการวางแผน
และแนวทางจัดการน้ำท่วมที่เพียงพอ #69

- ในแต่ละปี มีน้ำท่วม 50-300 ครั้ง
ทั่วโลก มีผู้ได้รับผลกระทบประมาณ 520
ล้านคน และผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เปราะบาง
ต่อการเกิดน้ำท่วม คือ คนยากจนที่สุด #69

ต้องส่งเสริมชุมชนท้องถิ่น

- ต้องส่งเสริม สนับสนุน ชาวนา
ช่างฝีมือ ผู้เพาะพันธุ์ และชาวประมง
ผู้ทำงานโดยพยายามเคารพธรรมชาติ...
ส่งเสริมพวกเขาใช้น้ำอย่างมีสติและมี
ประสิทธิภาพ และมีบทบาทในการตรวจ
สอบคุณภาพของน้ำที่ใช้ รวมถึงช่วยกัน
ลดมลพิษ #72

ความมุ่งมั่นทุ่มเทของพระศาสนจักรท้องถิ่น

- พระศาสนจักรต้องอยู่เคียงข้าง
และทำงานอภิบาล กับบรรดาผู้มีอาชีพทาง
น้ำ ชาวประมง และคนชนบท ในภาคเกษตร
กรรม รวมถึงชาวชุมชนแออัด... #79

- พระศาสนจักรสนับสนุนการทำงาน
ของกลุ่มผู้ส่งเสริม ‘ความยุติธรรมและสันติ’
ซึ่งมักเป็นนักบวช และฆราวาส ที่ทำงาน
เกี่ยวกับการเก็บตัวอย่างน้ำ และนำไป
วิเคราะห์เพื่อชี้ให้เห็นว่ากำลังเกิดมลพิษ
ที่เป็นอันตราย #80

มิติที่ 3 น้ำในฐานะพื้นที่

- น้ำถือเป็นพื้นที่’ ประมาณร้อยละ
70 ของโลกถูกปกคลุมไปด้วยน้ำ น้ำผิวดิน
และชั้นหินอุ้มน้ำใต้ดิน... ซึ่งไม่เพียงแยกมวล
พื้นดินออกจากกัน แต่ยังเชื่อมต่อกับพื้นดิน
เข้าด้วยกันอีกด้วย ...และบางครั้งก็คาบเกี่ยว
พรมแดนทางการเมือง #83

มลพิษทางทะเล

- มลพิษที่เพิ่มขึ้นและสภาวะเสื่อม
โทรมของมหาสมุทร มีขยะพลาสติกในทะเล
และไมโครพลาสติกในอวัยวะของสัตว์ทะเล
(รวมถึงในอาหารทะเล) มลพิษหลาย
ประเภท ที่เกิดจากเรือประเภทต่างๆ ที่เดิน
ทางในทะเล กิจกรรมนอกชายฝั่งทะเล เรือ
ดำน้ำ และกิจกรรมภาคพื้นดิน รวมถึง
อุตสาหกรรมแร่ การขุดเจาะน้ำมัน และการ
สำรวจของอุตสาหกรรมขุดถ่าน การปล่อย
น้ำทิ้งที่มีสารพิษจากโรงงาน อุตสาหกรรม
และสารเคมีทางการเกษตร #84

- การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเล การสูญพันธุ์ของสัตว์ทะเล การทำลายปะการัง สาหร่ายทะเล ป่าชายเลนและแหล่งที่อยู่อาศัยอื่นๆ... นำไปสู่การสูญเสียต่อเศรษฐกิจชายฝั่ง การประมงและงานอาชีพ #84

ระดับน้ำทะเลที่เพิ่มขึ้น

- สภาพโลกร้อน ทำให้ระดับน้ำทะเลเพิ่มขึ้น... เป็นอันตรายต่อแหล่งที่อยู่อาศัยชายฝั่งและชั้นหินอุ้มน้ำใต้ดิน ต่อบ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ รวมทั้งแหล่งน้ำจืดพื้นที่ประมง และเกษตรกรรม #84

มรดกที่ต้องได้รับการคุ้มครองและส่งต่อไปสู่ชนรุ่นหลัง

- พื้นที่กันทะเลและมหาสมุทร และใต้ผิวดิน ที่อยู่นอกเหนือขอบเขตอำนาจของประเทศ และทรัพยากรในพื้นที่นั้น เป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ ที่ต้องได้รับการคุ้มครองและส่งต่อไปยังชนรุ่นหลัง #87

สิทธิมนุษยชนของแรงงานในทะเล และผู้ที่อยู่ในภาคการเดินเรือ

- สิทธิมนุษยชนของแรงงานทุกคนในท้องทะเล ตลอดจนผู้ที่อยู่ในภาคการเดินเรือทั้งหมด รวมถึงผู้ที่ทำงานในการกำจัดเรือจะต้องได้รับการคุ้มครอง...คนเดินเรือต้องได้รับ

อนุญาตให้ขึ้นฝั่ง เป็นระยะเวลานานเพียงพอโดยไม่ต้งาน เพื่อยู่กับครอบครัว และสามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาลหรือรับการช่วยเหลือทางศาสนา #92

เลิกใช้วัตถุพลาสติกที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง และทำความสะอาดหาด

- ต้องหลีกเลี่ยงการใช้วัตถุพลาสติกที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง ในสถานที่และกิจกรรมต่างๆ ของพระศาสนจักร และมีส่วนร่วม ในการทำความสะอาดริมฝั่งแม่น้ำหรือชายหาดให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยจัดกิจกรรมเหล่านี้ขึ้นมา หรือร่วมมือกับผู้จัดกิจกรรมเหล่านี้... ร่วมกับกลุ่มเยาวชน ครอบครัว นักบวชและลูกเสือ เป็นต้น #99 #100

การศึกษาเพื่อความเป็นมนุษย์แนวใหม่

- เป็นการศึกษาแบบใหม่ ที่เน้นผลลัพธ์ให้ทุกคนดำเนินชีวิต มีประสบการณ์ทางสังคม มุ่งมั่นปฏิบัติ ในหนทางแห่งความเป็นพี่น้อง เพื่อให้เกิดความดีส่วนรวม หรือประโยชน์ผาสุกของส่วนรวม #104

การกลับใจด้านนิเวศ

- การกลับใจด้านนิเวศ คือการฟื้นฟูความเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้า กับผู้อื่น กับธรรมชาติ และภายในตัวเราเอง #105

- การพินิจไตร่ตรองถึงสิ่งสร้างสามารถให้บทเรียนอันล้ำค่าแก่เรา ทั้งเป็นบ่อเกิดอันถาวรของแรงบันดาลใจและความอ่อนน้อมถ่อมตน มนุษย์มีขีดจำกัด เพราะมนุษย์ไม่ใช่พระเจ้า โลกอยู่ตรงนี้ก่อนเราและได้ถูกมอบให้เรา #105

ใช้ชีวิตอย่างมีสติ

- ใช้ชีวิตอย่างมีสติ เพราะความมีสติช่วยให้เราหลุดพ้นจากสิ่งครอบงำ และดำเนินชีวิตอย่างมีอิสรภาพและตระหนักรู้รวมทั้ง กระทำในสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ที่เต็มไปด้วยความหมาย ด้วยการเอาใส่ใจต่อกันในชีวิตประจำวัน และกระจาย ‘วัฒนธรรมการดูแลเอาใจใส่’ ให้แทรกซึมอยู่ในสังคม #105

- ต้องกลับเข้ามาสู่ชีวิตภายในตัวเอง เพื่อพิจารณาตรวจสอบชีวิตของเราอย่างจริงจังและจริงจัง... #105

- พระอัยกาบาร์โธโลมิว กล่าวว่า การก่ออาชญากรรมต่อธรรมชาติ เป็นบาปต่อตัวเราเองและเป็นบาปผิดต่อพระเจ้า #105

น้ำเชื่อมความสัมพันธ์

- น้ำมีคุณสมบัติที่ยอดเยียม เป็นสะพานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประชาชน... น้ำสามารถและควรเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ เพื่อความเป็นปึกแผ่นหนึ่งเดียวกันและการทำงานร่วมกัน มากกว่าจะเป็นชนวนแห่งความขัดแย้ง #105

การทุจริต และความรุนแรงเกี่ยวกับน้ำ

- ปัญหาทุจริตที่เกี่ยวข้องกับน้ำ เป็นบาดแผลที่รุนแรงในสังคม อาทิ การสมรู้ร่วมคิด ดิดสินบน...การทุจริตทางการเมือง ในวงการธุรกิจ การสื่อสาร ในพระศาสนจักร ในองค์กรทางสังคมและขบวนการประชาชน...การทุจริตของผู้ตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย การทุจริตในการประมูล และในการประเมินผลกระทบของโครงการ...การอนุมัติสัมปทาน...การเห็นแก่เงิน โดยละทิ้งความซื่อสัตย์และไม่รับใช้ความดีส่วนรวม #107

- ปัจเจกบุคคลและชุมชนที่ปกป้องสิทธิของตนด้านสิ่งแวดล้อมและที่ดิน กลับถูกคุกคาม ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนและนักอนุรักษ์ธรรมชาติ พร้อมครอบครัว มักเผชิญกับความรุนแรง “รวมถึงถูกฆาตกรรมและความรุนแรงทางเพศ ถูกใส่ร้ายป้ายสีให้เสื่อมเสีย และถูกข่มขู่ในรูปแบบต่างๆ #107

พระศาสนจักรทุกภาคส่วน เป็นประจักษ์พยานด้วยการปฏิบัติ

- จงปฏิบัติตามพระวาจา มิใช่เพียงแต่ฟัง (...) จะมีประโยชน์อันใด หากผู้หนึ่งอ้างว่ามีความเชื่อ แต่ไม่มีการกระทำ #9

• พระศาสนจักร ไม่สามารถและต้องไม่ทำตัวอยู่ข้างทาง ในการต่อสู้เพื่อความยุติธรรม การประกาศข่าวดีของพระศาสนจักร ต้องไม่เป็นนามธรรม แต่ต้องมุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม... สมาชิกและองค์กรของพระศาสนจักร ต้องให้ความรู้และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี แก่ผู้ที่ถูกปฏิเสธการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ ถูกกีดกันทางเศรษฐกิจ และถูกฆ่า #9

• พระศาสนจักรมีภารกิจหลักในการรื้อฟื้นและส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ระดับช่วยผู้คนให้คืนดีกับพระเจ้า; กับตัวเอง กับเพื่อนบ้าน และกับสิ่งสร้างทั้งหมด... หรือเรียกว่าความสัมพันธ์ที่ยุติธรรม โดยอาศัยน้ำและประกอบด้วยน้ำ ตามแบบฉบับของนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี “ผู้ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายและกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียว กับพระเจ้ากับผู้อื่น กับธรรมชาติ และกับตัวเอง” #10

• การเลือกอยู่เคียงข้างคนยากจนของพระศาสนจักร คืออย่าจำกัดตัวเองให้เป็นคนกลางที่เป็นกลาง แต่ต้องเข้าข้างคนที่เดือดร้อนที่สุด คนที่ยากลำบากที่สุด คนที่ไม่มีสิทธิ์มีเสียง คนที่สิทธิของพวกเขาถูกเหยียบย่ำหรือความพยายามของพวกเขาถูกขัดขวาง #81

• ‘จงเป็นคนดีเพียบพร้อมโดยการทำงานอย่างมีบูรณภาพ และมีทักษะในการรับใช้พี่น้องหญิงชายของท่าน’ (พระสันตะปาปาฟรังซิส) #108

• ทุกคนได้รับกระแสเรียกในการทำงาน และมีส่วนร่วมในการดูแลจัดการทรัพยากรน้ำ ตามพระประสงค์ของพระเจ้า ผู้ทรงสรรพานุภาพ “จงดำเนินชีวิตตามความประสงค์ของเรา และเป็นคนดีพร้อมเถิด (ปฐมก 17: 1)” # 108

[หมวดคำสอนคริสต์ศาสนา]

YOUCAT
ESPAÑOL

YOUCAT
ESPAÑOL

YOUCAT

การสอน คริสต์ศาสนธรรมเยาวชน ตามคู่มือการศึกษา YOUCAT

สุดหทัย นิยมธรรม

พระศาสนจักรให้ความสำคัญต่อเยาวชนซึ่งเป็นอนาคต เป็นพลัง ความหวังของพระศาสนจักรและสังคม พระศาสนจักรทราบดีว่าบรรดาเยาวชนมีพลัง มีความคิดสร้างสรรค์ และเราสามารถนำเอาสิ่งเหล่านี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อพระศาสนจักรและต่อสังคม ถ้าเราเปิดโอกาส ยอมรับฟังความคิดเห็น ให้เยาวชนเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมในพันธกิจของพระศาสนจักรและของสังคม พระศาสนจักรยังมีสายตากว้างไกลมองไปถึงอนาคตว่า วันหนึ่งบรรดาเยาวชน

จะต้องเป็นผู้สืบสานพันธกิจของพระศาสนจักรที่ได้รับมอบหมายจากพระเยซูคริสตเจ้าต่อไป นั่นก็คือพันธกิจทุกอย่างที่พวกเราทำกันอยู่ในวันนี้ จะต้องอยู่ในมือของบรรดาเยาวชนและพวกเขาจะต้องเป็นผู้สืบสานต่อไป เนื่องจากพระศาสนจักรตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญของบรรดาเยาวชน จึงพยายามทุกวิถีทางที่จะปลูกจิตสำนึกสอนและอบรมเยาวชนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความเชื่อเข้มแข็ง จนเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสมพระศาสนจักรจะสามารถมอบหมายพันธกิจ

อาจารย์ประจำสาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ที่ได้รับมอบหมายจากพระเยซูเจ้าไว้ในมือของพวกเราให้สืบสานต่อไปด้วยความเชื่อมั่นและวางใจ

เมื่อพระศาสนจักรให้ความสำคัญและตั้งความหวังกับบรรดาเยาวชนไว้เช่นนี้ การอภิบาลเยาวชนและการสอนคริสตศาสนธรรมเยาวชนจึงเป็นงานที่ทำทนายของพระศาสนจักร ของบรรดาผู้อภิบาล ผู้อบรมทั้งหลายเสมอมา เราจะสร้างคนรุ่นใหม่อย่างไรเพื่อให้พวกเขาเติบโตขึ้นเป็นคนที่มีคุณภาพของพระศาสนจักรและสังคม ดังนั้นแนวทางในการอภิบาลและสอนคริสตศาสนธรรมเยาวชนเป็นเรื่องที่ยากพอสมควร อีกทั้งสถานการณ์ต่างๆ ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันยังเพิ่มความยากในการสอน การอบรม และใช้ชีวิตกับคนในวัยนี้อยู่เสมอ เพราะฉะนั้นการเรียนรู้ธรรมชาติและความต้องการของเยาวชน วิธีการอภิบาล การสอนคริสตศาสนธรรม การดูแล และการใช้ชีวิตกับเยาวชนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ

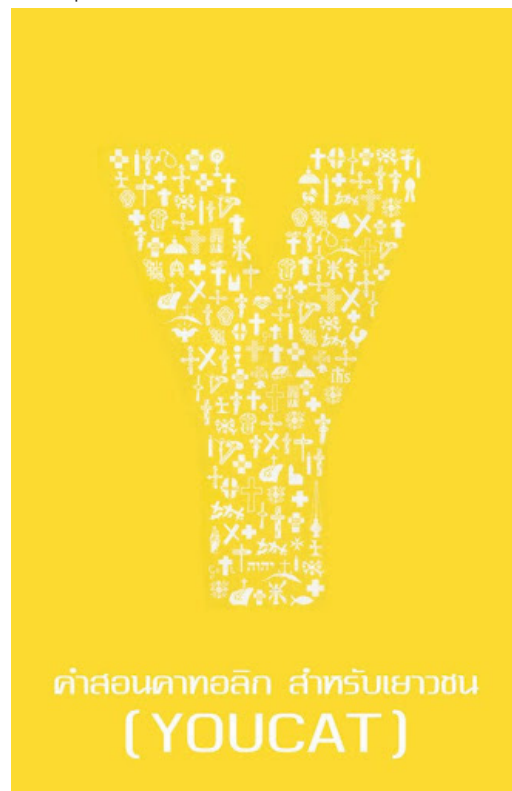
หนังสือคำสอนสำหรับเยาวชน

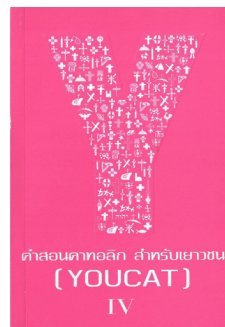
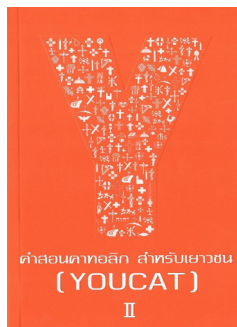
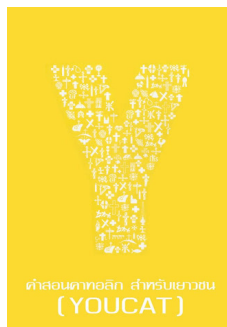
การสอนคริสตศาสนธรรมเยาวชนมีคู่มือหนังสือ วิธีการสอน เครื่องมือที่หลากหลายมากมาย และในยุคสมัยปัจจุบันพระศาสนจักรได้ออกหนังสือคำสอนสำหรับเยาวชน (Youth Catechism – YOUCAT) เป็นการสรุปของความเชื่อของคริสตชน

สำหรับทุกคนที่ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่คาทอลิกเชื่อ ไม่ใช่แค่สำหรับคนหนุ่มสาวเท่านั้น แต่สำหรับทุกคนที่ต้องการสำรวจความเชื่อของคริสตชน

- พระคาร์ดินัล คริสตอฟ เชิร์นบอร์น พระอัครสังฆราชแห่งกรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ได้จัดพิมพ์เป็นภาษาเยอรมัน เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. 2010 เป็นหนังสือที่มีเยาวชนเข้าร่วมในการจัดทำมากกว่า 60 คน

- จัดพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษในปี ค.ศ. 2011 และนำไปใช้ในการชุมนุมเยาวชนโลก ระหว่างวันที่ 10-23 สิงหาคม ค.ศ. 2011 ณ กรุงมาดริด ประเทศสเปน

- จัดแปลและพิมพ์เป็นภาษาไทย โดยใช้เวลา 2 ปี ได้พิมพ์เป็น 4 เล่ม ใช้ในปีแห่งความเชื่อ (11 ตุลาคม ค.ศ. 2012 – 24 พฤศจิกายน ค.ศ. 2013)

- จัดพิมพ์รวมเล่ม ในโอกาสปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษแห่งเมตตาธรรม (8 ธันวาคม ค.ศ. 2015 – 20 พฤศจิกายน ค.ศ. 2016)

หนังสือคำสอน YOUCAT ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับเยาวชนสามารถเข้าถึงได้และอ่านเข้าใจง่าย เต็มไปด้วยความลึกซึ้งและภูมิปัญญา อยู่ในรูปแบบคำถามและคำตอบ เช่น “พระเจ้าสร้างเรามาทำไม?” หรือ “ศีลล้างบาปคืออะไร?” มีคำตอบที่ตรงไปตรงมาสำหรับแต่ละคำถามเป็นตัวหนา ตามด้วยคำตอบที่ไตร่ตรองมากขึ้น มีคำถามที่สร้างแรงบันดาลใจที่อยู่ด้านข้าง มีรูปภาพที่กระตุ้นความคิดและดัชนีที่เป็นประโยชน์ หากท่านต้องการเจาะลึกลงไปในด้านใดๆ ก็มีการอ้างอิงถึงหนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก โดยแบ่งออกเป็น 4 ภาค มีโครงสร้างลักษณะเดียวกันหนังสือคำสอนพระ

ศาสนจักรคาทอลิก เป็นแบบถาม-ตอบ หัวข้อเหล่านี้ครอบคลุมถึง:

1) คริสตชนเชื่ออะไร : บทข้าพเจ้าเชื่อ

2) เราเฉลิมฉลองธรรมล้ำลึกคริสตชนอย่างไร : ศีลศักดิ์สิทธิ์ทั้งเจ็ดประการ

3) เรามีชีวิตในพระคริสตเจ้าอย่างไร : พระบัญญัติ 10 ประการ รวมทั้งคำสอนทางศีลธรรมของพระคัมภีร์และพระศาสนจักร

4) การอธิษฐานภาวนาและชีวิตฝ่ายจิต : เราควรภาวนาอย่างไร

สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 ทรงรับรองหนังสือ YOUCAT ให้เป็นเครื่องมือในการประกาศข่าวดีในท่ามกลางบรรดาเยาวชน คำนำของสมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 ในตอนต้นของหนังสือเล่มนี้เป็นสิ่งที่เราเยาวชนต้องอ่าน พระองค์กล่าวว่า “พอมั่นใจว่าพ่อคิดถูก เยาวชนปัจจุบันไม่ใช่คนผิวเผินอย่างที่หลายคนคิด พวกเขาต้องการทราบว่าสิ่งสำคัญในชีวิตคืออะไร... พวกเขาต้องฝังรากลึกลงในความเชื่อให้มาก

กว่ารุ่นพ่อแม่ของพวกเธอ เพื่อจะได้สามารถต่อสู้กับความท้าทายและสิ่งล่อใจในปัจจุบัน ด้วยความกล้าหาญและความมุ่งมั่น พวกเธอต้องได้รับความช่วยเหลือจากพระเจ้า หากความเชื่อของเธอกำลังแห้งเหือดลงเหมือนหยดน้ำค้าง ภายใต้ดวงอาทิตย์.... บาปได้แทรกซึมเข้าไปในหัวใจของพระศาสนจักร พวกเธออย่าหาข้ออ้างที่จะหนีออกจากพระพักตร์ของพระเจ้า ตัวพวกเธอเองคือพระกายของพระคริสตเจ้าและของพระศาสนจักร จงนำไฟแห่งความรักของพวกเธอที่ลุกโชนเข้าไปในพระศาสนจักร ที่บ่อยครั้งถูกมนุษย์ทำให้ผิดรูปผิดร่าง...อย่าเฉื่อยชา จมิจิตใจกระตือรือร้นในการรับใช้องค์พระผู้เป็นเจ้า (รม 12.11)”

นอกจากนี้สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสตรัสกับเยาวชนในหนังสือเล่มนี้ว่า

- เยาวชนไม่ใช่คนผิวเผิน ต้องการทราบว่ามีสิ่งสำคัญในชีวิตคืออะไร

- เรียกร้องให้เยาวชนมีชีวิตใหม่ ให้พระวรสารเป็นสาระสำคัญของชีวิต

- เรียกร้องให้เยาวชนใช้เวลากับหนังสือเล่มนี้ศึกษาเป็นส่วนตัว เป็นกลุ่ม เป็นเครือข่าย แบ่งปันกันในอินเทอร์เน็ต ใช้เครื่องมือทุกชนิดเพื่อพูดคุยเรื่องความเชื่อ

- เยาวชนต้องฝังรากลึกลงในความเชื่อให้มากกว่ารุ่นพ่อแม่ เพื่อจะได้สู้กับความท้าทายและสิ่งล่อใจในโลกปัจจุบัน

- บาปแทรกซึมอยู่ในหัวใจของพระศาสนจักร เยาวชนเป็นพระกายของพระคริสตเจ้า ของพระศาสนจักร จงนำไฟแห่งความรักเข้าไปในพระศาสนจักร

- พระเจ้าทรงเรียกเยาวชนให้เป็นประกาศก คือ “เยเรมีย์” ให้เยาวชนแต่ละคนเป็น “เยเรมีย์” ในโลกปัจจุบัน

คู่มือการศึกษา YOUCAT

ต่อมาได้มีการทำคู่มือการศึกษา YOUCAT โดย Ignatius Press ปี ค.ศ. 2013 ในช่วงการแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา ช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม ค.ศ. 2021 คุณครูประจำวิระศิลป์ ได้แปลคู่มือการศึกษานี้เป็นภาษาไทยจนสำเร็จ จึงขอเสนอบทเรียนในคู่มือการศึกษานี้ซึ่งได้ออกแบบมาเพื่อช่วยเปิด YOUCAT จากหน้าแรกไปจนถึงหน้าสุดท้าย คำถามที่เป็นการตรวจสอบและแบบฝึกหัดที่กระตุ้นความคิดจะช่วยให้คุณอ่าน YOUCAT ด้วยความเข้าใจและความชื่นชมยินดี คู่มือการศึกษานี้แบ่งออกเป็นสี่ภาคตามแบบหนังสือ YOUCAT ซึ่งเป็นสี่เสาหลักเดียวกันกับของหนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิกสี่ส่วนหลักของทั้งหนังสือคำสอนและคู่มือการศึกษานี้สามารถสรุปได้ดังนี้ :

1. เราเชื่ออะไร
2. เราเฉลิมฉลองสิ่งที่เราเชื่ออย่างไร
3. เราเจริญชีวิตตามที่เราเชื่ออย่างไร
4. เราภาวนาอย่างไร

สำหรับแต่ละส่วนนั้นคู่มือการศึกษานี้มีหัวข้อให้ศึกษามากมาย การอภิปราย การไตร่ตรองเพิ่มเติม และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของท่าน

ในแต่ละหัวข้อนั้นจะใช้ควบคู่ไปกับการอ่านหนังสือ YOUCAT เพื่อช่วยท่านในสิ่งเหล่านี้มีคำแนะนำสั้นๆ เกี่ยวกับหัวข้อ (**กล่าวนำ**) ตามด้วยอ่านสิ่งที่มอบหมาย (**เนื้อหา**) และตอบคำถามสั้นๆ (**ตอบคำถาม**) ในด้านข้างของแต่ละข้อใน YOUCAT มีคำอ้างอิงจากข้อความในพระคัมภีร์ เพื่อช่วยท่านในการอ่านและไตร่ตรอง มีคำถามสองสามข้อเกี่ยวกับข้อความเหล่านี้ เช่นเดียวกับข้อความในพระคัมภีร์ที่สำคัญอื่นๆ (**พระคัมภีร์**) ต่อจากนั้นมีคำถามเพื่อการสนทนาที่สามารถตอบได้ทั้งในกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย (**พูดคุยกับเพื่อน**) สำหรับการไตร่ตรองเพิ่มเติมมีคำถามที่ต้องตอบไม่ว่าจะในกลุ่มสนทนาของท่านหรือไตร่ตรองด้วยตนเอง (**ไตร่ตรอง**) ตามด้วยงานที่ต้องทำในสัปดาห์ต่อไปซึ่งจะช่วยให้ท่านประยุกต์ใช้สิ่งที่ได้เรียนรู้ (**สิ่งท้าทาย**) ดังนั้นจึงขอแนะนำเสนอตัวอย่างบทเรียนในการสอนคริสตศาสนธรรมเพื่อช่วยบรรดาผู้อภิบาลในงานการอบรมเยาวชนคาทอลิกในประเทศไทย

ภาคที่ 1 เราเชื่ออะไร : การยอมรับและการดำเนินชีวิตตามความจริง

ทำไมเราจึงสามารถมีความเชื่อ

หัวข้อที่ 1 : การดำรงอยู่

กล่าวนำ

ทำไมฉันจึงมาอยู่ที่นี่? ฉันมาจากไหน? จุดมุ่งหมายในชีวิตของฉันคืออะไร? เราทุกคนถามคำถามเหล่านี้เกี่ยวกับการดำรงอยู่ของเรา ไม่ใช่พวกเราอย่างเดียวที่สงสัยเกี่ยวกับความหมายของชีวิต ความจริง ผู้คนถามคำถามที่น่างงงววยเหล่านี้มาหลายพันปีแล้ว และพวกเขากำลังมองหาคำตอบในศาสนาและปรัชญา

เนื้อหา

อ่าน YOUCAT ข้อ 1-2

ตอบคำถาม

1. สามสิ่งที่ข้อ 1 กล่าวว่าพระเจ้าทรงสร้างเราให้กระทำในขณะที่เราอยู่ในโลกนี้คืออะไร?
2. เพื่อช่วยเราให้พบทางกลับบ้านสู่สวรรค์ พระเจ้าทรงทำอะไรเพื่อเรา?
3. จากข้อ 2 เพราะเหตุใดพระเจ้าจึงทรงสร้างเรามาและทรงส่งพระเยซูเจ้ามาเพื่อนำเราสู่สวรรค์?

พระคัมภีร์

1. ใน ยน 14:16 พระเยซูเจ้าตรัสว่า พระองค์เป็นใคร?

2. ในจดหมายถึงทิโมธี (1 ทธ 2:4) นักบุญเปาโลกล่าวว่าพระเจ้าทรงมีพระประสงค์อะไร?

พูดคุยกับเพื่อน

1. จากข้อ 1 และ ข้อ 2 มีสิ่งใดใหม่สำหรับท่าน? ถ้ามี คืออะไร? ถ้าไม่มี ให้ใช้คำพูดของท่านเองอธิบายว่าคำถามและคำตอบนั้นหมายถึงอะไร?

2. จากข้อ 1 และข้อ 2 อะไรคือสิ่งที่ท้าทายที่สุดสำหรับความเชื่อของท่าน?

การไตร่ตรอง

พระเจ้าทรงสร้างเรามาด้วยความรัก เพราะพระเจ้าทรงเป็นความรัก ความรักที่แท้จริงปรารถนาสิ่งที่ดีให้กับผู้ที่ตนรัก พระเจ้าทรงสร้างเราให้ได้รับความรัก และรักโดยมีส่วนร่วมในคุณความดีของพระองค์ พระองค์ทรงกระทำแบบนี้เพราะทรงทราบว่า เป็นสิ่งดีสำหรับเรา พระองค์ทรงทราบว่า สิ่งนี้จะทำให้เรามีความสุข ในที่สุดชีวิตของเราจะเริ่มเข้าใจความหมายก็ต่อเมื่อเรายอมรับความเป็นจริงของความรักของพระเจ้าที่ทรงมีต่อเรา และความปรารถนาของพระองค์ที่มีต่อเราคือให้เรารักตอบพระองค์ มิใช่เพื่อประโยชน์ของพระองค์ แต่เพื่อประโยชน์ของเราเอง

1. เมื่อเรามีความเชื่อมั่นว่าพระเจ้าทรงสร้างเรามาด้วยความรักและทรงรักเรา สร้างความแตกต่างอะไรให้กับเราและคนอื่น ๆ?

2. ความหวังในสวรรค์ของเรามีผลต่อวิธีที่เรามีประสบการณ์และดำเนินชีวิตบนโลกนี้อย่างไร?

3. ท่านเคยรักใคร่สักคนที่เขาปฏิเสธความรักของท่านหรือไม่? ถ้าเคย ท่านรู้สึกอย่างไร? ถ้าไม่เคย ท่านคิดว่าท่านจะรู้สึกอย่างไรถ้าสิ่งนี้เกิดขึ้นกับท่าน?

สิ่งท้าทาย

ข้อควรจำ : เตือนตนเองทุกวันในสัปดาห์นี้ว่า พระเจ้าทรงสร้างท่านมา ทรงรักท่าน และต้องการให้ท่านรู้จักและรักพระองค์ด้วย

การมอบตนเอง : ทุกเช้า มอบตลอดทั้งวันไว้กับพระเจ้า และขอพระองค์ช่วยนำทางให้ท่าน ขอพระองค์ทรงประทับอยู่ในชีวิตแต่ละวันของท่าน

ข้อสังเกต : เมื่อสิ้นสุดในแต่ละวัน บันทึกว่าพระเจ้าทรงทำสิ่งดีๆ อะไรบ้างสำหรับท่าน และขอให้ท่านทำแบบเดียวกันในสภาพการณ์ชีวิตของท่าน

มนุษย์เปิดรับพระเจ้า

หัวข้อที่ 2 : ความอยาก ความปรารถนา และเครื่องดื่มที่เป็นนม

กล่าวนำ

ท่านเคยอยากอะไรบางอย่างหรือไม่? พิชซ่า เบอร์เกอร์ ไอศกรีม หรืออาจจะเป็นเครื่องดื่มที่เป็นนม? ความอยากหรือความปรารถนาอาหารและเครื่องดื่มเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ เรายังมีความปรารถนาในสิ่งอื่นๆ เช่น ความมั่งคั่ง สุขภาพ ความรัก มิตรภาพ ความรู้ และงานที่มีความหมาย คนส่วนใหญ่มักจะบอกว่าพวกเขาต้องการสิ่งต่างๆ เพื่อที่จะอยู่บนโลกให้มีความสุข

แน่นอนว่าผู้คนก็มีความอยากในสิ่งที่ผิดเช่นกัน สิ่งที่เป็นอันตรายต่อพวกเขาหรือสิ่งที่ตีมากเกินไปซึ่งอาจทำให้พวกเขาเจ็บปวดได้ ยิ่งกว่านั้น แม้ว่าผู้คนจะมีสิ่งที่ต้องการเพื่อให้มีความสุขในชีวิตนี้ แต่พวกเขาก็พบว่าตัวเองไม่พอใจในระดับที่ลึกลงไป พวกเขาต้องการบางอย่างที่มากกว่า ที่คงทนถาวร ความสุขที่ยั่งยืน และมีมิตรภาพกับคนที่เข้าใจทุกอย่างและนำความสุขที่สมบูรณ์มาให้

เนื้อหา

อ่าน YOUCAT ข้อ 3, 281 และ 285

ตอบคำถาม

1. นักบุญออกัสติน กล่าวถึงหัวใจของมนุษย์ไว้ว่าอย่างไร? (ด้านข้างข้อ 284)

2. อธิบายว่าความสมหวังในความปรารถนาในชีวิตนี้เปรียบเทียบกับชีวิตหน้า?

3. จากข้อ 285 เราต้องการอะไรเพื่อให้ได้มาซึ่งความสุขนิรันดร์ที่สมบูรณ์?

พระคัมภีร์

1. อ่าน กท 5:16-24 เมื่อนักบุญเปาโลอ้างถึง “เนื้อหนัง” ท่านมิได้หมายถึงเพียงแค่ “ร่างกายมนุษย์” ท่านหมายถึงส่วนหนึ่งของธรรมชาติมนุษย์ที่ตกต่ำซึ่งปล่อยให้แรงกระตุ้นที่ต่ำกว่าของธรรมชาติทางร่างกายของเราครอบงำความรู้สึกที่ดีของเราและนำเราไปสู่การเลือกสิ่งไม่ดี สิ่งที่เป็น “กิจกรรมของธรรมชาติมนุษย์” นั้นนักบุญเปาโลได้บอกไว้ใน กท 5:19-21 ว่าอย่างไร?

2. “ผลของพระจิต” ที่นักบุญเปาโลกล่าวไว้ใน กท 5:22-23 คืออะไร?

3. เพลงสดุดีที่ 37:4 กล่าวถึงความปรารถนาของหัวใจของเราไว้ว่าอย่างไร?

พูดคุยกับเพื่อน

1. สิ่งที่ยากที่สุดในเรื่อง ความอยาก ความปรารถนา และความโหยหาคืออะไร?

2. มีอะไรที่ยากเป็นพิเศษสำหรับคนหนุ่มสาวในปัจจุบันเมื่อต้องรับมือกับความปรารถนา?

3. มีความสบายใจไหม เมื่อรู้ว่ามีคำตอบที่จะตอบสนองความปรารถนาที่ลึกซึ้งที่สุดของท่าน? อธิบาย

การไตร่ตรอง

เราทุกคนมีความโหยหา เราถูกสร้างขึ้นมาพร้อมกับสิ่งนี้ ผลจากบาปของมนุษย์ทำให้บางครั้งความปรารถนาของเราทำให้เราเข้าใจผิด สิ่งต่างๆ สามารถกลายเป็นความปรารถนาที่ไม่เป็นระเบียบ ปรารถนาในสิ่งที่จริงๆ แล้วเป็นการทำร้ายเรา หรือปรารถนามากเกินไปในสิ่งที่ดีสำหรับเรา ความปรารถนาอาจขัดแย้งกันทำให้เราสับสนโดยทางพระเจ้าเท่านั้นที่เราสามารถแยกแยะความปรารถนาของเราออกมาอย่างสมบูรณ์และบรรลุความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ สภาสังคายนาว่าติดกันกล่าวว่า “มนุษย์จมดิ่งลงไปในส่วนลึกของความเปิ่นจริงเมื่อใดก็ตามที่เขาเข้ามาในหัวใจของเขาเอง พระเจ้าผู้ทรงตรวจสอบหัวใจเราอยู่ที่นี่ ที่นั่นเรามองเห็นชะตากรรมที่เหมาะสมของเขาภายใต้สายพระเนตรของพระเจ้า” (GS 14) พระเจ้าทรงรอเราอยู่ในส่วนลึกของจิตใจเพื่อช่วยแยกแยะความปรารถนาของเรา เพื่อตอบสนองความมุ่งหมายที่แท้จริงของเรา

1. สิ่งที่ท่านกำลังมองหาในความปรารถนาที่ลึกที่สุดในหัวใจของท่านคืออะไร?

2. ท่านจะพูดคุยกับพระเจ้าเกี่ยวกับความปรารถนาที่ลึกซึ้งที่สุดของท่านได้อย่างไร?

สิ่งท้าทาย

ขอบคุณ : ดูแลตัวเองด้วยอาหารหรือเครื่องดื่มที่ท่านชอบในสัปดาห์นี้ ขอคุณพระเจ้าสำหรับสิ่งนี้และให้มันเตือนท่านว่าในที่สุดพระเจ้าทรงทำให้หัวใจมนุษย์พอใจ

ถาม : เขียนจดหมายถึงพระเจ้าเกี่ยวกับความปรารถนาที่ลึกที่สุดในใจของท่าน และขอให้พระองค์ตอบสนองความปรารถนาเหล่านั้นตามแผนการอันชาญฉลาดของพระองค์สำหรับชีวิตของท่าน

แสวงหา : เลิกนิสัยไม่ดีที่มีเพียงความชั่วครั้งชั่วคราวเท่านั้นที่เติมเต็มความปรารถนา แสวงหาความช่วยเหลือของพระเจ้าเพื่อช่วยในการเอาชนะนิสัยที่ไม่ดีโดยแทนที่ด้วยนิสัยที่ดี

พระเจ้าทรงอยู่ใกล้เรามนุษย์

หัวข้อที่ 3 : การเปิดเผยครั้งใหญ่

กล่าววน่า

ท่านอาจเคยดูรายการทีวีที่มีตัวละครลึกลับซึ่งมีตัวตนที่ผู้ชมอยากรู้ ท่านอาจคิดว่าท่านมีสิ่งที่คิดออก แต่ท่านไม่แน่ใจ ในที่สุดก็มีตอนสำคัญทั้งหมดที่เปิดเผยความจริง บางครั้งการเปิดเผยนี้เรียกว่า “การเปิดเผยครั้งใหญ่” ตอนนี้เรื่องราวมีเหตุผลมากขึ้น ท่านได้เห็นตัวละครและเรื่องราวของพวกเขาในรูปแบบใหม่ทั้งหมดกลายเป็นตัวตนของตัวละครลึกลับที่ถูกเปิดเผย

ในบางวิธี พระเจ้าทรงเป็นเหมือนตัวละครลึกลับในรายการทีวี ตลอดประวัติศาสตร์ผู้คนมีความคิดที่หลากหลายเกี่ยวกับพระองค์ บ่อยครั้งที่บาปเข้ามาขวางทางและผู้คนได้รับบาดเจ็บ ทำให้พระเจ้าอยู่ร่วมกับพวกเขาแบบที่เขาต้องการให้พระองค์เป็นมากกว่าที่จะรู้จักพระองค์อย่างที่เราพระองค์ทรงเป็น ด้วยเหตุผลนี้และเหตุผลอื่นๆ พระเจ้าทรงเลือกที่จะเปิดเผยบางสิ่งเกี่ยวกับพระองค์เอง พระองค์ทรงค่อยๆ ทำเช่นนั้นจนในที่สุด “การเปิดเผยครั้งใหญ่” มาถึงพระเยซูคริสตเจ้า โดยทางพระเยซูเจ้า เราสามารถรู้จักพระเจ้าอย่างที่เราพระองค์ทรงเป็นอย่างแท้จริง

เนื้อหา

อ่าน YOUCAT ข้อ 5,7 และข้อ 9-10

ตอบคำถาม

1. จากข้อ 5 เหตุผลใดบางคนจึงปฏิเสธว่าพระเจ้ามีอยู่จริง?
2. ทำไมพระเจ้าจึงทรงเปิดเผยพระองค์เองแทนที่จะปล่อยให้เราคิดด้วยตัวเองว่าพระองค์ทรงมีอยู่จริง?
3. พระเจ้าทรงทำให้การเปิดเผยขั้นสุดท้ายของพระองค์สำเร็จตามข้อ 7 อย่างไร? ทำไมพระองค์จึงทรงกระทำเช่นนั้น? (ข้อ 9)
4. การเผยแสดงส่วนบุคคลแตกต่างจากการเผยแสดงของพระเยซูคริสตเจ้าอย่างไร? (ข้อ 10)

พระคัมภีร์

1. อ่าน ยน 1:1-18 ตามพระวรสารของนักบุญยอห์น 1:18 เรา รู้จักพระเจ้าพระบิดาได้อย่างไร?
2. ท่านคิดว่าพระเยซูเจ้าทรงหมายถึงอะไรเมื่อพระองค์ตรัสว่า “ผู้ที่เห็นเรา ก็เห็นพระบิดาด้วย” ยน 14:9?

พูดคุยกับเพื่อน

1. พระเจ้าทรงเผยแสดงพระองค์เองแก่มนุษย์อย่างไร?
2. พระเจ้าทรงยังคงทำให้การประทับอยู่ของพระองค์เป็นที่รู้จักสำหรับเราในปัจจุบันด้วยวิธีใด?
3. พระศาสนจักรเผยแสดงการประทับอยู่ของพระเจ้าให้กับเราอย่างไร?
4. พระเจ้าตรัสกับเราทางพระคัมภีร์อย่างไร?

การไตร่ตรอง

คำว่า “การเปิดเผย” เกี่ยวข้องกับคำว่า “การเผยแสดง” พระเจ้าทรงเปิดเผยพระองค์แก่เรา บอกเราในเรื่องที่เกี่ยวกับพระองค์ ในการเผยแสดงของพระเจ้า การเผยแสดงที่สมบูรณ์ที่สุดของพระองค์คือพระเยซูคริสตเจ้า ผู้ทรงเป็นทั้ง พระเจ้าและมนุษย์ เมื่อพระเจ้าทรงเผยแสดงพระองค์เอง พระองค์ทรงบอกเรื่องของพระองค์ให้กับเรา และในเรื่องที่เกี่ยวกับตัวของเราเอง ด้วยว่า เรามาจากไหน สิ่งที่เราพระเจ้าทรง

ปรารถนาสำหรับเรา สิ่งที่เราสามารถเป็นได้ พระองค์ทรงบอกเราเกี่ยวกับพระองค์เองให้มากที่สุดเท่าที่เราจะรับได้เมื่อพระองค์มาเป็นหนึ่งในพวกเรา พระเยซูเจ้า

1. เมื่อคิดถึงคำว่า “พระเจ้า” ภาพใดอยู่ในใจของท่าน? แล้วคิดเกี่ยวกับพระเยซูเจ้า การคิดเกี่ยวกับพระเยซูเปลี่ยนวิธีคิดเกี่ยวกับพระเจ้าหรือไม่?

2. วิธีที่พระเจ้าทรงสำแดงพระองค์ใน ชีวิตของท่านคืออะไร?

3. การเผยแสดงของพระเจ้าในพระเยซูคริสต์เจ้าทำให้เกิดความแตกต่างอย่างไร ในชีวิตของท่าน ในวิธีที่ท่านมองโลก ในทางเลือกที่ท่านเลือก และในสิ่งที่ท่านหวัง?

สิ่งท้าทาย

ภาวนา : ในสัปดาห์นี้หาเวลาไปร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณเพิ่มอีกหนึ่งวันนอกเหนือจากวันอาทิตย์ เป็นวิธีการพูดว่า “ใช่” กับการเผยแสดงของพระเจ้าในพระเยซูคริสต์เจ้า

การเรียนรู้ : อ่าน ยน 17:1-26 ลองคิดว่าพระเจ้าของพระเยซูเจ้าตอนนี้สะท้อนให้เห็นถึงการเผยแสดงอย่างสมบูรณ์ของพระเจ้าอย่างไร?

ตัดสินใจ : คิดถึงแผนการของพระเจ้าสำหรับชีวิตของท่าน และตัดสินใจว่าท่านจะกระทำในสิ่งที่พระเจ้าต้องการให้ท่านทำ

มนุษย์ตอบรับพระเจ้า

หัวข้อที่ 4 : การเชื่อ

กล่าวนำ

บางคนคิดว่าความเชื่อทางศาสนา หมายถึงการเชื่อในสิ่งที่เรารู้ว่าไม่เป็นความจริง นี่เป็นเรื่องไร้สาระ ถ้าเรามีความเชื่อในเพื่อนของเธอ คือเธอมีความเชื่อในพวกเขา ไม่ได้หมายความว่าเธอมีความมั่นใจในตัวพวกเขาและเธอเชื่อใจพวกเขาหรือ? และไม่ใช่เป็นความไว้วางใจแบบที่รู้จักความจริงเกี่ยวกับพวกเขา ที่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสัมพันธ์ของเธอกับเพื่อนๆ หรือ? นี่ไม่ใช่การเชื่อในบางสิ่งที่เรารู้ว่าไม่จริง ถ้าเพื่อนคนหนึ่งบอกเรื่องบางอย่างของเขา ให้เธอฟังทุกๆ ที่เธอไม่สามารถไปค้นหาได้ว่าจริงหรือไม่จริง และเพื่อนของเธอก็มีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ แล้วเธอก็รู้อะไรเกี่ยวกับเขาอย่างแท้จริง แม้ว่าเธอจะต้องยอมรับคำพูดของเขาก็ตาม ความเชื่อคาทอลิกก็คล้ายกับแบบนี้ เป็นการรู้จักและความไว้วางใจในพระเจ้าเมื่อพระองค์ทรงบอกเราเกี่ยวกับพระองค์เองและเกี่ยวกับตัวเราเอง เพราะการเชื่อแบบนี้ตั้งอยู่บนความไว้วางใจที่สมเหตุสมผล ไม่ใช่ “ความเชื่อแบบคนตาบอด” และแน่นอนว่าไม่เชื่อในสิ่งที่เรารู้ว่าไม่เป็นความจริง

เนื้อหา

อ่าน YOUCAT ข้อ 20-22

ตอบคำถาม

1. จากข้อ 20 เธอจะตอบรับพระเจ้าอย่างไร?

2. เพื่อที่จะมีความเชื่อต้องการหัวใจแบบใด?

3. อธิบายความหมายสองประการของ “ความเชื่อ” ที่นักกระต๊อตรัมได้ให้ไว้เป็นแบบอย่างในข้อ 21

พระคัมภีร์

1. ตามจดหมายนักบุญเปาโลถึงชาวอีโบรุ 11:1 ความเชื่อคืออะไร?

2. ตามที่นักบุญเปาโลกล่าวไว้ใน 2 คร 5:7 ท่านคิดว่าหมายถึงอะไร?

3. พระวรสารนักบุญยอห์น 3:16 เชื่อมโยงความเชื่อและพระเยซูเจ้าอย่างไร?

พูดคุยกับเพื่อน

1. ลักษณะของความเชื่อ 7 ประการที่กล่าวไว้ในข้อ 21 เธอคิดว่าลักษณะใดที่เข้าใจยากที่สุด?

2. ความเชื่อในเพื่อนของเรานั้นไม่แน่นอน เรารู้ว่าพวกเขาไม่ได้สมบูรณ์แบบและในบางครั้งทำให้เราผิดหวัง ความเชื่อในพระเจ้าแตกต่างจากความเชื่อในเพื่อนของเราอย่างไร?

3. เธอเคยระแวงเพื่อนของเธอ หรือสถานการณ์บางอย่างทำให้เธอระแวงพวก

เขาหรือไม่? เธอสามารถนำประสบการณ์แบบนี้มาใช้กับความเชื่อในพระเจ้าและท้าทายชีวิตของเธอได้อย่างไร?

4. ในข้อ 21 บอกว่าความเชื่อ “เป็นความรู้” และ “ความไว้วางใจ” เธอมีคิดเห็นอย่างไร?

ไตร่ตรอง

ความเชื่อเป็นพระพรเหนือธรรมชาติที่เกินความสามารถตามธรรมชาติของเรา เราสามารถเชื่อ เพราะพระจิตของพระเจ้าทรงทำให้เรามีความสามารถนี้ ความเชื่อเป็นธรรมล้ำลึกที่เกี่ยวข้องกับการเลือกของเราที่จะตอบสนองต่อพระเจ้าและการเผยแสดงของพระองค์ (พระวาจาของพระองค์) เมื่อเรามีความเชื่อ เราตอบรับพระเจ้าด้วยวิธีนี้ ความเชื่อเป็นการมอบตัวเราคืนให้กับพระเจ้าแบบหนึ่ง เพื่อตอบสนองต่อพระพรที่พระองค์ทรงสร้างเรามา และทรงประทานพระองค์เองให้กับเรา

1. ถ้าความเชื่อเป็นพระพรของพระเจ้าหมายความว่าผู้ที่ไม่เชื่อไม่ได้รับพระพรนี้หรือไม่? เพราะอะไรจึงได้รับหรือเพราะอะไรจึงไม่ได้รับ?

2. การที่มีความเชื่อในใครบางคนคือการมอบตนเองให้กับบุคคลผู้นั้นหรือไม่? ผู้มีความเชื่อในพระเจ้ามอบตนเองให้กับพระเจ้าอย่างไร?

สิ่งท้าทาย

คิดและภาวนา : ในสัปดาห์นี้ ให้คิดว่าส่วนใดของความเชื่อคาทอลิกที่ท่านคิดว่ามีความยากลำบากที่จะยอมรับ ให้ภาวนาขอความช่วยเหลือจากพระเจ้าให้ทรงช่วยเหลือท่านเพื่อให้เข้าใจและมีความเชื่อเพิ่มมากขึ้น

เรียนรู้ : ถามผู้ปกครอง พระสงฆ์ ครูคำสอน หรือบุคคลอื่นๆ ที่มีความรู้เรื่องคาทอลิกให้ช่วยอธิบายความเชื่อคาทอลิกที่เธอพบว่ามี ความยากลำบากที่จะยอมรับ กลับไปอ่านเนื้อหาของหัวข้อนี้อีกสักครั้ง (ข้อ 20-22)

การประกาศยืนยันความเชื่อของคริสตชน **หัวข้อที่ 5 : ยืนยันเพื่อบางสิ่งบางอย่าง** **กล่าวนำ**

มีกล่าวไว้ว่า “ผู้ที่ไม่ยืนยันเพื่ออะไรเลย ก็จะกลายเป็นเหยื่อไปตลอด” การยืนยันในสิ่งที่เราเชื่อ สำหรับความเชื่อของเราเป็นสิ่งสำคัญ บางคน “ความเชื่อ” คือบทสรุปความเชื่อพื้นฐานของเขา วิธีหนึ่งที่เราคาทอลิกยืนยันเพื่อความเชื่อของเราคือการประกาศยืนยันความเชื่อ เราทำสิ่งนี้โดยการสวดบทยืนยันความเชื่อในพิธีบูชาขอบพระคุณในวันอาทิตย์ ซึ่งโดยปกติแล้วเราจะยืนยันขึ้นเมื่อเราสวดบทภาวนานี้ บทยืนยันความเชื่อเป็นสิ่งที่เรายืนยันเป็นกลุ่ม แต่ก็ เป็นสิ่งที่เราแต่ละคนยืนยันเป็นส่วนตัว นี่คือเหตุผลที่

ทำไมเราจึงยืนยันความเชื่อร่วมกันในบทยืนยันความเชื่อในบูชามิสซาที่เราแต่ละคนกล่าวว่า “ข้าพเจ้าเชื่อ”

เนื้อหา

อ่าน YOUCAT ข้อ 24-29

ตอบคำถาม

1. เหตุใดพระศาสนจักรจึงสรุปข้อความเชื่อไว้ในรูปแบบของ “บทยืนยันความเชื่อ”?

2. บทยืนยันความเชื่อสองบทที่เป็นหลักของพระศาสนจักรคืออะไร?

3. ระบุความเชื่อหลักของคริสตชนเกี่ยวกับบทยืนยันความเชื่อทั้งสองอย่างละเอียด

พระคัมภีร์

1. ใน มธ 10:32-33 ได้กล่าวถึงการยืนยันความเชื่อในพระเยซูคริสตเจ้าไว้อย่างไร?

2. อ่าน 1 คร 15:3-8 และ 1 ทธ 3:16 ข้อความในพระคัมภีร์เหล่านี้มีลักษณะคล้ายหรือรวมความเชื่อต่างๆ ในสมัยแรกเริ่มอย่างไร?

พูดคุยกับเพื่อน

1. นอกจากพระศาสนจักรคาทอลิกแล้ว ท่านอยู่ในกลุ่มใดที่มีข้อความเกี่ยวกับความเชื่อหรืออุดมคติหรือไม่? บอกชื่อองค์กรอื่นพร้อมกับระบุความเชื่อหรือความเชื่อที่เป็นแถลงการณ์

2. เหตุใดจึงมีการเน้นว่า “ข้าพเจ้าเชื่อ” แทนที่จะเป็น “เราเชื่อ”?

3. เรากล่าวคำว่า “ข้าพเจ้าเชื่อ” ก็ครั้งในบทยืนยันความเชื่อ? ท่านคิดว่าคำนี้ถูกใช้ในที่ที่เหมาะสม ซึ่งต่างจากความเชื่ออื่นๆ ที่กล่าวในบทยืนยันความเชื่ออย่างไร?

การไตร่ตรอง

บทยืนยันความเชื่อเป็นมากกว่าบทสรุปของความเชื่อคริสตชน เมื่อเราสวดบทนี้ในพิธีบูชาขอบพระคุณ บทยืนยันความเชื่อนี้เป็นบทภาวนา หลังจากเราได้รับฟังพระวาจาของพระเจ้าแล้วและได้รับการอธิบายพระวาจาจากการเทศน์ ตอนนี้อย่างที่เราจะพูดกับพระเจ้า การประกาศยืนยันความเชื่อเป็นโอกาสให้เรายืนยันความเชื่อของเราต่อหน้าพระเจ้าและต่อหน้าผู้อื่นในพระศาสนจักร และยังเป็นโอกาสให้เราเตือนตัวเราเองว่าเราเป็นใคร เราเชื่ออะไร และเรามาเริ่มบูชามิสซาทำไม

1. การสวดบทยืนยันความเชื่อในพิธีบูชาขอบพระคุณจะแตกต่างกันอย่างไร หากทุกคนที่ชุมนุมตระหนักว่าพวกเขายืนยันความเชื่อของพวกเขาต่อหน้าพระเจ้าเอง?

2. ความจริงที่ว่า การสวดบทยืนยันความเชื่อเป็นการภาวนาต่อพระเจ้า และเป็นคำกล่าวถึงความเชื่อหลักของเราที่แสดงถึงความเชื่อในพระเจ้าที่เป็นทั้งความไว้วางใจและและรูปแบบของความรู้ได้อย่างไร?

3. การมีความชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งที่เชื่อ จะช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงการหลงผิดได้อย่างไร?

สิ่งท้าทาย

ข้อควรจำ : เมื่อท่านไปร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณในวันอาทิตย์นี้ ขอให้จำไว้ว่าการยืนยันความเชื่อเป็นการภาวนาถึงพระเจ้า เช่นเดียวกับคำแถลงถึงข้อผูกพันของบุคคลที่ทำกับที่ชุมนุม

อ่าน คิด และถาม : อ่านข้อ 28-29 อีกครั้ง คิดเกี่ยวกับบทยืนยันความเชื่อว่ามีส่วนใดที่ท่านเข้าใจหรือคิดว่ามีความลำบากที่จะยอมรับ ให้ถามบาทหลวงที่วัด ครูคำสอน ผู้ปกครอง ผู้นำเยาวชน หรือบุคคลอื่นๆ ที่มีความรู้เกี่ยวกับคาทอลิกให้ช่วยอธิบาย

ท่องจำ : ถ้าท่านยังท่องจำบทยืนยันความเชื่อไม่ได้ ถึงเวลาที่ต้องท่องจำแล้ว

บรรณานุกรม

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรมฯ. (2019). **หนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก**. พิมพ์ครั้งที่ 2. แปลโดย บาทหลวง ผศ.ทักษ์ไนย์ คมกฤส. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.

คณะศาสนศาสตร์ สาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา. (2563). **การสอนเยาวชน**. เอกสารประกอบการสอนเรื่องการสอนคริสตศาสนธรรมเยาวชน. นครปฐม: วิทยาลัยแสงธรรม.

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม. (2564). **คู่มือการศึกษา**. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก: https://www.thaicatechesis.com/muNCIAeOP_UeAx11-10.pdf. วันที่สืบค้น: 15 กรกฎาคม 2564.

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรมฯ. (2016). **หนังสือคำสอนสำหรับเยาวชน (รวมเล่ม)**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.

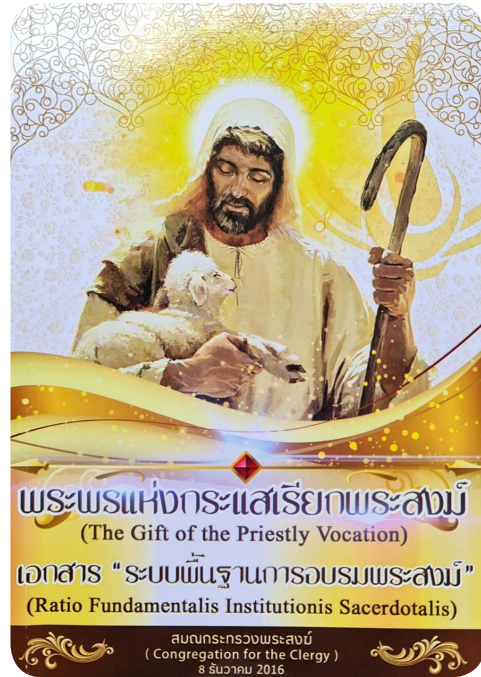
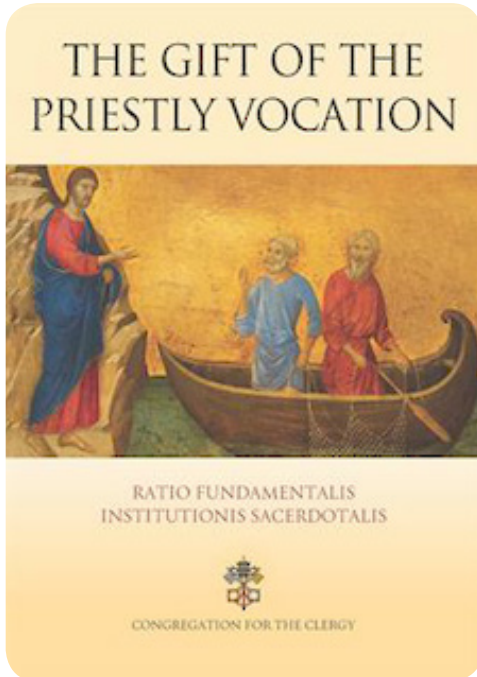
Lgnatius Press. (2556). **YOUCAT Study Guide**. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก: <https://www.ignatius.com/YOUCAT-Study-Guide>.

๖๖๕ คำขำขันงี่ง

บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

ชื่อหนังสือ “พระพรแห่งกระแสน้ำเรียกพระสงฆ์”
(The Gift of Priestly Vocation)
เอกสาร “ระบบพื้นฐานการอบรมพระสงฆ์”
(Ratio Fundamentalis Institutionis Sacerdotalis)

ผู้เขียน สมณกระทรวงพระสงฆ์
ผู้จัดพิมพ์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม
พิมพ์ครั้งแรก เมษายน 2564/2021
จำนวนหน้า 176 หน้า

สภาสังคายนาว่าติกันที่สองกล่าว
ว่า “ความปรารถนาที่จะฟื้นฟูพระศาสน
จักรนั้นส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับศาสนบริการของ
บรรดาพระสงฆ์ที่ได้รับพลังบันดาลใจจากจิต
ตารมณ์ของพระคริสตเจ้า จึงประกาศอย่าง
หนักแน่นถึงความสำคัญของการอบรมพระ
สงฆ์” (OT อาร์มภบท) “งานอบรมพระสงฆ์
ในอนาคตเป็นงานที่สำคัญและเรียกร้อยมาก
ที่สุดงานหนึ่งเพื่ออนาคตของการประกาศ
ข่าวดีแก่มนุษยชาติ งานอบรมกระแสเรียก
ของพระศาสนจักรเป็นการสืบสานงานของ
พระคริสตเจ้า” (PDV 2) “การส่งเสริมกระ
แสเรียกเป็นหน้าที่ของชุมชนคริสตชนทั้ง
มวล” (OT 2) “สามเณรกลายเป็นหัวใจของ
สังฆมณฑล” (OT 5)

46 ปีหลังจากเอกสาร “ระบบพื้น
ฐานการอบรมพระสงฆ์” ฉบับที่ 1 ตาม
เอกสารสังคายนาว่าติกันที่ 2 นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปาเปาโลที่ 6 ทรงให้สมณ
กระทรวงเพื่อการศึกษาคาทอลิกจัดทำและ
ประกาศใช้ในปี ค.ศ.1970 สมเด็จพระสันตะ
ปาปาฟรังซิสทรงเห็นความสำคัญและความ
จำเป็นได้ให้สมณกระทรวงพระสงฆ์ จัดทำ
สมณกฤษฎีกา “พระพรแห่งกระแสเรียก”
เอกสาร “ระบบพื้นฐานการอบรมพระ
สงฆ์” ฉบับที่ 2 และประกาศรับรองใช้ใน
วันที่ 8 ธ.ค. ค.ศ. 2016 เอกสารนี้มีเนื้อหา
8 บทดังนี้

คำนำ

1. ความจำเป็นต้องมีเอกสาร “ระบบ
พื้นฐานการอบรมพระสงฆ์” ฉบับที่ 2 เพราะ
(The Need for a new Ratio Funda-
mentalis Institutionis Sacerdotalis)

1.1 หลังจากประกาศใช้มา 31 ปี ปี
ค.ศ. 1985 มีการปรับปรุงเอกสาร “ระบบ
พื้นฐานการอบรมพระสงฆ์” ฉบับที่ 1. ใน
ข้อความเชิงอรรถให้สอดคล้องกับประมวล
กฎหมายพระศาสนจักรปี ค.ศ.1 983

1.2 นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปา
ยอห์น ปอลที่ 2 ทรงออกสมณสาส์นเตือน
ใจเรื่อง “เราจะมอบผู้เลี้ยงแกะให้ท่าน
การอบรมพระสงฆ์ในสถานการณ์ปัจจุบัน”
(Pastores Dabo Vobis) ค.ศ. 1992 ได้
กำหนดวิสัยทัศน์แบบบูรณาการของการ
อบรมพระสงฆ์ในอนาคตไว้อย่างชัดเจน และ
เพิ่มการอบรมสัมมิตีคือ มิติด้านความเป็น
มนุษย์ สติปัญญา ชีวิตจิต และการอภิบาล
จึงนำเนื้อหาเหล่านี้เขียนลงในเอกสารนี้ด้วย

1.3 พระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16
ทรงออกสมณลิขิตส่วนพระองค์ “การอบรม
ศาสนบริการ” ค.ศ. 2013 ชี้ว่าการอบรม
สามเณรจะต้องเป็นการอบรมต่อเนื่องต่อไป
ในชีวิตพระสงฆ์ การอบรมทั้งสองต้องเป็น
หนึ่งเดียวกัน จึงมอบให้สมณกระทรวงพระ
สงฆ์ ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ดูแลการอบรมต่อ
เนื่องของพระสงฆ์อยู่แล้ว เป็นผู้รับผิดชอบ

การอบรมขั้นต้นในสามเณรด้วย ทรงออกสมณธรรมญญ “ผู้เลี้ยงแกะที่ดี” (28 มิ.ย. ค.ศ. 1988) โอนงานดูแลสามเณรล้วยให้อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสมณกระทรวงพระสงฆ์ และให้สมณกระทรวงพระสงฆ์จัดทำเอกสารฉบับใหม่

2. ขั้นเตรียมงาน ใช้เวลา 3 ปี สมณกระทรวงพระสงฆ์จัดการประชุมใหญ่ครั้งแรก 1-3 ต.ค. 2014 มีพระคาร์ดินัลและพระสังฆราช ผู้เชี่ยวชาญ สมาชิกของหน่วยงานพระศาสนจักรช่วยกันร่างต้นฉบับ ปี ค.ศ. 2015 ส่งต้นฉบับให้สภาพระสังฆราชและสถานเอกอัครสมณทูตในประเทศต่างๆ เสนอความคิดเห็น จัดประชุมระหว่างประเทศที่กรุงโรมเป็นครั้งที่สอง 19-20 พ.ย. 2015 ให้ผู้เกี่ยวข้องเสนอข้อคิดเห็น และนำฉบับร่างให้ที่ปรึกษาและหน่วยงานต่างๆ ของพระศาสนจักร สุดท้ายจึงเสนอต่อพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงรับรองประกาศใช้สมณกฤษฎีกาในวันที่ 8 ธ.ค. 2016

3. องค์ประกอบสำคัญที่มีลักษณะพิเศษและสาระพื้นฐาน (Characteristic Elements and Fundamental Content) 4 ประการ

1. การอบรมหนึ่งเดียวของกระแสเรียกชีวิตพระสงฆ์คือ “การเดินทางของศิษย์พระคริสต์” เริ่มจากศีลล้างบาป ชีวิตในครอบครัว สามเณรล้วยเล็ก สามเณรล้วย

กลาง (ขั้นเตรียม) ในสามเณรล้วยใหญ่ ขั้นศึกษาปรัชญาหรือขั้นการเป็นศิษย์ ขั้นศึกษาเทววิทยาหรือขั้นการปรับเปลี่ยนตนเอง ขั้นการอภิบาลหรือขั้นสังเคราะห์กระแสเรียก สืบต่อเนื่องในชีวิตพระสงฆ์ตลอดชีวิต ปรับเปลี่ยนตนอย่างต่อเนื่องให้เหมือนพระคริสตเจ้าผู้เลี้ยงแกะที่ดี ผู้มอบตนเป็นของขวัญแก่พระศาสนจักรด้วยความรักของผู้อภิบาล

2. **แบบบูรณาการ** 1. ชีวิตทุกมิติ มิติความเป็นมนุษย์เป็นพื้นฐาน ด้านชีวิตจิตเป็นหัวใจ ด้านสติปัญญาเป็นเครื่องมือ ด้านอภิบาลเป็นเป้าหมาย 2. ระบบและผู้ให้การอบรมมีการอบรมอย่างมีบูรณาการ 3. บูรณาการสามเณรให้เป็นเตรียมสู่การเป็นผู้รับใช้ในสังฆมณฑลและเป็นสมาชิกของครอบครัวสงฆ์

3. มีพื้นฐานในชีวิตหมู่คณะ กระแสเรียกสงฆ์เป็นพระพรที่พระเจ้าประทานให้พระศาสนจักรและโลก เพื่อบันดาลความศักดิ์สิทธิ์แก่ตนเองและผู้อื่น ไม่เป็นปัจเจกนิยม เป็นส่วนหนึ่งของประชากรของพระเจ้าเสมอ สามเณรล้วยต้องเป็นเหมือนครอบครัวของประชากรพระเจ้า

4. มีจิตตารมณ์ธรรมทูตเป้าหมาย การอบรมคือการสร้างศิษย์ธรรมทูตซึ่ง “ตกหลุมรัก” พระอาจารย์ผู้เลี้ยงแกะที่ “มีกลิ่นของแกะติดตัว” อยู่กับฝูงแกะเพื่อนำพระเมตตาของพระเจ้ามาให้แก่ฝูงแกะ

รู้สึกเสมอว่าเป็นศิษย์พระคริสต์ที่กำลังเดินทาง รับการอบรมแบบบูรณาการ เพื่อเปลี่ยนตนอย่างต่อเนื่องให้เหมือนกับพระคริสต์เจ้า

บทที่ 1 บรรทัดฐานทั่วไป (General Norms)

ก) ขอบเขตการบังคับใช้ (Sphere of Application)

1. เอกสาร “ระบบพื้นฐานการอบรมพระสงฆ์” ฉบับนี้ ให้ประยุกต์ใช้ในประเทศที่อยู่ภายใต้การปกครองของสมณกระทรวงพระสงฆ์ สมณกระทรวงประกาศพระวรสารสู่มวลชน สมณกระทรวงสถาบันนักพรต และองค์การแพร่ธรรม รวมทั้งสมณองค์กรพระศาสนจักร สังฆองค์กรเฉพาะบุคคล เขตปกครองของพระศาสนจักรเพื่อการอภิบาลกองทัพ ขบวนการและหมู่คณะใหม่ๆ ของพระศาสนจักร เอกสารนี้ไม่มีผลบังคับต่อพระศาสนจักรคาทอลิกตะวันออกภายใต้การปกครองของสมณกระทรวงพระศาสนจักรตะวันออก

2. สมณกระทรวงพระสงฆ์ “ทำให้พระสังฆราชมั่นใจว่าพระศาสนจักรมีการส่งเสริมกระแสเรียกพระสงฆ์อย่างยั่งยืนแข็งแรง สามเณรได้รับการศึกษาอบรมอย่างเหมาะสม และให้การอบรมครบทุกมิติ” เสนอหลักการและบรรทัดฐานสำหรับการอบรมพระสงฆ์ขึ้นเบื้องต้น และต่อเนื่องในชีวิตพระสงฆ์กับพระสังฆราชหรือสภาพระสังฆราช

ข) การจัดเตรียมเอกสาร “ระบบการอบรมพระสงฆ์ระดับชาติ” (Preparation of Ratio Nationalis)

3. สภาพระสังฆราชแต่ละแห่งต้องจัดทำเอกสาร “ระบบการอบรมพระสงฆ์ระดับชาติ” ให้สอดคล้องกับสมณกฤษฎีกา “การอบรมเพื่อเป็นพระสงฆ์” ข้อ 1 และประมวลกฎหมายพระศาสนจักร ม. 242 ว.1 ต้องได้รับความเห็นชอบจากสมณกระทรวงพระสงฆ์ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ต้องยื่นขออนุญาตจากสมณกระทรวงพระสงฆ์

4. เป็นสิทธิและหน้าที่ของสภาพระสังฆราช มีใช้พระสังฆราชคนหนึ่งในการเตรียมเอกสาร “ระบบการอบรมพระสงฆ์ระดับชาติ” ทุกสังฆมณฑลของพระศาสนจักรในชาตินั้น ต้องปฏิบัติตามบรรทัดฐานของระบบการอบรมนี้

5. เพื่อสนับสนุนการเสวนาระหว่างสันตะสำนักและพระศาสนจักร เพื่อขอรับคำแนะนำและการสนับสนุน ต้องส่งรายงานกิจกรรมอบรมต่อสมณกระทรวงพระสงฆ์ตามที่ได้กำหนดไว้

ค) ความรับผิดชอบของสภาพระสังฆราช (Responsibilities of the Conferences of Bishops)

6. พระสังฆราชประจำสังฆมณฑลมีหน้าที่ตามเอกสาร “ระบบการอบรมพระสงฆ์ระดับชาติ” จัดการอบรมพระสงฆ์

ทั้งประเทศให้เป็นหนึ่งเดียวกัน จัดเสวนาระหว่างพระสังฆราชกับผู้ให้การอบรมเพื่อประโยชน์กับการอบรม

7. เอกสาร “ระบบการอบรมพระสงฆ์ระดับชาติ” ต้องระบุขั้นตอน การอบรมและโปรแกรมการศึกษา วัตถุประสงค์และระยะเวลาของการศึกษา ปฏิบัติตามบรรทัดฐานของกฎหมายสากล วิสัยทัศน์การศึกษาเพื่อเป็นพระสงฆ์ ต้องมีความสอดคล้องกลมกลืนกันทั้งประเทศ และคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม

8. สภาพระสังฆราชแต่งตั้งคณะทำงานจากสามเณรลัย องค์กระระดับชาติของสามเณรลัย จัดทำตัวบทให้กับคณะกรรมการพระสงฆ์และสามเณรลัยของสภาพระสังฆราช ที่สุดสภาพระสังฆราชต้องดำเนินการร่างตัวบทสุดท้าย

ง. องค์การสามเณรลัยระดับชาติและระดับทวีป (National and International Seminary Organisations)

9. พระศาสนจักรสนับสนุนให้ก่อตั้งองค์การสามเณรลัยในระดับภูมิภาค เพื่อร่วมมือระหว่างผู้ให้การอบรมพระสงฆ์ในสถาบันต่างๆ ส่งเสริมการวิเคราะห์และพัฒนาประสบการณ์การศึกษา วิธีการสอน แลกเปลี่ยน เปรียบเทียบข้อมูล สมณกระทรวงพระสงฆ์มีหน้าที่จะก่อตั้งองค์การดังกล่าวขึ้นในระดับสากล และสภาพระ

สังฆราชที่รวมตัวกันแล้ว ช่วยส่งเสริมหลักสูตรผู้ให้การอบรม ศึกษาหัวข้อต่างๆ เกี่ยวกับกระแสเรียกและการอบรมพระสงฆ์

จ. โปรแกรมการอบรมสำหรับสามเณรลัยแต่ละแห่ง (The Programme of Formation for each Seminary)

10. พระสังฆราชประจำสังฆมณฑลหรือที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่พัฒนาโปรแกรมของ “การอบรมแบบบูรณาการ” นำมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับเอกสารระดับสากลและระดับชาติ กับสภาพแวดล้อม ความต้องการของพระศาสนจักร ภูมิหลังวัฒนธรรมของสามเณร สภาพความเป็นจริงของงานอภิบาล และ “ธรรมเนียมการอบรม” ของสังฆมณฑลนั้น

บทที่ 2 กระแสเรียกพระสงฆ์ (Priestly Vocations)

ก) หลักการทั่วไป (General Principles)

11. กระแสเรียกในพระศาสนจักรแสดงให้เห็นความไพบูลย์สุดที่จะหยั่งรู้ได้ของพระคริสต์ (ท.อฟ3:8) ต้องบ่มเพาะเอาใจใส่ขยันหมั่นเพียรให้กระแสเรียกผลิบานและเติบโตเต็มที่ กระแสเรียกสงฆ์เป็น “การมีส่วนร่วมในสังฆภาพของพระคริสต์เจ้า” “เพื่อเลี้ยงดูพระศาสนจักรในพระนามของพระคริสต์ด้วยพระวาจาและ

พระหรรษทานของพระเจ้า” กระแสเรียกเกิดในสถานการณ์ ในช่วงเวลาต่างๆ ทั้งวัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และแม้แต่ในวัยเด็ก

12. กระแสเรียกสู่สังฆภาพแห่งศีลบวช (Ministerial Priesthood) เกิดขึ้นภายในขอบเขตที่กว้างกว่าของกระแสเรียกในศีลล้างบาปของคริสตชน

13. พันธกิจของพระศาสนจักรคือ “ดูแลการกำเนิด การวินิจฉัยกระแสเรียก และดูแลหล่อเลี้ยงกระแสเรียกให้เติบโตสมบูรณ์ โดยเฉพาะกระแสเรียกพระสงฆ์” ต้องตั้งศูนย์ส่งเสริมกระแสเรียก ในสังฆมณฑลในภูมิภาคในประเทศร่วมมือกับหน่วยงานกระแสเรียกของสันตะสำนัก เพื่อสนับสนุนกำหนดทิศทางการอภิบาลกระแสเรียกต่างๆ

พระสังฆราชเป็นบุคคลแรกที่ได้รับผิดชอบกระแสเรียกพระสงฆ์ ต้องสนับสนุนให้ร่วมมือระหว่างพระสงฆ์ ผู้ถวายตัว และฆราวาส บิดามารดา ครูอาจารย์ กลุ่มบุคคล ขบวนการ สมาคมต่างๆ ของฆราวาสภายในแผนอภิบาล

14. พระสันตะปาปาฟรังซิสกำหนดวันอาทิตย์ที่สี่ในเทศกาลปัสกาเป็นวันอาทิตย์ฉลองผู้เลี้ยงแกะที่ดีเป็นวันภาวนาเพื่อกระแสเรียกทั่วโลกในแต่ละปี เพื่อส่งเสริมกระแสเรียกพระสงฆ์ ปัจจุบันพระศาสนจักรจำเป็นต้องสนใจกับผู้ชายในกลุ่มอายุต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีอายุเติบโตมีวุฒิภาวะ มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว

15. พระศาสนจักรควรส่งเสริมกระแสเรียกด้วยใจกว้าง มองความต้องการของพระศาสนจักรเฉพาะถิ่นและสากล บางคนรับเลือกหรือสมัครทำงานพันธกิจสู่ปวงชน พระศาสนจักรต้องมีหน่วยงานอภิบาลกระแสเรียกในทุกสังฆมณฑล เพื่อร่วมมือเป็นเอกภาพระหว่างสถาบันต่างๆ ของสังฆมณฑล

ข) บ้านเณรเล็ก และรูปแบบต่างๆ ของการเดินเคียงข้างบรรดาเยาวชน (Minor Seminary and other Forms of Accompaniment for Adolescents)

16. พระศาสนจักรเฉพาะถิ่น มีสภาพแวดล้อมวิธีการต่างๆ และประสบการณ์สนับสนุนส่งเสริมวินิจฉัยกระแสเรียกพระสงฆ์ โดยคำนึงถึงวัยและเงื่อนไขของผู้ที่จะเข้ามารับการอบรม

17. “บ้านเณรเล็กและสถาบันอื่นๆ ที่คล้ายกัน ต้องทำนุบำรุงให้อยู่ต่อไป เพื่อบ่มเพาะกระแสเรียก อบรมด้านศาสนาเป็นพิเศษ และการศึกษาต่างๆ ที่ใดพระสังฆราชวินิจฉัยว่าเหมาะสม ควรก่อตั้งบ้านเณรเล็กขึ้น”

18. **จุดประสงค์ของบ้านเณรเล็ก** คือช่วยพัฒนาความเป็นมนุษย์และความเป็นคริสตชนให้เติบโตขึ้นในตัวเยาวชน ให้เห็นว่าในตัวเขามีเมล็ดพันธุ์ของกระแสเรียกพระสงฆ์ และพัฒนาให้เหมาะกับวัย ให้มีอิสรภาพภายใน สามารถตอบสนองแผนการที่

พระเจ้าได้ ที่ไม่มีบ้านแฉกรเล็กให้มีการเดินเคียงข้างเยาวชน ส่งเสริม ทดลองกิจกรรมอภิบาลกระแสเรียก เช่น กลุ่มเยาวชน กลุ่มเพื่อวินิจัยกระแสเรียกของวิทยาลัยคาทอลิกองค์กรเยาวชน เป็นต้น

19. **บ้านแฉกรเล็กต้องประเมินคุณสมบัติ**เด็กหนุ่มคู่กับ “เครื่องหมายของกระแสเรียก” เช่น ความผูกพันฝ่ายจิตกับพระสงฆ์ การรับศีลศักดิ์สิทธิ์บ่อยๆ การสนใจภาวนา ประสบการณ์กับชุมชนวัด กลุ่มคริสตชน ขบวนการสมาคม กิจกรรมส่งเสริมกระแสเรียก ทำงานรับใช้ พิจารณาคุณสมบัติของมนุษย์ที่ช่วยพัฒนาคุณภาพกระแสเรียก

20. **บ้านแฉกรเล็กต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษคือ** ความจริงใจ และความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น พัฒนาการด้านอารมณ์ความรู้สึกที่ค่อยๆ เติบโต การเปิดตนที่จะเจริญชีวิตในหมู่คณะ ความสามารถสร้างมิตรภาพฉันพี่น้อง สำนึกความรับผิดชอบหน้าที่ของตน และงานที่ได้รับมอบหมาย ความคิดสร้างสรรค์ และความคิดริเริ่ม การแสดงออกถึงอิสรภาพอย่างถูกต้อง การเปิดใจให้แก่การเดินทางของการภาวนา และการพบปะกับพระคริสตเจ้า

21. การสร้าง**ประสบการณ์ความสัมพันธ์กับพระเยซูเจ้า** เรียนรู้ที่จะเจริญชีวิตซื่อสัตย์ต่อพระคริสต์ ด้วยการภาวนาและพละกำลังของพระจิตเจ้า รับใช้ผู้อื่น

อย่างถ่อมตน ใส่ใจต่อความดีส่วนรวม ความนบนอบคือรู้จักฟัง ความบริสุทธิ์มอบตนเป็นของขวัญ ความยากจนรู้จักใช้สิ่งของ มีชีวิตสมณะเรียบง่าย มีชีวิตจิตสัมพันธ์กับพระอย่างมีสติ ผ่านการภาวนา พิธีกรรม ศีลศักดิ์สิทธิ์ ศรัทธาต่อพระนางมารีย์ และปฏิบัติกิจศรัทธาอื่นๆ

22. เยาวชนควรรับการศึกษิตตามข้อบังคับของประเทศระดับมหาวิทยาลัย ได้วุฒิการศึกษาที่รัฐรับรอง มีอิสรภาพที่จะเลือกสถานะชีวิตอื่น เมื่อไม่ได้รับกระแสเรียกพระสงฆ์ ส่งเสริม เช่น วัฒนธรรม ศิลปะ กีฬา เป็นต้น

23. การศึกษาอบรมที่ท้าทายเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในช่วงวัยรุ่น อัตลักษณ์ของเขาจะเติบโตเต็มที่ ควรเข้าใจสิ่งที่เยาวชนต้องการ เป็นครูที่ดี เป็นพยานของพระวรสารกับบิดามารดาช่วยให้เขาเติบโต รับการสนับสนุนจากชุมชนวัด ความสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อนวัยเดียวกัน ความสัมพันธ์จะช่วยพัฒนาสุขภาพจิตที่ดีด้านอารมณ์

ค) กระแสเรียกในวัยผู้ใหญ่ (Mature Vocations)

24. ผู้มีกระแสเรียกพระสงฆ์ในวัยผู้ใหญ่ มีบุคลิกภาพและประสบการณ์ชีวิตมากกว่า ก่อนรับเข้าสามแฉกราลัย ควรมีโปรแกรมอบรมด้านชีวิตจิตและด้านพระศาสนจักร วินิจัยแรงจูงใจกระแสเรียก

ประเมินช่วงเวลากลับใจรับศีลล้างบาปเป็น คริสตชน และช่วงสนใจกระแสเรียก อาจ สืบสนระหว่างติดตามพระคริสตเจ้า กับ กระแสเรียกศาสนบริกรสงฆ์ ครอบบรม ชีวิต หม่อมคณะ ชีวิตจิต ด้านเทววิทยา รับรู้ประวัติ ส่วนตัวของผู้สมัคร

ง) กระแสเรียกที่เกิดขึ้นท่ามกลาง ชนพื้นเมือง (Vocations Arising among Indigenous Peoples)

25. “ควรใส่ใจพิเศษกับกระแสเรียก จากชนพื้นเมือง ต้องให้การอบรมถึงวัฒนธรรมไม่ให้สูญเสียดวงแห่งวัฒนธรรมของตนเอง ขณะรับการอบรมด้านเทววิทยาและ ชีวิตจิตสำหรับศาสนบริกรในอนาคต” การ มีอยู่ของกระแสเรียกเหล่านี้แสดงว่าพระ วรสารเข้าถึงวัฒนธรรมในภูมิภาค ควรเคารพ ความมั่งคั่งของวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม

จ) กระแสเรียกและผู้อพยพย้ายถิ่น (Vocations and Migrants)

26. การอพยพย้ายถิ่นเป็นปรากฏ การณ์ที่เกิดขึ้นทั่วไปด้วยเหตุผลหลากหลาย ชุมชนคริสตชนต้องดูแลอภิบาลครอบครัว ผู้ย้ายถิ่น เป็นทรัพยากรมีค่ากับชุมชนคริสต ชน กระแสเรียกพระสงฆ์อาจเกิดจากครอบ ครัวเหล่านี้

27. มีบุคคลที่รู้สึกว่าการเจ้าทรงเรียก ให้ละประเทศของตนเพื่อรับการอบรมเป็น พระสงฆ์ในประเทศอื่น ต้องใส่ใจประวัติส่วน

ตัวและภูมิหลัง ประเมินแรงจูงใจอย่างรอบ คอบ ติดต่อกับพระศาสนจักรในถิ่นกำเนิด ของเขา ค้นหาวิถีทางสนับสนุนบูรณาการ ทางวัฒนธรรม อุปสรรคทางวัฒนธรรมทำให้ วินิจฉัยกระแสเรียกเป็นเรื่องซับซ้อน

บทที่ 3 รากฐานของการอบรม (The Foundations of Formation)

ก) หัวข้อของการอบรม (The Subject of Formation)

28. ชีวิตสามเณรเป็น “ธรรมล้ำลึก” สองด้าน ด้านหนึ่งมีความสามารถพิเศษและ พรสวรรค์ถูกหล่อหลอมด้วยพระพรหรรษา เป็นลักษณะเฉพาะของเขา อีกด้านหนึ่ง เขา มีข้อจำกัดและความอ่อนแอ งานอบรมคือ การช่วยให้เขาบูรณาการทั้งสองด้านเข้าด้วยกัน ภายใต้การนำของพระจิตเจ้าในเส้นทาง แห่งความเชื่อและการบรรลุวุฒิภาวะอย่าง กลมกลืน หลีกเลี่ยงการแบ่งแยก แบ่งขั้ว พฤติกรรมที่เกินขอบเขต ความคิดตื่นเงิน ลำเอียง ระยะเวลาอบรมเป็นระยะเวลาของ การทดสอบการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ และการ วินิจฉัยทั้งโดยสามเณรเองและโดยบ้านเณร

29. สามเณรถูกเรียกให้ “ออกจาก ตนเอง” เพื่อน้อมรับกระแสเรียกสงฆ์ อภิศ ิตนร่วมกับพระจิตเจ้า เพื่อบรรลุผลการ สังเคราะห์ภายในที่สงบและสร้างสรรค์ ระหว่างความเข้มแข็งและความอ่อนแอ

เป็นอิสระเพื่อพระเจ้าและเพื่อผู้อื่นอย่างรู้ตัว
จะเกิดได้ในพระคริสตเจ้าผู้ทรงถูกตรึงกางเขน
และกลับคืนชีพเท่านั้น

**ข) พื้นฐานและจุดประสงค์ของการ
อบรมและอัตลักษณ์ของพระสงฆ์** (The
Basis and the purpose of Formation:
Priestly Identity)

30. กระแสเรียกสงฆ์มีรากฐานจาก
พระเจ้าและแผนการความรักของพระองค์
พระเยซูทรงทำพันธสัญญาใหม่ถวายพระองค์
และพระโลหิตเป็นเครื่องบูชา ให้กำเนิด
ประชากรพระเมสสิยาห์ เป็น “เมล็ดพันธุ์
ยั่งยืนแน่นอนของเอกภาพเป็นความหวัง
ความรอดพ้นสำหรับมนุษยชาติ” สภา
สังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 สอนว่า ต้องเข้าใจ
ธรรมชาติ พันธกิจของสงฆ์ในพระศาสนจักร
ประชากรพระเจ้า พระกายพระคริสต์ พระ
วิหารพระจิตที่พระสงฆ์ถวายชีวิตรับใช้

31. สภาสังคายนาวาติกันครั้งที่ 2
กล่าวว่า “แม้มีสาระและความเข้มข้นต่างกัน
สังฆภาพของผู้มีความเชื่อ และสังฆภาพทาง
ศีลบวชเกี่ยวข้องกัน คือแต่ละแบบมีวิถีทาง
ของตนเองมีส่วนร่วมในสังฆภาพหนึ่งเดียว
ของพระคริสตเจ้า” จึงต้องเข้าใจสังฆภาพ
ศีลบวช ลักษณะจำเพาะ รากฐานจากพระ
คัมภีร์ และเทววิทยา ว่าเป็นการรับใช้พระ
สิริรุ่งโรจน์ของพระเจ้า และพี่น้องชายหญิง
สงฆ์แห่งศีลล้างบาปของพวกเขา

32. นักบุญเปาโลกล่าวว่า “องค์พระ
ผู้เป็นเจ้าองค์เดียวได้ทรงสถาปนาศาสนบริกร
ต่างๆ ขึ้นมาท่ามกลางผู้มีความเชื่อทั้งหลาย
เพื่อรวมพวกเขาให้เป็นหนึ่งในร่างกายเดียว
กัน ซึ่งร่างกายของเรามีองค์ประกอบหลาย
ส่วน” (รม 12:4) “ศาสนบริกรในสังคมของ
ผู้มีความเชื่อ ได้รับมอบอำนาจศักดิ์สิทธิ์จาก
ศีลบวชให้ถวายเครื่องบูชาและให้อภัยบาป
ปฏิบัติหน้าที่สงฆ์สำหรับส่วนรวมเพื่อมวล
มนุษย์ในพระนามของพระคริสตเจ้า” สืบสาน
งานของคณะอัครสาวกผู้อภิบาลและผู้นำ
“พระสงฆ์ถูกกำหนดหน้าที่ไม่เพียงในพระ
ศาสนจักร แต่อยู่แนวหน้าของพระศาสน
จักรด้วย”

33. พระสงฆ์ในอนาคตควรรับการ
ศึกษาอบรม ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของแนวคิด
แบบ “สงฆ์นิยม” (Clericalism) แสวงหา
ความนิยมจากคนส่วนใหญ่ ทำให้บกพร่อง
ฐานะผู้นำชุมชน ทำให้พระศาสนจักรเป็น
เพียงสถาบันของมนุษย์

34. ศีลบวชพระสงฆ์ต้องไม่ทำให้
“ทำตัวเป็นเจ้านายเหนือฝูงแกะ” (1ปต 5:3)
“รับใช้ด้วยจิตตารมณ์การรับใช้ในฐานะ
ศาสนบริกรความรัก อุทิศตนอย่างจริงจัง
เพื่อความดีของฝูงแกะ” สรุปกระแสเรียก
พระสงฆ์เริ่มรับพระพรแห่งพรหรรษา การ
ประทับตราโดยศีลบวช ทำให้วิถีชีวิตสงฆ์
เติบโตมีสิทธิและหน้าที่ รับใช้พระเจ้าและ
เพื่อนมนุษย์

ค) การเดินทางของการอบรมเป็นการเปลี่ยนแปลงตนเองให้เหมือนกับพระคริสตเจ้า (The Journey of Formation as Configuration to Christ)

35. พระสงฆ์เปลี่ยนแปลงตนเองให้เหมือนพระคริสตเจ้าผู้เลี้ยงแกะ ผู้รับใช้ และเจ้าบ่าว มีส่วนร่วมในสังฆภาพหนึ่งเดียวของพระองค์ ในพันธกิจเพื่อความรอดพ้นในฐานะผู้ร่วมงานกับพระสังฆราช เป็นเครื่องหมายถึงความรักเมตตาของพระบิดาที่เห็นได้ในพระศาสนจักรและในโลก ภายใต้การนำของพระจิตเจ้า พระสงฆ์จะเป็นแรงบันดาลใจการอบรมของบรรดาสามเณรให้เปลี่ยนแปลงตนเองให้เหมือนกับพระคริสตเจ้าในธรรมเนียมล้ำลึกของพระตรีเอกภาพ

36. พระคริสตมหาสมณะแท้มีลักษณะเด่นคือความใกล้ชิดทั้งกับพระเจ้าและมนุษย์ เมตตากรุณา “ผู้ศักดิ์สิทธิ์ บริสุทธิ์ และไร้มลทิน” (ฮบ 7:26) ถวายพระองค์ “คร่ำครวญและร่ำไห้” (ฮบ 5:7) “ทรงเห็นใจและทรงอดทน” (ฮบ 5:2) กับความอ่อนแอทุกประการของเรา ทรงเป็น “ผู้บันดาลความรอดพ้นนิรันดร์แก่ทุกคนที่ยอมมอบน้อมเชื่อฟังพระองค์” (ฮบ 5:9) ทรงเป็นเครื่องบูชาใหม่ มิใช่เลือดแพะหรือลูกวัว แต่ถวายพระกายและพระโลหิตเพื่อปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระบิดา ตรัสว่า “นี่เป็นกายของเรา ที่จะถูกมอบเพื่อท่าน จงทำดังนี้เพื่อระลึกถึง

เรา นี่คือถ้วยโลหิตแห่งพันธสัญญาใหม่ ซึ่งจะหลั่งออกเพื่อท่าน” (ลก 22:19-20) “ความสัมพันธ์ที่มีผลต่อกันระหว่างศีลมหาสนิทและสังฆภาพ” โดยเนื้อแท้ศาสนบริการและชีวิตของพระสงฆ์หยั่งรากลึกในศีลมหาสนิท

37. ภาพลักษณ์พระคริสต์ผู้เลี้ยงแกะที่ดี รวบรวมฝูงแกะเข้าสู่พระอาณาจักรของพระเจ้า (มธ 9:36; มก 6:34) พระเจ้าทรงรวบรวม เดินเคียงข้าง ติดตาม และดูแลฝูงแกะ จนถึงกับยอมรับความทุกข์ทรมานและความตาย

38. พระเยซูพระบุตรของพระเจ้าทรงยอมรับสภาพทาสจนยอมรับความตาย (ท.ฟป 2:6-8) ก่อนจะสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน ทรงล้างเท้าบรรดาศิษย์ของพระองค์ และทรงสั่งให้พวกเขาปฏิบัติเช่นเดียวกัน (ท.ยน13:1-17) จึงมีความสัมพันธ์ระหว่างศาสนบริการของพระสงฆ์และพันธกิจของพระคริสตเจ้า (ท.อสย 53:4-8)

39. ศีลวาทพระสงฆ์เรียกร้องให้ผู้ที่ได้รับถวายตนเองอย่างสิ้นเชิงเพื่อรับใช้ประชากรของพระเจ้า “การมอบพระองค์ของพระคริสตเจ้าให้แก่พระศาสนจักร เป็นผลมาจากความรักเหมือนเจ้าบ่าวมอบตนให้แก่เจ้าสาว” พระสงฆ์ถูกเรียกให้รู้สึกและทัศนคติภายในเหมือนพระคริสตเจ้าในการปฏิบัติศาสนบริการ “รักประชาชนด้วยหัวใจใหม่ ใจดี และบริสุทธิ์ ตัดใจจากตนเองอย่าง

แท้จริง ด้วยการอุทิศตนอย่างเต็มเปี่ยม สม่ำเสมอ และซื่อสัตย์ ในขณะเดียวกัน ด้วยความห่วงใยเหมือนของพระเจ้า (เทียบ 2 คร 11:2) แต่ด้วยความอ่อนโยนเหมือนมารดา”

40. พระสงฆ์ต้องอบรมตนเองเพื่อให้ **หัวใจและชีวิตเหมือนกับพระเยซูเจ้า** เป็นเครื่องหมายของความรักที่พระเจ้าทรงมีต่อมนุษย์แต่ละคน ใกล้ชิดกับพระคริสตเจ้า เทศน์สอนพระวรสารแห่งความเมตตากรุณาของพระเจ้า สามารถนำทางและแก้ไขให้ถูกต้อง ภาวนาวอนขอและดูแลชีวิตจิตของผู้มีความเชื่อที่รับมอบให้ดูแล รับฟังและตอบสนองต่อข้อเรียกร้องและคำถามอันลึกซึ้งของยุคสมัยของเรา

ง) การอบรมชีวิตภายในและความสนิทสัมพันธ์ (A formation for Interior Life and Communion)

41. งานอภิบาลกับผู้มีความเชื่อเรียกร้องให้พระสงฆ์ต้องรับการอบรมอย่างหนัก **แน่นและมีชีวิตจิตที่บรรลุดุติภาวะ** ไม่ใช่มีนิสัยหรือคุณธรรมฉาบหน้า นบอบเพียงภายนอก แต่มีใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยอิสรภาพภายในซึมซับจิตตารมณ์แห่งพระวรสารมีมิตรภาพมั่นคงและส่วนตัวกับพระคริสตเจ้า รู้สึกรักใคร่และมีทัศนคติเหมือนพระองค์ต้องพัฒนาความสามารถที่สมดุลและมีวุฒิภาวะในการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์

ต้องสงบทั้งกายและใจ ขณะการทำตนเป็นจุดสนใจหรือการพึ่งพิงทางอารมณ์ เป็น**บุรุษแห่งความสนิทสัมพันธ์** บุรุษแห่งพันธกิจและการเสวนา เฟื่องพินิจพระคริสต์ผู้มอบชีวิตเพื่อผู้อื่น เขาจะมอบตนเป็นเครื่องบูชาเพื่อประชากรของพระเจ้า

42. เพื่อให้ได้รับการอบรมตามจิตตารมณ์ของพระวรสาร ต้องดูแล**ชีวิตจิตเป็นพิเศษ**ด้วยความซื่อสัตย์ มีพระคริสต์เป็นศูนย์กลางชีวิต ร่วมพิธีกรรม ภาวนาส่วนตัว รำพึงพระวาจา ภาวนาแบบเงียบที่ใช้เวลานานมากขึ้น เปิดตนสู่ความสัมพันธ์แท้กับพระคริสตเจ้า นอบน้อมต่อการทำงานของพระจิตเจ้า หล่อหลอมชีวิตให้เหมือนพระคริสต์ มีความสัมพันธ์สนิทสนมกับองค์พระผู้เป็นเจ้าและกับเพื่อนพี่น้อง ละทิ้ง “จิตตารมณ์ทางโลก” คือการหมกมุ่นกับรูปลักษณ์ภายนอกของตน ความเชื่อมั่นทางเทววิทยา หรือวินัยที่ติดกักเอาเอง การหลงตนเอง เผด็จการ ครอบงำผู้อื่น การไม่ยอมฟังผู้อื่น การสนใจพิธีกรรมเพียงภายนอก ความทะนงตน ปัจเจกนิยม และการแสวงหาความก้าวหน้าทางอาชีพ แต่มีความเรียบง่าย **รู้จักยับยั้งชั่งใจ** เสวนาอย่างสันติและความจริงใจ เรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตและปฏิบัติตนด้วยความรักของผู้อภิบาล “เป็นผู้รับใช้ของพระคริสตเจ้า และเป็นผู้จัดการดูแลธรรมล้ำลึกของพระเจ้า” (ท.1 คร 4:1)

43. การอบรมพระสงฆ์เป็นการเดินทางแห่งการเปลี่ยนแปลงตนเอง เพื่อฟื้นฟูทั้งหัวใจและความคิดเพื่อให้เขา “รู้จักวินิจฉัยว่าสิ่งใดเป็นพระประสงค์ของพระเจ้า สิ่งใดดี สิ่งใดเป็นที่พอพระทัย และสิ่งใดสมบูรณ์” (เทียบ รม 12:2) เป็น “**บุรุษแห่งการวินิจฉัย**” เพื่อเข้าใจความเป็นจริงของชีวิตมนุษย์ได้ อาศัยแสงสว่างจากพระจิตเจ้า สามารถเลือกตัดสินใจ และปฏิบัติตนอย่างสอดคล้องกับพระประสงค์ของพระเจ้า

การวินิจฉัยแรกคือ**ชีวิตส่วนตัว** ประวัติชีวิตและความจริงของตน การพัฒนาชีวิตจิตมิใช่อุดมคตินามธรรม ต้องวินิจฉัยชีวิตทุกวันเพื่อให้มีชีวิตจิตสอดคล้องกับพระวรสาร ต้องปรับปรุงตนอย่างถ่อมตน และต่อเนื่อง เรียนรู้ฟังมโนธรรมที่ตัดสินความพยายามและแรงกระตุ้นภายในที่เป็นแรงจูงใจให้กระทำ เรียนรู้การควบคุมตนเอง เริ่มจัดการพลังงาน แผนการ และหน้าที่ต่างๆ มีวินัยในตนเองอย่างสมดุล ตระหนักอย่างจริงจังในขีดจำกัดและความสามารถของตน ต้องฟังพระพรหฺมทานของพระเจ้า เพื่อจะดำเนินชีวิตในอิสราภาพของบุตรพระเจ้า

“**มองเข้าไปภายใน**” แบบองค์รวมเพื่อกำหนดทิศทางชีวิตและศาสนบริการทั้งหมดของเขา เรียนรู้ที่จะปฏิบัติตนอย่างรอบคอบ ตัดสินผลที่ตามมาจากการกระทำ

ของตน มองรอบด้าน ชี้อตรงต่อตนเอง ดูแลชีวิตจิตเป็นพิเศษด้วยการภาวนาส่วนตัว การรับคำแนะนำชีวิตจิต การสัมผัสกับพระวาจาของพระเจ้าเป็นประจำทุกวัน การเพ่งพินิจชีวิตสงฆ์ด้วยจิตตารมณ์ความเชื่อร่วมกับพระสงฆ์อื่นๆ และพระสังฆราช และใช้เครื่องมืออื่นๆ ที่จะช่วยให้บ่มเพาะคุณธรรม ความรอบคอบ และการตัดสินใจอย่างเที่ยงตรงบนเส้นทางแห่งการวินิจฉัยอย่างต่อเนื่อง เขาจะเรียนรู้วิธีแปลความหมายและเข้าใจแรงจูงใจของตนเอง รวมทั้งพรสวรรค์ ความต้องการและความอ่อนแอของตน เพื่อให้เขา “ปลดปล่อยตนเองให้เป็นอิสระจากอารมณ์ที่ไร้ระเบียบทั้งปวง และเมื่อกำจัดอารมณ์เหล่านี้ให้หมดไปแล้ว ให้เขาแสวงหาและพบพระประสงค์ของพระเจ้าในระเบียบชีวิตของเขาเพื่อแสวงหาความรอดพ้นให้แก่วินุญญาณ”

จ) **เครื่องมือสำหรับอบรมสามเณร**
(Means of Formation)

จ.1 **การเดินเคียงข้างเป็นรายบุคคล**
(Personal Accompaniment)

44. ผู้รับมอบให้อบรมสามเณร **จำเป็นต้องเดินเคียงข้างสามเณร** ในระยะต่างๆ สอดคล้องกับบทบาทและความสามารถของแต่ละคน จุดประสงค์คือเพื่อวินิจฉัยกระแสเรียกและอบรมเขาให้กลายเป็นศิษย์ธรรมทูต

45. ในการอบรม สามเณรต้องรู้จักตนเอง และยอมให้ผู้อื่นรู้จักเขาด้วย ต้องมีความสัมพันธ์กับผู้ให้การอบรมอย่างจริงใจและโปร่งใส การเดินเคียงข้างเป็นรายบุคคลมีเป้าหมายคือ ความอ่อนน้อมต่อพระจิตเจ้า

46. สามเณรต้องพบพูดคุยกับผู้ให้การอบรมเป็นประจำและบ่อยครั้ง จะทำให้สามเณรสามารถปรับเปลี่ยนตนเองให้เหมือนกับพระคริสตเจ้าทีละน้อย ให้เขาอ่อนน้อมต่อการทำงานของพระจิตเจ้า การเดินเคียงข้างต้องรวมทุกมิติของมนุษย์ ต้องฝึกสามเณรให้ฟัง ให้เสวนา ให้รู้ความหมายแท้จริงของความนบนอบ ให้มีอิสรภาพภายใน ตระหนักถึงสภาพ ความสามารถพิเศษ และความอ่อนแอของเขา เพื่อให้เขาน้อมรับการทำงานของพระพรหรรษา

47. องค์ประกอบที่จำเป็นประการหนึ่งในการเดินเคียงข้างคือ**ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน** มีโครงสร้างวิธีการที่เป็นรูปธรรมที่จะสนับสนุนและปกป้องความไว้วางใจนี้ ควรแสวงหาและส่งเสริมสภาวะเหล่านี้คือ ความเป็นพี่น้อง ความเห็นใจ ความเข้าใจกัน การรับฟังและแบ่งปัน และการเป็นประจักษ์พยานชีวิตที่สอดคล้องกัน

48. การเดินเคียงข้างต้องดำเนินไปตั้งแต่**เริ่มต้นของการเดินทางการอบรมและตลอดชีวิต** การวินิจฉัยกระแสเรียกอย่างจริงจังตั้งแต่ต้น จะทำให้ไม่ต้องยืดเวลาอย่าง

ไม่จำเป็น เมื่อถึงเวลาต้องตัดสินใจว่าสามเณรนั้นเหมาะสมจะเป็นศาสนบริกรสงฆ์หรือไม่ โดยตรวจสอบว่าเขาสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ที่จำเป็นได้หรือไม่

49. ผู้ให้การอบรมได้รับเรียกให้ดูแล**ชีวิตของสามเณรอย่างความรอบคอบ** จึงควรมีความสามารถและศักยภาพในด้านความเป็นมนุษย์ ชีวิตจิต การอภิบาล และความเชี่ยวชาญ เพื่อจะเดินเคียงข้างสามเณรอย่างเหมาะสม สมดุล เคารพเสรีภาพและมโนธรรมของเขา ช่วยให้เขาเติบโตในความเป็นมนุษย์และชีวิตจิต ผู้ให้การอบรมจำเป็นต้องได้รับการเตรียมความพร้อมโดยเฉพาะ และต้องอุทิศตนด้วยความใจกว้างให้กับงานที่สำคัญนี้ พร้อมจะอุทิศเวลาทั้งหมด ด้วยการมอบตนเองอย่างเต็มที่ให้แก่พระศาสนจักร

จ.2 การเดินเคียงข้างเป็นหมู่คณะ (Community Accompaniment)

50. การอบรมที่ดีต้องเห็น**ความสำคัญของชีวิตหมู่คณะ** ช่วยสมาชิกแต่ละคนชำระเจตนารมณ์ให้บริสุทธิ์ ปรับเปลี่ยนตนเองให้เหมือนพระคริสตเจ้า การอบรมต้องดำเนินทุกวันผ่านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การแลกเปลี่ยนความคิด การปรึกษาหารือ ซึ่งจะช่วยพัฒนากระแสเรียกให้เติบโตอย่างเป็นรูปธรรม

51. ประสบการณ์ชีวิตหมู่คณะจะมีประโยชน์ต่อความสัมพันธ์ในอนาคตกับพระสังฆราช กับพี่น้องสงฆ์ และกับฆราวาสผู้มีความเชื่อ เขาจะเป็นบิดาฝ่ายจิตอย่างแท้จริงในหมู่คณะที่ได้รับมอบให้ดูแล คริสตชนเป็นประชากรที่พระคริสตเจ้าทรงรวบรวมไว้ให้มีประสบการณ์ของชีวิตหมู่คณะที่เข้มแข็งเหมือนกลุ่มคริสตชนยุคแรกเริ่ม (กจ 2:42) อาศัยศีลบทพระสงฆ์กลายเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวซึ่งมีพระสังฆราชเป็นบิดา

52. พระศาสนจักรเป็น “บ้านและโรงเรียนสอนความสนิทสัมพันธ์” แห่งพระตรีเอกภาพ พระสงฆ์ได้รับเรียกให้เป็น “**บุรุษแห่งความสนิทสัมพันธ์**” ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้การอบรมกับสามเณร และระหว่างสามเณรด้วยกัน ต้องมีจิตสำนึกของความเป็นบิดาและพี่น้อง ซึ่งจะส่งเสริมการเติบโตฝ่ายจิต และพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะเอาชนะปัจเจกนิยม ความสัมพันธ์ฉันพี่น้องนี้ “**ไม่สามารถปล่อยให้เป็นไปตามยถากรรม หรือตามสถานการณ์**” แต่ต้องเลือกด้วยจิตสำนึกและการทำทายเป็นต่อเนื่อง สามเณราลัยควรเป็นครอบครัวแท้จริงที่มีบรรยากาศสนับสนุนมิตรภาพและภราดรภาพ ประสบการณ์นี้จะช่วยให้สามเณรเข้าใจปัญหาของครอบครัวที่เขาจะได้รับมอบให้อภิบาลดูแลในอนาคต สามเณราลัยควรเปิดใจต้อนรับกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มครอบครัว

กลุ่มผู้ถวายตัว บรรดาเยาวยชน นักเรียนและคนยากจน เป็นต้น

ฉ) เอกภาพในการอบรม (The Unity of Formation)

53. การอบรมเป็นประสบการณ์ต่อเนื่องของการเป็นศิษย์บนเส้นทางหนึ่งเดียวและบูรณาการ เริ่มต้นในสามเณราลัยและต่อเนื่องไปในชีวิตพระสงฆ์ การอบรมในแต่ละขั้นตอนต้องกระทำอย่างระมัดระวังและเอาใจใส่ “ประสิทธิภาพส่วนใหญ่ของการอบรม ขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะและความเข้มแข็งของบุคลิกภาพของผู้ให้การอบรม” และ **สามเณรพระสงฆ์ในอนาคต เป็นบุคคลสำคัญอันดับแรก** “ซึ่งจำเป็นและไม่อาจทดแทนได้ในการอบรมตนเอง”

บทที่ 4 การอบรมขั้นต้น และการอบรมต่อเนื่อง (Initial and Ongoing Formation)

54. หลังการวินิจฉัยกระแสเรียก การอบรมเป็นหนทางหนึ่งเดียวไม่แยกการเป็นศิษย์และธรรมทูตแบ่งเป็น 2 ระยะคือ การอบรมขั้นต้นในสามเณราลัย และการอบรมต่อเนื่องในชีวิตสงฆ์

55. **การอบรมขั้นต้น** คือระยะเวลาก่อนการรับศีลบทเป็นพระสงฆ์ เริ่มต้นขึ้นเตรียมตัวด้วยการอบรมด้านต่างๆ เพื่อเตรียมสามเณรสู่ชีวิตสงฆ์ เป็นงานที่เรียกร้องความอดทนและความจริงจังของผู้รับ

การอบรมที่เปิดใจน้อมรับการทำงานของพระจิตเจ้า จุดประสงค์ของการอบรมขั้นนี้คือเพื่อสร้างหัวใจความเป็นสงฆ์ในตัวเอง

56. **การอบรมต่อเนื่อง** เป็นข้อเรียกร้องที่ขาดไม่ได้ในชีวิตและการทำงานของพระสงฆ์ทุกคน ทำที่ภายในของพระสงฆ์ต้องเด่นชัดด้วยการน้อมรับพระประสงค์ของพระเจ้าอย่างต่อเนื่องตามแบบฉบับของพระคริสตเจ้า มีการกลับใจอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถที่จะเข้าใจชีวิตและเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยสายตาแห่งความเชื่อ เพราะความรักของผู้อภิบาลทำให้มอบตนทั้งครบเป็นของขวัญแก่พระศาสนจักรตามแผนการของพระเจ้า ไม่ลดการอบรมต่อเนื่องเป็นเพียง “การปรับปรุงให้ทันสมัย” ควรเตรียมการอบรมต่อเนื่องในอนาคต ตั้งแต่ที่บ้านเณรใหญ่ และให้เปิดใจและปรารถนาการอบรมต่อเนื่องนี้ต่อไปตลอดชีวิตพระสงฆ์

ก) การอบรมขั้นต้น และขั้นต่างๆ
(Initial Formation and its Stages)

57. การอบรมขั้นต้นสามารถแบ่งออกเป็น 4 ขั้นหลัก คือ 1. ขั้นเตรียม 2. ขั้นศึกษาปรัชญาหรือขั้นศิษย์พระคริสต์ 3. ขั้นศึกษาเทววิทยาหรือขั้นปรับเปลี่ยนตนให้เหมือนพระคริสตเจ้า และ 4. ขั้นอภิบาลหรือขั้นสังเคราะห์กระแสเรียก

58. เมื่อจบการอบรมแต่ละขั้นต้องประเมินว่าบรรลุจุดมุ่งหมายของการอบรมหรือไม่ มีการประเมินผลเป็นระยะแต่ละภาคเรียนหรืออย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ต้องประเมินเป็นลายลักษณ์อักษร ไม่เกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรให้ใครเป็นพระสงฆ์โดยอัตโนมัติ เพราะเขาได้ผ่านการอบรมขั้นต่างๆ โดยไม่คำนึงถึงความก้าวหน้าแท้จริงของบรรลุดุติภาวะที่จำเป็นในฐานะมนุษย์ คริสตชน และพระสงฆ์ คณะผู้ให้การอบรมต้องประเมินผลด้วยเหตุผลและไม่มีอคติ ประเมินทั้งครบเป็นระยะ ทั้งสี่มิติของการอบรม สามเณรต้องอ่อนน้อม ทบทวนชีวิตของตนเสมอ ยอมรับการตักเตือนฉันพี่น้อง และมีชีวิตสอดคล้องกับการทำงานของพระหรรษทานมากขึ้น

ก. 1 ขั้นเตรียม (The Propaedeutic Stage)

59. จากประสบการณ์ยาวนานจำเป็นต้องจัดระยะเวลาหนึ่ง เพื่อเตรียมตัวในเบื้องต้นสำหรับการอบรมพระสงฆ์ที่จะตามมา หรือสำหรับการตัดสินใจเลือกเส้นทางชีวิต ปกติระยะเวลาไม่ควรน้อยกว่าหนึ่งปี หรือมากกว่าสองปี ขั้นเตรียมมีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับชีวิตจิตให้สามเณรรู้จักตนเองมากขึ้นเพื่อการเติบโตส่วนบุคคล ต้องนำสู่การภาวนา ศีลศักดิ์สิทธิ์ การทำวัตร คู่เคียงกับพระวาจาของพระเจ้า

เป็นหัวใจและคู่มือการเดินทาง ความเยียบที่ยาวนาน การรำพึงภาวนา การอ่านหนังสือส่งเสริมศรัทธา เป็นโอกาสที่ดีที่สุดสามเณรจะได้ศึกษาคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก พัฒนาพลังการอุทิศตน มีประสบการณ์ในวัดและงานกิจกรรมอาสา ช่วยขัดเขยสิ่งใดที่ยังขาดอยู่ในการศึกษาทั่วไป เช่น ด้านวัฒนธรรม ภาษา เป็นต้น

60. **ขั้นเตรียมจะต้องเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมแท้จริงในการวินิจฉัยกระแสเรียก** ที่สมบูรณ์ภายในชีวิตหนุ่มคนเณร ให้ความสำคัญกับความสนิทสัมพันธ์กับพระสังฆราชกับคณะสงฆ์ และกับสังฆมณฑล ขั้นเตรียมนี้ควรแยกจากบ้านเณรใหญ่ มีบ้านอบรมเฉพาะ มีผู้ให้การอบรมประจำอบรมด้านความเป็นมนุษย์และความเป็นคริสตชนอย่างเข้มข้น เพื่อการคัดสรรผู้สมัครเข้าบ้านเณรใหญ่อย่างรอบคอบ

ก.2 ขั้นการศึกษาปรัชญา (หรือการเป็นศิษย์พระคริสต์) (The Stage of Philosophical studies or Discipleship)

61. ศิษย์พระคริสต์คือผู้ที่องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเรียกให้ **“มาอยู่กับพระองค์”** (มก 3:14) ติดตามพระองค์ เป็นธรรมทูตแห่งพระวรสาร แต่ละวันเรียนรู้ธรรมล้ำลึกแห่งพระอาณาจักรของพระเจ้า มีชีวิตสัมพันธ์ลึกซึ้งกับพระองค์ การอยู่กับพระองค์เป็นการเดินทางฝ่ายจิตที่เปลี่ยนชีวิตสามเณร

ให้เป็นพยานยืนยันความรักของพระองค์ในโลก

62. **การเป็นศิษย์พระคริสต์ที่ยั่งยืนตลอดชีวิต** ต้องช่วยให้สามเณรหยั่งรากลึกในการติดตามพระคริสต์เจ้า ด้วยการฟังพระวาจา รำพึงไตร่ตรองพระวาจาในใจและนำไปปฏิบัติ การเป็นศิษย์จะเป็นผู้อภิบาล จึงต้องสนใจมิติความเป็นมนุษย์ ให้สอดคล้องกับการเติบโตฝ่ายจิต เพื่อจะมีวุฒิภาวะตัดสินใจอย่างเด็ดขาดที่จะติดตามองค์พระคริสต์เจ้าในสังฆภาพสงฆ์ ด้วยการปฏิบัติตามคำแนะนำแห่งพระวรสารในลักษณะที่เหมาะสม

63. เป็นการเตรียมสู่ขั้นศึกษาเทววิทยา **สู่การเลือกเป็นพระสงฆ์อย่างเด็ดขาด** เปิดรับการทำงานของพระจิตเจ้า อบรมความเป็นมนุษย์ต่อไป ความศักดิ์สิทธิ์ถูกสร้างบนความเป็นมนุษย์ที่ครบครันและบรรลุลุทธิภาวะ จึงควรฝึกคุณธรรม เช่น “ความจริงใจ ความเอาใจใส่ต่อความยุติธรรมอย่างสม่ำเสมอ ความซื่อสัตย์ต่อคำสัญญา การมีความประพฤติดีอ่อนโยน รู้จักพูดจาอย่างเหมาะสมด้วยความรักต่อทุกคน” คุณธรรมนี้สะท้อนความเป็นมนุษย์ของพระเยซูเจ้า เป็นสะพานเชื่อมมนุษย์กับพระเจ้า ช่วยให้เติบโตทางกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ผู้อภิบาลจำเป็นต้องออกกำลังกายและเล่นกีฬา ให้มีวิถีชีวิตที่สมดุล นอกจากผู้ให้การอบรม วิญญาณ

รักษ์ นักจิตวิทยาอาจช่วยพัฒนาบุคลิกภาพให้รู้จักตนเอง มีอิสรภาพควบคุมตนได้ ขณะปัจเจกนิยม ใจกว้างอุทิศตนเป็นของขวัญให้ผู้อื่น

64. พระพรหรรษาช่วยสามเณรบรรลุมุขีภาวะความเป็นมนุษย์ และการเติบโตด้านชีวิตจิต ให้สามเณรเจริญชีวิตเฉพาะพระพักตร์พระเจ้า มีความสนิทสัมพันธ์ส่วนตัวกับพระคริสต์ มีอัตลักษณ์ของศิษย์พระคริสต์

65. การเดินทางที่เปลี่ยนชีวิตเกี่ยวข้องกับชีวิตหมู่คณะ ตารางการฝึกอบรม บทบาทของผู้ให้การอบรมและวิญญาณรักษ์ที่สนับสนุนสามเณรให้เติบโต รู้ความจำกัดของตน ต้องพึ่งพระพรหรรษาและการตกแต่งเดือนฉันทันที

66. ระยะชั้นศึกษาปรัชญาหรือการเป็นศิษย์ต้องไม่ต่ำกว่าสองปี ศึกษาปรัชญาและมนุษยศาสตร์ เห็นคุณค่าการอบรมอย่างถูกต้อง และเข้าใจในจุดมุ่งหมายเฉพาะของการอบรมในขั้นนี้ ไม่ใช่มองเป็น “ขั้นบังคับ”

67. เมื่อจบชั้นการศึกษาปรัชญาหรือการเป็นศิษย์พระคริสต์ สามเณรควรบรรลุมุขีภาวะภายในและมีมุขีภาวะอย่างเพียงพอ เขามีแนวทางเดินด้วยใจสงบและยินดีสู่การปรับเปลี่ยนตนเองให้เหมือนพระคริสต์เจ้า

ก.3 ชั้นศึกษาเทววิทยา หรือขั้นปรับเปลี่ยนตนเอง (The Stage of Theological Studies or Configuration)

68. ชั้นศึกษาเทววิทยามุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนสามเณรให้เหมือนพระคริสต์เจ้าผู้เลี้ยงแกะและผู้รับใช้ เป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์และเป็นของขวัญให้ผู้อื่น ต้องฟังพินิจพระบุคคลของพระเยซูคริสต์อย่างลึกซึ้ง พระบุตรสุดที่รักของพระบิดา ผู้เลี้ยงแกะของประชากรของพระเจ้า สามเณรกับพระคริสต์มีความสนิทสัมพันธ์และเป็นส่วนบุคคลมากขึ้น และตระหนักและยอมรับอัตลักษณ์สงฆ์มากขึ้น

69. จุดมุ่งหมายในขั้นนี้เพื่ออบรมชีวิตจิตพระสงฆ์ ให้ปรับเปลี่ยนชีวิตเหมือนพระคริสต์เจ้า ความรู้สึกและท่าทีของพระองค์พัฒนาขึ้น ซาบซึ้งในชีวิตพระสงฆ์ มีแรงบันดาลใจปรารถนา จะอุทิศตนทำงานอภิบาลประชากรของพระเจ้า เป็นผู้เลี้ยงแกะที่ดี ผู้ทรงพลีชีวิตเพื่อแกะและตามหาแกะที่พลัดหลง (เทียบ ยน 10:14-17) ขั้นนี้เรียกร้องการอุทิศตนอย่างมาก เพื่อปฏิบัติคุณธรรมหลักและคุณธรรมทางเทววิทยา และคำแนะนำตามพระวรสาร อ่อนน้อมต่อการทำงานของพระเจ้า ผ่านทางพระพรของพระจิตเจ้า มีทัศนคติที่แท้จริงของสงฆ์และธรรมทูต ทบทวนประวัติของตนเอง ให้สอดคล้องกับความรักของผู้อภิบาล ซึ่งปลูกเร้าปั้นแต่ง และสร้างแรงจูงใจในชีวิตสงฆ์

70. การอุทิศตนเป็นพิเศษปรับเปลี่ยนตนเองให้เหมือนพระคริสต์เจ้าผู้เลี้ยงแกะ ผู้รับใช้ สามารถสอดคล้องกับขั้นการศึกษา เทววิทยา ไม่ลดพลังการขับเคลื่อนและเนื้อหาของการศึกษาขั้นนี้จริง ควรมีปฏิสัมพันธ์ที่บังเกิดผลและกลมกลืนระหว่างวุฒิภาวะด้านความเป็นมนุษย์และด้านชีวิตจิต ระหว่างชีวิตภาวนาและการเรียนรู้ทางเทววิทยา

71. สามเณรได้รับเรียกให้มีชีวิตจิตของพระสงฆ์สังฆมณฑล อุทิศตนอย่างสิ้นเชิงให้แก่สังฆมณฑลที่เขาสังกัดหรือไปทำงาน ศาสนาบริการ เขาจะเป็นผู้อภิบาลและผู้รับใช้ทุกคนในบริบทเฉพาะ (1 คร 9:19) ความรักต่อสังฆมณฑลจะขาดมิได้ แต่ก็สามารถอุทิศตนให้แก่พระศาสนจักรสากลพร้อมจะปฏิบัติพันธกิจประกาศข่าวดีให้กับมนุษย์ทุกคน จนถึงสุดปลายแผ่นดิน (กจ 1:8)

72. ในขั้นนี้สามเณรจะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้อ่านพระคัมภีร์ และผู้ช่วยพิธีกรรม เพื่อจะได้ปฏิบัติศาสนาบริการเหล่านี้ ยอมให้พระเจ้าท้าทายและเปลี่ยนแปลงตนเอง ให้ธรรมล้ำลึกของพระคริสต์เจ้าผู้สละพระองค์ประทับอยู่ในศีลมหาสนิท เสริมสร้างชีวิตจิตของตน และเป็นโอกาสปฏิบัติศาสนาบริการด้านพิธีกรรม การสอนคำสอน การประกาศพระวรสาร และการรับใช้เพื่อนมนุษย์ การเดินเคียงข้างอย่างเหมาะสมทำให้รู้กระแสเรียกของเขาเป็นศาสนาบริการพระสงฆ์หรือไม่

เพื่อจะได้เดินต่อไปหรือหยุดการเดินทางการอบรมเพื่อรับศีลบวช

73. เป้าหมายขั้นศึกษาเทววิทยาหรือขั้นปรับเปลี่ยน คือการฝึกฝนตนไปสู่การรับศีลบวช ถ้าพระสังฆราชวินิจฉัยว่าเหมาะสม ได้ฟังความคิดเห็นของผู้ให้การอบรมแล้ว สามเณรจะขอรับบวชสังฆานุกร เข้าสู่สถานะสมณะสังกัดพระศาสนจักรเฉพาะถิ่น หรือสังกัดคณะเฉพาะบุคคล หรือสถาบันผู้ถวายตัว หรือคณะชีวิตผู้แพร่ธรรม หรือในคณะที่ได้รับอำนาจหน้าที่ที่จะเข้าสังกัด

ก.4 ขั้นอภิบาล หรือขั้นสังเคราะห์กระแสเรียก (The Pastoral Stage or Vocational Synthesis)

74. ระยะหลังจากการบวชสังฆานุกรจนถึงการรับศีลบวชพระสงฆ์ มีจุดประสงค์สองประการ คือหนึ่งเป็นการเข้าสู่ชีวิตผู้อภิบาลด้วยจิตตารมณ์การรับใช้ รับผิดชอบเพิ่มขึ้น สองเป็นการเตรียมตัวเป็นสงฆ์อย่างเหมาะสม อาศัยการเดินทางเคียงข้างเป็นพิเศษ ต้องประกาศเจตนารมณ์ที่จะเป็นพระสงฆ์ด้วยใจอิสระ รู้ตัว ไม่เปลี่ยนแปลง

75. ในขั้นนี้ผู้สมัครจะได้รับประสบการณ์หลากหลาย ขึ้นกับสภาพพระสังฆราชเป็นผู้กำหนดโปรแกรมการอบรมเพื่อเตรียมบวชสังฆานุกรและพระสงฆ์ การอบรมอยู่ภายนอกสามเณรลัยและใช้เวลานานพอสมควร ดำเนินชีวิตรับใช้ชุมชนวัด ซึ่งมีผล

ต่อบุคลิกภาพของผู้สมัคร เจ้าอาวาสหรือผู้รับผิดชอบสามเณรควรตระหนักว่า ได้รับมอบให้อบรมสามเณรควรเดินเคียงข้างเขาสู่ศาสนบริการด้านอภิบาลอย่างค่อยเป็นค่อยไป

76. พระสังฆราชพิจารณา ความเห็นของอธิการ ความต้องการของคณะสงฆ์ และโอกาสที่สามเณรจะได้รับการอบรม มอบหมายให้สามเณรแต่ละคนไปอยู่ในชุมชนหนึ่งที่เขาจะรับใช้ในงานอภิบาล ระยะเวลาอบรมขึ้นกับบุคลิกภาวะและความเหมาะสมของผู้สมัคร อย่างน้อยต้องปฏิบัติตามระยะเวลาที่กฎหมายพระศาสนจักรกำหนด

77. การบวชเป็นสังฆานุกรและพระสงฆ์ เมื่อการอบรมของสามเณรลุล่วงสิ้นสุด ผู้สมัครต้องนอบน้อมยอมรับต่อการตัดสินใจของพระสังฆราช ต้องมีเวลาเตรียมตัวอย่างเหมาะสม ด้านชีวิตจิต จิตตารมณ์การภาวนาที่สัมพันธ์กับพระเยซูคริสต์ เห็นแบบอย่างที่ดีของพระสงฆ์ ไตร่ตรองพิธีบวชลึกซึ้งอย่างลึกซึ้งและอย่างละเอียดถี่ถ้วน

78. ครอบครัวของผู้สมัครบวชและชุมชนวัดควรมีส่วนเตรียมตัวของผู้สมัครบวช โปรแกรมอบรมบวชสังฆานุกรและพระสงฆ์ควรถูกแยกกันอย่างชัดเจน และในช่วงเวลาที่ห่างกันพอสมควร

79. พระสังฆราชมีหน้าที่ในการนำพระสงฆ์เข้าสู่พลวัตของความเชื่อมโยงกับ

การอบรมต่อเนื่อง กระบวนการอบรมเริ่มต้นตั้งแต่การรับศีลบวชเป็นพระสงฆ์ และดำเนินต่อเนื่องไปภายในครอบครัวสงฆ์

ข). การอบรมต่อเนื่อง (Ongoing formation)

80. “การอบรมต่อเนื่อง” เป็นประสบการณ์ที่ไม่หยุดนิ่งของศิษย์สงฆ์ของพระคริสต์ “เรียนรู้ที่จะรู้จักพระคริสตเจ้า” อาศัยพระจิตเจ้า ปรับเปลี่ยนตนเองอย่างต่อเนื่องให้เหมือนพระองค์ ในตัวตนและในการปฏิบัติตน เจริญก้าวหน้าภายในอย่างต่อเนื่อง ต้องหล่อเลี้ยง “ไฟ” ซึ่งให้แสงสว่างและความอบอุ่นแก่การปฏิบัติศาสนบริการอย่างซื่อสัตย์ “หัวใจและรูปแบบของการอบรมต่อเนื่องของพระสงฆ์คือความรักของผู้อภิบาล”

81. การอบรมต่อเนื่องมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้พระสงฆ์ซื่อสัตย์ต่อศาสนบริการของตนในการเดินทางแห่งการกลับใจอย่างต่อเนื่อง ทำให้พระพรที่ได้รับเมื่อรับศีลบวชลูกโซนขึ้นมาอีกครั้ง เป็นการสร้างอัตลักษณ์สงฆ์ เริ่มต้นในสามเณรลุล่วงและสำเร็จเมื่อรับศีลบวชพระสงฆ์ งานอภิบาลทำให้อัตลักษณ์เติบโตเต็มที่เมื่อเวลาผ่านไป

82. สัตบุรุษมีสิทธิที่ชัดเจนที่จะพบพระสงฆ์ที่มีบุคลิกภาวะ มีการศึกษาอบรมอย่างดี และมีความศักดิ์สิทธิ์ เพราะสัตบุรุษเป็นผู้รับรู้ผลการอบรมที่ดีและความศักดิ์สิทธิ์ของพระสงฆ์ การอบรมต่อเนื่องต้อง

เป็นรูปธรรม บังเกิดผลจริง มีประสิทธิผล พระสงฆ์เองคือบุคคลแรกที่ต้องรับผิดชอบ การอบรมต่อเนื่องของตน ต้องส่งเสริมในแต่ละสังฆมณฑล โดยพระสงฆ์คนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งซึ่งได้รับการเตรียมตัวเป็นพิเศษ และได้รับแต่งตั้งให้ทำงานอบรมต่อเนื่องกับพระสงฆ์กลุ่มอายุต่างๆ

83. การอบรมต่อเนื่องระยะแรก หลังบวชเป็นพระสงฆ์ ผ่านการปฏิบัติศาสนบริการ การพบพระคริสต์เป็นการส่วนตัว การแนะนำจากพระสงฆ์ที่มีประสบการณ์ การแบ่งปันกับเพื่อนพระสงฆ์วัยเดียวกัน มีพระสงฆ์ที่ดีและกระตือรือร้นเป็นพี่เลี้ยง การสัมผัสการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังและแข็งขันคณะสงฆ์ของสังฆมณฑล พระสังฆราชมีหน้าที่ดูแล พระสงฆ์บวชใหม่ให้มีชีวิตหมู่คณะสงฆ์ ไม่โดดเดี่ยว มีระบบการเดินเคียงข้างส่วนตัวให้พระสงฆ์หนุ่ม ส่งเสริมและรักษาคุณภาพของศาสนบริการของเขา สามารถรับมือกับการท้าทายแรกในงานอภิบาลด้วยความกระตือรือร้น เจ้าอาวาสหรือพระสงฆ์ที่พระสงฆ์หนุ่มถูกส่งไปอยู่ด้วยเป็นคนแรก ควรรับผิดชอบหน้าที่นี้

84. หลังจากมีประสบการณ์งานอภิบาล อาจมีการท้าทายใหม่ๆ กับศาสนบริการและชีวิตของพระสงฆ์ ดังนี้

ก. ประสบการณ์กับความอ่อนแอของตนเอง คือ ขัดแย้งในบุคลิกภาพที่เห็น

ต้องแก้ไข ความอ่อนแอทำให้ถ่อมตน วางใจในพระเมตตาและเข้าใจผู้อื่น ควรมีวิญญาณรักษ์หรือมิตรสงฆ์สนับสนุนเดินเคียงข้าง

ข. ความเสี่ยงต่อความรู้สึกว่าตนเป็นเพียงผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านความศักดิ์สิทธิ์ เมื่อเวลาผ่านไป พระสันตะปาปาฟรังซิสกล่าวว่า “มีแต่พระคริสต์เจ้าผู้เป็นแก่นแท้จริงเท่านั้นจะสามารถรื้อฟื้นพระพรที่เขาเคยได้รับ ถ้าเขาไม่หยุดสละตนเป็นของขวัญ เปลี่ยนตนผู้เลี้ยงแกะที่ดี เขาจะพบเอกภาพ สันติสุข และพละกำลังการรับใช้”

ค. ความท้าทายจากวัฒนธรรมร่วมสมัย คือเกี่ยวกับศาสนบริการสงฆ์กับวัฒนธรรมในปัจจุบัน ปัญหาที่ซับซ้อน พระสงฆ์ต้องเปิดใจและต้องมีความรู้เท่าทันเสมอ

ง. ความลุ่มหลงในอำนาจและความร่ำรวย ตำแหน่ง ความสะดวกสบาย ไม่สนใจพระประสงค์ของพระเจ้า หรือความต้องการของประชาชน การตกเตือนฉันทันที หรือการตำหนิด้วยความหวังโยอาจช่วย แต่ถ้ามีพฤติกรรมที่ถือว่าผิดต่อผู้อื่นหรือหมู่คณะ จำเป็นต้องได้รับโทษ

จ. ความท้าทายของการถือโสดเพื่อพระอาณาจักรมีสิ่งเร้าใหม่ๆ ความเครียดในชีวิตอภิบาล อิทธิพลกระแสสังคม ให้ความสำคัญกับความต้องการของตนมากไป แสวงหาการชดเชยที่ขัดชีวิตสงฆ์และความรักผู้อภิบาล

ฉ. การอุทิศตนทั้งครบให้แก่ศาสน
บริการของตน เวลาผ่านความกระตือรือร้น
ลดลง เพราะกายเหนื่อยล้าและสุขภาพ การ
ขัดแย้งผิดหวังในงานอภิบาล กิจวัตรที่เป็น
ภาระ ความยากลำบากจากการเปลี่ยนแปลง

85. พระสงฆ์ทุกวัยต้องการช่วย
เหลื่อยามเจ็บป่วย พระสงฆ์ที่สูงอายุหรือ
เจ็บป่วยเป็นเครื่องหมายที่ของชีวิตที่ถวายเป็น
แต่พระเจ้า ต้องรู้สึกตนเป็นส่วนหนึ่งของ
คณะสงฆ์และได้รับเยี่ยมจากพี่น้องสงฆ์

86. การริเริ่มต่างๆ เพื่อช่วยเหลือ
พระสงฆ์เป็นกิจกรรมที่น่ายกย่อง พระสงฆ์
ในพื้นที่เดียวกัน ในสภาพแวดล้อมอภิบาล
หรือทำงานในโครงการเดียวกัน

87. ภารดรภาพทางศีลศักดิ์สิทธิ์ ก่อ
ให้เกิดการอบรมต่อเนื่องในความรัก “ความ
ครบครันของสงฆ์” พระสงฆ์ไม่อาจบรรลุได้
เพียงลำพัง เอกภาพของคณะสงฆ์ “ข้อ
ผูกมัดพิเศษของความรักในงานแพร่ธรรม
ศาสนบริการ และภารดรภาพ” อาศัยพระ
จิตเจ้า ต้องผ่านการต่อสู้ฝ่ายจิตเพื่อชำระตน
ให้หลุดพ้นจากปัจเจกนิยม

88. มีหลายวิธีแสดงภารดรภาพทาง
ศีลศักดิ์สิทธิ์เป็นรูปธรรม ควรสนับสนุนบาง
วิธี เช่น

ก. การพบปะระหว่างพี่น้องเพื่อร่วม
ภาวนา การรำพึงแบบ (Lectio Divina)
ศึกษาหัวข้อเทววิทยาหรืออภิบาล แบ่งปัน
ประสบการณ์ศาสนบริการที่รับผิดชอบ ช่วย

เหลือกัน ใช้เวลาร่วมกัน อย่างเรียบง่ายและ
ธรรมดา

ข. การให้คำแนะนำฝ่ายจิตและการ
สารภาพบาป ช่วยพระสงฆ์ให้ “พยายาม
แสวงหาความครบครันฝ่ายจิต เพื่อให้ศาสน
บริการของเขาเกิดประสิทธิผล” วิญญาณ
รักษสามารถช่วยวินิจฉัยต้นเหตุและหาทาง
แก้ไข

ค. การเข้าเฝ้า เป็นเวลาพิเศษเพื่อ
พบกับพระเจ้าเป็นการส่วนตัวในความเงียบ
และการสำรวมจิต การวินิจฉัยทั้งชีวิตและ
งานธรรมทูต ทบทวนชีวิตของตน ช่วยส่งเสริม
ความสนิทสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องพระ
สงฆ์

ง. การรับประทานอาหารร่วมกัน เพื่อ
รู้จักกันมากขึ้น ได้รับฟังกันและเข้าใจกัน
และกัน ซึ่งเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนความ
คิดเห็นอย่างมีคุณค่าฉันมิตร

จ. การใช้ชีวิตร่วมกัน โดยจัดขึ้นหรือ
ด้วยความจำเป็นด้านงานอภิบาล กลายเป็น
“ชีวิตร่วมกัน” มีภาวนาเป็นหมู่คณะ การ
รำพึงพระวาจาของพระเจ้า อบรมต่อเนื่อง
แบ่งปันประสบการณ์งานอภิบาลชีวิตร่วมกัน

ฉ. สมาคมสงฆ์ มีจุดประสงค์ส่งเสริม
เอกภาพระหว่างพระสงฆ์ คณะสงฆ์ และ
พระสังฆราช ให้ก้าวหน้าในก้าวหน้าไปสู่ความ
ศักดิ์สิทธิ์ คำจูงในงานอภิบาล พบปะเป็น
หนึ่งเดียวกัน พี่น้องกระตือรือร้นในการแพร่
ธรรม

บทที่ 5 มิติต่างๆ ของการอบรม (Dimensions of Formation)

ก) การบูรณาการมิติต่างๆ ของการอบรม (Integrating the Dimension of Formation)

89. สมณสาสน์เตือนใจเรื่อง “เราจะมอบผู้เลี้ยงแกะให้ท่าน” ระบุว่า มีสี่มิติที่มีผลต่อกัน คือ มิติด้านความเป็นมนุษย์ เป็นรากฐานที่จำเป็นและเป็นพลังขับเคลื่อนของชีวิตสงฆ์ทั้งหมด มิติด้านชีวิตจิต เป็นหัวใจช่วยหล่อหลอมวิถีชีวิตที่มีคุณภาพของศาสนบริการสงฆ์ มิติด้านสติปัญญา เป็นเครื่องมือใช้เหตุผลเข้าใจคุณค่าต่างๆ ของการเป็นผู้อภิบาลในชีวิตประจำวัน และถ่ายทอดความเชื่ออย่างเหมาะสม มิติด้านงานอภิบาลเป็นเป้าหมายทำให้พระสงฆ์สามารถรับใช้พระศาสนจักรด้วยความรับผิดชอบและบังเกิดผล แต่ละมิติของการอบรมมีจุดมุ่งหมายเพื่อ “เปลี่ยนดวงใจเราให้เป็นเหมือน” พระหฤทัยของพระคริสตเจ้า กระบวนการอบรมทั้งหมด มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมให้สามเณร “เข้าสู่ความสัมพันธ์กับความรักของพระคริสตเจ้าผู้เลี้ยงแกะที่ดี”

90. การอบรมพระสงฆ์ต้องเกิดขึ้นภายในบรรยากาศชีวิตหมู่คณะ ชีวิตหมู่คณะในสามเณรลัยเป็นบริบทเหมาะสมที่สุด เพื่อเตรียมสามเณรให้พร้อมสำหรับ

ภราดรภาพในหมู่คณะสงฆ์อย่างแท้จริง ควรนำเครื่องมืออบรมบางอย่างมาใช้ในอบรมหมู่คณะ เพื่อให้รู้จักสามเณรแต่ละคนดีขึ้น เช่น การสื่อสารอย่างจริงจัง การเปิดเผย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทบทวนชีวิต การตักเตือนกันฉันพี่น้อง และโครงการต่างๆ ของหมู่คณะ มีเป้าหมายเพื่อชีวิตหนึ่งเดียว เป็นต้น เนื่องจากสามเณรมาจากชุมชนคริสตชน เพื่อจะถูกส่งกลับไปรับใช้ชุมชนคริสตชน

91. พระจิตเจ้าทรงนำชุมชนคริสตชนมาอยู่รวมกันเพื่อส่งเขาออกไปปฏิบัติพันธกิจแรงกระตุ้นให้เป็นธรรมทูต จึงเป็นของประชากรของพระเจ้าทุกคน แรงผลักดันให้แพร่ธรรมนี้เรียกร้องผู้รับศีลบวชเป็นพิเศษมากขึ้น เนื่องจากเป็นเป้าหมายของการอบรมทั้งหมดคือ คิษย์ธรรมทูต “ที่มีจิตตารมณ์ ‘สากล’ อย่างแท้จริง ซึ่งเริ่มต้นจากพระคริสตเจ้า และขยายออกไปถึงทุกคน เพื่อให้ทุกคนได้รับความรอดพ้น และรู้ความจริงที่สมบูรณ์ (1 ทธ 2:4)”

92. การอบรมแบบบูรณาการมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้รับใช้ชุมชนของพระคริสต์ได้รับเรียกให้เป็น “บุคคลที่สมบูรณ์” มีชีวิตจิตที่สมบูรณ์ ไม่แบ่งแยกหรือขัดแย้งต่างๆ ในตนเอง จึงต้องใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ มีหมู่คณะการอบรม ร่วมมือกับการทำงานของพระจิตเจ้า ผนวกรวมมิติ

ต่างๆ อย่างสมดุล ไม่ใช่เป็นเพียงรูปแบบภายนอก หรือมีทัศนคติความนับถือ “แบบทาสและเพื่อรับใช้ตนเอง” เท่านั้น

ข) มิติด้านความเป็นมนุษย์ (The Human Dimension)

93. สามเณรต้องพัฒนาบุคลิกภาพ มีพระคริสต์มนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นแบบอย่าง ศาสนบรกรรมต้องไตร่ตรองเกณฑ์ความเหมาะสมในพันธสัญญาใหม่ (มธ 28:20; 1 ปต 5:1-4; ทต 1:5-9) มิติด้านความเป็นมนุษย์มีความสำคัญ เพื่อจะทำงานแพร่ธรรม **จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องบรรลุภาวะมีชีวิตจิตที่ถูกต้องและมีความเป็นมนุษย์ที่ดี** นักบุญโทมัส อาไควนัส กล่าวว่า “พระพรหรรษาจะสร้างโดยใช้ธรรมชาติเป็นพื้นฐาน” ไม่แทนธรรมชาติ แต่ทำให้ธรรมชาติสมบูรณ์ จึงต้องปลูกฝัง ความถ่อมตน ความกล้าหาญ สามัญสำนึก จิตใจที่สูงส่ง ความสามารถตัดสินใจอย่างถูกต้อง และดุลพินิจ ความอดกลั้น และความโปร่งใส ความรักในความจริง และความซื่อสัตย์

94. การอบรมด้านความเป็นมนุษย์เป็นรากฐานของการอบรมทุกด้านสำหรับพระสงฆ์ **ในด้านกายภาพ** มีสุขภาพดี โภชนาการ กิจกรรมทางกายภาพ และการพักผ่อน **ในด้านจิตวิทยามีบุคลิกภาพที่มั่นคง** มีความสมดุลทางอารมณ์ การควบคุมตนเอง และมีบูรณาการทางเพศที่ดี **ใน**

ด้านศีลธรรม มีมโนธรรมเที่ยงตรง รู้จักรับผิดชอบและตัดสินใจได้ถูกต้อง ยุติธรรม รับผิดชอบต่อคน เหตุการณ์ต่างๆ โดยปราศจากอคติ เคารพตนเองอย่างสมดุล ตระหนักในความสามารถพิเศษของตน เรียนรู้ที่จะใช้ความสามารถนั้นรับใช้ประชากรของพระเจ้า **ในด้านความเป็นมนุษย์** เห็นคุณค่าความงาม ศิลปะ ตระหนักถึงสภาพแวดล้อมทางสังคม ช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เสริมสร้างชุมชนสามเณรต้อง**รู้จักประวัติชีวิตของตน** พร้อมจะเล่าให้ผู้ให้การอบรมทราบ ประสบการณ์วัยเด็กและวัยรุ่น อิทธิพลของครอบครัวและญาติๆ ความสามารถหรือไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่มีคุณภาพและสมดุลกับผู้อื่น ข้อมูลนี้ช่วยให้เลือกวิถีอบรมที่เหมาะสม การประเมินผลชีวิตเพื่อให้เข้าใจตนเองมากขึ้น โดยเฉพาะเวลาท้อถอยหรือมีปัญหา

95. **เครื่องหมายอย่างหนึ่ง**ที่แสดงว่าสามเณรพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างกลมกลืนคือ **ความสามารถสร้างความสัมพันธ์อย่างมีคุณภาพกับชายและหญิงในวัยต่างๆ** รวมทั้งกับสตรีด้วย จะมีผลต่องานอภิบาลในอนาคต สตรีในครอบครัวที่ช่วยเคียงข้างสามเณร เป็นพยานชีวิตด้านการภาวนาและการรับใช้งานอภิบาล เสียสละและปฏิเสธตนเอง การดูแลเอาใจใส่ ใกล้ชิด อ่อนโยนต่อเพื่อนบ้าน รวมทั้งพยานชีวิตของสตรีผู้ถวายตัวด้วย

96. สามเณรจะสามารถกำหนดชีวิตตนเองด้วยความรับผิดชอบ **ตระหนักถึงความอ่อนแอที่มีอยู่ในบุคลิกภาพของตน** ผู้ให้การอบรม พระสงฆ์ผู้โปรดศีลอุบายบาปวิญญูณวัตร และตัวสามเณรเองควรตระหนักว่าในวิกฤติการณ์ต่างๆ ถ้าเข้าใจและแก้ไขอย่างเหมาะสม พร้อมจะเรียนรู้ กลายเป็นโอกาสการกลับใจฟื้นฟูตนเอง ควรถามตนเองอย่างจริงจังถึงการเดินทางชีวิตที่ผ่านมา สภาพการณ์ชีวิตปัจจุบัน การเลือก และชีวิตอนาคตของเขา

97. การอบรมมิติด้านความเป็นมนุษย์เป็นส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับการประกาศพระวรสาร **การใช้สื่อมวลชน** และความคุ้นเคยกับโลกดิจิทัล จึงเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพของสามเณร “ต้องมีการอบรมการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ๆ นำผู้คนมารู้จักชีวิตของพระศาสนจักร ช่วยคนร่วมสมัยค้นพบพระพักตร์ของพระคริสต์ ด้วยความเข้าใจทางเทววิทยาที่ถูกต้อง สะท้อนชีวิตจิตที่เข้มแข็งของพระสงฆ์ ที่ได้รับการหล่อเลี้ยงจากการสนทนากับองค์พระคริสต์อย่างสม่ำเสมอ”

98. ทำให้โลกดิจิทัลเป็นการประกาศพระวรสารเป็น “สถานที่” ใหม่ๆ ที่คนจำนวนมากเคลื่อนไหวอยู่ทุกวัน นี่คือ “พื้นที่ของดิจิทัล” (Digital peripheries) จะต้องมีวัตถุประสงคในการสร้างวัฒนธรรมที่แท้จริง

ในการพบปะกันในพระนามของพระเยซูเจ้า เพื่อสร้างประชากรหนึ่งเดียวของพระเจ้า

99. คนส่วนใหญ่ที่เข้าสามเณรลี้ภัยในโลกดิจิทัลและเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือดิจิทัลมาแล้ว ต้องระวังความเสี่ยงที่ไม้อาจหลีกเลี่ยงได้ของโลกดิจิทัลคือ **“การเสพติดหลากหลายรูปแบบ”** ซึ่งสามารถแก้ไขด้วยการสนับสนุนด้านชีวิตจิตและจิตวิทยาอย่างเหมาะสม สามเณรลี้ภัยเป็นโรงเรียนอบรมสั่งสอนความเป็นมนุษย์และความเชื่อ เพื่อให้เปลี่ยนตนให้สอดคล้องกับพระคริสตเจ้ามากขึ้น พระองค์ทรงนำตนมาอยู่ใกล้ชิดมนุษย์แม้คนที่ห่างไกล

100. เครือข่ายสังคมออนไลน์เข้ากับชีวิตประจำวันของหมู่คณะสามเณรลี้ภัยในลักษณะเฉพาะ ด้วยการใช้ในทางบวกอย่างเผื่อระวังและโปร่งใส เป็นสถานที่เสนอโอกาสใหม่ๆ ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การพบปะกับผู้อื่น การมีส่วนร่วมกับเพื่อนมนุษย์ การเป็นพยานถึงความเชื่อ เป็นการเจริญเติบโตในด้านการอบรม

ค) มิติด้านชีวิตจิต (The Spiritual Dimension)

101. การอบรมด้านชีวิตจิตมี**จุดมุ่งหมาย**เพื่อหล่อเลี้ยงและสนับสนุนความสัมพันธ์กับพระเจ้า และกับพี่น้องชายหญิงของเรา ในมิตรภาพของพระเยซูเจ้า

ผู้ทรงเป็นผู้เลี้ยงแกะที่ดี และด้วยท่าทีที่นอบน้อมต่อพระจิตเจ้า จะเสริมสร้างหัวใจสามเณร ด้วยความรักที่ใจดี มีเมตตาและเสียสละ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความรักของผู้อภิบาล

102. **หัวใจ**ของการอบรมด้านชีวิตจิต คือ การสนิทสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวส่วนตัวกับพระคริสตเจ้าคือปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระบิดา (ยน 4:34) เกิดและหล่อเลี้ยงผ่านการภาวนาแบบเงียบที่ใช้เวลานานมากขึ้น (สำหรับจิตภาวนา และจิตภาวนา) การภาวนา การฟังพระวาจา การรับศีลศักดิ์สิทธิ์ร่วมพิธีกรรม ชีวิตหมู่คณะ

103. “การไม่รู้จักรักพระคัมภีร์ก็คือการไม่รู้จักรักพระคริสตเจ้า” การเจริญเติบโตของชีวิตจิตสัมพันธ์กับพระวาจาที่ต้อนรับมาใน ส่วนลึกของหัวใจก่อน “การประกาศพระวรสารแบบใหม่คือการเปลี่ยนแปลงชีวิตให้เป็นเหมือนกับพระคริสตเจ้าผู้เลี้ยงแกะที่ดี สามเณรต้องเรียนรู้การอ่านพระคัมภีร์แบบรำพึงภาวนา (Lectio Divina) เป็นวิธีรำพึงภาวนาประจำวันที่ลึกซึ้งและปฏิบัติอย่างซื่อสัตย์แข็งขัน จะทำให้การศึกษาเล่าเรียนและการภาวนาไปด้วยกัน”

104. “ผู้สมัครรับศีลบวชต้องได้รับการอบรมให้มีความเชื่อที่มีชีวิตชีวาอย่างแท้จริงในศีลมหาสนิท” ร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณประจำวัน การนมัสการศีลมหาสนิท

มีความเชื่อที่มีชีวิตในศีลมหาสนิท สนิทสัมพันธ์ เป็นหนึ่งเดียวที่มั่นคงกับองค์พระผู้เป็นเจ้า จะช่วยให้ชีวิตจิตเติบโตเต็มที่

105. พระสงฆ์ต้องไม่ขาดการทำวัตร “โรงเรียนแห่งการภาวนา” สำหรับสามเณร ด้วยต้องคุ้นเคยที่ละน้อยกับการทำวัตรของพระศาสนจักร เพื่อลิ้มรสความมั่งคั่งงดงามของการภาวนานี้

106. การรับศีลอภัยบาปเป็นประจำสม่ำเสมอ เตรียมตัวพิจารณาโมรธรรมประจำวัน เป็นโอกาสให้ถ่อมตนยอมรับความอ่อนแอและบาป มีประสบการณ์ยินดีที่รู้สึกว่าการบัพเพญฺพรตและมีวินัยภายในตนเอง จิตตารมณ์ความเสียสละและการปฏิเสธตนเอง การยอมรับงานหนักและกางเขน”

107. **การแนะนำชีวิตจิต**เป็นเครื่องมือพิเศษส่งเสริมการเติบโตแบบบูรณาการ ต้องมีเสรีเลือกวิญญูณรักษ์ จากกลุ่มพระสงฆ์ที่พระสังฆราชแต่งตั้ง ต้องพบวิญญูณรักษ์ตามกำหนดเวลาและเป็นประจำ เปิดตน วางใจ จริ่งใจ นบนอบ การเดินเคียงข้างฝ่ายจิตสำคัญสำหรับประสิทธิผลของทั้งกระบวนการอบรมทั้งหมด ควรมีพระสงฆ์ผู้โปรดศีลอภัยบาปปกติและพิเศษมาสามเณรลัยเป็นประจำ สามเณรสามารถเลือกผู้โปรดศีลอภัยบาปอย่างอิสระ เป็นการ

เหมาะสมเพื่อการอบรมอย่างมีบูรณาการ ควรที่วิญญาณรักซ์จะเป็นพระสงฆ์ผู้โปรด คือล้อยบาปประจำด้วย

108. การเข้าเฝ้าเป็นประจำปี เป็นช่วงเวลาไตร่ตรองอย่างลึกซึ้งพบปะกับองค์พระผู้เป็นเจ้าในการภาวนาที่ยาวขึ้น มีบรรยากาศเงียบสงบและสำรวมจิต และต้องดำเนินต่อไปในการภาวนาประจำวันตลอดปีการศึกษา

109. การอบรมสามเณรให้มีความ **นบนอบแท้จริงและมีวุฒิภาวะ** รู้จักใช้อำนาจอย่างรอบคอบ สามเณรเรียนรู้ที่จะถวาย “เจตจำนงของตนนบนอบต่อการรับใช้พระเจ้า และต่อเพื่อนมนุษย์ของเขา” ตามแบบอย่างของพระคริสต์ ยอมรับคำสั่งอำนาจที่ถูกต้องชอบธรรม จากภายในด้วยท่าทีที่สงบและจริงใจ

10. การถือ**ความบริสุทธิ์ตามคำแนะนำของพระวรสาร** จะพัฒนาวุฒิภาวะของสามเณรให้ดำเนินชีวิตตามสภาพความเป็นจริงของร่างกาย อารมณ์ ความรู้สึกของเขา ทำให้มี “ความสัมพันธ์และประสบการณ์ความรักจริงใจแบบมนุษย์ แบบพี่น้อง เสียสละแบบพระคริสต์ รักทุกคนและแต่ละคน”

พระศาสนจักรจารีตลาตินยืนยันการถือ**โสดเพื่ออาณาจักรสวรรค์เหมาะสมกับสังฆภาพ** เป็นเครื่องหมายอุทิศตนทั้งครบแด่พระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ เหมือนพระ

คริสตเจ้าเจ้าบ่าวผู้ถวายตนทั้งครบเพื่อรับใช้ประชากรของพระเจ้า พระสงฆ์จึง “สนิทสัมพันธ์กับพระคริสตเจ้าได้ง่ายด้วยหัวใจไม่แบ่งแยก อุทิศตนด้วยใจอิสระและผ่านทางพระองค์รับใช้พระเจ้าและมนุษย์ พร้อมรับ “ความเป็นบิดาในพระคริสตเจ้า” ยินดีรับชีวิตถือโสดเป็นพระพรพิเศษของพระเจ้า” เป็นหนทางสู่ความรักครบครัน “ไม่เป็นภาระแต่เป็นอิสระ”

“ขณะเดียวกันยกย่องคุณค่าสถานะผู้สมรสอย่างถูกต้อง ทั้งสองเป็นกระแสเรียกของคริสตชน” เป็นการขาดความรอบคอบอย่างร้ายแรงที่ให้สามเณรผู้ไม่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ขาดความรักที่เป็นอิสระและไม่มีสันติสุขรับศีลบวช การรักษาความบริสุทธิ์อาศัยพระพรพรทานและการบังคับตนเอง สามเณรของพระศาสนจักรคาทอลิกจารีตตะวันออกต้องเคารพบรรทัดฐานและประเพณีของพระศาสนจักรจารีตตะวันออก

111. การบ่มเพาะ**จิตตารมณ์ความยากจน**อย่างเป็นรูปธรรม เลียนแบบพระหฤทัยของพระคริสตเจ้า ผู้ “ทรงยอมกลายเป็นคนยากจน แม้ทรงร่ำรวย” (2 คร 8:9) เพื่อให้เราร่ำรวยขึ้น แสวงหาอิสรภาพที่แท้จริงและความนอบน้อมของบุตรพระเจ้า ควบคุมจิตของตน มีวิถีชีวิตอัครสาวก วางใจในพระญาณเหนืออาหาร และ “ไม่นำสิ่งใดติดตัวสำหรับการเดินทาง” (มธ 6:8-9) มี

พื้นที่ในใจสำหรับคนที่ยากจนและอ่อนแอที่สุด สละอย่างเต็มใจและใจกว้าง ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายและสมถะ เป็นผู้ส่งเสริมความยุติธรรมในสังคม

112. สามเณรควรบ่มเพาะ**ความศรัทธาแท้จริง**เยี่ยงบุตรต่อพระนางพรหมจารีมารีย์ ร่วมพิธีกรรมฉลองแม่พระปฏิบัติกิจศรัทธา การสวดส่ายประคำ “ทุกมิติของการอบรมสามารถเชื่อมโยงถึงพระนางมารีย์ได้ พระนางทรงตอบรับกระแสเรียกของพระเจ้าได้ดีกว่าผู้อื่นใด เป็นผู้รับใช้และศิษย์ของพระวจนาตถ์ จนถึงกับทรงยอมให้พระวจนาตถ์ปฏิสนธิในหัวใจและในเนื้อหนังของพระนาง เพื่อประทานพระองค์ให้แก่มนุษยชาติ” ควรให้ความสำคัญต่อ**ความศรัทธาแท้จริง**ต่อนักบุญทั้งหลายโดยเฉพาะนักบุญโยเซฟภักศดาของพระนางพรหมจารีมารีย์ และองค์อุปถัมภ์ของพระศาสนจักรสากลผู้ที่ “พระเจ้าทรงเรียกให้รับใช้ทำหน้าที่บิดา”

113. ความรู้และการรำพึงถึง**ปิตาจารย์ของพระศาสนจักร** ควรเป็นส่วนหนึ่งของการอบรมมิติด้านชีวิตจิต ท่านเป็นพยานชีวิต ในชุมชนคริสตชนในสมัยปิตาจารย์เหล่านี้ได้เกิด “พลังชีวิตที่อุบัติขึ้น” ความกระตือรือร้นเยี่ยงธรรมทูต และบรรยากาศของความรักที่คลอใจวิญญาณทั้งหลายให้กล้าหาญขึ้นวีรกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน

114. ควรส่งเสริมเปิดโอกาสให้**ความศรัทธาและการปฏิบัติกิจศรัทธา** การแสดงออกบางอย่างของ**ความเชื่อและความศรัทธาแบบชาวบ้าน** ที่ได้รับรองจากผู้มีอำนาจสั่งสอนในพระศาสนจักร พระสงฆ์ในอนาคตจะคุ้นเคยกับ “แนวทางชีวิตจิตของประชาชน” ช่วยวินิจฉัย นำทาง ยอมรับ เพราะความรักและประสิทธิผลของงานอภิบาล

115. **คุณธรรมสำคัญ**สำหรับพระสงฆ์ คือ “ความซื่อสัตย์ ความประพฤติดีพร้อมความเสมอต้นเสมอปลาย ปรีชาญาณ จิตตารมณ์การต้อนรับ ความเป็นมิตร จิตใจดี ความหนักแน่นในสิ่งที่เป็สาระสำคัญ เป็นอิสระไม่ยึดมั่นในความคิดเห็นของตนมากเกินไป ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ความอดทน ความกระตือรือร้นในกิจวัตรประจำวัน ความเชื่อมั่นในคุณค่าของการทำงานที่ซ่อนเร้นของพระพรพรทานซึ่งปรากฏในบุคคลที่ซื่อและผู้ยากไร้” พระสงฆ์ต้อง “ตระหนักถึงความเมตตาของพระเจ้าที่เขาไม่สมควรได้รับ ในชีวิตของตนและของพี่น้อง เขาต้องบ่มเพาะคุณธรรมความถ่อมตนและความเมตตาสงสารประชากรของพระเจ้าโดยเฉพาะคนที่รู้สึกว่าเขาเป็นคนนอกพระศาสนจักร”

ง) มิติด้านสติปัญญา (The Intellectual Dimension)

116. การอบรมด้านสติปัญญา**มีจุดมุ่งหมาย**เพื่อให้สามเณรมี**ความรู้ความสามารถ**ที่**ลึกซึ้งด้านปรัชญาและเทววิทยา**รวมทั้งด้านวัฒนธรรมอย่างกว้างๆ เพื่อการประกาศพระวรสารกับคนสมัยนี้ที่น่าเชื่อถือและเข้าใจได้ ต้องเสวนากับโลกปัจจุบัน ยืนยันความจริงแห่งความเชื่อด้วยแสงสว่างของเหตุผล แสดงความมั่งคั่งของ**ความเชื่อ** ต้องใส่ใจและขยันศึกษาความรู้ด้านปรัชญาและเทววิทยาอย่างลึกซึ้ง เป็นพื้นฐานที่ค้ำจุนสู่วิชากฎหมายพระศาสนจักร สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สภาสังคายนาว่าติกันครั้งที่สองระบุว่า ความรู้ด้านปรัชญาและเทววิทยาช่วยเรา “ให้ได้ยิน แยกแยะ และตีความเสียงมากมายในยุคสมัยของเรา ตัดสินเสียงเหล่านั้นโดยแสงสว่างแห่งพระวาจา เพื่อให้ความจริงที่เผยแสดงสามารถแทรกเข้ามาในหัวใจได้ลึกมากขึ้น เข้าใจได้มากขึ้น สร้างประโยชน์ได้มากขึ้น”

117. การอบรมด้านสติปัญญาการใช้เหตุผล **เป็นการอบรมแบบบูรณาการ**เป็นประโยชน์ต่อด้านอภิบาล ด้านความเป็นมนุษย์ ด้านชีวิตจิตด้วย ช่วยให้พระสงฆ์ฟังพระวาจาอย่างลึกซึ้ง ฟังชุมชนพระศาสนจักร เพื่อเรียนรู้วิธีการอ่านเครื่องหมายแห่งกาลเวลา

118. การศึกษาปรัชญาและเทววิทยาอย่างลึกซึ้งและจริงจังเป็น**เครื่องมือที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้ได้วิธีคิด**ซึ่งช่วยให้พระสงฆ์

ตอบคำถามและความท้าทายต่างๆ ที่เขาพบในศาสนบริการ มองด้วยสติปัญญาและสายตาแห่งความเชื่อ ความสำเร็จในการศึกษาไม่อาจเป็นเกณฑ์เดียวที่กำหนดระยะเวลาของการอบรมผู้สมัครเป็นพระสงฆ์ได้

จ) มิติด้านการอภิบาล (The Pastoral Dimension)

119. **จุดประสงค์ของสามเณร**ลัย์คือเพื่อเตรียมสามเณรให้เป็น**ผู้เลี้ยงแกะตามภาพลักษณ์ของพระคริสตเจ้า** เปี่ยมด้วยจิตตารมณ์ผู้อภิบาล เห็นอกเห็นใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรักต่อทุกคน โดยเฉพาะคนยากจน กระตือรือร้นทำงานเพื่อพระอาณาจักรด้วยความรักผู้อภิบาล ฝึกตนเองให้มีอิสรภาพภายในที่จะรับใช้ทำงานแพร่ธรรม มองการทำงานของพระเจ้าในหัวใจและชีวิตของประชาชน กิจกรรมด้านงานอภิบาลช่วยให้เป็นผู้นำ เป็นบารุขแห่งความสนิทสัมพันธ์ รู้จักฟัง วินิจฉัยสถานการณ์ต่างๆ ร่วมมือกับผู้อื่น สังฆานุกรถาวร ผู้ถวายตัว และฆราวาส

120. พระสงฆ์ในอนาคตต้องเชี่ยวชาญศิลปะการวินิจฉัยด้านงานอภิบาลคือสามารถรับฟังสถานการณ์ที่แท้จริงอย่างลึกซึ้ง และใช้**วิจารณ์ญาณที่ดีในการเลือกและตัดสินใจต่างๆ** การฟังตามแนวพระวรสารเพื่อวินิจฉัยด้านงานอภิบาลอย่างมี

ประสิทธิภาพ นำไปปฏิบัติเป็น “ชาวสะมาเรียใจดี” พระจิตเจ้าทรงนำพระศาสนจักรไปสู่ความจริงทั้งมวล (ยน 16:13) สอดคล้องกับธรรมล้ำลึกการรับธรรมชาตินุญช์เติบโตขึ้นมาทีละน้อยในชีวิตจริงของมนุษย์และในเครื่องหมายของประวัติศาสตร์ ผู้อภิบาลจะเรียนรู้ที่จะละทิ้งสิ่งต่างๆ ที่เขาเชื่อมั่นหรือทำตามรายการสิ่งที่ต้องทำ แต่ฟังอย่างตั้งใจและจริงใจ เคารพและปราศจากอคติ เพื่ออ่านชีวิตผู้อื่นได้ ไม่ผิวเผินด่วนตัดสิน เข้าถึงหัวใจและสภาพชีวิตของบุคคลอื่น สามารถแยกความแตกต่างในบริบทชีวิตของบุคคลนั้น ทั้งอุปสรรคทั้งภายในและภายนอกซึ่งทำให้เกิดปัญหา แปลความหมายด้วยปรีชาญาณ และความเข้าใจสิ่งที่มีอิทธิพลต่อชีวิต มีวิธีที่จะมอบโอกาสด้านชีวิตจิตและการอภิบาลที่สามารถทำได้ ตอบสนองต่อชีวิตของผู้มีความเชื่อและบริบททางสังคมและวัฒนธรรมรอบตัวเขา

การเฟื่องมองผู้เลี้ยงแกะที่ดี ออกตามหา เดินเคียงข้าง นำทางฝูงแกะ จะเยือกเย็น สุขุมรอบคอบ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ทำหน้าที่อย่างเปิดเผยและเยือกเย็น เดินเคียงข้างด้วยความเอาใจใส่ในทุกสถานการณ์แม้ซับซ้อนที่สุด แสดงให้เห็นความงามและความจริงแห่งพระวรสาร ไม่ยึดติดกับกฎระเบียบเคร่งครัดมากเกินไป รู้วิธีเสนอเส้นทางแห่งความเชื่อทีละขั้นที่เข้าใจและยอม

รับได้ง่าย เป็นเครื่องหมายความเมตตา ความเห็นอกเห็นใจ เป็นพยานถึงโฉมหน้ามารดาของพระศาสนจักร โดยไม่ลดทอนข้อเรียกร้องของความจริงแห่งพระวรสาร ไม่สร้างภาระหนักให้ บรรณานาที่จะนำและรวมทุกคนด้วยความเห็นอกเห็นใจ

121. การอภิบาลคริสตชนผู้ไม่ปฏิบัติความเชื่อ บุคคลที่นับถือศาสนาอื่น สามเณรควรเรียนรู้วิถีเสวนาและประกาศพระวรสารของพระคริสต์ให้ทุกคน ตระหนักถึงความคาดหวังลึกๆ ของเขา เคารพในเสรีภาพของเขา ผู้ให้การอบรมควรสอนให้สร้าง “พื้นที่” ใหม่ โอกาสอภิบาลใหม่ๆ ออกไปพบบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในความเชื่อคาทอลิกอย่างสมบูรณ์ แต่มีความตั้งใจดีแสวงหาคำตอบที่แท้จริงและเข้าใจได้สำหรับคำถามลึกๆ ในใจของเขา

122. การอบรมด้านการอภิบาล ที่ถูกต้องไม่เพียงให้สามเณรทำกิจกรรมด้านธรรมทูตต้องศึกษาเทววิทยาด้านการอภิบาล มนุษยศาสตร์ จิตวิทยา ครุศาสตร์ และสังคมศาสตร์ด้วย

123. เพื่อ “การเติบโต” ตามรอยเท้าของผู้อภิบาล ตัวอย่างพระสงฆ์รุ่นพี่เป็นแรงบันดาลใจ พระสงฆ์อาวุโสผู้อภิบาลผู้นำในสังฆมณฑล พระสังฆราชกิตติคุณ ทำให้ “ธรรมเนียมด้านอภิบาล” ของพระศาสนจักรท้องถิ่นเป็นที่รู้จักและเห็นคุณค่า จะ

ทำให้สามเณรเข้าสู่ชีวิตผู้อภิบาลได้ง่าย สามเณรควรทำงานด้วยจิตคารมณคาทอลิก รักสิ่งสมณทลอย่างจริงจัง แต่พร้อมที่จะทำงานรับใช้พระศาสนจักรสากล เมื่อได้รับการร้องขอหรือเมื่อตนสมัครใจ

124. สามเณรควรได้รับประสบการณ์งานอภิบาลและแพร่ธรรมเป็นสิ่งจำเป็นที่ขาดไม่ได้ สามเณรควรประสานงานกับสถาบันต่างๆ ของสังฆมณฑล เพื่อกำหนดสถานที่การทำงานอภิบาลของสามเณร “การเลือกสถานที่และงานรับใช้ที่เหมาะสมซึ่งผู้สมัครสามารถได้รับประสบการณ์ด้านงานอภิบาล ควรให้ความสำคัญกับชุมชนวัด เพราะเป็นเซลล์ที่มีชีวิตของงานอภิบาลในท้องถิ่นและงานอภิบาลพิเศษ ที่ซึ่งจะเผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆ ที่จะพบในศาสนบริการในอนาคต” ควรเตรียมตัวสามเณรให้มีความสมบูรณ์และรู้วิธีการเดินเคียงข้าง เด็กๆ เยาวชน คนป่วย คนชรา คนพิการ บุคคลโดดเดี่ยว ผู้ยากจน ผู้อพยพย้ายถิ่น ผู้ต้องขัง การอภิบาลครอบครัว ควรรับการแนะนำจากพระสงฆ์ ผู้ถวายตัว หรือฆราวาสผู้เชี่ยวชาญและรอบคอบ มอบหน้าที่การอบรม การแนะนำ และการประเมินผล

บทที่ 6 ผู้อบรม (The Agents of Formation)

125. ผู้อบรมหลักคือ**พระตรีเอกภาพ** ปรับแต่งสามเณรตามแผนการพระบิดา ผ่านการประทับอยู่ของพระคริสตเจ้า ในพระวาจา ในศีลศักดิ์สิทธิ์ ในตัวพี่น้องชายหญิงในชุมชน ผ่านการทำงานของพระจิตเจ้าที่เรียกร้องให้รับฟัง และร่วมมือระหว่างสมาชิกของชุมชนพระศาสนจักร พระสงฆ์ สังฆานุกร ผู้ถวายตัว และฆราวาส

126. แม้ผู้สมัครบวชของสังฆมณฑลหนึ่ง ก็เป็นส่วนหนึ่งของพระศาสนจักรสากลด้วย จึงต้องตอบสนองความจำเป็นเร่งด่วนของสังฆมณฑลอื่นด้วย แต่พระศาสนจักรท้องถิ่นเป็นผู้วินิจฉัยกระแสรายก ความก้าวหน้าด้านวุฒิภาวะทั้งในความเป็นมนุษย์และคริสตชนเพื่อรับศีลบวชพระสงฆ์

127. **สมาชิกของสังฆมณฑลทุกคน** มีส่วนร่วมรับผิดชอบอบรมพระสงฆ์คือพระสังฆราช คณะสงฆ์ คณะผู้ให้การอบรมในสามเณรลัย คณาจารย์อบรมด้านสติปัญญา คณะผู้บริหาร ผู้ชำนาญการ และผู้เชี่ยวชาญ ทำให้การอบรมมีบูรณาการ รวมทั้งครอบครัว ชุมชนวัด สมาคม ขบวนการสถาบันอื่นๆ ของพระศาสนจักร แต่ตัวสามเณรเองเป็นบุคคลหลักในการบรรลุวุฒิภาวะสมบูรณ์

ก) พระสังฆราชของสังฆมณฑล (The Diocesan Bishop)

128. พระสังฆราชเป็นบุคคลแรกที่รับผิดชอบรับเข้าสามเณรลัย์ ผ่านการเลือกอธิการและสมาชิกคณะผู้ให้การอบรม การแก้ไขและรับรองธรรมนูญ โปรแกรมการอบรม และพระวินัย พระสังฆราชควรรู้จักบรรดาสามเณร “เยี่ยมสามเณรลัย์บ่อยๆ ดูแลเรื่องการอบรมและการศึกษา กระแสเรียก ลักษณะนิสัย ความศรัทธา ความก้าวหน้า เพื่อพิจารณาในการประกอบศีลบวชให้” ไม่ใช่อำนาจก้าวท่ายความรับผิดชอบของอธิการและผู้ให้การอบรมในการวินิจฉัยกระแสเรียก “ควรติดต่อเป็นส่วนตัวบ่อยครั้งกับบรรดาผู้ดูแลรับผิดชอบสามเณรลัย์ วางใจสนับสนุนการทำงาน ด้วยจิตตารมณ์ร่วมมือกันอย่างเต็มเปี่ยม” เพื่อความดีของพระศาสนจักรไม่ใช่รับใครก็ได้เข้าสามเณรลัย์ แต่มีกระบวนการแนะนำด้านกระแสเรียกอย่างรอบคอบ และมีกระบวนการอบรมที่ดีในการฉลองพิธีกรรมที่พระสังฆราชเป็นประธานในอาสนวิหาร จึงเหมาะสมที่สามเณรจะได้มีโอกาสร่วมในพิธีกรรมเหล่านั้นด้วย

ข) คณะสงฆ์ (The Presbyterate)

129. พระสงฆ์ควรสนิทสนมพันธุกับพระสังฆราช ห่วงใยการอบรมผู้สมัครด้วยการภาวนา ความรักจริงใจ การสนับสนุน เยี่ยม

เยี่ยมสามเณรลัย์ ร่วมรับผิดชอบการอบรมของสามเณรการฝึกงานอภิบาลด้วย มีความร่วมมือระหว่างบรรดาพระสงฆ์และสามเณรลัย์ตามชั้นต่างๆ ของกระบวนการอบรม

ค) สามเณร (The Seminarians)

130. สามเณรเป็นบุคคลหลักในการอบรมตนเองให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านความเป็นมนุษย์ ชีวิตจิต สติปัญญา และการอภิบาล โดยคำนึงถึงภูมิหลังของบุคคลและครอบครัว เขาต้องรับผิดชอบสร้างและรักษาบรรยากาศการอบรมที่สอดคล้องกับคุณค่าพระวรสาร

131. บรรดาสามเณรมีข้อผูกมัดในระดับส่วนบุคคลและหมู่คณะ ที่จะมียุติชีวิตสงฆ์ภายใน สุภาพถ่อมตนรับใช้พี่น้อง ไม่เป็นพฤติกรรมภายนอก แต่เป็นการเลือกที่บรรลุลุทธิภาวะในการอุทิศตนติดตามพระคริสตเจ้า

ง) คณะผู้ให้การอบรม (The Community of Formators)

132. คณะสงฆ์ผู้ให้การอบรมต้องได้รับเลือกและเตรียมอย่างดี เพื่อจะสามารถอุทิศตนทั้งครบเพื่อการอบรม ควรพักประจำในสามเณรลัย์ ควรพบกับอธิการอย่างสม่ำเสมอเพื่ออิฐฐานภาวนา วางแผนชีวิตของสามเณรลัย์ และเพื่อประเมินความเจริญเติบโตของสามเณรเป็นระยะ พวกเขาเป็นหมู่คณะผู้ให้การศึกษาของศาสนบริการสงฆ์

สามเณรได้รับการสั่งสอนและแรงกระตุ้น จากตัวอย่างดี จะยินดีรับการอบรมด้วยความนอบน้อมและเชื่อมั่น

133. กม.พระศาสนจักรระบุว่า **คณะผู้ให้การอบรมของสามเณร** คืออธิการ รองอธิการ คณะผู้ให้การอบรมจำนวนพอเหมาะกับจำนวนสามเณร คุณพ่อวิญญูญาณรักษ์หนึ่งคนหรือมากกว่าหนึ่งคน ผู้บริหารด้านการเงิน

134. **อธิการ**ต้องเป็นพระสงฆ์มีคุณสมบัติโดดเด่นรอบคอบ มีปรีชาญาณและความสมดุล มีความรู้ความสามารถสูง เป็นผู้ประสานงานจัดการศึกษาอบรม การปกครองสามเณรลัย์ ทำงานร่วมกันกับผู้ให้การอบรมด้วยความรักฉันทันเป็น ผู้แทนตามกฎหมายของสามเณรลัย์ในส่วน ของพระศาสนจักรและของบ้านเมือง ต้องหาวิธีการเพื่อการวินิจฉัยและพัฒนากระแสเรียกให้มีวุฒิภาวะ ร่วมมือกับผู้ให้การอบรม และคุณพ่อวิญญูญาณรักษ์

135. **รองอธิการ**เป็นบุคคลที่เหมาะสมโดดเด่นในงานด้านอบรมสั่งสอน ช่วยเหลืออธิการในการอบรมสามเณรด้วยความรอบคอบ และปฏิบัติหน้าที่แทนเมื่ออธิการไม่อยู่

136. พระสังฆราชต้องเอาใจใส่เลือก **คุณพ่อวิญญูญาณรักษ์**ที่มีความสามารถและประสบการณ์แนะนำชีวิตจิต เพื่อเดินเคียง

ข้างสามเณรให้วินิจฉัยกระแสเรียกด้วยใจกว้างและอิสระ เป็นอาจารย์ชีวิตจิต การภาวนา พิธีกรรม และกิจศรัทธาต่างๆ ถ้ามีมากกว่าหนึ่งคนให้คนหนึ่งเป็น “ผู้ประสานงานการอบรมชีวิตจิต” และกับคุณพ่อผู้โปรดศีลอภัยบาปด้วย กำหนดโปรแกรมการเข้าเจียบประจำปีและประจำเดือน การฉลองต่างๆ ในปีพิธีกรรม การส่งเสริมการอบรมต่อเนื่องสำหรับคุณพ่อวิญญูญาณรักษ์

137. ผู้ให้การอบรมคนหนึ่งเป็น “**ผู้ประสานงานการอบรมด้านความเป็นมนุษย์**” ทำงานร่วมกับผู้มีความสามารถด้านอื่นๆ ด้านจิตวิทยา กีฬา การแพทย์ ฯลฯ เพื่อสร้างบรรยากาศหมู่คณะที่เหมาะสมนำสู่การบรรลุวุฒิภาวะด้านความเป็นมนุษย์ ผู้ให้การอบรมคนหนึ่งเป็น “**ผู้ประสานงานการอบรมด้านสติปัญญา**” รับผิดชอบการเตรียมโปรแกรมการศึกษา เดินเคียงข้างและสนับสนุนอาจารย์การฝึกอบรมด้านวิชาการ ชื่อสัตย์ต่ออำนาจการสอนของพระศาสนจักร ประสานงานกับหน่วยงานด้านการบริหารการศึกษา และรับผิดชอบด้านห้องสมุด ต้องสนใจและติดตามความก้าวหน้าด้านสติปัญญาของบรรดาสามเณร ผู้ให้การอบรมเป็น “**ผู้ประสานงานการอบรมด้านการอภิบาล**” เป็นผู้ดูแลการอบรมการอภิบาลทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จัดหาสถานที่อันเหมาะสมสำหรับการ

ฝึกงานอภิบาล และเตรียมประสบการณ์ในงานธรรมทูต โดยเสวนากับพระสงฆ์ นักบวช และฆราวาส

138. **ผู้บริหารด้านการเงิน** มีผลกระทบท่อชีวิตสามเณร แสดงออกด้วยการใช้ทรัพย์สินที่เป็นวัตถุสิ่งของอย่างซื่อสัตย์ตามคุณค่าพระวรสาร เพื่อช่วยบรรดาสามเณรให้มีจิตตารมณ์ความยากจนแบบพระสงฆ์

139. **“หมู่คณะผู้อบรม”** หมายถึงทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการอบรมคือ พระสังฆราช ผู้ให้การอบรม คณาจารย์ ผู้บริหาร พนักงานเจ้าหน้าที่ ครอบครัว ชุมชนวัด ผู้ถวายตัวผู้เชี่ยวชาญ ที่สำคัญคือสามเณรเอง ต้องให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ ตระหนักการตอบสนองการอบรมที่ได้รับ และการมีชีวิตที่มีบุญผาสุก

จ) คณาจารย์ (The Professors)

140. **พระสังฆราชจะเป็นผู้แต่งตั้งคณาจารย์ของสามเณรลัทธิ** ปรีชาภาพ อธิการและคณาจารย์บางท่านเพื่อพิจารณาความเหมาะสมการรับผิดชอบด้านการอบรม ต้องรับการแต่งตั้งเป็นการเฉพาะ ต้องปฏิบัติตามพระวาจาของพระเจ้า ธรรมประเพณี ซื่อสัตย์อำนางการสอนของพระศาสนจักร

141. **การอบรมด้านสติปัญญา** อธิการและคณะผู้ให้การอบรม “ผู้ประสานงานการอบรมด้านสติปัญญา” บรรดาอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ มีประชุมสม่ำเสมอ เรื่อง

การสอน ความก้าวหน้าของการศึกษาของสามเณรความมุ่งมั่นอุทิศตน เป็นเกณฑ์หนึ่งใช้วินิจฉัยกระแสเรียก การเติบโตของซื่อสัตย์ต่อการทำงานศาสนบริการในอนาคต

142. **คณาจารย์เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะหนึ่งเดียวแห่งการสอน** เป็นผู้ให้การศึกษอบรมแท้ ช่วยนำสู่เอกภาพแห่งองค์ความรู้ที่จะพบความสมบูรณ์ในพระคริสต์เจ้า ผู้ทรงเป็นหนทาง ความจริงและชีวิต ช่วยสังเคราะห์ความรู้ครอบคลุมทุกมิติของชีวิตสงฆ์ กระตุ้นและช่วยให้ก้าวหน้าในด้านความรู้และการค้นคว้าทางวิชาการ ชีวิตจิต

143. **จำนวนอาจารย์ต้องพอเหมาะ** ต่อการสอนและต่อจำนวนสามเณร ถ้าเป็นพระสงฆ์จะดีกว่าเพราะจะสอนจากประสบการณ์งานอภิบาลของเขา ช่วยส่งเสริมสร้างพระสงฆ์รุ่นใหม่ ผู้ถวายตัว ธรรมทูต และฆราวาส สามารถนำเสนอพระพรพิเศษของตนให้แก่สามเณร เป็นอาจารย์และเป็นพยานที่สอดคล้องกับชีวิตแห่งพระวรสาร

144. **อาจารย์ต้องมีคุณวุฒิทางวิชาการที่จำเป็น** คือสำหรับวิชาปรัชญาและศาสตร์ศักดิ์สิทธิ์ ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพหรือเทียบเท่า ต้องมีปริญญา ประสบการณ์ ความสามารถ ความรู้ วิชาที่เขาสอน

ฉ) ผู้เชี่ยวชาญ (Specialists)

145. สามเณรลัทธิสามารถขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ได้ เช่น

สาขาแพทยศาสตร์ ครุศาสตร์ ศิลปะ นิเวศวิทยา การบริหาร และการสื่อสารทางสังคม

146. ในการอบรมพระสงฆ์การมีผู้เชี่ยวชาญบางสาขาวิชาและรับความช่วยเหลือจะเป็นประโยชน์มาก ควรคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญนอกจากคุณสมบัติด้านความเป็นมนุษย์ ความเชี่ยวชาญ ความเชื่อด้วย ผู้เชี่ยวชาญต้องจำกัดตนเองในความเชี่ยวชาญเฉพาะของตน ไม่ตัดสินความเหมาะสมที่จะบวชเป็นพระสงฆ์

147. ในสาขาจิตวิทยาช่วยสองด้านคือ การประเมินบุคลิกภาพ ความคิดและสุขภาพจิตของเขา และการเดินเคียงข้างเชิงบำบัดรักษา มองปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นและช่วยให้บรรลุมิติภาวะความเป็นมนุษย์

ข) **ครอบครัว เขตวัด และกลุ่มต่างๆ ของพระศาสนจักร** (The Family, the Parish and Other Ecclesial Communities)

148. กระแสเรียกเจริญเติบโตในชุมชนสามเณรได้ประสบการณ์ความเชื่อ ในครอบครัว ในชุมชนวัดที่เป็นสมาชิก ในหมู่คณะต่างๆ ของพระศาสนจักร ช่วยคำจูงและบำรุงเลี้ยงกระแสเรียกพระสงฆ์ “สายสัมพันธ์ของครอบครัวเสริมสร้างสามเณรให้มีความเคารพตนเองอย่างเหมาะสม ครอบครัวควรมีส่วนร่วมในกระบวนการอบรมของสามเณรลัย และในชีวิตพระสงฆ์ และทำให้สามเณรได้รับการอบรมสั่งสอนอย่างดีในความเป็นจริง”

การอบรมต้องมีอิสรภาพภายใน ช่วยให้มีโอกาสที่ถูกต้องในการปฏิบัติศาสนบริการ และไม่ยึดติดกับความคาดหวังของครอบครัว พระคริสต์ทรงเรียกให้ “จับคันไถแล้วไม่เลี้ยวหลัง” (ลก 9:62)

149. สามเณรลัยรับหน้าที่ให้การศึกษากับสามเณร และให้การอภิบาลครอบครัวของพวกเขาด้วย สามเณรควรรับรู้และยอมรับสถานการณ์ของครอบครัวของตนตามความเป็นจริง ด้วยวุฒิภาวะความเป็นมนุษย์และความเป็นคริสตชน ต้องรู้วิธีการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ควรแบ่งปันเส้นทางกระแสเรียกของเขาให้แก่ครอบครัว การอภิบาลครอบครัวช่วยพัฒนาชีวิตคริสตชนของพวกเขา ยอมรับกระแสเรียกพระสงฆ์ของสมาชิกคนหนึ่งในครอบครัวว่าเป็นพระพรที่มีคุณค่า และนำเสนอสนับสนุนตลอดชีวิต

ข) **ชีวิตผู้ถวายตัวและฆราวาสในการอบรมพระสงฆ์** (Consecrated life and Laity in Formation)

150. สามเณรควรได้รับการอบรมให้เห็นคุณค่าและสนับสนุนพระพรพิเศษต่างๆ ภายในพระศาสนจักร เช่น **ชีวิตผู้ถวายตัว ฆราวาสที่เป็นพยานเลือกวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับพระวรสารและร่วมรับใช้ในงานประกาศข่าวดี**

151. สตรีร่วมการอบรมมีความสำคัญช่วยให้เห็นว่าชายและหญิงส่งเสริมกันและ

กันให้สมบูรณ์อย่างไร กลุ่มคนผู้ร่วมงานของพระสงฆ์จะมีสมาชิกเป็นสตรี สตรีสอนถึงความถ่อมตน ความใจกว้าง การรับใช้โดยไม่เห็นแก่ตัว

ณ) การอบรมต่อเนื่องสำหรับทุกคนที่เป็นผู้ให้อบรม (Ongoing Formation for all Agents of Formation)

152. ความรับผิดชอบของผู้ให้อบรมเป็นประสบการณ์ชีวิตจิตที่เข้มข้นโดยอาศัยการวินิจฉัยที่สม่ำเสมอ ช่วยให้พบการทำงานของพระญาณเอื้ออาทร ในเส้นทางชีวิตคริสตชนและชีวิตสงฆ์ของตน คุณภาพการรับใช้สามารถวัดได้จากความมุ่งมั่น บรรยากาที่สงบในสามเณรลัยก็ขึ้นอยู่กับสิ่งนี้ ขณะปฏิบัติพันธกิจผู้ให้การอบรมมีโอกาสดิบโต สามารถค้นพบพระพรพิเศษการเดินเคียงข้างกระแสเรียกเป็นการเรียกส่วนตัว สามเณรลัยเป็นโรงเรียนเตรียมความพร้อมให้เป็นบุคคลที่จะรับผิดชอบการอบรมต่อเนื่องต่อไป ผู้เคยเป็นผู้ให้การอบรมในสามเณรลัยจะมีไหวพริบพิเศษ มีประสบการณ์ ที่จะช่วยเหลือการอบรมต่อเนื่องของพระสงฆ์ในภายหลัง

บทที่ 7 การจัดระบบการศึกษา (The Organization of Studies)

153. เพื่อให้มั่นใจได้ว่าพระสงฆ์ในอนาคตจะได้รับการอบรมด้านสติปัญญา

อย่างเพียงพอ จึงต้องสอนทุกวิชาให้มีความเชื่อมโยง ไม่แยกความรู้เป็นส่วนๆ แต่ต้องเป็นเส้นทางบูรณาการและเป็นเอกภาพ

“สถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านศาสนา และจากความไม่ไว้วางใจเกี่ยวกับศักยภาพแท้จริงของเหตุผลในการเข้าถึงความจริงที่เป็นปรนัยและเป็นสากล ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงจากปัญหาและคำถามใหม่ที่เกิดจากการค้นพบทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงเรียกร้องอย่างแข็งขันให้พระสงฆ์ต้องได้รับการอบรมด้านสติปัญญาในระดับสูง เพื่อจะสามารถประกาศพระวรสารของพระคริสตเจ้าที่ไม่มีวันเปลี่ยนแปลงในบริบทนี้ได้ ทำให้พระวรสารเป็นที่น่าเชื่อถือสำหรับมนุษย์ที่ต้องการเหตุผล สถานการณ์ปัจจุบันเรียกร้องความสามารถในการวินิจฉัยอย่างมีวิจารณญาณ จึงจำเป็นต้องอบรมด้านสติปัญญาอย่างเข้มงวด”

154. กล่าวถึงสาขาวิชาต่างๆ ในโปรแกรมการศึกษาที่ครอบคลุมการอบรมด้านสติปัญญาในแต่ละชั้น ระบุวัตถุประสงค์ของแต่ละสาขาวิชา การจัดวางตำแหน่งของแต่ละวิชาภายในหลักสูตรการศึกษาทั้งหมด จัดตารางเรียนประจำปีการศึกษาและประจำปีภาคเรียน จำนวนหน่วยกิตสำหรับแต่ละหลักสูตรด้วย การศึกษาของชั้นเตรียมควมมีระยะอย่างน้อยหนึ่งปี การศึกษาวิชาปรัชญา

ควรมีเวลาอย่างน้อยสองปี การศึกษาวิชา
เทววิทยาอย่างน้อยสี่ปี

ก) การศึกษาขั้นเตรียม (The Study
of Propaedeutic Materials)

155. ขั้นเตรียมไม่เน้นด้านสติปัญญา
“แต่เน้นอบรมด้านความเป็นมนุษย์และชีวิต
จิต” มีความสมดุลระหว่างด้านความเป็น
มนุษย์ ชีวิตจิต ด้านการศึกษาไม่เน้นมากจน
ส่งผลเสียต่อการอบรมด้านศาสนาและการ
เป็นพระสงฆ์

156. วิชาที่เรียนในระยะเตรียมตัว
ให้ “มีความรู้ที่กว้างขวางเพียงพอเรื่อง
คำสอนเกี่ยวกับความเชื่อ” ความเข้าใจเรื่อง
ศาสนบริการสงฆ์ พวกเขาพึงจบการศึกษา
ระดับมัธยม ควรเพิ่มเติมความรู้ที่ขาดที่
จำเป็นสำหรับพวกเขา

157. ได้ให้รายชื่อของวิชาต่างๆ ที่
สามารถเลือกได้

ข) การศึกษาปรัชญา (Philosophical
Studies)

158. การศึกษาปรัชญา “นำสู่ความ
เข้าใจและการอธิบายบุคคล อิสราภาพและ
ความสัมพันธ์ของบุคคลกับโลกและกับ
พระเจ้าในมุมมองที่ลึกซึ้งมากขึ้น การศึกษา
ด้านปรัชญาอย่างถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญมาก
ไม่เพียงเพราะมีความเชื่อมโยงระหว่างคำถาม
สำคัญทางปรัชญา และธรรมล้ำลึกแห่งความ
รอดพ้นที่ศึกษากันในวิชาเทววิทยาภายใต้การ

ชี้นำของแสงสว่างอันสูงส่งแห่งความเชื่อ แต่
ยังสำคัญต่อการเผชิญหน้ากับสถานการณ์
ทางวัฒนธรรมที่แพร่หลายมาก ซึ่งให้ความ
สำคัญกับอัตวิสัยเป็นเกณฑ์และมาตรการใน
การวัดความจริง ...และไม่ควรประเมินค่า
ความสำคัญของปรัชญาต่ำเกินไปในการค้า
ประกัน ‘ความแน่นอนของความจริง’ เป็น
พื้นฐานที่หนักแน่นเพียงประการเดียว เพื่อ
การมอบตนเองทั้งครบแด่พระเยซูเจ้าและ
พระศาสนจักร”

159-163. **วิชาต้องศึกษา** ปรัชญาเชิง
ระบบ ปรัชญาร่วมสมัย “ระเบียบวิธีการ
ศึกษาปรัชญา” “อภิปรัชญา” ปัญหาเรื่อง
“พระยุติธรรมของพระเจ้า” และจักรวาล
วิทยา “ประวัติศาสตร์ของปรัชญา” มานุษย
วิทยาปรัชญา

ตรรกศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ ญาณวิทยา
จริยศาสตร์ ปรัชญาการเมือง และปรัชญา
ศาสนา สังคมวิทยา ครุศาสตร์ และจิตวิทยา

164. วิธีสอนต้องปลูกเร้าให้สามเณร
“รักที่จะแสวงหาความจริงอย่างเคร่งครัด
รักษาไว้ และแสดงความจริงนั้น โดยยอมรับ
อย่างซื่อสัตย์ว่าความรู้ของมนุษย์มีขอบเขต
จำกัด” จากมุมมองด้านอภิบาล โดยเอาใจ
ใส่เป็นพิเศษถึง “ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา
กับปัญหาแท้จริงของชีวิต”

ค) การศึกษาด้านเทววิทยา (Theo-
logical Studies)

165. “ควรทำให้มีวิสัยทัศน์สมบูรณ์ และมีเอกภาพความจริงทั้งหมดที่พระเจ้าทรงเปิดเผยในพระเยซูคริสตเจ้า และประสบการณ์แห่งความเชื่อของพระศาสนจักร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องรู้ความจริง ‘ทั้งหมด’ ของคริสตศาสนา โดยไม่เลือกบางอย่างตามอำเภอใจ และต้องรู้ความจริงอย่างเป็นระบบ” “อาศัยการศึกษาเทววิทยา พระสงฆ์ในอนาคตยอมรับพระวาจาของพระเจ้า เต็มโตในชีวิตจิตของตน และเตรียมตนเองให้พร้อมเพื่อปฏิบัติงานอภิบาลให้สำเร็จสมบูรณ์”

166. วิชาที่ต้องศึกษาพระคัมภีร์คือ จิตวิญญาณของเทววิทยา ต้องเป็นแรงบันดาลใจวิชาด้านเทววิทยาทั้งหมด ต้องให้ความสำคัญกับพระคัมภีร์ในทุกระดับ การอ่านพระคัมภีร์แบบร่ำฟังภวานา (Lectio Divina) การอธิบายพระคัมภีร์ วิธีการตีความพระคัมภีร์ ธรรมชาติและคำตอบปัญหาหลักของการตีความพระคัมภีร์มุมมองพระคัมภีร์ในภาพรวม ประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น ลักษณะเฉพาะของพระคัมภีร์แต่ละเล่ม บทสังเคราะห์ทางเทววิทยาการเผยแสดงของพระเจ้า สอดคล้องกับอำนาจการสอนของพระศาสนจักร เพื่อวางรากฐานสำหรับชีวิตจิตและการเทศน์สอน ควรให้เรียนภาษาฮีบรูและภาษากรีกเพื่อเข้าใจตัวบทเดิมของพระคัมภีร์ เรียนรู้วัฒนธรรมและบริบทของพระคัมภีร์ ประวัติศาสตร์ของชนชาติอิสราเอล

167. **พิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์** ต้องถือว่าเป็นวิชาพื้นฐาน ควรเสนอในมุมมองด้านเทววิทยา ชีวิตจิต กฎหมายพระศาสนจักร และการอภิบาล สอดคล้องกับวิชาอื่นๆ ด้วย เพื่อให้รู้ว่าธรรมล้ำลึกแห่งความรอดพ้นที่ดำรงอยู่และ บังเกิดผลในการประกอบพิธีกรรม การแสดงความเชื่อและชีวิตจิตของพระศาสนจักรพบในตัวบทและจารีตพิธีต่างๆ ทั้งจากพระศาสนจักรตะวันออกและตะวันตก เข้าใจว่าอะไรคือแก่นพิธีกรรมที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ และอะไรเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ที่สามารถแก้ไขได้ ให้ปฏิบัติตามกฎของพิธีกรรมและกฎหมายพระศาสนจักร

168. **การสอนเทววิทยาข้อความเชื่อ** เทววิทยาศักดิ์สิทธิ์อย่างเป็นระบบ เริ่มต้นจากพระคัมภีร์ ผลงานของบรรดาบิดาจารย์ของพระศาสนจักรทั้งตะวันออกและตะวันตก การส่งต่อและพัฒนาการในความเข้าใจความจริงที่ถูกเปิดเผย พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของข้อความเชื่อ เรียนรู้วิธีเข้าถึงธรรมล้ำลึกแห่งความรอดพ้นในระดับลึกซึ้ง เชื่อมโยงระหว่างธรรมล้ำลึกเหล่านี้ด้วยการสืบค้นความจริงอาศัยความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล เรียนรู้วิธีอธิบายความหมายและการเผชิญกับสถานการณ์ชีวิตอาศัยแสงสว่างแห่งการเผยแสดง เรียนรู้ที่จะเข้าใจความจริงนิรันดร์ภายใต้สภาพความเป็นจริงของ

มนุษย์ที่เปลี่ยนแปลง วิธีสื่อสารความจริงให้
แก่ประชากรของพระเจ้าอย่างเหมาะสม

เริ่มต้นของการอบรมระดับเทววิทยา
ควรสอนหลักคำสอนแห่งกำเนิดทางเทว
วิทยาและเทววิทยาพื้นฐาน ด้วยวิธีการที่
เหมาะสม การนำเสนอเข้าสู่ความเชื่อบน
รากฐานที่มีอยู่และมีเหตุผล ด้วยจิตตารมณ์
สากลและด้วยรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะกับสภาพ
การณ์ยุคปัจจุบัน คำนึงถึงองค์ประกอบทาง
ประวัติศาสตร์และสังคมที่มีอิทธิพลโดย
เฉพาะต่อชีวิตคริสตชน

169. ทุกสาขาของเทววิทยาศีลธรรม
ต้องยึดพระคัมภีร์เป็นหลัก เป็นส่วนหนึ่ง
ของธรรมล้ำลึกแห่งความรอดพ้นหนึ่งเดียว
แสดงให้เห็นการกระทำเยี่ยงคริสตชนที่มี
ความเชื่อ ความหวังและความรักเป็นราก
ฐาน ตอรับการเรียกของพระเจ้า สู่ความ
ศักดิ์สิทธิ์ และเสรีภาพให้เห็นอย่างเป็นระบบ
ควรอธิบายความสำคัญของคุณธรรมและ
ความหมายของบาป ไม่มองข้ามพัฒนาการ
ด้านมานุษยวิทยาในปัจจุบัน พร้อมกันนำ
เสนอชีวิตศีลธรรมแนวปฏิบัติที่นำไปสู่ความ
ยินดีของชีวิตคริสตชนเสมอ คำสอนด้าน
ศีลธรรม “กฎแห่งเสรีภาพ” และ “ชีวิตตาม
การนำทางของพระจิตเจ้า” พบในเทววิทยา
ชีวิตจิต ศึกษาเทววิทยาและชีวิตจิตพระสงฆ์
ชีวิตผู้ถวายตัว ชีวิตจิตฆราวาส จริยศาสตร์
แบบคริสตชน “เทววิทยาชีวิตผู้ถวายตัว

เพื่อหล่อหลอมศิษย์พระคริสต์ตามกระแส
เรียกแห่งความศักดิ์สิทธิ์”

170. เทววิทยาด้านการอภิบาล
คือ “เป็นการไตร่ตรองด้านวิชาการที่พระ
ศาสนจักรถูกสร้างขึ้นแต่ละวันในประวัติ
ศาสตร์ด้วยอำนาจของพระจิตเจ้า ไม่ใช่
ศิลปะอย่างหนึ่ง ไม่ใช่คำตักเตือน ประสบ
การณ์ และวิธีการชุดหนึ่ง แต่เป็นเทววิทยา
ในตัวเอง มีหลักการและบรรทัดฐานสำหรับ
การปฏิบัติงานอภิบาลของพระศาสนจักรใน
ประวัติศาสตร์จากความเชื่อ พระศาสนจักร
ที่ ‘ให้กำเนิด’ พระศาสนจักรเองในแต่ละ
วัน ... หลักการและบรรทัดฐานที่สำคัญเป็น
พิเศษคือการวินิจฉัยตามพระวรสารถึง
สภาพการณ์ของวัฒนธรรมทางสังคม และ
สถานการณ์ในพระศาสนจักร ซึ่งการปฏิบัติ
งานอภิบาลต้องพัฒนายิ่งขึ้นในสภาพการณ์
เหล่านี้”

171. ทั้งโลกกลายเป็น “หมู่บ้าน
โลก” จึงต้องศึกษาธรรมทูตวิทยา เพราะ
เป็นการอบรมแท้จริงในความเป็นสากลของ
พระศาสนจักร ส่งเสริมแรงกระตุ้นให้พระ
ศาสนจักรประกาศพระวรสารแบบใหม่ เป็น
พันธกิจสู่ปวงชน

172. การสอนคำสอนด้านสังคมของ
พระศาสนจักร ควรมีบทเรียนจำนวนมาก
จนสามารถกระทำกิจการที่มีผลต่อสังคม
มนุษย์ เป็นพยานและการประกาศพระ

วรสารเพื่อสร้างพระอาณาจักรของพระเจ้า ต้องมีความรู้ถึงความเป็นจริงและการตีความความสัมพันธ์ของมนุษย์ สังคม และการเมือง ซึ่งกำหนดชีวิตของปัจเจกบุคคลและชนชาติต่างๆ โดยแสงสว่างแห่งพระวรสารเรียนรู้หัวข้อสำคัญในชีวิตของประชากรของพระเจ้า เช่น การแสวงหาความดีส่วนรวม คุณค่าความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และการช่วยเหลือกันท่ามกลางชนชาติต่างๆ การให้การศึกษาแก่เยาวชน การทำงาน สิทธิและหน้าที่ อำนาจทางการเมือง คุณค่าของความยุติธรรมและสันติภาพ โครงสร้างทางสังคมที่สนับสนุน และการเดินเคียงข้างผู้ที่ขัดสนที่สุด วิกฤติที่กำลังเกิดขึ้นกับโลก “ปัญหาของระบบนิเวศ” ซึ่งเรียกร่อง “การกลับใจภายในอย่างลึกซึ้ง คริสตชนบางคนปฏิบัติศาสนกิจและภาวนา แต่ไม่สนใจห่วงใยสิ่งแวดล้อม จึงต้องการ “การกลับใจทางนิเวศวิทยา” พบพระคริสต์ในความสัมพันธ์กับโลกที่ล้อมรอบตัวเขา ปกป้องผลงานของพระเจ้า เป็นส่วนสำคัญในชีวิตคุณธรรมคริสตชน” ผ่านการแนะนำทางเทววิทยาและทางอำนาจสอนของพระศาสนจักร ช่วยให้ “ตระหนักถึงความยิ่งใหญ่ ความเร่งด่วน และความมั่งคั่งของความท้าทายที่อยู่ต่อหน้าเรา”

173. ประวัติศาสตร์ของพระศาสนจักรศึกษาต้นกำเนิดและการพัฒนาของ

พระศาสนจักรในฐานะประชากรของพระเจ้าที่แผ่ขยายในกาลเวลา ด้วยมุมมองทางวิชาการ คำนึงถึงพัฒนาการของคำสอนทางเทววิทยา สถานการณ์จริงด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง พัฒนาการและรูปแบบของความคิดเห็นต่างๆ ที่มีอิทธิพล การพึ่งพาอาศัยกันและการพัฒนาการที่มีผลต่อกัน ความน่าพิศวงระหว่างการทำของพระเจ้าและมนุษย์ ให้ความหมายแท้จริงของพระศาสนจักรและธรรมประเพณี ควรรู้ประวัติศาสตร์พระศาสนจักรในประเทศของตนด้วย

174. กฎหมายพระศาสนจักร เป็นระเบียบและวินัยของพระศาสนจักรที่ตอบสนองต่อพระประสงค์ของพระเจ้าที่จะช่วยให้มนุษย์รอดพ้น มีความรอดพ้นของวิญญาณทั้งหลายเป็นดังกฎสูงสุด กฎหมายของพระศาสนจักรคือ “ความพยายามยิ่งใหญ่ในการแปล... คริสตศาสนจักรวิทยาของสภาสังคายนาออกมาเป็นภาษากฎหมาย” มีไว้เพื่อการรับใช้การทำงานของพระจิตเจ้าในพระศาสนจักร สนับสนุนการทำงานอภิบาลให้มีประสิทธิภาพด้วยการวินิจฉัยสถานการณ์ของพระศาสนจักรอย่างถูกต้อง ควรศึกษากฎหมายพระศาสนจักรตั้งแต่การอบรมขั้นต้น

175. ควรศึกษา คริสตศาสนสัมพันธ์และประวัติศาสตร์ของศาสนาต่างๆ ที่มีในแต่ละประเทศ ต้องสนใจบุคคลที่เราจะ

ประกาศความเชื่อ ต่อคำถามและความท้าทายจากวัฒนธรรมทางโลกคือ การกีดกันทางเศรษฐกิจ การบูชาเงิน ความชั่วร้าย ความรุนแรง การให้ความสำคัญรูปลักษณ์ภายนอกเหนือกว่าชีวิต ลัทธิปัจเจกนิยมในยุคหลังนวยุคและในกระแสโลกาภิวัตน์ ความเป็นจริงของสัมพัทธนิยมด้านจริยธรรมและความไม่สนใจต่อศาสนา

ง) วิชาเกี่ยวกับศาสนบริการ (Ministerial Subjects)

176-183. วิชาเกี่ยวกับศาสนบริการ เช่น “ศิลปะแห่งการเฉลิมฉลอง” การเทศน์ เทศน์ระหว่างพิธีกรรม และการสอนคำสอน การเฉลิมฉลองศิลปะแห่งการคืนดี การส่งเสริมกิจศรัทธาของประชาชน บริหารจัดการทรัพย์สินตามบรรทัดฐานของกฎหมายพระศาสนจักร ศิลปะศักดิ์สิทธิ์ ดนตรีศักดิ์สิทธิ์ การสื่อสารทางสังคม การสอนภาษาต่างๆ ภาษาสมัยใหม่อย่างน้อยหนึ่งภาษา ภาษาฮีบรู ภาษากรีก ภาษาละติน เป็นต้น

184. การศึกษาวิชาศาสนบริการและวิชาอื่นๆ ที่มีประโยชน์หรือจำเป็นสำหรับศาสนบริการสงฆ์ในช่วงของการอบรม คำนี้ถึงความเกี่ยวข้องของวิชานั้นกับโปรแกรมอบรม มีความสอดคล้องกับยุคสมัย และวิธีการที่ระบุในเอกสาร “ระบบการอบรมพระสงฆ์ระดับชาติ”

จ) การศึกษาเฉพาะทาง (Specialised Studies)

185. นอกจากการศึกษาที่จำเป็นสำหรับพระสงฆ์ทุกคนแล้ว บางคนอาจถูกเรียกให้ทำงานงานอภิบาลพิเศษ หรือเป็นธรรมทูตต้องศึกษาหลักสูตรพิเศษ เช่น ผู้ทำงานในศาลพระศาสนจักร ผู้ให้การอบรมสามเณร ผู้ทำงานสื่อมวลชน ผู้บริหารจัดการทรัพย์สินของพระศาสนจักร ผู้ทำงานด้านการสอนคำสอน เป็นต้น พระสังฆราชจะเลือก บุคคลที่เห็นว่าเหมาะสมกับงานเหล่านี้ โดยพิจารณาจากบุคลิกลักษณะ คุณธรรม และความสามารถ

ฉ) เป้าหมายและวิธีการสอน (The Goals and Methods of Teaching)

186. ได้ให้เป้าหมายของการสอน 5 ข้อและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการสอน 6 ข้ออย่างชัดเจน

การศึกษาจะบังเกิดผลต้องมีโครงสร้างการจัดการพื้นฐานที่จำเป็น มีครูอาจารย์ที่ได้รับการฝึกมาอย่างดีจำนวนเพียงพอ มีห้องสมุดที่จัดการอย่างมีระเบียบและดำเนินการอย่างดี โดยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถดูแล การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสืบค้นข้อมูลและการสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็น และมีการประเมินผลที่ดี

บทที่ 8 หลักเกณฑ์และบรรทัดฐาน (Criteria and Norms)

ก) รูปแบบต่าง ๆ ของสามเณรลัย (Various Forms of Seminary)

188. พระสังฆราชจะก่อตั้งสามเณรลัยประจำสังฆมณฑล เมื่อมีจำนวนกระแสเรียกผู้ให้การอบรมที่มีคุณภาพ การสนับสนุนการเงินเพียงพอ หรือต้องส่งไปยังสามเณรลัยของพระศาสนจักรเฉพาะถิ่นอื่น หรือของระหว่างสังฆมณฑลหรือระดับประเทศที่ได้รับรองจากสมณกระทรวงพระสงฆ์ สามเณรที่ถูกส่งไปศึกษาในสถาบันอื่นควรได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างดี

ข) การรับเข้า การให้ออก และการออกจากสามเณรลัย (Admission, Dismissal and Departure from the Seminary)

189. “พระศาสนจักรมีสิทธิที่จะพิสูจน์ยืนยันความเหมาะสมของพระสงฆ์ในอนาคต รวมทั้งการใช้วิธีการพิสูจน์ทางแพทย์และจิตวิทยา”

ข.1. สุขภาพกาย (Physical Health)

190. สามเณรต้องมีสุขภาพดีพอจะปฏิบัติศาสนบริการในอนาคตได้ ตามบรรทัดฐานกำหนดของสภาพระสังฆราช

ข.2 สุขภาพจิต (Psychological Health)

191-196. เป็นกฎที่ไม่รับบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตใดๆ เข้าสามเณรลัย พระศาสนจักรและสันตะสำนักได้กล่าวถึงการพึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาในการอบรมพระสงฆ์ เพื่อช่วยผู้ให้การอบรมการวินิจฉัยกระแสเรียก การเลือกผู้เชี่ยวชาญต้องทำอย่างระมัดระวังและรอบคอบ การรับผู้สมัครเข้าสามเณรลัยจะต้องทำในบรรยากาศของความไว้วางใจกันและเปิดเผยต่อกัน การพึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาจะดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ให้ความยินยอมล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร ด้วยใจอย่างอิสระ ในบรรทัดฐานและเงื่อนไขที่พระศาสนจักรได้วางไว้การทำรายงานด้านจิตวิทยาต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ต้องเก็บเอกสารเกี่ยวกับสุขภาพกายและสุขภาพจิตของสามเณรไว้เป็นเวลานานเท่าใด ตามกฎหมายบ้านเมืองที่บังคับใช้ในแต่ละประเทศ

ข.3 การให้ออก (Dismissal)

197. เมื่อหมู่คณะผู้ให้การอบรมเห็นความจำเป็นต้องให้สามเณรคนหนึ่งออกจาก การอบรมต้องบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร อธิบายอย่างรอบคอบและชัดเจน

ข.4 สามเณรที่ย้ายมาจากสามเณรลัย หรือสถาบันอบรมอื่น (Seminarians Coming from Other Seminaries or Institutes of Formation)

198. เมื่อคนหนึ่งถูกให้ออกหรือลาออกจากสามเณรแล้ว ขอเข้าสามเณรแล้ว หรือบ้านอบรมอีกแห่งหนึ่ง ต้องยื่นหนังสือร้องขอถึงพระสังฆราช อธิบายประวัติ กระแสเรียก เหตุผล ต้องวินิจฉัยอย่างรอบคอบ ก่อนจะรับบุคคลนั้น

ค) บุคคลที่มีความโน้มเอียงเป็นบุคคลรักร่วมเพศ (Persons with Homo-sexual Tendencies)

199.-200. เมื่อบุคคลที่มีแนวโน้มเป็นบุคคลรักร่วมเพศ ต้องการเข้ารับการอบรมในสามเณรแล้ว หรือค้นพบสถานการณ์ดังกล่าวระหว่างการอบรม ต้องทำตามแนวทางคำสอนของพระศาสนจักร

201. สรุปได้ว่า ต้องตักเตือนสามเณรโดยไม่ปิดบังว่า “ความปรารถนาที่จะเป็นพระสงฆ์เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ และไม่ใช่วิถีชีวิตของใครที่จะรับศีลบวช แต่เป็นวิถีชีวิตของพระศาสนจักรที่จะวินิจฉัยถึงความเหมาะสมของบุคคลที่ปรารถนาจะเข้าสามเณรแล้ว ที่จะเดินเคียงข้างเขาระหว่างช่วงการอบรม และเรียกเขามาสู่ฐานันดรศักดิ์สิทธิ์ ถ้าพิจารณาแล้วว่าเขามีคุณสมบัติที่จำเป็น”

ง) ความคุ้มครองผู้เยาว์และการเดินเคียงข้างผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ (The Protection of Minors and the Accompaniment of Victim)

202. พึงใส่ใจให้มากที่สุดเพื่อคุ้มครองผู้เยาว์และผู้ใหญ่ที่อยู่ในสภาวะเปราะบาง โดยเฝ้าระวังว่าบุคคลที่ขอเข้าสามเณรแล้ว บ้านการอบรม ต้องไม่เคยเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมหรือมีพฤติกรรมที่มีปัญหาในด้านนี้ ให้บรรจบทเรียน การสัมนา หรือหลักสูตรเฉพาะเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้เยาว์ในโปรแกรมอบรม

จ) การตรวจสอบ (The Scrutinies)

203. การตรวจสอบอย่างถูกต้องและรอบคอบ

204. การวินิจฉัยความเหมาะสม ผู้สมัครเรียกว่า “การตรวจสอบ” ต้องดำเนินการห้าขั้นคือ

1. การรับเป็นผู้สมัครรับศีลบวช สังฆานุกรและพระสงฆ์
2. ศาสนนบริหารผู้อ่านพระคัมภีร์
3. ผู้ช่วยพิธีกรรม
4. สังฆานุกร
5. พระสงฆ์

205. ในการตรวจสอบทุกครั้ง คณะผู้ให้การอบรมต้องส่งมอบเอกสารต่างๆ 4 ชุดไปให้พระสังฆราชสังฆมณฑลที่สามเณรนั้นเป็นสมาชิก

206. ก่อนรับศีลบวช ต้องพิสูจน์ว่าผู้สมัครมีคุณสมบัติที่จำเป็นทั้งในด้านความเป็นมนุษย์และชีวิตจิต ไม่มีข้อขัดขวางหรือความผิดปกติใดๆ ได้รับศีลศักดิ์สิทธิ์

ที่จำเป็นแล้ว และได้ผ่านการฝึกปฏิบัติจิต (Spiritual exercises) ตามข้อเรียกร้อง สำหรับรับศีลบวช ตามกฎหมายพระศาสนจักร ม.1052 ว.1 “มีข้อพิสูจน์ด้านบวกที่ทำให้มั่นใจในความเหมาะสมของผู้สมัคร” และไม่ใช่เพียงว่าไม่มีปัญหา พระสังฆราชมีความรับผิดชอบสูงสุดและเด็ดขาดตามกฎหมายพระศาสนจักรในการอนุญาตให้รับศีลบวช ไม่ควรจัดเตรียมพิธีบวช จนกว่าผู้สมัครได้ผ่านการศึกษาและได้สอบผ่านหลักสูตรทั้งการศึกษาปรัชญาและเทววิทยา

207. ประเด็นต่อไปนี้ต้องได้รับการพิจารณาก่อนจะให้บวชสังฆานุกรหรือพระสงฆ์โดยเฉพาะ 5 ข้อ

208. สำหรับการรับศีลบวชสังฆานุกรหรือพระสงฆ์ ที่สามารถยกเว้นได้ 2 กรณี

209. การตัดสินใจที่เหมาะสมของผู้สมัครรับศีลบวชสังฆานุกร โดยพิจารณาตามกฎหมายพระศาสนจักร ม.1030 การประเมินสำหรับรับศีลบวชสังฆานุกรเป็นการบ่งบอกความเป็นไปได้ถึงการตัดสินใจที่เหมาะสมสำหรับเป็นพระสงฆ์ ไม่ควรให้ผู้ใดเป็นสังฆานุกรเพื่อการทดลอง

210. พระสังฆราชต้องตัดสินใจอย่างรอบคอบว่าจะอนุญาตให้ผู้สมัครได้รับศีลบวช หรือจะปฏิเสธ โดยพิจารณาผลการประเมินของบรรดาผู้ให้การอบรม เป็นการเหมาะสมที่พระสังฆราชระบุงการตัดสินใจในรูปแบบของคำประกาศ

สรุป สภาพสังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 ได้นำเสนอให้บรรดาพระสงฆ์มองดูพระนางมารีย์เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ของชีวิตพระสงฆ์ ภาวนาวิงวอนต่อพระนางในฐานะ “พระมารดาแห่งมหาสมณะนิรันดร์ ราชนีแห่งคณะอัครสาวก และองค์อุปถัมภ์แห่งศาสนบริการของพระสงฆ์ และยังเชิญชวนบรรดาพระสงฆ์ให้ “รักและเคารพพระนาง ด้วยความจงรักภักดีและความเคารพยกย่องเยี่ยงบุตร” (P O. 18). เอกสาร “ระบบพื้นฐานการอบรมพระสงฆ์” ฉบับใหม่นี้มอบไว้เพื่อประโยชน์ของบรรดาพระสงฆ์ ผู้ซึ่งชีวิตและการอบรมของพวกเขาอยู่ภายใต้ความคุ้มครองของพระนางมารีย์ ผู้ทรงเป็นพระมารดาแห่งความเมตตาและพระมารดาของบรรดาพระสงฆ์ พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงรับรองสมณกฤษฎีกา และมีคำสั่งให้จัดพิมพ์ขึ้นในวันที่ 8 ธ.ค. 2016”

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ใบสมัครสมาชิก/ต่ออายุสมาชิก/ยกเลิกสมาชิก/เปลี่ยนที่อยู่

ข้าพเจ้า บาทหลวง/ภคินี/นาย/นาง/นางสาว.....มีความจำนง

() 1.สมัครสมาชิกใหม่ ในนาม () องค์การ (โปรดระบุชื่อ).....

() บุคคล (โปรดระบุชื่อ).....

โดยเริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ..... (หรือ ปีที่..... ฉบับที่.....) (ปีละ 3 ฉบับ อัตราค่าสมาชิก ปีละ 300 บาท)

ที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร เลขที่.....วัด/โรงเรียน.....

ถนน.....ซอย.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....

() 2.ต่ออายุสมาชิก หมายเลข.....ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....

() 3.ยกเลิกการเป็นสมาชิก หมายเลข.....ตั้งแต่ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....

() 4.เปลี่ยนที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร ของ.....สมาชิกเลขที่.....

เป็นดังนี้ เลขที่.....วัด/โรงเรียน.....

ถนน.....ซอย.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....

() 5.สมทบทุนในการจัดพิมพ์วารสารแสงธรรมปริทัศน์ ปีที่.....ฉบับที่.....(หากต้องการระบุปี/ฉบับ)

พร้อมกันนี้ ขอส่งเงินค่า () สมาชิกใหม่ () ต่ออายุสมาชิกใหม่

() ยอดค้างชำระค่าสมาชิก () สมทบทุน

เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....)

โดยช่องทาง

() เงินสด

() โอนเข้าบัญชี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทสโก้ โลตัส สามพราน นครปฐม

บัญชีเงินฝาก ออมทรัพย์ ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4

โดยกรุณาส่งสำเนาใบนำเข้าบัญชี (Pay-in-Slip) พร้อมระบุ ชื่อ-ชื่อสกุลและหมายเลขสมาชิก

(ถ้ามี) มาทางโทรสาร หรือ โทร.แจ้งการนำเงินเข้าบัญชีมาที่ ฝ่ายจัดทำวารสารแสงธรรมปริทัศน์

ลงชื่อ.....ผู้สมัครสมาชิก

วันที่...../...../.....